

CHANGE AND BEYOND

Marching ahead

School Leadership Academy, Telangana

State Council of Educational Research and Training, Telangana

National Centre for School Leadership - NIEPA, New Delhi

**Government of Telangana
School Education Department**

CHANGE AND BEYOND

Marching Ahead...

School Leadership Academy

State Council of Educational Research and Training, Telangana

National Centre For School Leadership - NIEPA - New Delhi

Published by

**School Leadership Academy,
State Council of Educational Research and Training,
Telangana, Hyderabad.**

2022

Foreword

Education is an ever-changing sphere based on society's needs and aspirations. How can we meet the changing educational landscape and provide a unique learning experience? In my opinion, one of the means is through the exploration and innovation of teaching-learning methodologies. We know that time-to-time challenges leads to new set of discoveries. Similarly, a teacher's persistent approach can breakdown the educational challenges into new ways of teaching and learning.

The COVID-19 pandemic was not only a test for teachers' capabilities and passion for their profession but has also paved a road to newness in the delivery of education. Our teachers have proven to be no less in finding out the best ways of teaching and learning during the pandemic and post-pandemic. Adaptation to the change is never a cakewalk, and it needs a lot of hard work, determination, and commitment. The government school heads, teachers, parents, and local community have played a prominent role in students' well-being, and I heartfully appreciate them.

Our teachers had strived hard to ensure students attend the online class during the pandemic, and although it is critical for students now to show their readiness to the physical classrooms, our school heads and teachers are tirelessly making efforts to get them back to the classroom environment. With exposure to virtual learning, we observed a shift in the way students learn and the need for more interactions and connectedness. In line with students' educational needs and to sustain their interest in the classroom and improve their comprehension, our teachers are doing the best of their ability to blend traditional and unconventional teaching methods.

It is a proud moment to see state government schools marching ahead with a vision and mission to scale up the teaching standards with changing educational needs of the 21st century. The Department of School Education, the State Council of Education Research and Training, SCERT, and the Samagra Siksha are working to support schools in all aspects. I strongly believe that teamwork with a common goal will bring fruitful results.

As part of the School Leadership and Development Programme (SLDP) in Telangana state, we have compiled the stories of schools that have changed the way education is viewed and gone beyond to make most of the resources for churning out the best from each student.

We hope that the success stories captured in this edition, "Change and Beyond-Marching Ahead" will echo the education ecosystem in state-run schools.

Hyderabad,
Date: 28.06.2022

Director, SCERT
Telangana

Compiled and Edited by

Dr. S. Suresh Babu,

Consultant, School Leadership Academy, SCERT, Telangana.

Sri E.D. Madhusudhan Reddy, SRG

ZPHS Baharpet, Kosgi, Narayanpet District.

Smt. Sushma Nagaraju,

Journalist, EDUSURE Online Magazine

Sri P. Jagadeeshwar Reddy,

School Leadership Academy, SCERT, Telangana.

Chief Editor

Smt. M. Radha Reddy,

Director,
SCERT, Telangana.

Layout & Designing : Kannaiah Dara, SCERT, Telangana, Hyderabad.

Index

S. No.	Title	SchoolAddress	Page No.
I	Educational Initiatives by the State during COVID-19 and After		1
II	District Interventions during the COVID-19 Pandemic		19
Theme: Resilience of Schools during COVID-19 Pandemic			
1	Effective Executions during Pandemic-Benefited Students and Villagers	MPPS, Huda Colony, Mdl.: Shamshabad, Rangareddy.	48
2	Innovative Practices Adopted During the Pandemic Period	MPPS, Kothapet (O/C), Mdl. Raikal, Dist.: Jagitial.	51
3	Pandemic Is an Opportunity to Explore, Not a Crisis for Students	MPPS, Mulugu, Mdl.: Mulugu, Dist.: Siddipet.	55
4	MPPS Nandipahad Successfully Ensured the Students' Well-Being during the Pandemic	MPPS, Nandipahad, Mdl.: Miryalaguda, Dist.: Nalgonda	61
5	A New Learning Experience During COVID-19	MPPS Polepally, Ramnagar, Mdl.: Chintapally, Dist.: Nalgonda.	66
6	Learning during the Pandemic	MPPS, Thadakamalla, Mdl. Miryalaguda, Dist.: Nalgonda.	69
7	Breaking the Barriers	MPUPS, Nipani, Mdl. Bheempur, Dist. Adilabad.	73
8	Village Learning Center - An Initiatives of ZPHS (G), Musthabad	ZPHS (Girls), Musthabad, Dist.: Rajanna Sircilla.	77
9	Joyful Learning Improves Students' Knowledge Levels	ZPHS Avunoor, Mdl.: Mustabad, Dist.: Rajanna Sircilla.	80
10	Pandemic Resulted in the Discovery of New Ways of Teaching the Hindi Language	ZPHS, Dharmaram, Dist.: Peddapally.	84
11	Vibrant School - During Pandemic Too	ZPHS Boys, Sircilla.	87
12	ఆపద సమయంలో ఆధునిక సాంకేతికతో (Magnifier 3D Screen) బోధన	ఎం.పి.పి.ఎస్. (హెచ్.డబ్ల్యు) అడవిదేవులపల్లి, జి నల్లగొండ.	93
13	కోవిడ్ సంక్షోభం-నూతన బోధన విధానాల అమలు	మం.ప.ప్రా.పా., ఆరేపల్లి, మం మిరుదొడ్డి, జి సిద్దిపేట.	96
14	కంటి నిండా నిద్ర లేకుండా బాధ్యతలను గుర్తుచేసిన సేవాభావం	మం.ప.ప్రా.పా., గర్రేపల్లి, మం సుల్తానాబాద్, జి పెద్దపల్లి.	105

S. No.	Title	SchoolAddress	Page No.
Theme: Classroom Innovations for Academic Progress			
15	Digital Learning - Joyful Life Time Learning	Govt. Girls High School, Lashkar Bazar, Hanumakonda.	108
16	Education Is Key for the Development	GGHS Trimulgherry, Lalbazar, Dist: Hyderabad.	115
17	MPPS Battugudem Is Preparing Students for High School Education	MPPS Battugudem, Mdl. Peddavoora, Dist.: Nalgonda.	122
18	Colourful Classrooms and Joyful Learning	MPPS, Dhannur (B), Mdl.: Boath, Dist.: Adilabad.	128
19	Child Rights as a Pedagogical Strategy	MPPS, Mulugu, Dist: Siddipet	134
20	A Joyful and Engaging Way of Teaching the English Language	MPUPS Indresham, Mdl. Patancheru, Dist.: Sangareddy	139
21	ZPHS Chilkur Preparing Students for NMMS Test	ZPHS Chilkur, Dist.: Suryapet.	147
22	Peer Observation: A Self-Reflective Tool	ZPHS, Jangapally, Dist.: Karimnagar	151
23	Children and Teachers as Co-Researchers	ZPHS, Jangapally, Dist.: Karimnagar.	155
24	Effective Strategies for Struggling Readers	ZPHS, Jangapally, Dist.: Karimnagar.	164
25	నా ఇల్లే నా తరగతి గది	గవర్నమెంట్ న్యూ హైస్కూల్, కాగజ్ నగర్, జి కుప్రంభీం అసిఫాబాద్.	169
26	కృత్యాధార బోధనకు, గురుకుల సీట్ల సాధనకు కేంద్రం	మం.ప.ప్రా.పా., ముట్పూరు, మం కొందుర్గు, జి రంగారెడ్డి.	172
27	ప్రైవేటు పాఠశాల విద్యార్థిరహిత గ్రామం-రాందాస్ తండా	మం.ప.ప్రా.పా., రాందాస్ తండా, జి సూర్యాపేట.	177
28	సమిష్టి కృషితో, సాంకేతిక విద్యతో ప్రగతి పథంలో ప్రయాణం	మం.ప.ప్రా.పా. (బా), ఉప్పునుంతల, జి నాగర్ కర్నూల్.	182
29	మీ పిల్లల చదువు మా బాధ్యత అని ఇచ్చిన హామీ నెరవేర్చడం కొరకు	మం.ప.ప్రా.పా., చిల్లకుంట్ల, మం నూతనకల్, జి సూర్యాపేట	187
30	విద్యార్థుల ప్రగతికి డామినో కార్డుల ద్వారా వివిధ కృత్యాల నిర్వహణ	మం.ప.ప్రా.పా., దత్తుర్, మం గొల్లపల్లి, జి జగిత్యాల.	194
31	ఆంగ్ల భాషతో జిల్లా కలెక్టరేట్ మెప్పించిన విద్యార్థులు	మం.ప.ప్రా.పా., కజ్జర్ల, మం తలమడుగు, జి ఆదిలాబాద్.	201

S. No.	Title	SchoolAddress	Page No.
Theme: Holistic Development			
32	GHS Markazi Promotes Holistic Development of Students	GHS, Lashkar Bazar, Hanumakonda, Dist. Hanumakonda.	205
33	GPPS Lashkar Bazar Is No Less Than Any Private School	Govt. Practicing Primary School E/M, Lashkar Bazar, Dist.: Hanumakonda.	212
34	All Round Development of Students Leads to Better and Prosperous Society	M.P.P.S. Peddagopularam, Mdl. Munipally, Dist.: Sangareddy.	220
35	TSWR COE (G) Vikarabad Is Facilitating Students in Their Holistic Development	TSWR COE (G) Vikarabad, Dist.: Vikarabad.	226
36	Provides Students with Adequate Learning Resources	ZPHS (GSSR) Gatla Narsingapur, Bheemadevarapally, Hanumakonda.	230
37	Is ZPHS Always Mean Zilla Parishath High School! Only?	ZPHS, Indrakaran, Mdl.: Kandi, Dist.: Sangareddy.	235
38	నల్లమల చదువుల ఖిల్లా - అచ్చంపేట ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల	జి.హెచ్.ఎస్. అచ్చంపేట, జి : నాగర్ కర్నూల్.	240
39	24 గంటలూ అందుబాటు-నైపుణ్యాలకు పెద్ద పీట	కె.జి.బి.వి. కేశంపేట్, పాటిగడ్డ, మం కేశంపేట్, జి రంగారెడ్డి.	252
40	పాఠ్యాంశ అనుబంధ కార్యక్రమాలతో విద్యార్థులలో ప్రగతి సాధన	మం.ప.ప్రా.పా., అంతారం, మం తాడూరు, జి నాగర్ కర్నూల్.	255

S. No.	Title	SchoolAddress	Page No.
Theme: Enrollment and Attendance			
41	'Aarogya Bala' A Lifeline to Students	ZPHS, Yeddumailaram, Mdl. Kandi, Dist.: Sangareddy.	262
42	పది సంవత్సరాలలో ప్రతీ విద్యార్థి సంవత్సరం పాఠశాల ప్రగతి పైపైకి...	ప్రభుత్వ డి.ఎన్.టి. ప్రా.పా. జామ తండా, మం నెల్లికుదురు, జి మహబూబాబాద్	265
43	నాడు పాఠశాల లేని గ్రామం - నేడు కాన్వెంట్ రహిత గ్రామం	మం.ప.ప్రా.పా. శివాయిపల్లి, రాజంపేట, జి కామారెడ్డి	275
44	మూతపడిన బడిని తెరిపించడానికి ...	మం.ప.ప్రా.పా., శ్రీరామ్ నగర్, గ్రా రంగాపూర్, మం పెద్దపల్లి, జి పెద్దపల్లి.	281
45	పాఠశాలను గ్రామ ప్రజలకు దగ్గర చేయడానికి చేసిన ప్రయత్నం	మం.ప.ప్రా.పా. తిమ్మారెడ్డిగూడెం, మం వేములపల్లి, జి నల్లగొండ.	285
Theme: Community Participation			
46	MPPS HUDA Colony – A Lush Green Campus	MPPS, Huda Colony, Mdl.: Shamshabad, Rangareddy.	289
47	Deevena: A movement that Promotes Education and Students' Well-Being	ZPHS, Laknepally, Mdl. Narsampet, Dist.: Warangal.	293
48	సామాజిక భాగస్వామ్యంతో కల సాకారం	మం.ప.ప్రా.పా., అంబేడ్కర్ నగర్, రాచర్ల గొల్లపల్లి, జి రాజన్న సిరిసిల్ల.	296

EDUCATIONAL INITIATIVES BY THE STATE DURING COVID-19 AND AFTER

The School Education Department, Telangana in its response to the challenge posed by the pandemic has quickly analysed the situation and has been trying relentlessly to minimize the gap in the Learning of the children in the state. The department has been proactive from the beginning and strived very hard in providing education to the children in every possible way. Not only the academic support but also gave equal importance to other aspects such as co-curricular activities to the students, capacity building programmes for teachers and supporting schools with necessary material.

ACADEMIC

Academic Calendar

An Alternative Academic Calendar was designed by SCERT-Telangana for 2020-21 for all stages of school education based on NCERT Alternative Academic Calendar to provide model transactional plan to school heads and teachers. In order to keep the children engaged and ensure academic connect, SCERT developed worksheets for all classes and subjects to be uploaded on SCERT website for use by the students under the guidance of teachers online and parents at home, work sheets have been developed for two levels.

Level 1: Based on the learning outcomes and academic standards of preceding classes, the first two weeks of worksheets covered the leftover concepts due to early closure of schools in the academic year 2019-20. Review of important concepts was carried out to bridge the gap of previous classes to facilitate smooth transition of content in the higher classes, these were developed in seven (7) media.

Level 2: Worksheets were made available from third week onwards. The general design of worksheets of level-2 covered class-wise and subject-wise content which is mapped to the learning outcomes and competencies to be attained by the students of the current academic year.

Transmission of digital lessons was taken up on a massive scale through DD Yadagiri and TSAT (A Government of Telangana initiative for producing and telecasting educational content) networks every day for primary and secondary level students. These lessons were developed by SCERT and SIET with the help of teachers. A number of 647 lessons relating to all subjects and all classes were recorded at the TSAT and were telecasted every day.

Alternative Academic Calendar (AAC) was also developed in the following year that is 2021-22 and carried out with more enhancements than the previous year, as the COVID situation was still persistent and the schools still remained closed. This year it was decided to strengthen the AAC by connecting it to the Bridge course. SCERT has developed an 8 week Alternative Academic Calendar. This comprised 4 week Bridge course, 2 week remedial teaching and 2 week current year syllabus for classes III to X including assessment.

The Bridge course programme was designed for four levels to minimize the gap that arose due to the closure of schools.

- Level 1- For classes 3,4,5
- Level 2- For classes 6,7
- Level 3- For classes 8,9
- Level 4- For class 10

In addition to the regular digital content, exclusive Bridge course lessons were developed by SIET in collaboration with SCERT for all subjects and media.

HOME LEARNING PROGRAM: INITIATIVES FOR CLASSES 1 AND 2

Due to the pandemic, schools have been closed since last year and this significantly impacted the learning of children. To mitigate the learning gap of students, especially for classes 1 and 2, a home learning programme has been designed. The programme started on 3rd August 2021. Since the current class 2 students could not attend school previous year, the same programme would be run together for classes 1 and 2.

The programme was conducted in two phases:

Phase 1: A month-long School Readiness Programme was started from 3rd August 2021. 30-minute TV classes were transmitted through TSAT Channel for Maths and Languages in 3 media (Telugu, English and Urdu) for classes 1 and 2. To enable children practice reading the text, Google Read Along App was launched and it is being customized with to our curriculum.

Phase 2: Phase 2 started from September 2021, after the ‘School Readiness Program’, which included integration of the “Read Along App” with the textbooks, TV classes for Maths and language as well, expanded versions of works sheets, “WhatsApp Chatbot” and automatic sharing of the remedial content through WhatsApp.

WHATSAPP CHATBOT

As part of Intinta Chaduvula Panta an initiative by Samgra Shiksha Tealangana, a “WhatsApp Chatbot” based Weekly Assessment and Remedial Teaching was been launched by the Hon’ble Minister of IT, Government of Telangana and Hon’ble Minister of Education, in the state on 4th January 2021 for Classes 1-10 in partnership with Central Square Foundation and Conve Genius.

Multiple students can use the same device to register on the chatbot created for the state. Students undertake curriculum-aligned weekly assessments over a chat interface. Based on assessment, students are given personalised remedial learning material. About 4.8 Lakh students have participated in the assessments to date i.e., 25.08.2021".

READ ALONG APP

Read Along is an engaging mobile application (available for free on Android Play Store) that encourages young learners to have fun while learning to read. A helpful and friendly in-app reading buddy “Diya”, helps children by listening and responding to them in real time as they read aloud, using Google’s advanced text to speech and voice recognition technologies. With more than 500 stories plus word games to choose from, the app can make personalized recommendations based on each child’s progress. After the initial download, the app works without Wi-Fi and without consuming any data. With Read Along, children can practice, gain confidence, and grow a love for reading.

In Telangana Read Along has been rolled out from 3rd August 2021 to support the State’s home learning initiative from primary grades.

Special programmes were taken up for the enhancement of learning skills in maths, science and languages. The development of “**Abhyasa Deepika**” for class 10 students which is an excellent enrichment material in non-languages, and an audiobook called “**ShatakaParimalaalu**” comprising padyalu from shatakas like Sumathi, Vemana, Bhaskara etc. to inculcate moral values and actively engage them in joyful learning. All the textbooks now carry QR codes, mapped with e-content for classes 6th to 10th and have been uploaded to the Deeksha portal. These QR codes enabled students self learning practices during the COVID period.

CO-CURRICULAR ACTIVITIES

As part of co-curricular activities, a state-level poster-making competition was held in March 2021 on COVID-19 pandemic and developed doodle posters which were circulated to all schools and are also available on the SCERT website. 25 music videos pertaining to Poems, Carnatic music, Light music, Folk and Patriotic songs were developed in collaboration with SIET. These were transmitted through TSAT NIPUNA and VIDYA channels during the lockdown. SCERT also developed 18 video lessons on yoga for promoting health and well-being.

REACHING OUT THE STUDENTS

These programmes were effectively implemented in the schools. Teachers used innovative methods to reach out the students even with the limited infrastructure. There was a great response from the local community in providing the infrastructure. Information regarding the TV classes schedule, sharing the worksheets with the students and evaluating them was done through WhatsApp. The completion of worksheets and performance was continuously monitored over phone. Many teachers specially for the highschool students individual teachers have taught the classes via webinars through various applications like Zoom and Google Meet and various teaching apps. They even used various online assessment tools. The teachers tried to reach the children personally where there was no internet connectivity by mapping the students, arranged group learning facilities like TV, smartphone and even face to face instructions. Teachers thus have ensured the continuation of education to the best possible extent in the challenging times.

These activities were regularly monitored regularly by district teams and gave necessary suggestions and support in the field level. Initiatives have been taken at the district level as well by launching websites and YouTube channels and uploading teaching material and worksheets for the easy access.

CAPACITY BUILDING PROGRAMMES

Amidst the standstill circumstances arose due to the COVID-19 pandemic, The Department of School Education has taken up innovative steps to orient the teachers to encounter the pandemic situation and for capacity building of teachers in exploring ways to reach out the students through online mode which was the only way of communication effectively using the time during the lockdown.

*Smt. M. Radha Reddy,
Director, SCERT*

A series of webinars commenced on 1st May, 2020, in the presence of Smt. P.Sabitha Indra Reddy, Hon'ble Minister of Education, Government of Telangana; Smt.Chitra Ramachandran, Special Chief Secretary of Education, Government of Telangana; and B.Seshu Kumari, then Director, SCERT, Telangana; P. Shyam, Assistant Professor, Department of Biotechnology, NIT Warangal delivered the inaugural speech titled "Current trends in research and development: Health and hygiene practices during and post-COVID-19". The presenters for the webinars were mostly from the State Resource Group, and

subject experts from top-tier universities and other national and state level institutes. The topics covered have ranged from general themes related to teacher education to specific areas like the use of ICT for interactive teaching and pedagogical practices. The areas identified for the webinar series were :

1. ICT (integrating Information and Communication Technology in teaching and learning processes in the classroom)
2. Mathematics (including teaching math, methodology, using teaching and learning materials, assessment procedures, etc.)
3. Physical sciences (teaching physical sciences, methodology, using teaching and learning materials, assessment procedures, etc.)
4. Biological sciences (teaching biological sciences, methodology, using teaching and learning materials, assessment procedures, etc.)
5. Social studies (latest trends in teaching social studies, methodology, using teaching and learning materials, assessment procedures, etc.)
6. Mental wellbeing, cyber safety and security and the role of Headmasters in transforming the students and the role of headmasters and teachers in transforming the students

A 3-day online webinar was organised by SCERT, in collaboration with National Institute of Rural Development & Panchayati Raj North Eastern Regional Centre, NIRD-PR NERC, Guwahati, Assam, focusing on the topic, “Management of Mental Well-Being during the COVID-19 pandemic”, held from 18th May 2020. The webinar held in virtual mode, 53149 have registered and attained a record of viewership of 1.26 lakh participants including educational officers, heads of schools, teachers, educators, and administrative officers working under different departments of the Telangana government such as school education, tribal welfare, and social welfare. The webinar received extensive appreciation and was entered in the Telangana Book of Records for being the first of its kind.

Similarly, the online joint initiative by SCERT and Information Security Education and Awareness (ISEA), Ministry of Electronics and Information Technology (MEIT), Government of India, that is being implemented by C-DAC, Hyderabad, had organised a four-day webinar on “Cyber Safety and Security” from 27th May 2020.

The webinar was streamed live on SCERT Telangana's official YouTube channel. The 55,488 registered participants benefited from the webinar, making it the next pioneering initiative by the organization that secured a place in the Telangana Book of Records surpassing the earlier achievement.

ENGLISH LANGUAGE ENRICHMENT COURSE (ELEC)

Ever since the government of Telangana introduced parallel English medium sections in some of the existing Telugu and vernacular medium schools, the number of schools that shifted to English medium has been increasing in the subsequent years resulting in large enrolment.

This has created a dire need in the system of proficient teachers to handle the English medium sections. Due to the shift of the medium of instruction teachers are now required to teach in English hence there is a need to build their capacity for handling the English medium classes.

The English Language Enrichment Course (ELEC) was designed to minimise the communication inhibitions and to develop confidence of teachers in speaking English. SCERT in collaboration with Azim Premji University rendered a 9 week course for 4 batches. 136 Mentors and 35 Coordinators have trained 1368 in all these 4 batches from January to June 2020-21 which were held through virtual mode.

Each Mentor was assigned 15 Mentees and was made responsible for their attendance, participation and completion of tasks. The course comprised of various themes like food, nature, friendship, education, relation and, travel. The course will be completely on learning management system which is self explanatory. Mentees should complete the given tasks that contain audio or text form. One (1) online session were held over Zoom platform every week, where the Mentor coordinated their progress. Upon completion of all tasks in time, they were awarded with certificates.

As this ELEC programme is made mandatory for all the teachers in the state as the government is starting English medium in all schools from 2022-23 academic year. Hence for the remaining teachers i.e. 52,000 primary school teachers are being given training in blended mode on a massive scale utilising the services of 200 KRPs and 1300 mentors at the district and mandal levels respectively in the state. Apart from that, nearly 28,500 secondary level teachers are also being trained by 1071 mentors subject-wise.

HARIVILLU - A JOYFUL LEARNING

The Dept. of School Education felt the need for being happy and creating a well being curriculum for the children. In terms, the school going students with Self-Aware, Sensitive and emotionally mature are far more successful owing to their advanced ability to engage in meaningful relationships with their friends, family and society. Samagra Shiksha, Telangana, Hyderabad along with Blue Orb

Foundation have successfully piloted the programme 'Harivillu' - A Joyful learning in the academic year 2019-2020 in 3 Districts i.e., Jogulamba Gadwal, Mahabubabad, Vikarabad of Telangana which were lowest in academic results and attendance. The implementation obtained successful results where it addressed the well-being and happiness of students with a strong emphasis on the co-scholastic skills of Mindfulness, Self-Awareness, Critical Thinking, Reflection & Inner Stability. "Harivillu - A Joyful Learning" has brought significant changes in students' development, Teaching Learning practices, and School Culture and Community engagement. This Value based Education is the crucial tool to be implemented on the effective values of students to learn, adapt and practice for a disciplined, happy and smooth life. This programme consists of 10 modules comprising values like Love, Gratitude, Integrity, Courage, Respect, Humility, Trust, and Focus, Commitment and Kindness and each value is shared in the form of stories, activities and games. Each component is conducted in four dimensions - Self, Family, Society and Nature to get a full understanding of the dimensions of that value making students to understand, learn and executable in their day to day life.

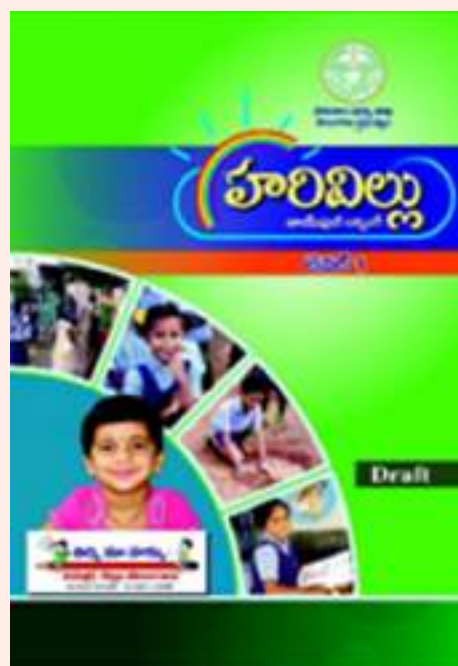
"Harivillu – A Joyful Learning" is an Innovative, Specialized and Interactive philosophy which has been imbibed from "Poornata" a Value Education curriculum of "Blue Orb Foundation" that focuses on imparting values to children in a fun and effective way.

The module complements the efforts of the parents and the teachers to impart Value Education to children through a creative and specialized methodology making Learning Impactful, Simple, Fun and Forever. At present, 'Harivillu – A Joyful Learning' programme is being implemented across India in various states government schools under different names as "Happiness Curriculum in Delhi State, Aanandam Patcharya in Uttarakhand, 'Poornata (pilot) & currently Anubhuti in Uttar Pradesh, Ananda Vedika in Andhra Pradesh and Harivillu - A Joyful Learning in Telangana State" which impacted more than 10 lakh children of all sections in these state government schools.

Impact observed:

- Student Attendance increased considerably in most of the schools in two Districts especially in in Jogulamba Gadwal District Mahabubabad.
- A positive change is observed in student behaviour through activities like "Athmeeya Sparsha".
- There is visible change in leadership skills of students while doing different activities.
- Improvement in the teachers' morale: 80% of teachers are practicing Mindfulness in their class and ensure maximum students practice regularly. Most of the teachers plan the Harivillu lessons before they go to classrooms.
- Improvement in students' morale: children are asking well-articulated questions during the question time after each session of Harivillu.
- Improved teacher-student relationships: "AtmeeyaSparsha" has built the connection of the teachers and students. 90% of the schools are practicing this each morning after the assembly.
- Improved sharing practices amongst teachers and students. Expression Day has bridged the gaps by sharing the thoughts and innovative ideas.
- Teachers are increasing efforts to enable an inclusive learning environment.

READ CAMPAIGN PROGRAMME: A TRIP BACK TO THE LIBRARIES

The 21st century demands the mind of new ideas, creativity, critical thinking, good vocabulary, knowledge about diverse fields, and communication skills in students. Inculcation of the once lost reading habit will enhance students' reading abilities, improve their academic performance and introduce students to diverse topics outside of the classroom. For this, establishing a school library and scheduling a library period into the regular timetable is crucial besides several reading strategies. Keeping in mind the necessity of allowing students to get acquainted with reading and to mitigate the gaps in reading and writing caused by home-based learning during the pandemic. The government of Telangana kicked off a 100-day Reading Campaign Programme on February 5, 2022, by adhering to the guidelines rolled out by the Department of School Education and Literacy under the Ministry of Education, Government of India. The programme took shape in collaboration with the State Council of Education Research and Training, Telangana, Save the Children, Room to Read, and United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF).

The objective of 'Reading Campaign Programme' is to ensure that every student can read fluently and to encourage them to make reading as a habit also enjoy and develop. to allow students Read, Enjoy and Develop.

READING STRATEGIES IN THE CLASSROOM

As part of the reading campaign programme, every teacher, irrespective of the subject, spends first 15 minutes of the class for a reading activity. The teacher selects one or two paragraphs from the textbook, reads the text aloud, writes down the keywords on the blackboard, and explains the meaning and usage in a sentence. Following that, the students conduct a group reading of the selected paragraph, and the 15-minute reading period concludes with individual reading.

As a daily activity, the language teachers help students read and recite poems and write essays on one-word prompts also the schools hold competitions every Saturday. The competitions include storytelling, poem reading, role-playing, and reading aloud. In role-playing, students read a story thoroughly, assume the role of the characters in the story and deliver the dialogues accordingly.

Furthermore, creative writing competitions are conducted in schools which aid in improving the students' writing skills while boosting the power of their imagination. More than five lakh students from classes 6 to 10 participated in the story writing competition. Top twenty stories from each district were selected for publication in collaboration with

Telangana Sahitya Academy Award. To make this program a continuous activity, there should be an organised structure to cater children with the necessary resources like books and reading environment. Hence libraries can act as supporting entities for this programme.

The library period is thus crucial in this programme. The schools strengthen their libraries with effective learning materials, storybooks, autobiographies, subject books, newspapers, etc. Class-wise library committees are formed which comprises five students who are responsible for maintaining a register and allocation of books. All students are involved in making proposals for books to purchase and contribute ideas for carrying out the library period. The library teacher takes responsibility for segregation of books based on students' reading ability. The books are re-shelved to ensure that students read a diverse range of literature rather than sticking to one genre. The library period is well-organized with role-playing activities, reading aloud, discussions on books, and book reviews. During the library period, students help each other.

Alongside reading, students sit together and make library cards, which is a collection of newspaper clippings, puzzles from newspapers and children's magazines, and cuttings from old textbooks and storybooks stuck on cardboard pieces. These library cards are put on display inside the classrooms.

In addition, every week, the library committee members display the list of fluent readers on the classroom wall in order to pique students' interest and to motivate them to make it on to the list.

As part of learning about the significance of library, the schools conducted library celebrations from February 14 to February 21, as per the guidelines from the Department of School Education and Literacy under the Ministry of Education, Government of India.

Throughout the weeklong celebrations, government schools across Telangana state implemented various activities to sensitize students to the importance of library and their contribution to students' knowledge. The event witnessed the display of library books, preparation of library cards, and competitions in essay writing, painting and elocution. The event concluded with the observation of International Mother Language Day on 21 February.

MONITORING MECHANISM

A State Core Team was constituted comprising State Resource Group Members, officials of Samagra Shiksha, faculty of SCERT and NGOs.

The monitoring teams with core team members and department officials reach out to every school on a monthly basis with a predetermined monitoring format to keep track of the programme implementation and get feedback from the students and teachers. The monitoring format includes observing students reading ability, implementing reading strategies in regular teaching-learning process and library period, interacting with teachers and parents, and supporting schools for effective execution.

To ensure smooth learning while also carefully gauging and improving each student's reading ability, the schools divide the total number of students in each class into groups based on their reading capacities. This encourage peer learning as the group of students who can read fluently help to improve the reading skills of the other groups whose reading ability is relatively poor.

Outcome:

As a result of the successful execution of the programme, students in government schools are showing a keen interest in reading books during library hours, which in turn was useful in improving attendance. Students are accustomed to attending events like book fairs, and the culture of gifting books to peers on special occasions is becoming popular. The teachers are dubbing the programme 'need of the hour' as it encouraged them to be self-motivated. Furthermore, parents, the local community, and Non-Governmental Organizations (NGOs) are collaborating with schools to improve library resources.

Highlights:

“This is a wonderful programme that encourages my students to read and helps them mitigate their reading difficulties. We ensure that this program continues and becomes part of the teaching-learning process.” - **Ch. Narasing Rao, GHM, ZPHS Gundrampally, Nalgonda District.**

“During my visits to numerous schools, I found that 80 percent of students across the state improved their reading skills. Readers who were formerly proficient have progressed to fluent readers. Those who previously struggled with reading are now proficient readers. Most importantly, students from tribal communities are performing admirably. They can now read material in their native languages and English.” -**Ch. Seshu, SRG, MPPS Varkala, Nalgonda District.**

“Our students have enhanced their reading skills as a result of frequent reading practice under the Reading Campaign Programme. I encouraged students to read Telugu

comprehensions, poems and stories. Books in Telugu about freedom fighters, Chandamama, and Balamitra Kathalu are available in our library. Other language and subject books are also stocked for students to read during their library period. We are taking utmost care to mitigate the reading gaps, especially among the students who has trouble reading.”- **G.Ravinder, School Assitant (Telugu), ZPHS Karkhanagadda, Karimnagar District.**

Teacher and student perspectives on the Read Campaign Programme

G Anitha, School Assistant, Physical Science, ZPHS Sundaragiri, Karimnagar District.

“The Reading Campaign Program provides children with a platform to develop their reading skills while also allowing them to express themselves through poetry, stories, and speeches. I provide students with 10 minutes every day in class to read the lessons aloud. This everyday reading activity has inspired them to reading newspaper, revising Telugu Poems, reading short stories and so on before going to school. The interesting part is that the students come to us to discuss the stories they read. I have also witnessed increased knowledge sharing among students, which has aided peer learning.”

- K Manvitha, Class VI, ZPHS Sundaragiri, Karimnagar District.

“Every day, I feel excited to come to school because I get the opportunity to read a variety of books in the library. I lookout for the first few pages to get a glimpse of new books and borrow it if I find them interesting. Also, after I finish reading, I discuss the book with my teachers and friends.” - **P Keerthana, Class VIII, ZPHS Chilukur, Suryapet District.**

“I have improved my reading skills in all three languages. Reading physics textbooks and Telugu Padyalu has become more appealing to me.”

Highlight:

Through these events, children learnt about each other’s cultures, traditions, languages, arts, and crafts. It served as a learning bridge, fostering emotional connectedness and unity, and sparked in the youngsters creativity, teamwork, and life skills. These virtual programmes have established a road map for instruction at all levels and the organising team plans to conduct more such events on other themes.

TELANGANA SCHOOL INNOVATION CHALLENGE

Government of Telangana in collaboration with UNICEF and Inqui-lab Foundation, has launched a Design Thinking & Innovation Challenge, one-of-a-kind programs in the country for the first time with an aim to be a pioneer in promoting 21st century skills and

design thinking in teachers and students. Moreover, the purpose of the Innovation Challenge is to empower most disadvantaged young people to identify the challenges in their communities and create entrepreneurial solutions to address them. Under this prestigious student-driven programme, the State Government envisages Telangana State becoming the Innovation and Knowledge Capital.

Objectives:

To provide opportunity for school children in Telangana to

- i) Identify problems affecting them
- ii) Find the root cause for the problem
- iii) Develop innovative solutions

To introduce principles of UPSHIFT approaches to the teachers and students across the state provide interface and promote collaboration between the government, schools and the industry

This Innovation Challenge is designed using a globally tested UPSHIFT approach which is anchored in human-centred design, putting young people at the centre of the process. This process will engage young people as co-creators of solutions, rather than just as beneficiaries. In this challenge, the children will be trained through an interactive platform containing 4 levels of UPSHIFT approach- Understand, Design, Build & Test, Making it Real. The Interactive platform consists of 20 Instructional Videos and 12 Interactive assessments, followed by the submission of an Innovative Idea for ‘Telangana School Innovation Challenge 2020’. Once they complete the course and submit an idea, they will receive a Certificate of Completion on DESIGN THINKING FOR INNOVATION.

In the year 2020, across the state, about 8750 teams with close to 23,800 students from classes 6 to 10 were enrolled for the challenge. In a total of 7093 idea submissions, 25 ideas were showcased at the grand finale held on 4 January, 2021 at Dr. MCR HRD Institute of Telangana, Hyderabad. Hon’ble Minister of Municipal Administration and Urban Development of Telangana, Sri K.T. Rama Rao graced the event. Among which, participants from ZPHS Mulkalapally in Yadadri District, ZPHS Danthalapally in Mahabubabad District, TSMS Bangariguda in Adilabad District, lauded with first three prizes for the presentation of impressive design models.

INITIATIVES OF SCHOOL LEADERSHIP ACADEMY

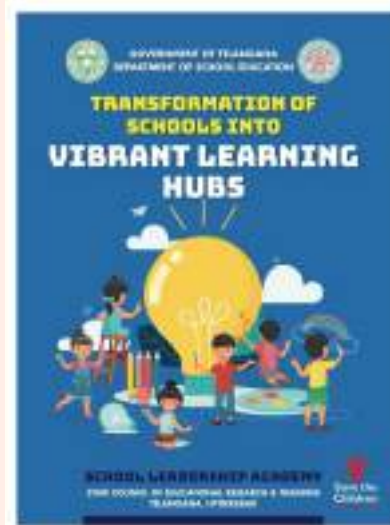
The School Leadership Academy-SCERT during the COVID period, has organized webinars at the State level for the school heads and teachers and streamed through SCERT official YouTube Channel:

- **Attitude and Behavioural Change for School Leadership:** During COVID-19 pandemic by Dr. T. Vijay Kumar, Associate Professor, NERC, NIRD, Guwahati. The viewership exceeded 10K in SCERT official YouTube channel.
- **Training on Management of Mental Well Being:** During COVID-19 Pandemic in association with the NERC, NIRD, Guwahati, the SLA-SCERT, to the School Heads, Teachers, Teacher Educators, Educational Officers at different levels, where more than 53000 School Heads and Teachers registered for the programme.
- **School Leadership and Teachers Professional Development:** A talk by Dr. Subitha G.V.Menon, Asst. Professor, NCSL, NIEPA, New Delhi. The viewership has exceeded 26K.
- **COVID-19 a pandemic and Role of School Leaders and Teachers:** 4th June, 2020 by Dr. T. Subhashini, Consultant, SLA, SCERT-TS with more than 6000 viewership.
- Webinar on ‘COVID-19 Responsive Behaviour’ was organized on 12th July, 2021 to the Academic coordinators, Community mobilization coordinators in the districts, Field officials, School Heads, Teachers; SMC Members and Parents. Over 80,000 viewed the orientation programme on YouTube.

The core idea behind these webinars is to create awareness on readiness programmes to be taken up for dropouts, out of school children; academic initiatives by SCERT; steps to be taken for the schools to be WASH compatible before school reopens for the students.

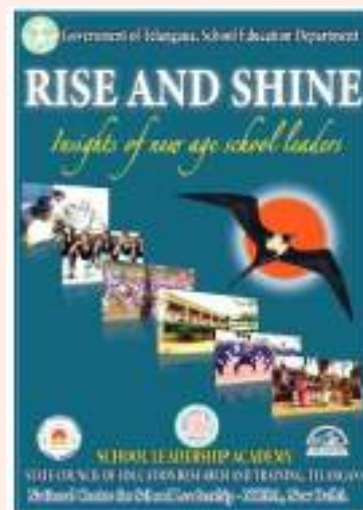
CONDUCT OF NATIONAL CONSULTATIVE MEET

The National Consultative Meet on School leadership in virtual mode was organized on 10-02-2021 in association with “Save the Children” foundation to show-case the school leadership and management practices of the schools in Telangana state. The meet which was originally scheduled on 16-17 March, 2020, due to the COVID-19 pandemic, was

organized virtually through the zoom platform. The program was attended by Smt. M. Radha Reddy, Director, SCERT, TS; Dr. Pranathi Panda, Professor & Head, Department of School and Non-formal Education and School Standards & Evaluation; Dr. Renu Singh, Director, Young Lives; Dr. Sunita Chugh, Head, NCSL-NIEPA; Dr. Reetu Chandra, Assistant Professor, Elementary Education, NCERT; Dr. Subitha Menon, Faculty, NCSL-NIEPA; Mr. Sudarshan Suchi, CEO, Save the Children; Dr. Manivel, Deputy Director, SCERT, Tamil Nadu and representatives from the Save the Children.

Best practices document which is a compilation of success stories of schools across the state was released which was titled as “Transformation of Schools into Vibrating Learning Hubs” along with indicators on inclusion in education and a film on best school practices which was developed by Save the Children in collaboration with SCERT-Telangana.

HUMAN INTEREST STORIES

As per the instructions of the Department of School Education & Literacy, Ministry of Education, GoI, New Delhi, SLA-SCERT has collected 22 Human Interest stories from the schools, students, teachers and parents during the pandemic. The stories related to innovation, sacrifices, going beyond call of duty, challenges faced, and creatively solved, humour finding joy in difficulty etc.

COVID RESPONSIVE BEHAVIOUR

A certificate programme was launched by SCERT for all teachers on “COVID-19 Responsive Behaviour” which is being conducted through DIKSHA portal. An orientation programme for school heads in this connection was organized on 12th July, 2021 to the Academic coordinators, Community Mobilization Coordinators in the districts, Field officials, School Heads, Teachers, SMC Members and Parents. Over 80,000 viewed the orientation programme on YouTube.

Documentation of 65 stories of achievements by school leaders was taken up by the school leadership Academy and the book, “Rise and Shine – Insights of new age School Leaders” was published comprising these stories.

CAPACITY BUILDING ACTIVITIES CARRIED OUT UNDER CLIX IN COLLABORATION WITH SCERT

As part of the Connected Learning Initiative (CLIX), being implemented by the Tata Institute of Social Sciences (TISS) in association with SCERT, Telangana has developed rich and thoughtful pedagogical resources in the subjects of Mathematics, English, Physical Science and Biological Science have been deployed in the ICT labs of 150 Government and local body schools in the State. These resources, popularly as the CLIX modules, are accessed by the 8th and 9th grade students.

In collaboration with CLIX, the SCERT has organised a series of programs as part of orientation in science and computer applications in virtual mode.

1. Conducted a 6 week program for 85 teachers from 22nd February to 11 March, 2021 on School ICT Lab Maintenance.
2. Conducted 2 day programme from 16th to 18th March 2021 on ICT tools for 165 identified Resource persons (SRGs) of all subjects including languages.
3. 2-day Orientation on technology-enabled T-L facilitation, Continuous Professional Development Avenues through CETE, TISS and CLIX overview was given to 65 sectoral officers.
4. A 5-day session conducted across erstwhile Warangal, Rangareddy and Karimnagar districts on basics of ICT, basic computer hardware understanding, open educational resources and computer lab maintenance for 1500 Headmasters and 2300 Teachers of all subjects.
5. A 14-day session conducted across erstwhile Warangal, Rangareddy and Karimnagar districts for 2200 CRPs, IERPs, MIS Coordinators and Computer Operators on advanced ICT concepts, networking, coding basics, OS installation and computing device maintenance.
6. Two rounds of state level trainings were conducted to BEd, DEd and faculty on basic computer tools, introduction to coding, networking, hardware concepts and leadership management.

ACTIVITIES CONDUCTED BY OTHER INSTITUTIONS

Village Learning Circles (VLCs)

A silent academic revolution at the village level called ‘The Village Learning Circles’ VLC were started by TSWREIS in rural and tribal areas of Telangana which has rendered extraordinary services in bridging the learning gaps during these challenging times.

They have tied up with e-learning firms like OAKS, an Online Adaptive Knowledge System and provided continuing education for The students from class 6-10 of TSWREIS, TTWREIS, ITDA Bhadarchalam, TMREIS, and TREIS successfully deployed and used OAKS to self-learn tough subjects like Science and Mathematics at the comfort of their homes.

The state initiatives and their execution that brought about a positive outcome is a fine example of the State Government’s ability to deal with any unprecedented situation. The Telangana School Education Department played a remarkable role in ensuring quality education and students’ well-being in the face of the COVID-19 Pandemic. In a short period, despite not being ready for the sudden change in the delivery of education, teachers embraced technology and discovered technological tools that can support virtual learning. All of them have moved out of their comfort zones and unitedly worked hard for the welfare of children. During this period, parents have emerged as active stakeholders in the teaching learning process. The school education department is confident that with a clear agenda and proper planning, no pandemic can affect the delivery of education to students in both urban and remote areas.

DISTRICT INTERVENTIONS DURING THE COVID-19 PANDEMIC

The unprecedented situation that has shattered the lives of almost everyone has spared no sector. It has paralysed the functioning of all walks of life. Education is one of the most effected sectors which could not carry out its functions due to the lockdown. To overcome this situation and ensure the continuation of education, many steps have been initiated at National and State level. Following their guidelines, the district administrations also formulated several programs and successfully executed. Individual teachers at district level explained new ways to reach out students through internet in order to keep them on track with the teaching learning process the best they could do. These practices have served as an excellent alternative for the academic programs to reach the students of their respective districts. The District Educational Officers (DEOs) along with teachers and other district officials have explored various computer applications to make digital content available for the students. From using digital platforms for interacting with students for devising new applications that help ease the digitization process of the classroom, government schools across the state have worked in tandem towards creating a new normal for students. These initiatives have proven to be very effective and paved a way for transformation of perspectives towards teaching and learning.

Headmasters across primary, upper primary and high schools of various districts have been another indispensable part of smoothly running these initiatives, conducting awareness programmes for students and their guardians on the use of digital devices for education. They have also ensured that no student is left to suffer because of the digital divide, pairing up those who lacked resources with their classmates who possessed them, while not compromising on safety measures.

Apart from the broadcasted lessons, some school teachers have been conducting additional classes in virtual mode. Class-wise WhatsApp groups inform students of the schedule of classes and the subjects being offered. YouTube channels created by schools have made the digital learning process smoother so that students get a better hang of the concepts being taught. Teachers have been forthcoming in ensuring that students do not feel at sea in this new system, encouraging them to give them a ring during fixed office hours to clarify doubts and discuss changes in the schedule. Other than these uniform steps, some districts have been taking unconventional measures to keep students and their parents updated. The parents have been incessantly working towards helping their wards, by keeping track of their progress, finding solutions to their problems and sometimes even learning with them during the online classes.

Everyone has played their part in this mammoth exercise. From bureaucrats to public representatives at all levels have rendered their efforts in making education reach the students.

We now bring to you in brief about the initiatives taken up by some districts during the COVID Lockdown.

HANUMAKONDA (WARANGAL URBAN)

Hanumakonda district has been very proactive in arranging alternative means of education in the Covid times. Many pathbreaking initiatives have been taken up by the district administration led by the District Education Officer. Teachers also contributed individually for taking education to the students right into their homes. Some of the initiatives of the district include..

1. Launching of the District Educational Officer, Hanumakonda (Warangal Urban) YouTube channel.
2. Designing of websites for 24 Government High Schools of Hanumakonda (Warangal Urban).

3. Four-week training on Computer basics, Google tools video conferencing tools, Geogebra, Robocompass and Google Forms was conducted to 70 Government school teachers in association with the Telangana Mathematics Forum.
4. One week training programme for science for nearly 120 teachers on ICT tools and science activities. The training included useful resources for science and creating videos for online teaching and PhET simulations.
5. 4-day mental well-being sessions through webinars for nearly 475 teachers of primary and high schools on mental well-being in association with Brahmakumaris International.
6. Initiation has been taken to promote online learning through Diksha and Gurushala platforms which has covered Nearly 300 teachers from different subjects.
7. Basic computer skills to nearly 320 CRPs and IERPS in collaboration with CLIX, TISS Mumbai. These sessions covered skills like basic hardware maintenance, connecting hardware, installation of software, using internet and network basics.
8. Training to all the school heads on the usage of the PREMA PRAVINYA APP.
9. 4-day online training on usage of Science and Maths kits provided to high schools by the NCERT. The Department of School Education, Hanumakonda has conducted this training to nearly 420 teachers of erstwhile Warangal.
10. Webinar on establishment of Science Clubs in High Schools and Entrepreneurship among Children.
11. 4 week Online computer education programmes were conducted for teachers in their respective subjects.
12. Conducted online seminar to 347 teachers, on how to write research paper and to present in seminars and conferences.
13. Conducted online competitions on the occasion of Gandhi Jayanthi and Children's Day.

Launching of District Educational Officer Warangal Urban YouTube Channel

Keeping in view of the pandemic scenario, Mr. K.Narayana Reddy, DEO, Hanumakonda initiated a novel idea of utilizing the services of the teachers and make them engage to create resources (digital lessons) so that the students of the government schools will be engaged in continuous learning. So, he invited all the resource persons of

subjectforums of the Hanumakonda District- English Language Teachers Association (ELTA), State Language Teachers Association, Rashtriya Upadyaya Pandita Parishad, Telangana Maths Forum, Forum of Physical Science Teachers, Forum of Bio-Science Teachers and Kakatiya Social Studies Forum and conducted a zoom meeting and asked their support for a noble cause. The resource persons of the subject forums trained their colleagues for 10 days on various tools of video making and presentation softwares.

Since July, 2020 nearly 80 teachers of seven subjects got involved in the mission of designing and creating digital lessons for the classes of 6th to 10th and every teacher came up with the creative content that was tailored to the level of the students. The created video lessons were uploaded in the District Educational Officer, Warangal Urban YouTube Channel which was inaugurated by Sri Rajeevgandhi Hanumanthu, IAS, Collector and District Magistrate, Warangal Urban. The YouTube channel link is shared with the headmasters and they in turn shared to other teachers and students in their WhatsApp groups.

Link: <https://www.youtube.com/channel/UCuzMBfe7MMSlp4QCvKZZssQ>

In addition to the digital lessons telecasted by SIET, Hyderabad, these video lessons were designed to bridge the gaps and to develop the additional resources of e- content to meet the needs of local situations.

Designing of 24 Government Schools Websites

It is a good sign that our government schools are not behind in utilising the contemporary technology for teaching learning purposes. To take this further, they have

taken the services and support of Prof. Rajasekhar Vangapaty, Registrar of Fashion Institute Technology, New York State University, and philanthropist in designing the website portals for our Government Schools in Warangal Urban district. 24 Government Schools have developed the Web Portals and incorporated theme wise activities for the students and parents to access information about the school activities. Hon'ble District Collector of Warangal Urban Sri Rajeevgandhi Hanumanthu, IAS launched these websites on 8th September, 2020. It is the first of its kind in the state of Telangana to create websites and develop resources for students and teachers. Nearly 600 teachers were trained on basic of computers, creating an email account, Google Docs, Slides, Sheets and Forms and Google Classroom to engage efficiently the students in online classes.

Capacity building programmes for teachers

30 days ICT tools and English training programme for teachers of English from ELTA.

45 High school teachers of English were trained for 30 days on 20 ICT tools by English Language Teachers Association (ELTA), Warangal Urban in association with District Educational Officer, Warangal Urban. The list of ICT tools- Zoom tutorials, Digital literacy, Google Classroom, Google Docs, Google Forms, creating 2D Animation videos using Tweencraft, generating e-certificates using Google forms, making videos for online and offline teaching, Google slide, Creative designs with Canva, Photo story and screen recording, creating digital lessons using OBS Studio, mind mapping using MiMind, padlet, Google sheets, flipgrid and voice thread.

Computer and online technology was also introduced for students with the guidance of DEO Warangal Urban with the title “ELTA Techy Kids”. The Techy Kids Programme was launched on August 15, 2020 for 60 students of GHS, ZPHS, TSMS and KGVV and were given training on 17 ICT tools, 17 language elements and 17 oral and written discourses with 10 Resource persons from ELTA to improve their presentation skills.

5 dissemination events and one valedictory session was conducted by inviting various educationalists from India and abroad.

Training to all the school heads on the usage of the PREMA PRAVINYA APP.

The educational resources are available more for English medium students than their Telugu medium counterparts. Hence, the Telugu material was also made available for the benefit of all students. The Department of School Education, Telangana has started to telecast digital lessons from SIET, Hyderabad and worksheets for level 1(Bridging the gap) and Level 2 (for the current academic year). These resources are available in different platforms. To make these resources available on a single platform and at one place The PREMA PRAVINA TEAM, an NGO developed an Android APP which is a one stop solution for all TV lessons and assessment. The office of DEO, Warangal Urban has contacted the PREMA PRAVINYA team and arranged a separate ZOOM session for headmasters and subject teachers on how to use this APP. The teachers trained the students in accessing the digital lessons and worksheets from the APP. It also included the material of different subjects along with POLYCET material. This training was given to nearly 260 headmasters.

RANGA REDDY

Teachers of Rangareddy district have been actively involved in reaching out to the students during the pandemic with relatively good infrastructure that is available with them. When everyone was worried about the pandemic, they took this as an opportunity to provide quality education online for the students through LMS (Learning Management System) websites. RRBADI.COM - for Ranga Reddy District High School Students and PS.RRBADI.COM - for Primary Classes students of Ranga Reddy District.

These website contains 1,221 lessons for 6th to 10th Class students and 503 Lessons for 3rd Class to 5th Class for both media. All the content of the website is developed by Teachers and Headmasters from different schools of the district. This website was viewed by more than 7.9 Lakhs viewers not only from Rangareddy District but also from the whole Telangana State students and teachers. These websites contains each and every lesson was framed as per the prescribed government text books.

Divisional level online workshops were conducted to maths and science teachers (around 850 teachers) on utilisation of lab and science tool kits with the help of Janyaa Foundation during the month of July 2020 through Microsoft Team app successfully. In continuation of this programme, workshops on preparing video lessons with ease and efficiency were also conducted for language teachers. Online yoga and physical fitness classes were also conducted to students. A Zoom session on the use of ICT tools and Open Educational resources, organized with the help of Connected Learning Initiatives(CLIx) of Tata Consultancy Services, aimed to help teachers incorporate interactive approaches in their online classes.

All the headmasters in the district have run awareness campaigns about the online TV classes and its schedule, ensured the sharing of material like work sheets and clearing doubts with students through WhatsApp. For this, 4574 WhatsApp groups have been created across the district and all students have been paired to overcome the problem of device unavailability.

Local community has come forward to help students by providing devices for enabling remote learning. 50 LED TVs were distributed in Madgul mandal by NRI foundations from USA and Abhyudaya foundation Hyderabad with the initiation of MEO Madgul.

The then Ranga Reddy District Educational Officer, E. Vijaya Lakshmi has constituted Divisional level monitoring teams to look after the practices of the online classes. Each monitoring team consisting of 7 to 8 school assistants for the supervision of the programme. Similarly, Mandal, School Complex and School level teams have been formed under the guidance of the district team.

The Hon'ble Minister of Education, Telangana, Smt. P. Sabitha Indra Reddy along with ZP Chairperson Smt. Teegala Anitha Reddy paid surprise visit and inspected the Zilla Parishad boys and girls schools in Maheshwaram regarding the functioning of online classes.

Visit of schools by Hon'ble Minister of Education, Telangana and ZP Chairperson of Rangareddy District.

Besides focusing on alternate learning methods in the COVID period the district Educational team led by the DEO also gave importance to the regular administrative and academic programmes. Enrolment campaigns guidance, Nista 2.0, T SAT app, Vidya, Nipuna channels, INTINTACHADUVULAPANTA, READ ALONG APP were regularly monitored. Special care was taken on identifying the drop out school age children and bring them back to school to decrease the child labour.

BHADRADRI KOTHAGUDEM

A school is probably more than world for children. And for primary school children, teachers are more than their parents. This is because children find no place other than school to present their creative skills and share their emotions. Children especially of

classes 1 and 2 missed this opportunity since two years with the outbreak of the pandemic who could neither attend classes directly nor through online mode. As these children entered class three this academic year, the learning gap was unavoidable.

Though the online classes have started from the classes third onwards. As the Bhadradri Kothagudem district falls in the agency area and due to poor economic conditions of parents, many children did not have access to smartphones or televisions. As a result primary school children are not availing of the opportunity of online classes. To overcome these hurdles, an innovative programme was launched called the **“Paper Pencil”**.

Objective:

The objective of this programme is to restore the relation between student and teacher. Allow children especially of class 1 and 2 get used to the school environment and thereby developing learning capabilities. This program also addressed the needs of class 3,4 and 5 students who did not possess digital devices like TVs and phones.

Planning:

Citing these problems the District Educational Officer Shri Somashekhar Sharma formulated a plan by discussing with 15 identified primary school teachers across the district. Accordingly, a school wise time table in this regard was prepared and every day, teachers visited habitations of their concerned schools and interacted with students and their parents. Worksheets were prepared by experienced teachers, shared them with students through WhatsApp and ensured that they are properly completed by them. Teachers used textbooks and already existing TLM whenever necessary. Creating interest and continuation of education was the main objective behind organising this programme.

As only worksheets, crayons, textbooks and TLM are used instead of traditional slates, thus programme was coined as **“Paper Pencil”**. This programme was implemented throughout the district and teachers were at liberty to use their own worksheets.

The unique feature of the worksheets provided by the district students were asked to do exercises like drawing, origami, identifying different pictures and numbers instead of plain textual questions. In places where TVs are available, children viewed different videos relating to subject content. A one day training was given to the teachers about organising this programme.

The process:

According to the timetable prepared, teachers went to the habitations and interacted with children at a safe and suitable place, which was selected by parents and local public representatives. The timetable was shared with them in advance to prepare and get children gathered at that particular place. The program was divided into different levels which were designed week wise. Starting with interacting with children with stories, skits and pictures in the first week then introducing them to alphabet and numbers with the help of toys and TLM already present in the schools. From the third week the students were taught basic operations in mathematics followed by science and personal hygiene in the fourth week. Worksheets regarding these exercises were given to the children and they were regularly evaluated.

Outcomes:

Students who were away from school showed great interest in this program. Parents also encouraged them to participate regularly. Local community and some NGOs also actively participated by providing notebooks, pencils, crayons etc. 6573 students joined during this programme in classes 1 and 2. The district observing committees also expressed their satisfaction with the performance of students.

JANAGAON

The District Educational Officer Jangaon has made extensive arrangements for reaching all the students in the district. The District Collector conducted ZOOM meeting with all Head Masters, Mandal Educational Officers and Special Officers for mapping children for device availability. Headmasters and teachers from schools in remote villages have been directed to make alternate arrangements by categorizing and identifying the number of school children based on the availability of e-education resources like TV, smart phone, internet connectivity, laptop. Those children who do not have e-learning facilities, necessary arrangements have been made in Gram panchayath to setup community centres for TV transmissions. Parent and SMC meetings have been conducted and instructions were given regarding online classes for creating awareness among them and to ensure their sense of responsibility. The information was widely propagated through Gram panchayat and dandora.

District Collector and DEO interacting with parents and teachers

All the cable operators were instructed by the District Collector to telecast DD Yadagiri and TSAT channels enabling students to view online lessons. All Sarpanches were instructed to sanitise their schools.

Pamphlets were distributed regarding the schedule of the online classes. Gram Panchayats have made arrangements for TVs for those who do not have at homes. Teachers provided worksheets and shared with students through WhatsApp groups. All the children

were instructed to maintain separate notes for the online classes. Regularly teachers monitored the presence of students in the classes and cleared their doubts through phone and WhatsApp.

Some teachers were identified at the district level for developing digital lessons, a YouTube channel was launched to help the children to access the video lessons.

<http://www.youtube.com/c/DEOJANGAON-TSS>

Monitoring Mechanism

Special monitoring teams were formed comprising Hostel Welfare Officers with instructions to visit at least 20 students at their homes. Parents were also sensitised towards monitoring their kids' activities like note making. Headmasters and teachers also visited schools during online classes and evaluated worksheets. Daily attendance reports were collected from the headmasters

Feedback and support system

Class-wise WhatsApp groups were created for monitoring daily attendance and collecting feedback from teachers and students. The District Collector also visited schools and students home and interacted with parents.

KAMAREDDY

Inspiring leadership by the DEO, efficient motivating district and mandal teams, dedicated headmasters and teachers of the district worked hard to encourage students to make use of the online lessons and continue their studies in the pandemic period.

As part of the preparation, a meeting was conducted with all cable operators and Electricity AEs. The District Collector gave instructions to cable operators and electricity personnel. All the MEOs, Complex HMs and HMs of Primary Schools, Upper Primary Schools and High Schools conducted awareness activities in the habitations around the schools. Information was spread about the schedule on local TV and newspapers. Announcements were made using Tam Tam in the locality regularly. The Teachers, Headmasters, SMC members involved in the activities. Some teachers went around the habitations and interacted with Parents about the online digital classes. School wise and class-wise students' information was prepared and maintained.

The support from the community has been phenomenal. People came forward to help students by providing devices like TVs, mobile phones and tablets.

Sri Shiva Raj Patil, Social Worker of Dongli Village Donated 3 LED TVs (32") to ZPHS Dongli School, Madnoor.

Sri Marri Sadashiva Reddy, PACS Chairman, donated Smart TV to ZPHS Adloor Yellareddy school.

Various teams were constituted at district levels including District and school administration comprising headmasters teachers SMC members and parents for ensuring the full implementation of the program. Students were divided into three categories as per the availability of devices. WhatsApp groups were created class and subject wise for easy communication. Students with no access for these devices were mapped and arranged alternate modes by pairing them with others.

Teachers contacted students personally who could not be reached over phone and interacted with parents. They explained about the process to access online classes and shared information about TV classes. Teachers even verified the worksheets done by the students.

Resource teams were formed at Mandal and School Complex level with the subject teachers. Each team consisted of School Assistants of Telugu, Hindi, English, Mathematics, Physical Science, Biological Science and Social Studies and two Secondary Grade Teachers. Such teams were formed to clarify doubts of the students within the Mandal or School Complex.

The monitoring teams of District, Mandal and School Complex level visited the schools and the households to understand the position at the grassroot level. The District Educational Officer Sri S. Raju visited several areas across the district and interacted with the parents, students and other volunteers.

MANCHERIAL

To make online classes successful in Mancherial district all the district officials have given top priority. A rapid household survey was conducted from 27th and 28th August-2020 by the teachers to ascertain the availability of TV, Mobile Phones, Gadgets etc. A resource mapping done in all the 18 Mandals in a prescribed format from 3rd Class to 10th Class. 1198 Students who did not possess televisions and smartphones were identified and with the help of SMC, Gram Panchayat they were arranged alternate modes accessing these gadgets at community halls and Anganwadi centres. Concerned teachers and headmasters of all these 1198 students were made responsible to make necessary arrangements with proper safety measures.

A co-ordination meeting chaired by Hon'ble District Collector Smt. Bharati Holikeri conducted with DEO, District Panchayath Raj Officer, DPRO, officer of TS SPDCL and Local Cable Operators on 29.08.2020 for effective transmission of online classes in a mission mode from 01.09.2020. Instructions issued to Superintendent Engineer, TS NPDCL, Mancherial for uninterrupted power supply in the rural and urban areas of the district. Instructions issued to cable operators to telecast T-SAT, DD (Yadagiri) through cable connections and instructions given to DPRO and Municipal Commissioners to sanitize all the schools.

The services of old students, youth, graduates, B.Ed., D.Ed. trainees and at the village were utilised. Wide publicity was given at habitation-wise through local newspapers, pamphlets, scrolling in local cable, dandora and TOM TOM and displaying online transmission schedule on gram panchayat notice board by scrupulously following COVID-19 precautions. 2040 Whatsapp groups were formed school-wise and class-wise across the district. In this connection a helpline was given from the office was provided to access the text/audio messages by all parents.

District Task Force Teams constituted with Sectoral Officers, Assistant Commissioner, DCEB Secretary, DSO and APO, allotted mandals to team members for effective monitoring system. Mandal Level and Complex Level Monitoring Teams also being constituted to monitor the online classes at Mandal and Complex Level respectively.

SIDDIPET

Siddipet district has organised some of the revolutionary programs to minimise the learning gap arose due to the pandemic and also capacity building activities for the teachers on a massive scale.

As part of extensive planning by all the stakeholders, headmasters and teachers across the district adopted students according to their teacher students ratio. The adopted teachers have to monitor the students through the phone call, WhatsApp/Text messages etc.

Practice tests:

Practice tests were conducted to students who attended digital online lessons at their homes and teachers posted the key paper in their respective WhatsApp groups. The HMs interacted with the concerned subject teachers everyday after completion of the practice test to review the next day practice test and also same day status report.

Audio Books:

Inspired by the audio lessons by NCERT based on the CBSE syllabus, Smt. Siricilla Chandana, Hindi Pandit, GHS Gajwel decided to make audio lessons on state syllabus. Sri Ravikanth Rao, DEO, Siddipet encouraged the idea.

Hon'ble Minister, Finance and Health, Medical & Family Welfare Sri T. Harish Rao launching audio books developed by teachers of Siddipet dist.

It was decided to prepare audio lessons in Telugu, Hindi and English to improve language skills among the students of classes 3 to 8. Smt. Siricilla Chandana was given the whole responsibility of making these audio lessons.

Upon consultations, some teachers in the district expressed their willingness to take up the project. As it was lockdown, the willing teachers were asked to select a lesson and recorded the audio on mobile and share it on WhatsApp. After listening to the audios seven teachers were selected to record the audios. Finally all woman members team successfully executed the programme and prepared 226 audio lessons covering 154 lessons from class 6th to 10th in all language subjects.

Implementation of “Ek Bharat Shreshtha Bharat”

The programme brings together students from Haryana and Telangana on a common platform for knowledge exchange. In Telangana, the Ek Bharat Shreshtha Bharat (EBSB) programme is taking shape. Schools of all management are stepping forward to implement the programme, seeing it as a way to comprehend the culture, traditions, art, customs, and languages of other states. Designed to uphold and celebrate the fabled unity and diversity of India, the programme is being explored in the schools of Siddipet District.

The schools partnered with Summer Fields School, Gurugram, Haryana to make the initial run a success. By pairing up various States and Union Territories, the Ek Bharat Shreshtha Bharat programme attempted to improve interaction and mutual understanding. The states engaged in programmes to foster a long-term and systematic cultural connection through language study, culture, customs, music, tourism and gastronomy, sports, and sharing of best practices. In its current leg, the programme involved GHS Gajwel, TSMS Miridoddi, TSMS Kondapak, ZPHS Thotapally and ZPHS Danampally, conducted EBSB programme on the occasion of “Rashtriya Ekta Diwas”. The main event was a virtual meeting on the theme “Weave A Way” (Cultural Exchange – Songs). Both states swapped music as the students from Telangana sang three folk songs in Haryanvi, and the participants from Summer Fields School performed two songs in Telugu. Taking a “Unity Pledge”, in the name of Bhasha Sangam programme, the students taught each other their respective state languages.

The programme was hosted by Smt. S. Chandana, EBSB Convenor, Siddipet District, Telangana, and live-streamed on the Siddipet Vidya Mitra Youtube Channel. Around 500 students attended the meeting in person, while approximately 2500 watched it live on YouTube. The team also conducted a virtual meeting on the theme “Khilona Time” in which the students learnt about the arts, crafts, and folk painting traditions of each other’s state.

Md. Rustum, a well-known artist, discussed the unique characteristics of Telangana folk painting and gave alive painting demonstration. Narayana Varma, SA, Physical Science, detailed the process of creating Nirmal Toys and the students had a lot of fun constructing wooden toys with him. The student participants from both states were eager to show each other their respective folk art traditions.

Highlight

Through these events, children learnt about each other's cultures, traditions, languages, arts, and crafts. It served as a learning bridge, fostering emotional connectedness and unity, and sparked in the youngsters creativity, team work, and life skills. These virtual programmes have established a road map to conduct more such events on other themes.

Official YouTube channel

An official YouTube channel has been launched named **“SAMAGRA SHIKSHA SIDDIPET”**. All the Digital Content developed by students, teachers, school heads and officials uploaded and made accessible to public. The channel developed as **“SIDDIPET OPEN LEARNING RESOURCES”**. There are good number of play lists in the channel. The channel is now with 11,900 subscribers and more than 10,79,680 views.

Spoken English

Spoken English classes were conducted to students online from 13-17, June 2021 by Sri Bethi Bhaskar, an English teacher. Students watched the programme through Siddipet Vidyamithra their official YouTube channel. A total of 4,700 viewers watched this programme through Youtube channel.

Hand Writing Skills

Understanding the need of improving the skills of hand writing among students, a special online coaching on hand writing skills to students was conducted by Sri M.Ganesh, Hindi teacher and hand writing specialist. A total of 4500 viewers watched the programme through Siddipet Vidya Mithra official YouTube channel.

As the students were away from schools and restricted to their homes, it was decided to conduct online summer coaching camp to students through Siddipet Vidya YouTube channel.

Yoga

Online Yoga classes have been conducted to students for a period of 9 days from 22-30, May 2021. Thota Satheesh, a Yoga Master and PET, ZPHS Marpadaga has conducted classes. A total of 12000 viewers have followed these classes.

Dance

Smt. G. Bhavani, a Dance master of Siddipet town has conducted classes on Dance for period of 10 days. students watched the programme through SiddipetVidyamithra official YouTube channel. A total of 10000 viewers watched the programme.

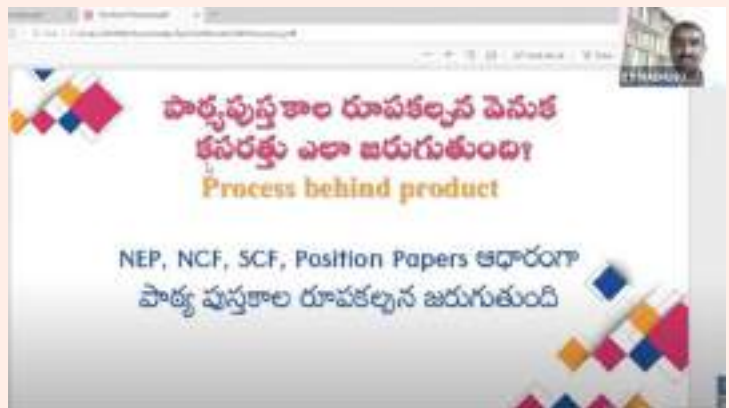
Music

Online Music classes conducted for 10 days, K. Bhargav Sharma a teacher from Jagithial district conducted Music classes. students watched the programme through SiddipetVidyamithra official YouTube channel. 9,200 viewers watched the programme.

Online orientation to teachers

Online orientation to teachers of Siddipet District was conducted on all subjects by State Resource Group. All the videos have been uploaded in official YouTube channel “SAMAGRA SHIKSHA SIDDIPET” and now available for open access. These capacity building

programmes included the integration of ICT with various subjects to make teaching and learning process interesting and accessible in the times of pandemic.

NALGONDA

The Nalgonda district has been successful in creating an excellent learning atmosphere for the students by involving the community. The teams conducted awareness activities in the habitations around the schools. Information has been spread about the schedule on local TV and Radio channels and newspapers. Teachers, Headmasters, SMC Members and Youth were involved in the activities with proper social distancing. Teams went around the habitation and interacted with the parents get informed about the

The district team prepared the plan of action for the successful implementation of online classes. The schedule of the telecast of online video classes was distributed in advance to the parents. Wherever needed, parents counseling was given to make them understand the need of online classes. Under the guidance of Sri B. Bikshapathi garu - the District Educational Officer planned strategies to ensure that the online classes are fully utilised by every student.

Team of headmasters and teachers in association with public representatives, SMC, parents have overcome the non-availability devises like it is done in other districts. Some of them extended support by providing TVs from Grama Panchayat fund. Sarpanch of Damera village of Nampally Mandal provided LED TV to ZPHS Damera.

This team of monitoring officers formed a district level team consisting of 31 Gazetted Headmasters (GHMs) for the supervision of the programme. Each one was allotted with some mandals for monitoring the online classes. Similarly, Mandal, School Complex and School level teams have been formed.

Resource teams were formed at Mandal and school complex level with the subject teachers. Each team consisted of School Assistants and Secondary Grade Teachers. Such teams were formed to evaluate the worksheets and clarify doubts of the students within the Mandal and School Complex. The District Educational Officer Sri B.Bikshapathi garu along with Sectoral Officers, Headmasters and Teachers visited several places across the district and interacted with students and parents. They have motivated the parents to make full use of the online classes arranged by the government.

SIRCILLA

To address the gap caused in the Learning of students due to the COVID pandemic the District Educational Administration has taken up innovative steps to reduce the loss to students. The District Education Office launched VIDYA SIRI YouTube channel in the month of

May 2020. The teachers created digital content and more than 200 video lessons were uploaded and made available to students for viewing.

With the help of an NGO and state resourcepersons, various training programmes were conducted to teachers using google meet on ICT tools like Google classroom, Google forms, Google Slides and Google Sheets. With the help of our district technical support person Sri K. Naresh, online training was conducted to teachers on making of video lessons using different apps. With these efforts, the district teachers prepared their own video lessons and uploaded to YouTube channel of the DEO for easy access. Teachers of various schools used online platforms like Google classroom and Google meet besides live online interaction with students by teachers. The regular conduct of these programs inspired students to get acquainted with technology.

‘WhatsApp chat bot’ a part of ‘Intinta Chaduvula Panta’ programme has given wide publicity in media and through school complex headmasters. Around 8200 students were registered for the programme and completed weekly practice. By practicing the lessons the student evaluated his/her learning by him/herself which helped to fulfil their gaps in learning.

50 schools were selected from the district for Cyber Congress, an initiative of Women Safety Wing, Telangana Police in partnership with the Education Department, Government of Telangana, cyber security expert Rakshit Tandon and NGO partner Youngistaan Foundation.

Two students from each school with a teacher have been selected as local cyber ambassadors. The team is empowered to handle the online threats to children and also to promote the positive use of internet and mobile. The team then gets connected to experts online for regular updates and features which in turn is shared with other students and community by local cyber ambassadors who are also given awareness on human trafficking.

NIZAMABAD

With the aim of reaching the students in this crisis situation, Collector & District Magistrate, Nizamabad Sri C.Narayan Reddy and District Educational Officer Nizamabad, Sri N.V.Durga Prasad planned several strategies along with the Sectoral Officers and the Mandal Educational Officers and instructed them to take proper steps for the strict implementation of online classes and to provide to access every child. Collector instructed Electricity Department and Public Relations Department for uninterrupted power supply and transmission of Doordarshan Yadagiri and T-SAT channels in the local cable network.

ఆన్లైన్ తరగతులకు ఏర్పాటు చేయండి
 రిజిస్ట్రార్ జనరల్, నారాయణపేట

జిల్లా : ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు కెడెంట్స్ ఆన్లైన్ నుంచి ఆన్లైన్ ప్రభుత్వ పాఠశాల విద్యార్థులు మరల పాఠశాలకు వచ్చి ఆన్లైన్ తరగతులకు కేసుల ఆన్లైన్ ఏర్పాటు చేయాలని నిజామాబాద్ కలెక్టర్ నారాయణరెడ్డి ఆదేశించారు. ఆదేశాలు జారీ చేశారు. కుటుంబం అధికారులతో ఏర్పాటు చేసిన ఆన్లైన్లో మాట్లాడారు. ఈ ఏర్పాటుకు ఆన్లైన్ లైసులు సంబంధించిన సిబ్బంది చిరు నవ్వులు చూపారు. ఈ తరగతులు మారినప్పటికీ, వీ-ఎఫ్ లాంటి ప్రాచుర్యం కలిగి ఉంటుంది.

విద్యార్థుల ప్రాచుర్యం ప్రతి లోకల్ కమిటీలో ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభం చేయాలని ఆదేశించారు. లాంటి వారు తమ ప్రాచుర్యం కెడెంట్స్ లాంటి సంస్థలు, కేంద్రీయ్ మిషన్లు వీ-ఎఫ్, ఏర్పాటు అధికారులతో ఆన్లైన్లో అందించాలని మారులారు. ఆ వివరాలను మేరకు ఏర్పాటు చేయాలని, ఉపాధ్యక్షులు ద్వారా కమిటీలకు ప్రాచుర్యం కలిగించాలని ప్రతి ఏర్పాటు ఆన్లైన్ లైసులు కెడెంట్స్, వీ-ఎఫ్ లాంటి ప్రాచుర్యం కలిగించాలని మారులారు. ఏర్పాటు చేయాలని మారులారు. ఏర్పాటు చేయాలని మారులారు. ఏర్పాటు చేయాలని మారులారు.

పాఠాలు అర్థం కాకపోతే ఫోన్ చేయండి

జిల్లా సీనియర్, డిప్యూటీ కమిషనర్: పాఠాలు అర్థంకాకపోతే వెంటనే సంబంధిత ఉపాధ్యక్షులను చరణాశ్రయం చేసుకోవాలని కేసులో మార్గదర్శక విద్యార్థులకు సూచించారు. అప్పుడు, నారాయణరెడ్డి ఆన్లైన్ తరగతులకు వెళ్లిపోతారు. వెంటనే క్రిందవారి తరగతులు ఉన్నాయి.

డిప్యూటీ కమిషనర్ (మోక్షాల్ గ్రామీణం), డిప్యూటీ కమిషనర్: ఉపాధ్యక్షులు విద్యార్థుల సంబంధాలను ఎప్పటికప్పుడు నిపుణులు చేయాలని ఆదేశించారు. ముఖ్యంగా ఆన్లైన్లోని ఉపాధ్యక్షులకు విద్యార్థులకు సూచించారు. ముఖ్యంగా ఆన్లైన్లోని ఉపాధ్యక్షులకు విద్యార్థులకు సూచించారు. ముఖ్యంగా ఆన్లైన్లోని ఉపాధ్యక్షులకు విద్యార్థులకు సూచించారు.

నారాయణపేటలో ఏర్పాటుచేసిన మాట్లాడుతున్న కేసులో మార్గదర్శక

Awareness programmes were conducted regarding the online classes by involving SMC, parents, public representatives in their concerned habitations. The necessary preparation before the telecast of the online classes was done in all the habitations by ensuring every student get access to these online classes. Realizing the position of the parents and the non-availability of the devices, several people from the community and ex school students came forward with a helping hand to provide TVs.

Donated TV to UPS Sompur of Kotagiri NRI Srinivas Reddy Presented Smart TV to PS Padkal of Jakranpally Mandal

LED TV donated by SSC 1998-99 batch to MPPS Muchkur of Bheemgal Mandal.

Many teachers in the district used online tools such as google meet and Zoom Apps to interact with the students to discuss and clarify the doubts and for giving and evaluating the assignments and worksheets through WhatsApp and over phone.

Some of the Primary School Teachers gave online live classes to the students on EVS, Mathematics and English. These online classes have received tremendous response from the students. Parents also expressed their satisfaction by observing the involvement of their kids in the activities being done along with their teachers. The District Educational Officer took stock of the situation regularly by personal visits to various villages and interaction with the children about the online classes.

MEDCHAL MALKAJGIRI

Implementation of Online Classes for classes in Medchal Malkajgiri district has been done on a massive scale involving all the stakeholders under the guidance of District Educational Officer Smt. I. Vijaya Kumari. The other district officials have planned various strategies for online classes and contributed their suggestions. A district level team consisting of eight GHMs for the supervision of the programme across the district. Each one was allotted some mandals for monitoring the online classes. Similarly, Mandal, School Complex and School level teams have been formed.

Prior to the telecast of the online lessons, extensive awareness campaigns were conducted involving all stakeholders and preparation was done to ensure every child gets access to the digital lessons. Youth organisations, SMCs and parents have made necessary arrangements, so that the digital devices are available to everyone.

Support by the Community:

Realizing the position of the parents and the non-availability of the devices, several kind-hearted people from the community came forward with a helping hand.

Mr. Mahipal Reddy, a resident of Srirangavaram of Medchal Mandal donated a smart TV to ZPHS Srirangavaram.

Television donated by Smt. Swaroopa Rani, a retired teacher. Received by Sri Anjaneyulu MEO, Quthbullapur, handed over to ZPHS Kukatpally.

Volunteers of “Youth for Seva” a youth organization came forward to extend support. As per the request of the Sectorial Officers, 300 members of this NGO are monitoring the students and extending support wherever needed. Several other organisations like Sathya Sai Seva Samiti have donated TVs and smartphones for the students.

After getting the clear understanding of the program, the SMC Members interacted with the parents in creating awareness. Peoples representatives of various levels were also involved in such interactions. Some of them extended support by providing vehicles for campaigning. One of them Mr. Jagan, Corporator of ward no. 126, participated in the awareness activities of ZPHS Jagatgiri Nagar and rendered his support.

Teachers of each school formed the groups to reach out to the students who were not in contact through phones.

During their visits they interacted with the parents and explained the process of viewing the classes. At some places, teachers even gave demo of the process, downloaded the apps on mobiles, gave the channel numbers for viewing on TV. Teachers even verified the worksheets done by the students. The Sectorial officers and the Headmasters in the monitoring teams visited schools to support the schools and monitored the implementation of online classes regularly.

MAHABUBANAGAR

The Mahabubnagar team in its efforts to maintain continuation in education has developed and started a unique system called the 3-D digital learning for 10th class students on 21.04.2020 with the initiative of Hon’ble Minister of Excise & Prohibition and Youth Affairs, Govt. of Telangana Dr.V.Srinivas Goud.

Hon’ble Minister of Excise & Prohibition and Youth Affairs, Govt. of Telangana Dr.V.Srinivas Goud participation in 3D digital learning programme.

Main motive of this project is to

- Prepare students for Annual exams.
- To motivate them to keep on track not to deviate from the academic studies .
- Giving the students to enhance their skills on the content..
- Sharpening their skills in academics.
- To enhance the abilities in the concern subject.

The 3D Digital Learning Programme has connected the 9000 Students, 1169 teachers and 150 Schools in one virtual / online classroom using following Modules.

1. **ANA News - Local TV Channel:** Live telecast of lessons in two sessions every day.
2. **YouTube:** student has a facility to watch these videos in their convenient time.
3. **Video Calling mobile App:** Students join the classes online through zoom with their subject teachers.

The video lessons were regularly uploaded by the DEO office. More than 4000 students attended the classes regularly. Steps were taken to ensure all the doubts of students were clarified after the class. WhatsApp video calling was mainly used for this purpose. For

the dissemination of information regarding the TV lessons and worksheets, exclusive website has been created by the NIC. All other relevant information such as Zoom links, other educational websites and TV lessons' telecast schedule are made available in this website. This webpage is available in English, Telugu and Urdu.

MULUGU

With the mission of continuing meetings with the heads of all education during the pandemic, the administration lead by the District Collector, Mulugu Sri Krishna Aditya and PO, ITDA Eturnagaram, Sri Hanmantha K.Zendage held meetings and circulated orders for all the departments to make sure that the online classes transmitted through the T-SAT /DD channels in all DTH connections and uninterrupted power supply during the telecast timings. As per the instructions of the District Collector, following steps have been taken to enable students continue online classes.

District Educational Officer, Mulugu has conducted a series of preparatory meetings with all Sectoral Officers, MEOs, Complex HMs, MIS/CO & CRPs regarding creation of awareness and mapping the students for availability of the devices, sanitisation and dissemination of information regarding the online classes. School level action plans were prepared giving due emphasis on adoption of children by teachers for academic support. Plans were also prepared on implementation of online classes. Day-wise meetings were conducted with the teachers at school level. All the teachers downloaded the SCERT worksheets and distributed among the students. Teachers made subject-wise and class teacher-wise WhatsApp groups and monitored the children learning and updated the same in the personal records of students.

NAGARKURNOOL

Nagarkurnool has made commendable efforts in serving the children’s needs during the COVID lockdown. The District Educational Officer with his able team of resource persons planned meticulously in organising various programmes which have proven to be very useful for the children during this period.

Orientation programme was conducted for teachers in taking up bridging gap activities and handling digital worksheets for the students by eminent SRGs on 25.06.2021. Many eminent persons including scientists Sri GLN Murthy and Sri Maruthi from DRDO shared their knowledge with the teachers on strategies in teaching Physical Sciences and on conducting experiments for the easy understanding of the learner.

Orientation programme was given to teachers on using online platforms like Zoom and different assessment tools in the smartphones for effective follow up of the digital lessons. Teachers maintained digital teaching register in the schools which were regularly evaluated by School Complex HMs. Every day live mathematics classes were conducted for high school students through Zoom which were streamed through YouTube channel for wider reach of students.

As the district mostly comprises forest area and despite the poor network facilities committed teachers with the help of local Hon'ble MLA and Government whip Sri Guvvala Balraj to overcome the problem and arranged necessary facilities for the students to get access for the online education. Individual teachers have immensely contributed for the preparation of online content which was delivered through zoom, YouTube, WhatsApp to the students in these testing times.

Teacher: P. Parshuram, School Assistant, ZPHS Penimilla, Uppununtala Mandal, Nagarkurnool.

Orientation programme helped us in conducting online ZOOM classes during this pandemic situation and it was very useful for teachers on use of technology in modern teaching methodologies.

Student: K. Hansraj Sirivi, 10th Class, GHS Achampet, Nagarkurnool.

Our teachers help us in accessing different online materials and channels in our learning process. By following their instructions we are attending online classes and also learning from T-SAT App. They are also instructing us to follow COVID-19 rules.

Parent: K. Dhalaram Choudhary, Achampet, Nagarkurnool.

Thank you for the teachers and government for guiding the students during COVID pandemic situation. We followed your instructions and my kids are able to attend the online classes, from home.

YADADRI - BHUVANAGIRI

Upon the commencement of online classes from 1st September 2020, District Educational Officer (DEO), Yadadri-Bhuvanagiri recognised the need to make available a mode of interaction that will help students clear any doubts that might arise while attending the virtual classroom. Akin to raising one's hand to ask a question, the student may now contact their "Tele-teacher", who is only a phone call away. A total of 188 Tele-teachers have been appointed, eleven at each mandal, four in charge of the primary section, and the rest, of high school students, all available on call between 3-4 pm. The headmaster conveyed details like phone numbers of the teachers to the students. An alternate arrangement for tele-conferencing has been created on deoyfd.bofrpot.com as well.

ADILABAD

In order to decrease the excessive stress and extra responsibilities on the shoulders of teachers and headmasters in these unprecedented times, the District Educational Officer, Adilabad, A. Ravinder Reddy, has introduced a innovative programme called '**Grama Sevalo Nenu Saitham**'. Lending a helping hand to the needy school students by B.Ed. and D.Ed.

trainees from Government District Institute of Education and Training (DIET), Adilabad; Vivekananda Institute of Education, Mavala, Adilabad; Sri Phulaji Baba College of Education, Utnoor; and Vidyarthi College of Education, Adilabad. 189 of these student-trainees, spread across 18

mandals, contributed towards fulfilling the teaching responsibilities of 988 primary, 181 upper primary, and 249 high schools in the district. Each trainee was allotted a maximum of five students, who they helped clearing lingering doubts after online classes, ensuring that they have the required technological back-up to attend classes, and even visited students in person in case of emergencies. A total of 500 students have benefitted from this programme.

In this way, all the district administrations have ensured that with the collaboration of all the stakeholders in education, the alternative learning procedures reached every student in their respective districts. This programme was successfully conducted in every part of the state and all the teachers, headmasters and officials have raised to the occasion and left no stone unturned to give the students the best with all the available resources.

EFFECTIVE EXECUTIONS DURING PANDEMIC - BENEFITED STUDENTS AND VILLAGERS

Name of the School : MPPS, Huda Colony,
Mdl.: Shamshabad, Dist.: Rangareddy.
Name of the School Head : A. Mallesha
Mobile Number : 9848627675
Email-ID : aluganimallesha@gmail.com

During the COVID-19 Pandemic, the Government of India has declared a complete lockdown in March, April, and May 2020. Many families were affected by the lockdown. Our school, MPPS, Huda Colony, Shamshabad Mandal, Ranga Reddy District, Telangana State, is no exception. There are approximately 100 students and two teachers in our school. Our students come from low-income parents who work as migrant workers on daily basis, and the lockdown has impacted their livelihood.

Given the pandemic crisis, I collaborated with a few non-governmental organizations (NGOs) and donors/well-known individuals to assist the communities in surviving in these challenging times. Let's get started reading about the measures that were implemented during the lockdown.

I realized that I needed to raise awareness about the COVID-19 and the safety precautions. I ran a door-to-door campaign and made phone calls to parents and surrounding communities in the Huda Colony, following COVID guidelines. The broad effort included spreading Covid procedures such as social distancing, wearing masks, sanitization, eating healthy food, staying at home to prevent virus spread, and so on.

While connecting with communities, I saw how difficult it was for them to make ends meet. With the support of numerous NGOs and donors, I provided them with necessities as they looked for methods to make a living. In addition, I contributed funds to help the families. Donors and NGOs stepped forward in response to the school's overall performance for the benefit of children.

I provided essential goods with the support of the "GMR Varalakshmi Foundation": 5 kg rice, 1 kg oil, 1 kg dal, 1kg tamarind, 1 kg chili powder, 1/4th kg turmeric powder, 1 kg sugar, and 1 kg dried coconut. Also, sanitizers and masks were distributed to a hundred students at my school. I

provided 2kg grains, 1kg dal, 1kg oil, soaps, sanitizers, and masks for roughly 150 students from my school and other schools in May 2020 with the support of my buddy, businessman Ravi Gupta.

In coordination with the “HELPING FRIENDS” group, I distributed vegetables, fruits, biscuit packets, 3kg rice, masks, and sanitizers to my school kids and families in our colony. Corona has collapsed many families. Two children in the Huda colony became orphans during the pandemic time. They lost their parents in one year who were succumbed to death due to Covid. Their 70-year-old grandmother is taking care of them. Hearing the heart-wrenching condition of two children, a few of my friends stepped in to support the children. They gave Rs.30,000 cash and Rs.4000 worth of daily essentials.

While visiting the parents and communities, I also realized that the student required financial assistance to continue their education in online mode. I again approached some NGOs and donors to arrange stationery and equipment in the school. In September 2020, although lockdown restrictions were relaxed, schools functioned online, and kids were attending classes from home only. I coordinated with “Siri Swachandha Samstha” in distributing notebooks, pens, pencils, and free distribution of textbooks and two pairs of uniforms.

In collaboration with the “Room to Read” NGO, in 2020, we painted classrooms, and they donated 300 library books to school. Also, for each child, five notebooks and a “Room to Read” kit are provided. The kit includes storybooks, drawing books, stationery, etc. By using this facility, kids enhanced their reading and writing habit.

Virtual learning

Due to the corona pandemic, children were not able to attend schools physically. When the government announced the online classes, the students were introduced to a new way of learning. To make everyone comfortable with virtual education, I visited every child's home and interacted with parents to ensure students viewed different online channels on DD Yadagiri, T-SAT daily. Because of my ongoing involvement in resolving challenges with the children, they have become accustomed to different ways of learning.

To make children's learning process easy, our teachers created different WhatsApp groups and shared the daily timetable of online classes. Also, we monitored students' online learning and cleared their doubts, and provided necessary instructions.

After completion of each online class, I would share the topic-wise worksheets on the WhatsApp group. The students completed their worksheets and share them on WhatsApp for evaluation. The teachers evaluated the worksheets and sent them back to the students.

We ensured the students had the apps on their mobile phones- 1. T-SAT app; 2. Google - Read Along app, WhatsApp Chatbot under "Intinta Chaduvula Panta" for 3rd, 4th, 5th grades; 3. "READ ALONG" app for 1st, 2nd grades.

Conclusion

I firmly believe in the Telugu proverb "Prarthinche pedavula Kanna sahayam chese chethulu Minna," which implies that "Helping hands are better than praying lips". During the pandemic, everyone suffered and was concerned about the future. The activities I organized in the HUDA colony and at our school, helped individuals, children, and their parents, in gaining a better understanding of COVID 19 and self-awareness to prevent virus spread. They were aware of the significance of sanitization, maintaining social distance, and wearing masks to reduce the risk of COVID-19.

To assist the villagers, we planned a fund raising activity for orphaned children, which inspired friends to come together for a good cause and allowed the family to settle in for a while. In a problematic scenario, the distribution of daily necessities allowed disadvantaged families to lead life in their homes.

Opinions

"Mallesha sir emphasized why we should always sanitize our hands and use masks. We are enjoying our online classes because we are following his instructions," said **Venugopal**, a student.

"Thank you, Mallesha sir, for your assistance throughout the pandemic. To avoid risk, we followed your directions. My son attended online classes without any hassle," said **Laxmi**, a student's mother.

INNOVATIVE PRACTICES ADOPTED DURING THE PANDEMIC PERIOD

Name of the school	:	MPPS, Kothapet (O/C), Mdl. Raikal, Dist.: Jagtial.
Name of the School Head	:	B. Gangadhar
Mobile Number	:	9491322585
Name of the Teacher	:	Mahesh Macharla
Mobile Number	:	8977300828, 9491322585
Email-ID	:	masmily.macharla@gmail.com

Live worksheets saves time

M. Mahesh, a teacher created Live Worksheets for students to complete them. His goal was to save both teachers and student's time.

At the time when the world was on the development path and many innovations were happening in the fields of education, science and technology. Suddenly, COVID-19 stopped everything. Almost all schools were closed. Some schools were trying hundreds of ways to teach children online.

Department of School Education also planned and started online lessons through TSAT Channel and prepared worksheets for all classes. After completing the video telecast, all the teachers used to send the printed worksheets to children. Some topics were difficult to practice at home for primary school children. At that time, M. Mahesh, Secondary Grade Teacher, MPPS Kothapet, Raikal Mandal, Jagtial District, used an ICT tool 'LIVE WORK SHEETS.COM'. He converted all the SCERT subject-wise worksheets as Live worksheets for primary school children based on their levels.

About live worksheets

Live worksheets allow you to transform your traditional printable worksheets into **Interactive online exercises enabling self evaluation**. Those also called “Interactive Worksheets.”

Worksheets for Bridge Course
 10/10
 Class:- I, IV, V
 Medium:- All media
 Topic:- Measurements
 Name:- Anirudh
 Subject:- Maths

1. ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ತೂಕವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಛಾನ್ ಗೆ ಸೂಚಿಸಿ. ✓-ವೆಚ್ಚಿಸಿ.
 Put (✓) mark against the heavier one.

(a) (b)

(c) (d)

2. ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ತೂಕವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಛಾನ್ ಗೆ ಸೂಚಿಸಿ. ✓-ವೆಚ್ಚಿಸಿ.
 Put (✓) mark against the lighter one.

(e) (f)

(g) (h)

Designed by MAHESH MACHARLA, SGT.Mpps kothapet o/c, Jagtlal, LIVESHEET

Textbook Video Solutions - Learn How to Solve Anything

12 Dividing into equal parts
 Name:- Anirudh
 Class:- IV Subject:- Maths

10/10
 ಹೇಗೆ ವೆಚ್ಚಿಸುವ ಭಾಗ ಎಂತ? (ಛಿಕ್ ವೆಚ್ಚಿಸಿ)
 How much is the shaded part?

1/2 1/4 2/4 3/4

1/2 1/4 2/4 3/4

2/4 1/4 1/2 3/4

2/4 1/4 1/2 3/4

2/4 1/4 1/2 3/4

Students can solve the worksheets online and send their answers to the teacher. It is good for the students (it's motivating), for the Teachers (it saves time), and for the Environment (it saves paper).

Additionally, these interactive worksheets take full advantage of the new technology applied to education. It includes sound, drag and drops exercises, matching with lines, multiple choice.

Designing of live worksheets

He designed live worksheets for class-1 to class-5 children using the [live worksheet.com](http://www.liveworksheet.com) website. There are three stages in making these Live worksheets.

1. Designing the Live worksheets
2. Programming the Live worksheets.
3. Posting and Evaluating the Live worksheets.

Designing the live worksheets

He used his mobile for this Live worksheet design. Through the “ADD TEXT” mobile app, he prepared live worksheets based on content and students’ understanding levels. It takes 10-15 mins time for each Live worksheet to design. He used some SCERT printed maths worksheets and SCERT Primary Textbooks with little modifications.

Programming the live worksheets

After the design of Live worksheets, he has used laptop for programming. Here, he added a simple program for the textbook topics. It was very easy to add the program. Students have to draw the selection boxes and give the answers/program to each selection box. After completing the worksheet, they will get immediate feedback by showing their marks out of ten.

Posting and evaluating the live worksheets

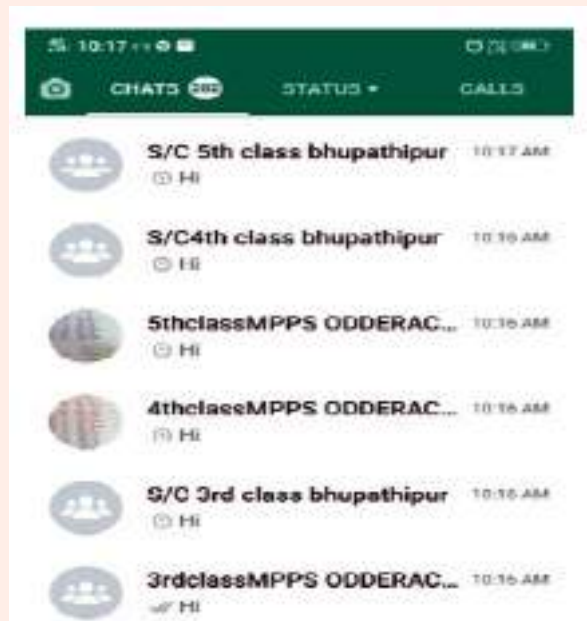
He sent the Live worksheets via a link through the WhatsApp groups to the students. In the earlier stage of the pandemic period, he sent only to mandal teachers. But later, these worksheets reached all over the Telangana state, from one teacher to another. He became one of the members of 130 teachers’ WhatsApp groups in all the 33 districts.

“Most of the students enjoyed a lot and learnt many math concepts from these Live worksheets. Some of the teachers used photocopies of Live Worksheets for their students, who didn’t have smart mobiles. In this journey, our co teacher G. Vijay, SGT, MPPS Thandrial, Jagtial District, helped me a lot. We both worked together” said M. Mahesh.

Advantages of live worksheets

By using these innovation practices

- Students will understand the concept in an easy manner.
- Classroom teaching will become more interesting and effective.
- It gives immediate feedback.

- These live worksheets were prepared in Telugu and English medium simultaneously.
- Students will get the encouragement of their parents/elders in math learning.
- One can do it many times. It helps more practice.
- Students will add new information to their knowledge base.
- Here, there is a large scope for JOYFUL LEARNING for the students.

Implications

- Teacher readiness is important, and these are all-time-teaching methods.
- Not suitable for all students i.e. classes 1 and 2 without others' support. Needed self-interest. Students require smart mobiles.

M. Mahesh's work has stimulated other teachers to develop a creative approach to meet the students' educational needs. He prepared Live Worksheets for all Primary classes and sent them to 33 Districts of Telangana through nearly 150 WhatsApp groups. The pandemic period gave him a good opportunity to prepare these live worksheets- most of the teachers, parents, students appreciated his efforts.

PANDEMIC IS AN OPPORTUNITY TO EXPLORE, NOT A CRISIS FOR STUDENTS

Name of the School : MPPS, Mulugu,
Mdl.: Mulugu, Dist.: Siddipet
Name of the School Head : M. Kranthi Kumari
Mobile Number : 9676141017
Email ID : kranthidvrc@gmail.com

Challenging the unprecedented situation, MPPS Mulugu took the situation as an opportunity to adapt to new teaching methodologies for students to engage in learning at home. The school teachers partnered with the community and students to bridge the learning gaps and reach the expectations of parents regarding their child's academic progress. Mandal Parishad Primary School Mulugu is located at Mulugu Gram panchayath, under Revenue Mandal Mulugu, District Siddipet Telangana State. It is 55 KM distance from District Head Quarters Siddipet. And 40 KM away from Hyderabad, the capital city of Telangana state. Also 1.5 KM away from Rajiv Rahadari.

The school conducted online classes for students during the pandemic, adhering to the State Government's instructions. They made lessons interesting to students and has put 100% efforts to keep them engaged in various activities like Little Teacher, Online Summer Camp, Home Based Learning, Vruksha Raksha Bandhan, Hand Washing steps, Drawing Skill as a Medium of Expression, Read Along App to Class 1 and 2 students. Let us know in detail about these activities-

Little Teacher Group

A group of children from class-5 teach their siblings and their neighbour children of this school. The school conducts the Little Teacher group activity among students. It is scheduled every alternate day for 20 minutes. Especially for practicing action songs, 5th class children come forward to prepare learning material required for class

1 concepts with attractive pictures and relevant script performed the role of teacher enthusiastically. Students of class 5 did picture description, drawing and participated in vocabulary improvement activities like reading sentences, activity cards etc. through Telegram App. It could be said that the learning is happening for both classes on vocabulary, drawing skills, and action words. In the beginning, class 1 children did imitation; very soon for them acting and speaking and then reading has become natural process of language learning (LSRW). By giving freedom and encouraging active involvement of every child, all the children of class 1 are able to express their oral skills energetically.

The significant outcome of the little teacher concept

The 'little teacher' concept has helped children to revise the concepts and assist others in bridging their learning gaps. All the children are engaged in academics, not just at school but also in their homes. As an extension of this experiment, the school collaborated with Anganwadi children of age group 4 and above. "Twice in a week, we bring those Anganwadi

children to our school and encourage them to observe wall paintings, to participate and share their knowledge as part of the Little Teacher Group activity. Also, I go to Anganwadi centres with 3 little teachers to teach oral skills to these children, and collaborate with parents and Anganwadi teacher. It is an strategy to improve the enrollment for the academic year 2021-22," said M. Kranthi Kumari, Headmistress. Now, the children who are playing the role of little teachers have started making videos for class 1 children. These videos also present action songs and learning products prepared for class 1 children.

Giving way to Home-Based Learning

The little teacher group children shared the activities they did at home. It included sweeping, gardening, plantation, helping parents, playing with siblings, etc. Also, the teachers trained students into student leaders and motivators to other students.

After school reopening, the home-based learning activities resulted in students growing their interest in plantation, adapting plants, and creating a space for kitchen garden as a project work. Their care for the garden and their involvement as student leaders in school developmental activities, and the children's cabinets are practically fruitful at ground level.

Also, following SCERT's recommended **Read Along app** has been found to be useful in assisting students in improving the English language. The app includes an animated character named 'Diya,' which encourages children to read stories aloud and provides assistance if a word is difficult to pronounce. "Using the App, the students listen, speak, and read the sentences in a sequence and

to practice action words through activity cards. During the pandemic, students used this app to improve their vocabulary and communication skills" said, a class 1 English language teacher.

Online Summer Camp

Students enrolled in 10 day Online Summer Camp that was launched during the pandemic by the District Educational Officer. The camp housed classical music and dance tutorials and yoga classes. The motive of the online summer camp was to keep students engaged and assist them in managing their mental well-being. Dancing, singing, and yoga classes helped students focus on studies and improved body fitness. Students actively

participated in events and shared video clips and pictures of their dancing, singing, and yoga on WhatsApp groups. Furthermore, considering that drawing is a medium of expression, students drew pictures illustrating family relationships and friendship. Also, they presented beautiful drawings of vegetables, fruits, and flowers.

After school reopened, the children preferred art integrated learning rather than conventional learning. They enjoyed the classes by coupling academic learning with singing, dancing, drawing, narrating picture-based stories in various events conducted at school. The events include Independence-day, teacher's day, children's day, ekhtha-diwas, Deepavali Celebrations, Global Handwashing Day, the inauguration of the Library-TLM resource room.

Vruksha Raksha Bandhan

Students designed Rakhees with materials available at home, giving impetus to arts and crafts. These Rakhis were tied to plants at home. It signifies the bond between humans and plants.

The practice of handwashing steps during the COVID-19 pandemic

In collaboration with the local Medical Officer and Asha workers, the teachers taught the hand washing process through videos on WhatsApp and through personal visits to the students. Students learned the process, presented it in pictures and added a description. It has brought education not only to students but also to the parents and the community.

As a result of teaching-learning approaches and infrastructure development of the school in the pandemic time, the enrolment of school significantly increased from 110 to 190. Now, the challenge is to retain the strength. The school has been paying attention to hygiene and sanitation in the school. Because of inconvenience caused to students by

wearing masks for long hours, the headmistress arranged classes in the open place like a playground and on a small dais in front of the school. The other important challenge was reaching the expectations of the parents of newly joined children from different private schools. For achieving it, the school has followed a learner-friendly Teaching-Learning Process. They planned pedagogical strategies for the holistic development of children include drawing, singing/dancing (action songs), art and craft, children's cabinets, and interactive presentations to reconnect and re-engage in the activities, motivate the children to become enthusiastic learners. Also, the active student partnership and collaboration with the parent community have positively impacted the functioning of the school.

The headmistress and the teachers collectively worked hard to provide quality education to students. The continuation of little teacher groups, preparation of learning products, integration of arts and crafts into learning has been a strategic approach for retaining enrollment. Below are the activities conducted after the school reopened.

The students exhibited their project works to display at school. These projects were designed at home during the pandemic. For which the students received great appreciation from teachers and parents. Students prepared artworks demonstrating academic topics with low cost materials because of several years of school

practice. The school provided space and opportunities for students to make a mark for themselves in arts and crafts and in other co-curricular activities in line with their interests. Their contributions have turned a room into a resourceful and colourful knowledge-gaining space and a room for showcasing the art and craft work of children. From class 1 to class 5, every child prefers to pick any colourful stationery and use it for drawing and making something art and craft products creatively. For this, the school provides different kind of materials and working models like learning kits that includes alphabets, vocabulary flashcards, number cards, shapes and fundamental operations signs and place values. From class 1 to class 5, under group projects, students use these raw materials to produce relevant concept-based products.

Interestingly class 1 children chose colour sheets, drew some pictures and named them. The school has purchased the subject-wise kits from the donation of the honourable Collector of Siddipet district. Further, the arts and crafts include wall hangings, artificial flowers with shining foam sheets, flower vases, greeting cards, diyas during the Deepavali festival.

Library

The school established a fully-equipped library for students to enhance reading and speaking skills and help them to gain knowledge on different subjects. The library houses colourful story-based picture cards, grade-wise small and big storybooks, scientific inventions, biographies of legendary personalities, etc.

The students from classes 1 to 5 attend the library during the library period. They pick a book or card of their choice and read through it. The students read sentences, solve vocabulary puzzles, name the objects, etc. As a result, students of all classes have improved their vocabulary, they can orally construct phrases, communicate their observations to teachers. Peer learning has instilled coordination and unity among students. The maintenance and the responsibility of distributing grade-wise library books have been given to class 5 student leaders.

Overall, the headmistress efforts in bringing teachers, students, parents, and community together for school development and the conduct of interesting teaching-learning activities to improve learning standards are appreciable. Also, it is helping her to retain the school strength.

Voices of Students

“I like all my teachers for their caring” —A. Archana class 5

“My best part of a day with my friends at school” —Sazia class 5

“We like our friendly teachers” —Sai Charan and Mokshith class 5

“I enjoy library books and TLM” —Sanjana class 3.

“My school is colourful than any other school in the village” —Samyuktha

MPPS NANDIPAHAD SUCCESSFULLY ENSURED THE STUDENTS' WELL-BEING DURING THE PANDEMIC

Name of the School : MPPS, Nandipahad,
Mdl.: Miryalaguda, Dist.: Nalgonda

Name of the School Head : Julakanti Krishnaveni

Mobile Number : 9542542475

Email-ID : krishnavenijulakanti.vemireddy1975@gmail.com

The COVID-19 pandemic has not only thrown family life into disarray, but it has also caused school closures around the world. As we all know, a nationwide lockdown was implemented in India in March 2020, forcing schools and colleges to close and urging students to abandon the traditional classroom teaching style. I, J Krishnaveni, the school head of **MPPS Nandipahad**, took specific steps to ensure the safety of the students and education continuity during the pandemic. The students easily passed through the pandemic phase with the help of teachers, parents, and the SMC.

Our school, MPPS Nandipahad, is located in a rural area of the Nalgonda district, and it had a student population of 90 at the time. The majority of our students are first-generation learners. When we tried to know the extent of knowledge, the parents and children had on the COVID-19 virus, we were surprised to learn that they firmly believed in rumours such as the covid 19 virus would transmit through mosquitoes. Drinking alcohol would only help prevent Covid-19, and it would only transmit in cold climates but not in hot and humid climates, and so on.

We understood the emergency of an awareness campaign about the Covid-19 virus and continuity in education during the pandemic among parents and children in this turbulent situation. We began by conducting awareness programs through physical and telephonic meetings.

After brainstorming sessions, we devised a two-fold awareness program for the parents and their children in Nandipahad and its hamlets. It is fortunate to have teachers, Mrs. Sathylaxmi, Mrs. Swarnalatha, and Mr. Hari, a very cooperative SMC Chairperson of our school, and Sunitha, ANM of Nandipahad village, who all shouldered the responsibilities to ensure their well-being during tough times. We educated parents over the spread of covid-19 and its symptoms, prevention measures, and how they could help their children to continue education during the pandemic. For children, we focused on academic guidance while providing them with information about Covid-19 virus prevention protocols.

We divided into three groups and chalked out a daily plan of action for each group. As per the action plan, each group adopted 30 students. Each group met 10 students physically in a day and contacted them over the phone in regular intervals.

Our action plan emphasized good health behaviors –

- Use of an alcohol-based hand sanitizer with at least 60% alcohol.
- If an alcohol-based hand sanitizer is not readily available, wash their hands with soap and safe water frequently.
- Drink safe drinking water, and toilets or latrines must be kept clean at home. Must avoid open defecation and urination to the possible extent.
- Waste material should be safely collected, stored, and disposed of.
- Cough and sneeze into a tissue or a handkerchief or put your elbow close to the mouth and avoid touching your face, eyes, mouth, nose before washing hands.
- Practice simple warm-up Yoga asanas and breathing exercises.
- Wearing a mask is mandatory.
- Maintain social distancing (standing further away from friends, avoiding large crowds, not touching people if you don't need to, etc.)
- Being aware of fake information/myths that may circulate by word-of-mouth or online.

Using technology to ensure students well-being

We utilized technology to the greatest extent feasible in this awareness event to grab the attention of parents and children. We shared some videos about good health behaviours such as hand washing, waste collection and disposal, easy yoga asanas, and breathing exercises using smartphones. We are pleased to say that our yoga knowledge aided us greatly in demonstrating some simple warm-up yoga asana and pranayama methods in front of them.

We displayed the parents and children photographs of excellent health behaviours and corona symptoms that we had downloaded from Google. The program's good aspect was that the parents and children worked well together and followed the instructions.

Practicing of breathing exercise

Distribution of masks and sanitizers

We purchased some good cloth masks and alcohol-based sanitizers with money donated by our staff and SMC chairperson and handed them to children and their parents. We demonstrated how to use them and emphasized the importance of masks and sanitizers in reducing the danger of being infected with COVID-19.

Distribution of masks and sanitizers

Encouraged Virtual Learning

During our visit to the students' homes, we noted that the majority of the families were below the poverty level. Only a few families own televisions or smartphones, and many of the parents had merely basic phones. When we spoke with the children, we learned that their parents were not handing them their smartphones, that their mobile phones and cable connections were not being recharged on time owing to lack of money, that there were power and internet outages, and so on. Despite these obstacles, we did our best to instill confidence in their children's education.

Doubts clearing session

We described how the government had made plans to reach out to students through online and satellite classes. The directions issued by the Telangana State Department of Education during the pandemic were quite helpful in devising solutions for continuing the teaching and learning process throughout the lockdown period. To overcome the aforementioned issues, we used the following strategies and were successful.

- Students were divided into groups based on their living area.
- Attached the students without technical gadgets to other students who had a T.V. or smartmobiles.

- Encouraged the parents to make available the technical gadgets to their children.
- Distributed free textbooks when we visited door to door.
- Took care to have at least a quick learner in each group.
- Encouraged collaborative learning.
- Created Class-wise WhatsApp group and posted day-wise online class timetable.
- Teachers used to post worksheets, videos, and pictures according to their level.

Doubts clearing session

- As the students belonged to primary level, we gave training to the parents to record while their children were reading a lesson and asked them to post the record in the WhatsApp group.
- Encouraged the parents and the children to take photographs of their work and post them in the WhatsApp groups.
- Teachers used to give their positive feedback about their work.
- We conducted an online assessment too.
- According to our plan of action, we visited their homes to clarify their doubts and conducted offline classes.
- We made phone calls to the children at a particular time in regular intervals to make things routine.
- Our telephonic discussion used to start with asking about their whereabouts, health conditions, and studies.
- Parents and children were given ample opportunities to express their doubts, and we made them feel that we were there to help them in all possible ways.

A new educational journey that helped to develop the capacity to face any unprecedented situation. We learned that unity brings fruitful results.

It was a unique experience for all of us who worked throughout the pandemic. When we first launched the program, we had some difficulty attracting the parents' attention, but we were able to win their hearts with our consistent and sincere efforts. It was heartening to hear that some parents expressed gratitude for our care for their health and their children's education throughout the pandemic. They trusted us and followed all of our instructions. One of the most rewarding aspects of this journey was the opportunity to involve the parents, children, SMC Chairperson, and medical sub-staff. Throughout

this journey, our staff members learned a variety of things, including the challenges that children face, the effective use of technological gadgets and online teaching, the collection of information from the internet, the sharing of knowledge on social media, and the benefits of working as a team.

We are proud to say that our efforts did not go in vain. Our school strength has increased from 92 to 146 for the academic year 2021-22. The whole credit goes to each member who took part in this journey.

Interaction with the parents and villagers about COVID symptoms and preventive measures

Explaining the preventive measures of COVID-19

A NEW LEARNING EXPERIENCE DURING COVID-19

Name of the School : MPPS Polepally, Ramnagar,
Mdl.: Chintapally, Dist.: Nalgonda.
Name of the School Head : Peddireddy Venkat Reddy
Mobile Number : 9441340962
Email ID : pvenkatreddy95@gmail.com

Challenging Times .... Did not deter the school staff from providing quality education to students

Previously, only higher education students have used the internet, technology, and online learning platforms to better understand their academic subjects. But, the occurrence of the COVID-19 pandemic has brought a revolutionary change in the way of teaching and learning lessons. Now, students know how to use a digital device for learning, understand YouTube videos and other academic websites that help to explore any topic learned in the classroom. However, the

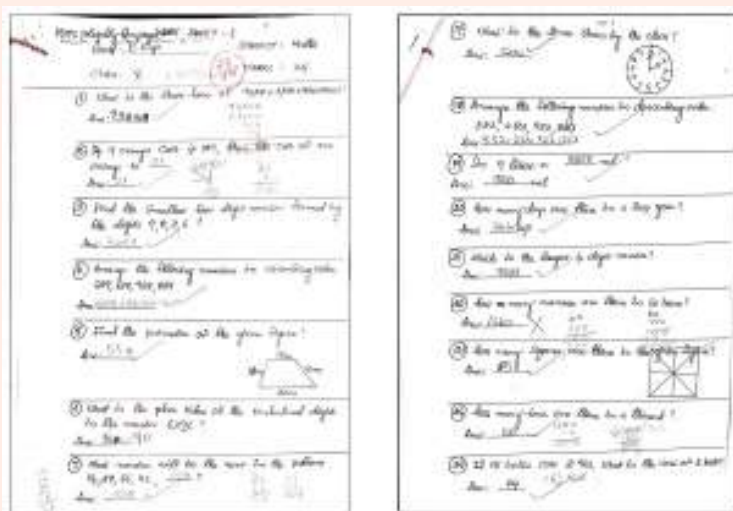

direct interaction of teachers and students is necessary to bridge the gaps in learning, besides the online classes.

As per the state government guidelines, the headmaster and the teachers MPPS Polepally, Chintapally Mandal, Nalgonda District, made sure the students attended online classes on TSAT and DD-Yadagiri. The students who did not have smartphones were mapped with neighbouring schools and houses to attend online classes. The subject teachers created class-wise and subject-wise WhatsApp groups to post the daily schedule of online classes and had sent voice messages to parents via WhatsApp. The teachers advised parents to make them sit to listen to online classes.

The teachers made calls to parents to take the daily attendance of students. Besides, for teachers it became a regular duty to visit students' homes during online classes to address students' problems. They had spent quality time with each student to help understand the topic taught for the day on T-SAT and DD-Yadagiri. Irrespective of school managements, teachers monitored the online classes of students of private Primary Schools with a motive to ensure the education to all. As a result, it has significantly boosted the school enrollment in the 2021-22 academic year due to this action network. Furthermore, the subject teachers, especially the English teacher and the Mathematics teacher, had sent YouTube videos on every topic to aid students in understanding the lesson.

To assess their listening and understanding levels, the teachers had sent assignments and worksheets to students through WhatsApp. Also, the SMC members and senior students reached to homes of primary class

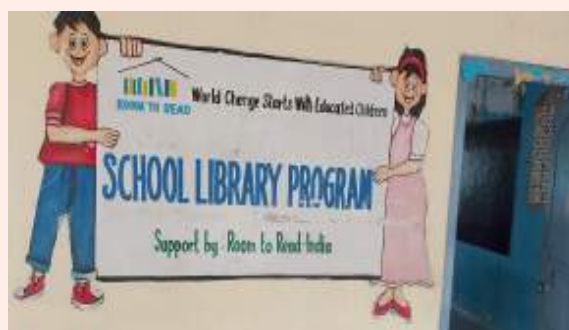
students to hand over the assignment question papers, worksheets, and a model of the solved textbook that served as a guide to solve the worksheets and assignments. The parents were encouraged to assist children in completing their worksheets. A special liaison is being practiced with SMC Chairman and Members, Village Sarpanch, and Ward Members to rectify the students' attendance, information about migrated children for the online classes to reduce absenteeism. For three terms, the SMC Chairman and their team members have actively developed school premises by providing infrastructure (through donations from the village people to develop a new building, dais, overhead tank, water supply, underground canals, etc.). This situation has built confidence in parents towards our school and has helped provide quality education at school. It has reflected on teachers' teaching quality and has increased students' enrollment year by year. The school has aptly utilized this situation during the COVID period to develop cooperation between parents and SMC members and teachers in passing information and encouraging every student to attend online classes.

For keeping track of the smooth conduct of online classes, the headmaster organized regular weekly meetings. He inquired about the syllabus completion, worksheets and assignments by students, and students' attendance. Most importantly, he monitored the conduct of the Harivilu programme. Harivilu programme is aimed at training students to read and narrate a story. The school takes it as a next step to cultivate the reading habit in students. Three years ago, in collaboration with the "Room To Read", the school established a library with storybooks, biographies, moral storybooks, academic

books, etc. The students regularly go to the library during the library period to read books.

In the COVID-19 pandemic, as schools were closed, the students used to take books from the library to read at home. They have shown eagerness to read new books, and eventually, it has improved their reading, storytelling skills. Now, the success of the Harivillu programme is visible through the excellent narration of stories by class 1 and class 2 students. The school also prepares students of class 4 for the Gurukulam entrance test. The students are made to revise the lessons, and the school conducts mock tests for every 10 days. The teachers evaluate the test papers and help students to improve their performance. Also, the teachers train students on how to fill the OMR sheet, time management and give them a thorough understanding of examination patterns. Due to the pandemic, the preparation classes were held online, and mock test papers were sent to the through WhatsApp group. The School Head took personal initiative in applying the entrance test, downloading the hall ticket, conduct of slip tests and coaching schedule. **As a result of strenuous efforts, in the 2019-20 academic year, 14 out of 25 students, in 2020-21 academic year, 20 out of 28 students got admissions in Gurukulam.** The end result brought smiles to the faces of both teachers and students. Also, it has helped to get good image about the school from the parents, and community.

“During this COVID period in the academic year 2020-21, our efforts to impart education via alternate ways of teaching techniques, regular assignments and worksheets, continuous monitoring has achieved about 65% of learning outcomes from 3rd to 5th classes students. In this academic year also 2021-22, we are trying to adapt more innovative practices to further improve the learning capacities of students,” said P Venkatreddy, headmaster, MPPS Polepally.

LEARNING DURING THE PANDEMIC

Name of the School	:	MPPS, Thadakamalla, Mdl. Miryalaguda, Dist.: Nalgonda.
Name of the School Head	:	M. Srinivas Reddy
Mobile Number	:	9440335596
Email ID	:	srinivasmamilla10@gmail.com

The sudden COVID-19 outbreak introduced students to new ways of learning on virtual mode, and the start of online classes on T-SAT, DD Yadagiri, etc., have become the alternate learning platforms for over two years now. However, online learning has been a challenge for primary school students. The lack of technical knowledge, digital devices, and the gaps in comprehending the lessons through the online teaching-learning process became the cause of

concern to teachers, students, and parents of MPPS Thadakamalla, Miryalaguda Mandal, Nalgonda District. The headmaster, M. Srinivas Reddy, has started regular classes on school premises under the COVID-19 norms to resolve the issue.

MPPS Thadakamalla was built in 1957, and the Telugu language was the medium of instruction. From 2015, the school has embraced English medium. Quality education, conducive and stimulating learning environment, challenging opportunities to acquire knowledge and communication skills help students lay a strong academic foundation, and develop a confident mind for their next phase of education. The school treats all students equally and practice distinguished learning to meet the learning needs of each student.

Most students hail from poverty-hit families and the monthly income can help them make ends meet. Also, children come from disintegrated families and whose fathers are mostly alcoholic. Amidst the disturbing conditions, the number of students dropping out of

school increased. In view of the situation, the headmaster and teachers have taken steps to help parents increase their income and motivate them to send their wards to school. It was done every day. On a happy note, the efforts of teachers and the headmaster didn't go in vain. The student strength has begun to increase. When everything was going fine, the unexpected COVID-19 pandemic brought a break in regular classroom learning for quite some time to students of MPPS Thadakamalla.

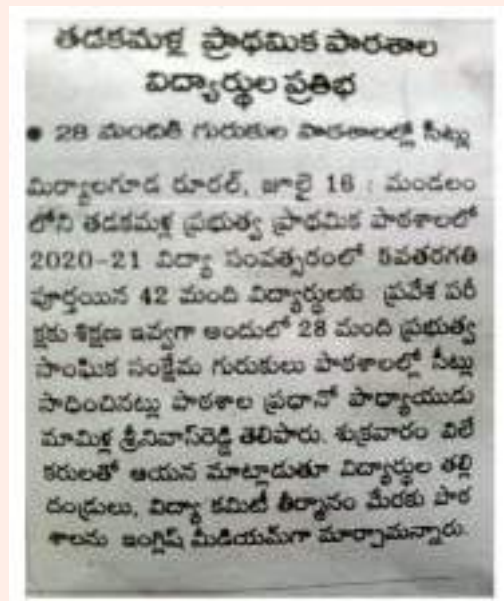
In the wake of the pandemic, the school initially started online classes and encouraged children to listen to classes on TSAT and DD-Yadagiri. But the teachers found gaps in the child's understanding of lessons. As a result, with the acceptance of parents, teachers, the local community, and local leaders, the school authorities decided to run the school with students in small groups under the covid-19 norms along with online classes. They have taught regular lessons and prepared students for Navodaya and Gurukulam entrance examinations. In addition, the school has been conducting special reading classes.

Furthermore, the school conducts regular parent meetings once a month by involving parents in improving a child's academic progress. The teachers openly discuss the child's academic performance and advise parents to keep an eye on their child's activities and monitor their daily works like completing worksheets, assignments, etc. The worksheets are distributed to students, and they come with solved worksheets for the next class. The teachers evaluate each student's worksheet and directly interact

with each student to explain their mistakes. It is nothing but a collective effort of both the teachers and parents to aid the child to grow academically.

Most of the students have adapted to online learning on Zoom. However, adhering to state government guidelines, teachers have also educated students over the usage of ICT tools and assisted them in how to operate digital devices to have access to virtual platforms for learning lessons. Also, the teachers regularly monitored them.

With continued efforts of providing quality education, teaching discipline, participation of students in extra-curricular activities, and most importantly, 28 students in the total of 50 secured admissions into Gurukulam and two students in Navodaya Vidyalaya school has drawn the attention of parents. The children

from surrounding gram panchayats like Kampepally, Dubbathanda, Thakkellapahad are joining this school. As a result, the students' strength has increased from 140 to 238 for 2020-21.

Learning outcomes include:

- Pupils were perfectly aware of COVID – 19 and are following COVID precautions.
- By following COVID rules themselves, pupils brought awareness to their families and neighbours.
- Students are using applications tools like Zoom, YouTube, etc.

- Students developed self-confidence and knowledge required for achieving their goals.
- Students of classes 4 and 5 have developed leadership qualities. They can guide and teach other students of lower classes in their locality.
- They can listen, read, write and speak in their mother tongue and in the English language, solve addition, subtraction, multiplications, and divisions from standard 1st to 5th.
- Pupil understood about their surroundings, family, society and culture from Environmental Science (EVS).

BREAKING THE BARRIERS

Name of the School : MPUPS, Nipani,
Mdl. Bheempur, Dist. Adilabad.
Name of the School Head : B. Santhosh Kumar
Mobile Number : 9494030029
Email ID : santhoshkumar.int@gmail.com

Nipani village is located in the Bheempur Mandal in the Adilabad District of Telangana, 8 kilometers from the Maharashtra-Telangana inter-state boundary. The majority of the residents are from the Tribal, Dalit, and Backward Classes communities and rely on agriculture and farm labour for a living. **Mandal Parishad Upper Primary School, Nipani** has

225 students and seven teaching staff, making it one of the better schools in this distant location. The children come from various social backgrounds, with tribal groups accounting for 23%, Dalits for 28%, backward classes for 45%, and minorities for 3%.

When the world came to a halt because of the unanticipated Covid-19 outbreak, school heads, teachers, students, and parents were perplexed about how to keep education continuing. The school head and teachers at MPPS Nipani, on the other hand, have seen the difficult circumstance as a chance to learn about ICT tools rather than a crisis.

Online Classes conducted during lockdown period

Teachers have become well-equipped with technological apps and tools for developing digital content to provide students with an appropriate virtual learning environment during COVID-19. Since 2012, the school has used a projector, laptop, LED TV, audio-visual system, public address system, and other technology to ensure administration functions smoothly. It includes Google Classroom and Google Classroom Maps, Google Earth, Google Arts and Culture, Bhuvan of ISRO, Google Forms, CertifyEM, and social networking, as well as Open Source Applications like Kdenlive, Audacity, Kazam, Gcompris Educational Suit, Stellarium, Celestia, Kgeography, Inkscape, and others.

To begin with, students in the upper primary levels began taking online classes in April 2020, using tools such as Zoom, Google Meet, and WhatsApp. Aside from challenges related to internet connection, they had to deal with a variety of other issues, such as a lack of gadgets among students, a lack of knowledge about how to use these tools, etc. Only half of the students had an access to gadgets such as smartphones. No one had a computer with them. And many of the parents who had smartphones were taking them to work. As a result, the school decided to offer online classes every evening from 6 p.m. to 8 p.m. Groups of three to four students are formed to overcome these obstacles. It is ensured that each group has at least one device with adequate internet access. Also, the school head instructed teachers to clarify doubts by visiting the homes of those students who did not have access to gadgets. Apart from this, with the help of the SMC chairman, all students received printed copies of SCERT worksheets. These two measures aided the school staff in strengthening connectivity with the students.

However, there were also other issues that the school encountered while conducting these online classes. As part of the teaching-learning process, students must participate in activities, group learning, assessments and feedback, among other things. They realized that Zoom is not an ideal tool for doing all activities and started using WhatsApp to share school activities. However, it comes with its own set of issues, such as phone storage exhaustion, data loss, and so on. As a result, the Headmaster, Santhosh Kumar Bhedodkar, looked for a solution to these technical challenges and used the Google Classroom App. He heard about it from the CIET-NCERT webinars in May 2020. The school immediately created courses in Google Classroom, added students from the 8th and 7th grades, and provided chapter-by-chapter material to students, such as digital lessons, T-SAT lessons, worksheets, online quizzes, and website links.

At the same time, teachers and students received training on using the application's features. Every week, students were emailed a link to use Google Forms to assess their learning levels, and the results were automatically corrected. It can now record grades using Google Classroom's Grades Option function. The grade was delivered automatically to the Google Classroom's email addresses. Certify Em, an app extension, was added to this app to

Taking community support in school activities

Training students how to use Google Classroom

create and issue certificates to students' registered emails automatically. As a result, using this software's features, teaching, assessment, and grading has become easy. The data gets automatically saved in Google Drive, which is quite convenient.

Additionally, the Headmaster and his colleagues built a website called www.5pataka.com and a YouTube channel called "panchpataka" (<https://youtube.com/c/panchpataka>). They have shared approximately 100 videos, worksheets, textbooks, articles, weblinks, and other resources relating to various subjects. Different types of learning activities, such as drop and drag exercises, practice maps, online quizzes, and so on, can be produced and shared using plugins like H5P. (See <https://5pataka.com/map-practice/> for

Website and Youtube Channels created and shared learning material to students

further information.). Also, the school has set up a public address system. It is a loudspeaker fixed at the top of the school building. The school head or a teacher uses the loudspeaker to announce online classes' daily class-wise schedule.

“During the difficult hours of Pandemic COVID-19, these initiatives motivated students to join and continue their learning using technology resources. The students were ecstatic with the new method of online learning. They inquired with the teachers daily when the online class would be held. The parents were delighted, encouraging their children to go to school. Some of them also bought new phones for their students” said B. Santhosh Kumar, SA, Social Studies and Headmaster, MPPS Nipani.

On the other hand, the school community, SMC members have come forward to help the families who had struggled to generate income during the pandemic. All of them collectively donated Rs.20,000/-.

Overall, whatever the situation, government school teachers, school heads, local community members, students, and parents have stepped out of their comfort zones to ensure children's well-being and the continuity of their education. MPPS Nipani is one of the schools in the state that has shown courage and intelligence in the face of adversity.

Food Grains distribution to poor parents of Nipani

నివారి పాఠశాలపై ఏర్పాటు చేసిన లాడ్ స్పీకర్: మేక్ డ్యూరా విద్యార్థులకు సూచనలిస్తున్న హావీం సంఠోష్కరుడు

మాస్టారు గొంతు.. ఊరంతా వినపించేట్టు!

Tutoring at home

**VILLAGE LEARNING CENTER -
AN INITIATIVES OF ZPHS (G), MUSTHABAD**

Name of the School : ZPHS (Girls), Musthabad,
Dist.: Rajanna Sircilla.
Name of the School Head : E. Ravinder
Mobile Number : 9849415006
Email ID : zphsmbd.0909@gmail.com

Village Learning Centers in Mustabad

Nearly 330 students attend ZPHS Girls Musthabad, located in Musthabad in the Rajanna Sircilla District of Telangana. The school has 16 teachers who teach in both English and Telugu. The school has large, attractive classrooms, a computer lab, a science lab, and a library. The majority of students come from low-income families and there are a few orphans studying in this school. When everything was going well for students in terms of receiving a good education, direct interactions with teachers, peer-to-peer learning, active participation in academic and co-curricular activities, and so on, the unexpected Covid-19 pandemic disrupted regular learning practices. As a result, the students are exposed to online platforms for virtual learning. However, most of our students struggled with online learning due to a lack of digital devices and technological competence. As a result, the student's education was hampered. In addition, parents, too, are facing multiple challenges in addition to physical and emotional stress as a result of loss of their loved ones due to the pandemic, ill health of family members, job security challenges, working from home, and lack of child care. After careful observation, the headmaster and teachers realized the importance of having direct contact with children and teaching them in a regular classroom setting. To solve the problem and to get children back on track with full involvement in academics, the school administration established Village Learning Centers with the full support of parents, the local community, local leaders, and teachers.

The school administration opened three Village Learning Centers (VLC) in Mustabad. Pochamma temple, which had 22 pupils, Parvathi Sarojana Home with 28 students, and a community hall with students, hosted the centers. These centers adhered to strict COVID-19 safety measures to ensure that the students were not affected. The teachers were regular to VLCs, and students enjoyed learning in the classroom environment, and teachers were able to offer them the appropriate guidance by closely monitoring them.

దరిచేరిన 'పాఠం'

పాఠశాల మూసివేత కారణంగా విద్యను విడిచిపెట్టిన పిల్లలకు విద్యాభ్యాసం అందించే లక్ష్యంతో పాఠశాల ప్రధానాధికారి ఆర్.వి.ఎస్.ఎస్. కృపాశర్మ తన స్వంత ఇంటిలో ఒక వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పాఠశాలను దిగుబెట్టారు. పాఠశాల మూసివేత కారణంగా విద్యను విడిచిపెట్టిన పిల్లలకు విద్యాభ్యాసం అందించే లక్ష్యంతో పాఠశాల ప్రధానాధికారి ఆర్.వి.ఎస్.ఎస్. కృపాశర్మ తన స్వంత ఇంటిలో ఒక వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పాఠశాలను దిగుబెట్టారు. పాఠశాల మూసివేత కారణంగా విద్యను విడిచిపెట్టిన పిల్లలకు విద్యాభ్యాసం అందించే లక్ష్యంతో పాఠశాల ప్రధానాధికారి ఆర్.వి.ఎస్.ఎస్. కృపాశర్మ తన స్వంత ఇంటిలో ఒక వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పాఠశాలను దిగుబెట్టారు.

వీడియో కాన్ఫరెన్స్

పాఠశాల ప్రధానాధికారి ఆర్.వి.ఎస్.ఎస్. కృపాశర్మ తన స్వంత ఇంటిలో ఒక వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పాఠశాలను దిగుబెట్టారు. పాఠశాల మూసివేత కారణంగా విద్యను విడిచిపెట్టిన పిల్లలకు విద్యాభ్యాసం అందించే లక్ష్యంతో పాఠశాల ప్రధానాధికారి ఆర్.వి.ఎస్.ఎస్. కృపాశర్మ తన స్వంత ఇంటిలో ఒక వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పాఠశాలను దిగుబెట్టారు.

విద్యార్థుల చిత్రాలు

పాఠశాల ప్రధానాధికారి ఆర్.వి.ఎస్.ఎస్. కృపాశర్మ తన స్వంత ఇంటిలో ఒక వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పాఠశాలను దిగుబెట్టారు. పాఠశాల మూసివేత కారణంగా విద్యను విడిచిపెట్టిన పిల్లలకు విద్యాభ్యాసం అందించే లక్ష్యంతో పాఠశాల ప్రధానాధికారి ఆర్.వి.ఎస్.ఎస్. కృపాశర్మ తన స్వంత ఇంటిలో ఒక వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పాఠశాలను దిగుబెట్టారు.

Press coverage in Sakshi Daily Paper

VLC Center of Pochamma Gudi- Ambedkar Nagar

VLC Center at Pochamma Gudi - Ambedkar Nagar

VLC Center at Parvati Sarojana house

VLC Center at SMC Vice Chairmen house

The school authorities ensured that VLC's timetable didn't conflict with the start of online classes from August 2020. Teachers from all subjects visited VLCs. To begin with, these VLCs increased students' learning and comprehension skills.

Public officials and parents praised the continuity of education, which included students' direct participation in academic activities in a practically identical setting to a classroom. Most importantly, after seeing the quality of education provided to students, parents from private schools visited VLCs to enroll their children, who are now shifted to ZPHS Girls Mustabad to continue their studies because of the school's quality education provides to students. "In our neighbourhood, a VLC center was opened at Parvati Sarojana's home.

What they say...

"Because of the corona effect, we've lost a lot of schooling. We are grateful that our teachers came to our street and taught us in this manner and told us everything we needed to know. These VLCs were very useful, thanks to all of our outstanding teachers."

- V.Rakshitha, class 8 student, English medium.

"The advantage of Village Learning Center is that we were able to listen to online classes via television, but there were times when we couldn't comprehend what was being said in the telecast. The most important thing I needed to do was to clarify my doubts, so I went to the VLC center to ask the teachers my queries. In addition, we students revised the topics covered before the pandemic."

- D. Akshaya, class 8 student.

Students have actively pursued their education thanks to the VLC center. They were able to recall previously forgotten topics and gain new knowledge.

- A. Raji Reddy, SMC Chairman

A few students with digital devices use TSAT to listen to online classes, but their concerns were addressed at VLCs. It was a brilliant idea that benefited students during the school closures.

-Y. Sangeetha, SMC Vice-Chairman

We know that schools were closed for two years because of COVID-19, which has resulted in tremendous educational disruption. I believe that a few gaps in students' education have developed due to COVID-19. The VLC Centers were established to fill educational gaps for students. Every subject teacher has visited every VLC center to interact and teach students and address any questions regarding the online classes. We are delighted that our VLC was a success.

-E.Ravinder, HM

JOYFUL LEARNING IMPROVES STUDENTS' KNOWLEDGE LEVELS

Name of the School	:	ZPHS Avunoor, Mdl.: Mustabad, Dist.: Rajanna Sircilla.
Name of the School Head	:	Bhukya Raju
Mobile Number	:	9440586656
Email ID	:	zphsavunoor@gmail.com

The closing of schools due to the unexpected COVID-19 pandemic gave a long break to joyful and productive classrooms. It is the case with students and teachers of ZPHS Avunoor, Mustabad Mandal, Rajanna Sircilla District. However, they have made efforts to create the classroom environment on virtual platforms from April 2021 until the classes were again physically resumed.

Earlier, the teachers organised Zoom lessons at 12 noon. Many students were unable to participate since their smartphones were with their parents while they were at work. The majority of the parents work as farmers. As a result, the headmaster modified the timing of the zoom class on May 21, 2021, from 12 p.m. to 8 p.m. since parents are available at homes only after sunset. Previously, 25 to 30 children would participate on a daily basis, but later, approximately 50 students had actively voiced their thoughts.

"We scheduled the lesson in the evening when parents were at home with mobile phones available to children, because the majority of the students come from socioeconomically disadvantaged backgrounds and lacked access to smart gadgets. Despite the fact that the session would last 40 minutes, each student was given a minute to speak. One of them was given the lead role to oversee the activities for the day. Every day, a new student would take up the responsibility of monitoring the class activities," said Bukhya Raju, Gazetted Headmater-II, ZPHS Avunoor.

George Eliot said, "It is a narrow mind which cannot look at a subject from various points of view." The school teachers, inspired by the statement, began to engage students in new curious, creative, and interesting activities. They attempted to increase students' LSRW (language) skills, 3Rs, communication skills, leadership traits, local cultural understanding, creative thinking, etc. Here we present you with the school's initiatives:

Organized essays, speeches and quizzes:

- Important days such as Anti-Terrorism Day (May 21), Biodiversity Day (May 22), Environment Day (June 5), Yoga Day (May 21), Olympics Day (June 23), Population Day (July 11), and so on
- Important personalities such as Rabindranath Tagore (May 7), Lord Buddha (May 26), Nelson Mandela (July 18), and others (approx 25 special days).

3Rs activity:

N. Parashuram, teacher of this school has created over a hundred quizzes on basic mathematics. He had sent these questions to students using Google forms after each class. In addition, the students used the Word Wall application, an online game for learning English vocabulary on a regular basis. Students write and converse in English. They participated actively in the collection of poems in their mother tongue, Hindi, and English. Students' most fascinating assignments included story writing and telling, as well as writing a quotation on their own or collecting quotations that were already written by great personalities in Telugu, Hindi, and English languages.

Relevant knowledge of the environment and society:

Discussions about my parents, grandparents, family, village, school, classroom, local festivities, seasonal diseases like the coronavirus, health and hygiene and so on.

Other topics included social studies such as states and capitals, countries and capitals, a discussion of one country and continent, an overview of an Indian map presentation, rivers, your favourite sportsman, and your favourite sport, among others. In addition, Saturday and Sunday were "Fun Days," during which students were free to sing movie songs, recite Kavithalu (poems), and do whatever they wanted on Saturday and Sunday.

Outcomes

- Children learnt reading and writing (3Rs) in three languages. They learned to explain in their own words and style. They reacted in accordance with the situation, drawing on their own experiences and societal customs. They achieved reading between and beyond the lines. They read a variety of texts from newspapers, books, the internet, etc., and sought information through extensive reading. They delivered speeches with the proper start and ending. They learnt to write poems, songs, jokes, quotations, etc. Children developed their vocabulary.
- Students learnt to solve mathematical puzzles, play number games, and fill in forms (word wall app) with four basic skills: addition, subtraction, multiplication, and division.
- Students learnt to apply scientific information (health and hygiene)
- The students developed the spirit of curiosity, inquiry and learnt the causes that lead to the invention by reading about the lives of scientists.

- Students learned the classified types of maps. They can locate different countries, capitals, and many places in the world and on the Indian map.
- They learned the names of rivers and understood the concepts of rivers, monsoon, rain, etc.
- Students changed their lifestyles and behaviour by taking inspiration from the national leaders and historical personalities.
- Many students learned to help one another.
- Students started to share and communicate with one another. They overcame their aversion to taking part in any competition or classroom activity.
- Students developed courage and self-assurance.
- They enhanced their self-study techniques. Children improved their communication skills, leadership traits, and expressive talents. Finally, a cheerful, enjoyable activity resulted in beneficial learning.

Opinions

"During virtual classes, I was the class leader for ten times now. It instilled confidence in me and I have become more responsible for my duties and studies. I motivated other students to regularly attend the online classes on Zoom" said **K Sonia**, a 10th grade student.

Although **Kavya** was suffering from epilepsy, she attended the classes regularly. "The activity-based learning driven my interest in participating in online classes, and thanks to the teachers for making the learning joyful" said **Kavya**.

Rajitha, mother of G. Snehitha, said, "This Zoom class provoked my child's thoughts. "My child, who dreamt of becoming a class leader, achieved it with dedication and was never absent from class."

General Mathematics Quiz using word wall app

Ganesh (English Teacher), who had been acting as mentor for a few days, expressed his joy at being a part of it. "While I was assessing and evaluating the performance of the students in class, I was astounded by the amount of information they gathered and presented in class" he said.

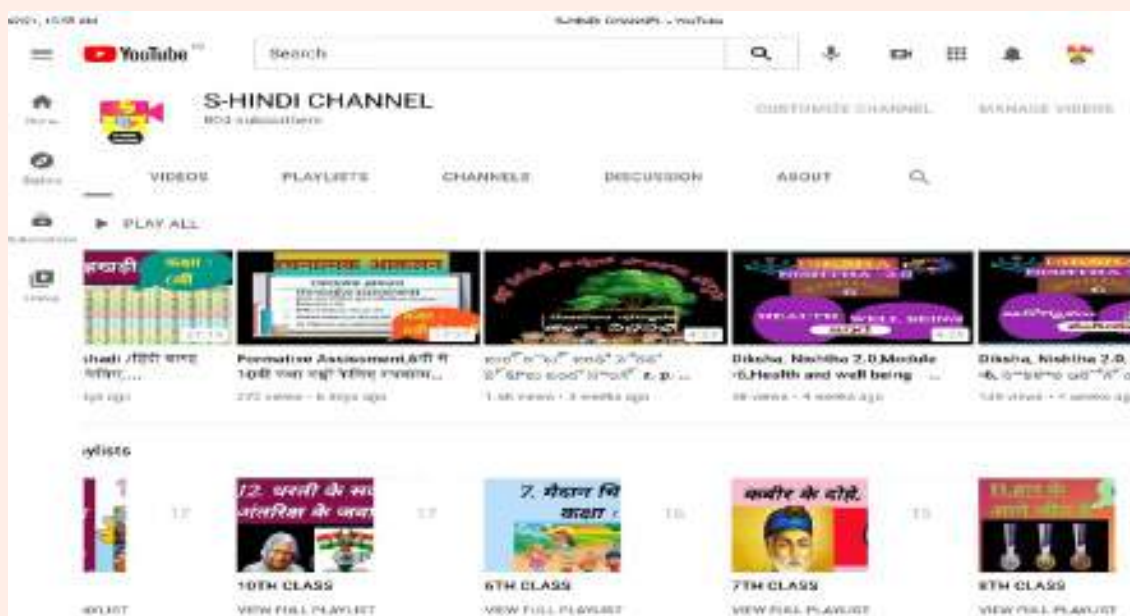
D. Jyothi, the school's senior teacher, stated that the children had engaged in a healthy and athletic manner. She went on to say that they had worked hard to learn new things and that they had enjoyed themselves while doing so. She thought it was a fantastic activity that had yielded positive results.

Words of the Headmaster: We were motivated to innovatively conduct online classes for the students' development by the concept of Integrated Curriculum and Multi-Disciplinary Subjects, which are major features of NEP - 2021. We are grateful to our teachers and parents for making this critical period of learning more enjoyable for students. It taught us a lot of valuable lessons. We discovered that the students' confidence and attitude has enhanced significantly.

PANDEMIC RESULTED IN THE DISCOVERY OF NEW WAYS OF TEACHING THE HINDI LANGUAGE

Name of the School	:	ZPHS, Dharmaram, Dist.: Peddapally.
Name of the School Head	:	P. Chaya Devi, GHM-II
Name of the Teacher	:	P. Sunitha, LP (Hindi)
Mobile Number	:	9553599001
Email-ID	:	suni953559900@gmail.com

YouTube is evolving into a teaching tool

The COVID 19 epidemic was an unusual occurrence that threw the educational system into disarray. The majority of us were left unsure how to deal with the issue. However, understanding the situation, our teachers have put all their strengths and went beyond their comfort zones to ensure that it did not disrupt education. Our government school teachers worked tirelessly to keep students on track in their education. They devised several online teaching methods to engage students and provide various learning experiences. Here we go to talk about *P.Sunitha, LP(Hindi), who works at ZPHS Dharmaram in Peddapally District, exemplifies the phrase “where there is a will, there is a way.” During the CORONA pandemic, she used a different teaching approach. She created the S-H Hindi channel on YouTube to successfully teach Hindi classes and has received positive feedback.* Hindi is a second language subject, and generally considered as a non-serious subject, the teacher

went out of her way to ensure that children learned Hindi during the pandemic. A Hindi subject teacher adjusting to technology is an uncommon feature.

P. Sunitha, took the pandemic situation as a challenge. As a self-motivated person, she didn't even imagine stepping back from providing education to students during the pandemic. She used internet to collect and download appropriate images for video lessons for pupils in grades VI

to X. One video lesson took 3 to 4 hours to create. She incorporated songs and voice recordings into the videos to make the teachings more understandable for the children. She created all of the lessons in the VI to X levels and the non-detailed lessons.

The videos include the lessons from the textbook, a detailed description of national leaders and great personalities. She prepared the video lessons using a power director app readily available on the play store. She didn't just teach classes through her YouTube channel, she also created worksheets that students received over WhatsApp. The students completed the worksheets and sent them to her for evaluation. She measured each student's comprehension ability and provided offline guidance through this exercise. She downloaded the Hindi transcript keyboard from the Google play store to translate English to the Hindi language to prepare the worksheets. It took 20 minutes to prepare a worksheet. The 35 pages worksheet encompasses the assessment test on the lessons taught, prose, poems, etc. Her aim in preparing these worksheets is to ensure students thoroughly understand lessons and secure good scores in the Hindi subject. She used the Google Play store to create the worksheets to get a Hindi transcript keyboard to convert English to Hindi. Her videos on teaching Hindi language students benefited students of Telangana State and also students of Andhra Pradesh.

In the process of ensuring continuity in education during the pandemic, she received immense support from our Headmistress Smt. Chaya Devi and Sri Jagadeeswar, Sectoral

Officer, Pedadapally district for enabling children to nurture the Hindi subject and speak the language despite school closure due to the COVID-19 pandemic.

Highlight

A total of 30,000 people has watched video lessons on the S-H channel.

Apart from teaching language skills, during her free time, she coaches students in cultural activities like singing, dancing, etc. In addition, she uses teaching-learning material, videos, animal models, and animated stories from YouTube to make learning easy for students of classes 6 to 10.

Appreciation from DEO Peddapally

District (Peddapally) Best Teacher Award from DEO in 2020.

Appreciation certificate by Devasena, IAS Peddapally for bringing result 100% in Hindi subject 2018

Entered her name into the Mother India Book of world records for her eminent work towards the society, art & culture and education

VIBRANT SCHOOL - DURING PANDEMIC TOO

Name of the School : ZPHS Boys, Sircilla
Name of the School Head : N.V. Parabramha Murthy
Mobile Number : 9949764392
Email-ID : krzphsboys@gmail.com

Background

Findings and recommendations from a case study by the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) - "Strengthening online learning when schools are closed: The role of families and teachers in supporting students during the COVID-19 crisis" revealed that the education systems should aim to strengthen engagement between schools and parents to improve information and guidance to parents on effective practices for supporting the children's learning. At the same time, teachers need support to incorporate technology effectively into their teaching practices and methods, and also to help the students to overcome some of the difficulties associated with the present form of learning environment. Supporting teachers' training about using digital resources for pedagogical practice and promoting teaching practices adapted to this context is key to ensuring that ICT is leveraged effectively.

About the School

ZPHS Boys Sircilla, established in the year 1981. Constructed in a 2,500 square feet area, the school is located at the center of the Sircilla town with 650 students. The school is known for the highest enrolment in the district, this was possible because of the breathtaking performance of students both in curricular and co-curricular areas. Equipped with all the facilities like Library, Computer Lab, Science Lab, Sports room, etc., the school environment encourages the teachers to use them to engage students with enthusiasm. The availability of smart classroom infrastructure helps teachers transact the

lessons with more effectiveness, thereby serving all kinds of learners among the students. The school encourages students to participate in sports and games and promotes them to various competitions at the district and state levels. The school ensures the holistic development of the students with the support of community and the NGOs.

Reason for the initiative

But when the COVID-19 pandemic struck, the Teaching-Learning Process come to the naught. 650 students are not at all a small number. If we do not tide over the covid-19 crisis, we are preparing for an education disaster - pushing a generation into learning poverty.

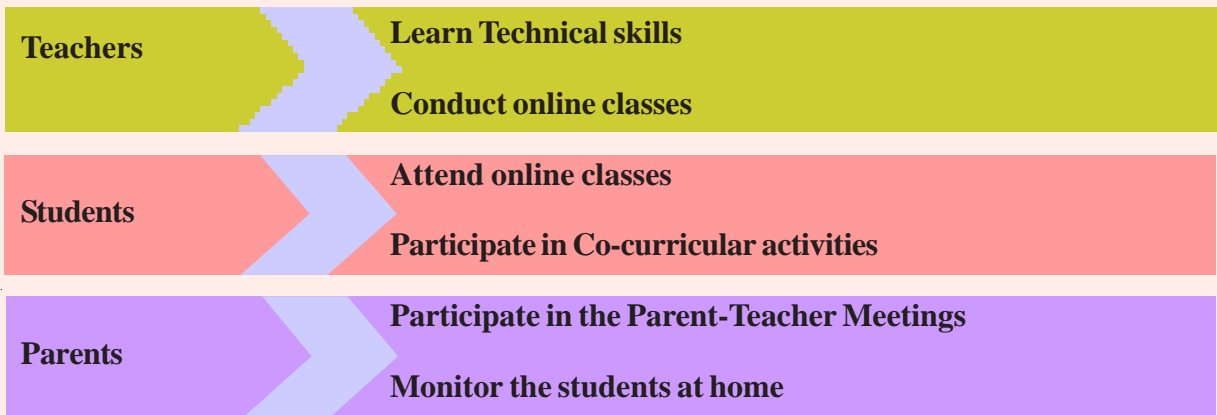
The situation is fluctuating and uncertain. Will the schools reopen and function normally? or the closure would drag further and continue to interact virtually? or a new way of blended learning customized to the schools will come in?

Keeping all the uncertainties in view, we the teachers, the parents, and the support from the NGOs, have planned to prepare for the worse so that we can tackle any situation in the future.

Hence, we have created a vibrant school in the virtual environment.

Vibrant School: By vibrant school, we mean enthusiastic participation of students in all the curricular and co-curricular activities, which will lead to increased learning abilities, more knowledge acquisition, and developing life skills.

Components of a Virtual Vibrant School

To achieve this, we have made an action plan

- To equip the teachers.
- To organize Parent Teacher Meetings (PTMs) plan and conduct online classes
- To have a timetable
- To start academic sessions and simultaneously co-curricular activities
- Skills sessions through WhatsApp.
- To conduct online exams

To equip the teachers

The first step to start is to equip the teachers with technical skills. The teachers who already possessed the relevant expertise trained the other teachers on the basic applications required to conduct an online session. These included zoom, Google meet, Microsoft Edge, Google slides, and Google forms. While zoom and Google meet apps are used to organize the online classes, the Microsoft edge tool highlights the text in PDF files. As they are available over smartphones, Google slides have become easy for the teachers to prepare presentations.

To organize PTMs Plan and conduct online classes

Once the teachers were confident, we then organized PTMs. We have stressed the need to have connection between the students and the school. We have surveyed the appropriate time to conduct online sessions for the students. We addressed their doubts. We also requested the active parents to inform others to contribute to the initiative. It was indeed an encouraging response in the beginning when we discussed the online classes. As more than 90% of the students have access to smartphones, it was not difficult to convince the parents except in some cases where the siblings had the class simultaneously.

A timetable

Keeping the ground realities in mind - average data packages that parents can afford. The timetable is designed by focusing on the core subjects of Math, Science, English, and Social Studies. Any session would last for 40 minutes, and there would be two classes every day.

To start academic sessions and simultaneously co-curricular activities

Curricular activities:

The academic sessions are conducted with proper preparation by the teachers. The content is first documented on MS Word with the relevant pictures and hyperlinks to videos. Then the word document is converted to PDF to support the ease of transaction through online applications. To give the feel of a classroom, the Teachers call out the students' names to make them feel noticed. Like the regular classes, attendance is noted, the first few minutes are allotted to revise the previous session. The concept discussed is summarized at the end. The interaction between the teachers and the students is ensured with questions and answers throughout the session. For some important concepts, Google form is used for the assessment.

There are situations of students missing some classes due to bad network or unavailability of mobile on some days. In such cases, we guided the students with the recorded videos and relevant links on YouTube.

Co-curricular activities:

At the same pace, the co-curricular activities are also organized. The students are encouraged to participate in just-minute sessions, showcase science experiments, poster making, and crafts with waste, and participate in an online quiz.

The important days were discussed during the school assembly when the days were normal. A small talk is given by the students who organized the school assembly on that day. For continuing the tradition, students are encouraged to prepare a one-minute talk and perform online. It is making students self-learn research and improves their communication skills.

Some of the science experiments which can be done using household items are encouraged. The students take the science experiment video and share it online. It increases the scientific temper and presentation skills among the students.

Wordwall app and forms app are preferred to conduct an online quiz. We have started the 'Quiz Champs' activity organized every Saturday. The intention is to promote General Knowledge among the students.

The students have also made crafts using the waste. They have prepared decorative items, dolls, etc., using plastic, papers, coconut shells, etc.

The students' clubs managed and maintained the "School Notice/Bulletin Board" previously. But now, very interestingly, one group of students creates an everyday bulletin board and shares it in all the groups.

The bulletin board includes:

It gives a feel of a school assembly to the students.

Important news- A GK question
A scientific fact- A Sudoku puzzle
A new word in English- A proverb

To transact skills sessions through WhatsApp

A set of 9 skills are identified and segregated as per age appropriateness. These include Goal Setting, Decision making, Time management, Creative Thinking, Communication, Good habits of successful students, Learning from failures, green skills, and sustainable development goals. The modules are shared through WhatsApp, and the assessment is done using Google forms.

To conduct online exams

Slip tests and FA exams are organized in a real-time experience. The exam paper is shared through WhatsApp with students during the online session itself, with their videos on. After completing an exam, the parents signed a copy of the answer paper and shared it for correction. Where ever possible, the parents also acted as invigilators.

Outcomes

The virtual Vibrant School is designed with two main parameters - curricular and co-curricular. The knowledge acquisition is continuous process which include interpersonal skills and other life skills that are being imparted which makes students occupied with positive works that give enthusiasm and joy. Participation in this process ensures that the students are not missing out on the learning process.

- We have engaged more than 70% of students in this initiative and gradually gained traction and momentum. We can complete the syllabus as per the timeline.
- The students' learning process is being continued, the joy is filled, and skills are learned.
- Learning loss is curtailed, and emotional wellbeing is taken care of.

Way Forward

- Physical education promotion: In PTMs, we made a survey asking the parents to
- Share what the student is doing at home apart from studying. The responses were worrisome that only 5% of the students spent free time on indoor and outdoor games. Then we have decided to add physical education as an important component to the initiative after some days.
- Career counseling for 10th class students is an important activity that we planned to add as this is the need of the hour to guide them properly because of the change in careers and job industry because of new job roles and skills.

Testimonials

"My congratulations to the team of ZPHS Boys Sircilla for being the pioneers in using the online video conferencing applications to reach out to the parents and teachers."

- DEO, Dr. D. Radha Kishan

"I am the mother of Nishant from 10th class. I thank the Headmaster and the Teachers of ZPHS Boys Sircilla for their interest and commitment in teaching the subjects to my child. Though the government is telecasting the lessons through T-SAT, what the students need is the connect with the school. Children are not at loss because of the closure of schools. Though there are some problems with data and availability of smart phones at the specific time of class, the teachers are personally guiding the students by referring the recorded videos and other material on YouTube. In the beginning, I worried a lot about my child's education as she is in 10th class but now, I am confident that my child will get knowledge and marks which will help her further."

- A parent

"I was little hesitating in the beginning to learn the new technology like zoom application and Google forms. But I was helped by my fellow teachers to learn them. They were with me in the first few online classes and guided me. Now I feel very confident in conducting online sessions."

- Sridevi, Teacher

We have received a very good response from the parents for this initiative. "I thank the headmaster and teachers for their efforts to help students continue education with the routine like that of a normal school."

- A parent and the SMC Chairman

Conclusion

For one year now, under this initiative, "Vibrant School, virtual Too," we have been trying to the best of our abilities to engage the students to minimize the learning loss, handle behavioral changes and emotional wellbeing. However, some students are yet to be reached out; some parents are yet to be involved. It will be our continuous endeavor to make everyone benefit from this process. All the credit goes to our teachers who have learned new technology quickly. We thank the continued support from the NGOs - American Indian Foundation, Bharti Foundation, Give Telangana Foundation, Joginipalli Bhasker Rao Institute of Technology, and other community members.

ఆపద సమయంలో ఆధునిక సాంకేతికతో (Magnifier 3D Screen) బోధన

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	ఎం.పి.పి.ఎస్. (హెచ్.డబ్ల్యు) అడవిదేవులపల్లి నల్లగొండ.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	పి. మౌనిక
మొబైల్ నెంబర్	:	9640127597
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	mounika949@gmail.com

అడవిదేవులపల్లి మండలం కొత్తగా ఏర్పడింది. ఈ మండలం పట్టణ అభివృద్ధికి దూరంగా ఉంటుంది. ఇక్కడ ప్రజలంతా విద్యా పరంగా వెనకబడి ఉన్నారు. ఈ మండలం ఎక్కువగా గిరిజన తండాలతో ఏర్పడింది. అడవిదేవులపల్లి గ్రామంలో ఒక ఉన్నత పాఠశాల, కస్తూర్బా విద్యాలయం, ఎం.పి.పి.ఎస్. అడవిదేవులపల్లి మరియు నాలుగు ఫ్రైవేట్ ప్రాథమిక పాఠశాలలు కలవు.

మా ప్రాథమిక పాఠశాల గ్రామానికి చివరన హరిజన వాడలో కలదు. మా పాఠశాలకు హరిజన వాడలోని విద్యార్థులు మాత్రమే వస్తారు. ఈ కాలనీవాసులందరు ఆర్థికంగా మరియు విద్యాపరంగా వెనకబడి ఉన్నారు. వారిలో ఎక్కువగా వ్యవసాయ కూలీలు. కాలనీలో ఒక అంగన్వాడీ కేంద్రం కలదు. ప్రస్తుతం పాఠశాలలో 27 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులు పని చేస్తున్నారు.

ఆధునిక సాంకేతికతతో పాఠ్యాంశాల బోధన

ప్రతి రోజు తెలుగు, ఇంగ్లీషు పాఠ్యపుస్తకంలోని కనీసం ఒక పేరా అయినా చదివించడం, గణితంలో చతుర్విధ ప్రక్రియలు క్రమం తప్పకుండా నేర్పించడం జరుగుతుంది. తద్వారా విద్యార్థులలో చదవడం, రాయడం వంటి కనీస సామర్థ్యాలను పెంపొందించడం జరిగింది.

కానీ 2020-21 విద్యా సంవత్సరం కోవిడ్ వలన మా పాఠశాలలో ప్రత్యక్ష బోధన నిర్వహించలేకపోయాము. ఈ క్రింది సమస్యలను ఎదుర్కోవాల్సి వచ్చింది.

1. ఆన్లైన్ తరగతులు ప్రాథమిక స్థాయి విద్యార్థులకు అర్థం కాకపోవడం.
2. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు చాలా మంది చదువుకోకపోవడం మూలాన విద్యార్థుల చదువు పట్ల శ్రద్ధ చూపలేక పోవడం.
3. నిరుపేద విద్యార్థులు కావడం వలన కొంత మందికి టెలివిజన్, ఫోన్లు లేకపోవడం, ఉన్నా అందుబాటులో లేకపోవడం, కరెంట్ పోవడం వంటి సమస్యల వల్ల ఆన్లైన్ తరగతులు వీక్షించడంలో ఇబ్బంది పడడం.

సమస్య

ఒక రోజు ఆన్లైన్ తరగతులు విద్యార్థులు వీక్షిస్తున్నారో లేదో అని పరిశీలన నిమిత్తం విద్యార్థుల ఇళ్లను సందర్శించడం జరిగింది. అప్పుడు విద్యార్థులు ఆన్లైన్ తరగతులు చూడకుండా గోలీల ఆట ఆడుతున్నారు.

పిల్లలను డిజిటల్ తరగతులు చూడకుండా గోలీలాట ఎందుకు ఆడుతున్నారని అడిగితే గోవర్ధన్ అనే అబ్బాయి మా ఇంట్లో కరెంటు లేదు అని సమాధానమిచ్చాడు. మరుసటి రోజు సందర్శించడానికి వెళ్ళినప్పుడు సాత్విక్ అనే అబ్బాయిని అడిగితే అదే సమాధానమిచ్చాడు. ఈ విధంగా సమస్యలను గుర్తించడం జరిగింది.

గోలీలాట ఆడుతున్న పిల్లలు

పరిష్కారం

టెలివిజన్, ఫోన్ అందుబాటులో లేని విద్యార్థులకు మరియు కరెంటు లేనప్పుడు ఆన్లైన్ క్లాసులు వినడంలో ఇబ్బంది పడకుండా ఉండడం కోసం Magnifier 3D Screen పరికరం ద్వారా ఫోన్లోని చిత్రాలు పెద్దగా చేసి సౌండ్ బాక్స్ ద్వారా ఆన్లైన్ తరగతులను వీక్షింప చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

కోవిడ్ నిబంధనలు పాటినంత తల్లిదండ్రుల సహవేశం నిర్వహించడం జరిగింది. సహవేశంలో Magnifier 3D Screen గురించి వివరణ ఇవ్వడం జరిగింది. తల్లిదండ్రుల అనుమతితో కోవిడ్ నిబంధనలు పాటిస్తూ విద్యార్థులను ఒకచోట కూర్చోబెట్టి 3D స్క్రీన్ ద్వారా ఆన్లైన్ క్లాసులు వీక్షింపజేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

నిర్వహణ

మొదట వర్క్ ట్రమ్ హోమ్ ఉన్న ఉపాధ్యాయులు ఫోన్ చేసి ఆ రోజు జరిగే ఆన్లైన్ క్లాసుల వివరాలు విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులకు తెలియజేసి వర్క్ షీట్‌ను పంపిస్తారు. పాఠశాలకు హాజరైన ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థుల ఇళ్లను సందర్శించి విద్యార్థులందరూ తరగతి వారీగా ప్రసారమయ్యే తరగతులకు సంబంధించిన పాఠాలు వింటున్నారా అని పరిశీలించి ఫోన్ లేని విద్యార్థులను అటెండర్ లింగయ్య ఇంటిలో కోవిడ్ నిబంధనలు పాటిస్తూ విద్యార్థులను కూర్చోబెట్టి Magnifier 3D Screen ద్వారా ఆ రోజు ప్రసారమయ్యే పాఠాలను వీక్షించేలా చెయ్యడం జరిగింది.

ఈ విధంగా పాఠశాలకు హాజరైన ఉపాధ్యాయులు పూర్తి బాధ్యత తీసుకొని విద్యార్థులు ఆన్లైన్ తరగతులు వీక్షించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. విద్యార్థులకు పాఠ్యాంశంపై ఏమైనా సందేహాలుంటే నివృత్తి చేసి కోవిడ్ నిబంధనలు పాటిస్తూ నోట్సులో రాయించడం జరిగింది. 1-2 తరగతులకు గత సంవత్సరం ఆన్లైన్ పాఠాల ప్రసారం లేనందున మాకు ఉన్నటువంటి అవకాశాన్ని ఉపయోగించి చిన్న చిన్న వీడియోలు తెలుగులో మూడు తయారుచేసి వీక్షించేలా, ఆ విద్యార్థులను విద్య వైపు ఆసక్తి కలిగించేలా చేయడం జరిగింది.

తల్లిదండ్రుల అభిప్రాయం

చిన్న వెంకటేశ్వర్లు: విద్యార్థుల ఇంటింటికి ఉపాధ్యాయులు తిరిగి మీ పిల్లలకు ప్రైవేటు పాఠశాలలకు దీటుగా చదువులను నేర్పిస్తామని, మమ్మల్ని నమ్మండి అని హామీ ఇచ్చారు. వారు ఇచ్చిన హామీని నెరవేర్చుకున్నారు. మా అమ్మాయి అశ్విని, 3వ తరగతి, మా అబ్బాయి జశ్వంత్ 4వ తరగతి చదువుతున్నారు. మా పిల్లలు చక్కగా చదువుతున్నారు.

కలకొండ జానయ్య: మా అమ్మాయి మూడో తరగతి చదువుతున్నది. ఒకప్పుడు కనీసం చదవడం, రాయడం రాదు. కానీ ఇప్పుడు ఉపాధ్యాయుల కృషి వలన అమ్మాయికి చదవడం, రాయడం వస్తుంది.

బంగారమ్మ: టీచర్లు శ్రద్ధ వహించడం వల్ల మా అమ్మాయికి పోయిన సంవత్సరం గురుకులంలో సీటు వచ్చింది. ప్రస్తుతం ఆరో తరగతి చదువుతున్నది.

విద్యార్థులు అభిప్రాయం

జశ్వంత్, 4వ తరగతి: టీచర్లు మాకు పాఠాలు అర్థమయ్యేటట్లు ఒకటికి పదిసార్లు చెప్తున్నారు. మాకు బాగా అర్థం అవుతుంది.

సంపూర్ణ, 3వ తరగతి: ప్రతి రోజు ఇంగ్లీష్ పదాలు మాతో చదివిస్తున్నారు, రాయిస్తున్నారు. యానిమల్స్, వెహికిల్స్, ఫ్రూట్స్, వెజిటేబుల్స్ కు సంబంధించిన పదాలను చదివి రాయగలుగుతాము.

కోవిడ్ సంక్షోభం - నూతన బోధన విధానాల అమలు

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల, ఆరేపల్లి మం మిరుదొడ్డి, జి సిద్దిపేట.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	వై. భాగ్యలక్ష్మి
మొబైల్ నెంబర్	:	9441200741
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	bhagyalaxmichandiri@gmail.com

సిద్దిపేట జిల్లా మిరుదొడ్డి మండలంలోని మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల ఆరేపల్లిలో ప్రస్తుతం విద్యార్థుల నమోదు 102. ఈ గ్రామం మొత్తం జనాభా 250. ఈ గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో కేవలం 15 మంది విద్యార్థులు మాత్రమే బడి ఈడు పిల్లలు. వీరందరూ ఈ పాఠశాలలో నమోదు అయి ఉన్నారు. మిగతా 87 మంది విద్యార్థులు ఇతర గ్రామాల నుండి వచ్చినవారు. ఈ పాఠశాల పట్ల తల్లిదండ్రులకు ఉన్న నమ్మకానికి ఇది నిదర్శనం. ఈ పాఠశాల విద్యార్థులతో పేద, మధ్య తరగతి వ్యవసాయ, వ్యవసాయ కూలి నేపథ్యం గల కుటుంబాలకు చెందినవారు. గత 8 సంవత్సరాలుగా ప్రైవేట్ పాఠశాలలో చదువుతున్న చాలా మంది విద్యార్థులు ఈ పాఠశాలలో నమోదవడం ఈ పాఠశాల పనితీరుకు అద్దం పడుతుంది. ఈ పాఠశాల ఈ ప్రాంతంలో నాణ్యమైన విద్యకు, విద్యార్థుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి తోడ్పడుతూ తల్లిదండ్రుల, విద్యాధికారుల మన్ననలు పొందుతున్నది.

పాఠశాల అభివృద్ధిలో ఎస్.ఎం.సి. మరియు తల్లిదండ్రుల పాత్ర

శ్రీమతి వై. భాగ్యలక్ష్మి గారు 2012 సంవత్సరంలో ఈ పాఠశాలలో చేరిన రోజున కేవలం ఇద్దరు(2) విద్యార్థులు మాత్రమే నమోదు అయి ఉన్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఉపాధ్యాయురాలు గ్రామంలో ఇంటింటి సర్వే చేసి ఫ్రైవేట్ కు వెళుతున్న విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులతో గ్రామంలో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, వారికి పాఠశాల పట్ల నమ్మకం కలిగించి, పిల్లలను పాఠశాలలో నమోదు చేసుకోవడం జరిగింది. తల్లిదండ్రుల కోరిక మేరకు పాఠశాలలో ఆంగ్ల మాధ్యమం ప్రారంభించి, విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులచే కమిటీ వేయడం జరిగింది. ప్రతి నెలా ఎస్.ఎం.సి. కమిటీ సమావేశం నిర్వహిస్తూ విద్యార్థులకు అందుతున్న నాణ్యమైన విద్యను పరీక్షించడం జరుగుతుంది. ఉపాధ్యాయురాలు నూతన పద్ధతులను ఉపయోగిస్తూ బోధన చేయడం, నాటకీకరణ ద్వారా విద్యార్థుల సృజనాత్మక శక్తిని పెంపొందించే నృత్యాలు నిర్వహిస్తుండడం, జాతీయ దినోత్సవాలు, పాఠశాల వార్షిక దినోత్సవం లాంటి ప్రత్యేక రోజులలో జరుపుకునే కార్యక్రమాల కోసం విద్యార్థులకు ప్రత్యేక శిక్షణ ఇచ్చి విద్యార్థులచే పాటలు పాడించడం, నృత్య ప్రదర్శన చేయించడం వల్ల తల్లిదండ్రులకు వారి పిల్లల విద్యా నాణ్యత పట్ల పూర్తి విశ్వాసం కలిగి ఉన్నారు. పాఠశాలలో విద్యార్థుల నమోదు పెరుగుతూ ఉండడం వల్ల ఎస్.ఎం.సి సహాయంతో ప్రస్తుతం ముగ్గురు విద్యా వాలంటీర్లను నియమించుకోవడం జరిగింది. విద్యార్థుల సంఖ్యకు సరిపడా తరగతి గదులు లేకపోవడం వల్ల గ్రామంలో రెండు గదులను అద్దెకు తీసుకోవడం జరిగింది. వాటికి అద్దె ఎస్.ఎం.సి చెల్లిస్తోంది. అదే విధంగా జిల్లా, మండల స్థాయిలో జరిగే వివిధ ప్రతిభా పరీక్షలకు విద్యార్థులు హాజరు అయ్యే ఖర్చును భరిస్తూ విద్యార్థులను ప్రోత్సహిస్తూ పాఠశాల అభివృద్ధిలో ప్రధాన భూమిక పోషిస్తుంది.

వివిధ పోటీలలో విజేతగా...

మిరుదొడ్డి కాంప్లెక్స్ స్థాయిలో 2018 సంవత్సరంలో నిర్వహించిన టి.ఎల్.ఎమ్. మేళాలో పాఠశాలకు ప్రథమ బహుమతి వచ్చింది. విద్యార్థులకు నృత్యంలో శిక్షణ ఇవ్వడం వల్ల పాఠశాలకు నృత్య ప్రదర్శన పోటీలో మొదటి బహుమతి సాధించడం జరిగింది. 2019 సంవత్సరంలో బాలల దినోత్సవం సందర్భంగా నిర్వహించిన క్విజ్ పోటీలో, మరియు నృత్య ప్రదర్శన పోటీలో ప్రథమ బహుమతి సాధించడం జరిగింది.

మోడల్ స్కూల్ ప్రవేశ పరీక్ష ఫలితాలు - పాఠశాల పనితీరుకు నిదర్శనాలు

ప్రవేశ పరీక్షలకు హాజరయ్యే విద్యార్థుల కొరకు సాయంత్రం 5 గంటల వరకు పాఠశాలలో విద్యార్థులకు ప్రత్యేక శిక్షణ ఇచ్చి విద్యార్థులను ప్రవేశ పరీక్షలకు సన్నద్ధం చేయడం వలన అనేక మంది విద్యార్థులు TS మోడల్ స్కూల్స్ లో సీట్లు సాధించారు.

2017 సంవత్సరంలో 4 విద్యార్థులు పరీక్షకు హాజరై 4 విద్యార్థులు,

2018 సంవత్సరంలో 5 విద్యార్థులు పరీక్షకు హాజరై 5 విద్యార్థులు,

2019 సంవత్సరంలో 6 విద్యార్థులు పరీక్షకు హాజరై 6 విద్యార్థులు,

2020 సంవత్సరంలో 11 మంది విద్యార్థులు పరీక్షకు హాజరై 11 విద్యార్థులు సీట్లు సాధించారు.

అంటే 100% ఫలితాలు సాధించారు. 2017 సంవత్సరం నుండి 2021 వ సంవత్సరం వరకు ప్రతి సంవత్సరం మోడల్ స్కూల్ ప్రవేశ పరీక్షలో ప్రథమ మరియు ద్వితీయ స్థానాలను విద్యార్థులు కైవసం చేసుకోవడం పాఠశాల విజయానికి నిదర్శనం.

గురుకుల ప్రవేశ పరీక్ష ఫలితాలు

2017 సంవత్సరం నుండి 2019 సంవత్సరం వరకు పరీక్షకు హాజరైన 26 మంది విద్యార్థులు అందరికీ గురుకుల పాఠశాలలో ప్రవేశం సాధించడం పాఠశాల ప్రగతికి నిదర్శనం.

నృత్య ప్రదర్శనలు, వివిధ కార్యక్రమాలలో విద్యార్థుల ప్రతిభను మెచ్చుకున్న అధికారులు, ప్రజా ప్రతినిధులు

2017వ సంవత్సరంలో స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం మరియు 2018వ సంవత్సరంలో గణతంత్ర దినోత్సవం, మరియు 2018వ సంవత్సరం స్వాతంత్ర దినోత్సవం సందర్భంగా సిద్దిపేట పరేడ్ గ్రౌండ్లో నృత్యప్రదర్శన గావించి గౌ|| ఆర్థికశాఖ మంత్రి శ్రీ టి.హరీష్ రావు గారిచే మరియు కలెక్టర్ శ్రీ వెంకట రామిరెడ్డి గారిచే బహుమతి స్వీకరించడం జరిగింది. 2018వ సంవత్సరంలో జిల్లా స్థాయి గెజిటెడ్ ప్రధానోపాధ్యాయుల సమావేశంలో మాదిరి బాలసభ నిర్వహించి జిల్లా గెజిటెడ్ ప్రధానోపాధ్యాయుల మన్ననలను పాఠశాల పొందడం జరిగింది. 2019వ సంవత్సరంలో జిల్లా స్థాయిలో నిర్వహించిన స్వచ్ఛ పక్షోత్సవాలలో వ్యాసరచన పోటీలలో పాల్గొని ద్వితీయ బహుమతి సాధించడం జరిగింది. 2019 సంవత్సరం డిసెంబర్ నెలలో ఓటరు దినోత్సవం సందర్భంగా కలెక్టర్ గారి ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన ఓటరు అవగాహన కార్యక్రమంలో మా పిల్లలు ఓటు అవగాహనను పెంచే నృత్య ప్రదర్శన గావించి బహుమతి పొందడం జరిగింది.

2019వ సంవత్సరంలో రాష్ట్రస్థాయిలో స్వచ్ఛ పక్షోత్సవాలలో భాగంగా లెటర్ టు బాపూజీ వ్యాసరచన పోటీలో పాల్గొన్న కుమారి ఎల్.శృత కీర్తన 5వ తరగతి రాష్ట్ర స్థాయిలో ప్రథమ బహుమతి సాధించి గౌ|| ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ టి. హరీష్ రావు గారిచే ప్రత్యేక సన్మానం పొందడం పాఠశాల సాధించిన మరొక గొప్ప విజయం.

కోవిడ్ సంక్షోభంలో ప్రత్యామ్నాయ విధానాల అమలు

2020 మార్చి చివరి వారంలో కరోనా వైరస్ వ్యాప్తి కారణంగా అర్ధాంతరంగా పాఠశాలలు మూతపడ్డాయి. దీంతో తరగతులు కూడా ఆగిపోయాయి. ఆ సమయంలో స్టార్ట్ ఫోన్లు కలిగిన తల్లిదండ్రుల ఫోన్ నెంబర్లతో ఒక్కొక్క తరగతికి ఒక వాట్సాప్ గ్రూపును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 80% మంది తల్లిదండ్రులకు స్టార్ట్ ఫోన్ సౌకర్యం ఉంది. మిగిలిన 20% మంది తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడి స్టార్ట్ ఫోన్ తెచ్చుకోమని ప్రోత్సహించాము. ఈ సమస్యను అధిగమించడానికి

గ్రామంలోని ప్రక్క ఇళ్ళలో ఉండే పిల్లలను దగ్గరగా చేర్చి 95 శాతం పైగా విద్యార్థులకు స్టార్ట్ ఫోన్లు అందుబాటులో ఉండే విధంగా చేశాం. మార్చి 2020 చివరి వరకూ జరిగిన పాఠాలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు వాట్సాప్ గ్రూపులలో పంపించడం, వాటికి విద్యార్థులు వారి నోట్బుక్లలో సమాధానాలు రాసి, ఫోటో తీసి వాట్సాప్ గ్రూపులలో పంపేవారు. పిల్లలు ఇంటి వద్ద ఉండి కూడా సమాధానాలు నేర్చుకొని నోట్బుక్లలో రాసి పంపించడం జరిగింది. చివరగా ఏప్రిల్ మాసంలో అన్ని సబ్జెక్టులలో తరగతి వారీగా ప్రశ్నపత్రాలు తయారు చేసి వాట్సాప్ గ్రూప్లలో పోస్ట్ చేయడం, వాటికి విద్యార్థులందరూ సమాధానాలు రాసి పంపించడం జరిగింది.

2020-21 విద్యా సంవత్సరంలో నూతన బోధన విధానాల ద్వారా బోధన

కరోనా వైరస్ వ్యాప్తి తగ్గకపోవడం చేత జూన్ 2020 లో విద్యాసంవత్సరం ప్రారంభం కాలేకపోయింది. ఈ సమస్యకు అధిగమించడానికి ప్రధానోపాధ్యాయురాలు జూలై - 2020 మధ్య నుండి పిల్లలకు ఫోన్ ఉపయోగిస్తూ పాఠాలు బోధించాలని నిర్ణయించారు. అప్పటికి 80 శాతం పైగా విద్యార్థులు స్కాట్ ఫోన్లు కలిగి ఉండడం వల్ల వాట్సాప్ గ్రూపులు కూడా తరగతి వారీగా ఏర్పాటు చేసి ఉండడం వలన ఈ పని మరింత సులభతరం అయ్యింది. ప్రతిరోజు 3, 4, 5 తరగతుల వారికి ఒక రోజుకు, ఒక విషయానికి సంబంధించిన పాఠాలు బోధిస్తూ వీడియో రికార్డ్ చేసి వాట్సాప్ గ్రూపులలో పంపించడం జరిగింది. ఆ విషయానికి సంబంధించిన ఫోటోలు పాఠ్యపుస్తకం నుండి తీసి పంపించడం, విద్యార్థులు చేయాల్సిన ఇంటి పనిని వాట్సాప్ గ్రూపులో పంపించడం ఆ వీడియోలను విద్యార్థులు చూస్తూ ఇచ్చిన పనిని వారి నోట్ పుస్తకాల్లో రాస్తూ తిరిగి వాట్సాప్ గ్రూప్ లో పోస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా విద్యార్థుల నుండి మరియు తల్లిదండ్రుల నుండి మంచి ప్రతిస్పందన రావడం జరిగింది ఈ విధానాన్ని 2020 సెప్టెంబర్ లో డిజిటల్ పాఠాలు ప్రారంభమయ్యే వరకు కొనసాగించాము.

డిజిటల్ పాఠ్యాంశాల కార్యాచరణ ప్రణాళిక అమలు

2020 సెప్టెంబర్ నుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డిజిటల్ తరగతులు మరియు వర్క్ షీట్లను 3, 4, 5 తరగతులకు అందుబాటులోకి తెచ్చింది. విద్యార్థులకు ముందుగానే ఏర్పాటు చేసుకున్న వాట్సాప్ గ్రూప్ ల ద్వారా డిజిటల్ తరగతుల సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు అందజేయడం జరిగింది. విద్యార్థులు డిజిటల్ తరగతులు చూస్తున్నారా లేదా అని తల్లిదండ్రులకు ఫోన్ చేసి తెలుసుకొని ఏ విషయాలలో విద్యార్థులకు సరిగా అర్థంకావడం లేదో వర్క్ షీట్లను పూర్తి చేయడంలో ఇబ్బంది పడుతున్నారో గమనించడం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని ఎస్.ఎం.సి. కమిటీకి మరియు తల్లిదండ్రులకు తెలియజేయడంతో వారు స్వచ్ఛందంగా విద్యా వాలంటీర్ గా విధులు నిర్వహించడానికి ముందుకు వచ్చిన ఇద్దరు వ్యక్తుల పేర్లు సూచించడం జరిగింది. మిరుదొడ్డి నుండి డి. కల్పన మరియు ధర్మారం నుండి ఎం. భవ్య విద్యా వాలంటీర్లుగా పని చేయడానికి ముందుకు వచ్చారు. చదువుకున్న కొంతమంది తల్లిదండ్రులతో పాఠశాలలో సమావేశం నిర్వహించుకొని డిజిటల్ పాఠ్యాంశాల షెడ్యూల్ ప్రకారం విద్యార్థులకు పాఠాలు వినిపించడానికి మొదట మూడు గ్రూపులుగా విభజించాం. మిరుదొడ్డి గ్రామంలోని పిల్లలకు సహాయం చేయడానికి బి.కల్పన, అదేవిధంగా ధర్మారం గ్రామం నుండి వచ్చే పిల్లలకు సహాయం చేయడానికి ధర్మారం గ్రామం నుండి ముందుకు వచ్చిన ఎం.భవ్య, అదేవిధంగా ఆరేపల్లి గ్రామం విద్యార్థులకు ప్రధానోపాధ్యాయురాలిగా నేను బాధ్యత తీసుకున్నాము. ఆయా గ్రామాలలోని పరిసర ప్రాంతాలలోని ఐదుగురు (5) విద్యార్థులను ఒక చోట చేర్చి వారికి డిజిటల్ తరగతులను చూపించడం, పాఠ్యాంశ విషయాన్ని వివరించడం, చివరగా ఆ పాఠ్యాంశం వర్క్ షీట్లను పూర్తి చేయించి, వాటిని సరిచేయడం జరిగింది. పాఠ్యాంశం చివరి రోజులలో ప్రాజెక్టు పని ఇచ్చి ఆ ప్రాజెక్టు పని చేసే విధానాన్ని వివరించడం జరిగింది. ఆ ప్రాజెక్టు పని పూర్తి చేయుటకు విద్యార్థులకు మూడు రోజుల సమయం ఇచ్చి, మూడు రోజుల తర్వాత విద్యార్థులు చేసిన ప్రాజెక్టు పని చూసి సరి చేయడం జరిగింది. 80 శాతం మంది విద్యార్థులు ప్రాజెక్టు పని సరిగా పూర్తి చేసి చూపించడం జరిగింది. ప్రాజెక్టు పని చేయలేని మిగతా విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులతో ఫోన్లో మాట్లాడి వారిచే కూడా ప్రాజెక్టు పనులను పూర్తి చేయించడం జరిగింది.

ఈ విధంగా మేము విద్యార్థుల ఇళ్ల వద్దకు వెళ్లి విద్యార్థులచే ఇంటిపనిని, ప్రాజెక్టులను ప్రతి రోజు చేయించడం జరిగింది. తల్లిదండ్రులు పొలం పనులు ముగించుకొని ఇంటికి తిరిగి వచ్చే సమయం సాయంత్రం 6:00 గంటల వరకు మేము ఏర్పాటు చేసుకున్న వాట్సాప్ గ్రూపులలో డిజిటల్ తరగతుల వీడియోల లింకులు 3, 4, 5 తరగతులకు వేరువేరుగా పంపించడం జరిగింది. ఆ వీడియోలతో పాటు ఆ పాఠ్యాంశంలోని ముఖ్య విషయాలు స్క్రీన్ షాట్ తీసి ఫోటోలను, అదే విధంగా పాఠ్యపుస్తకంలోని సంబంధిత పేజీలు మరియు పాఠ్యాంశ ఫోటోలు పంపించడం జరిగింది. వీటిని విద్యార్థులు తమ నోట్ బుక్ లో రాసి ఫోటో తీసి వాట్సాప్ గ్రూపులలో పంపేవారు. ఈ విధంగా మేము పంపే విషయాల పట్ల స్పందించే విద్యార్థుల సంఖ్య రోజురోజుకు పెరుగుతూ వచ్చింది. డిజిటల్ పాఠాలలో వచ్చే పాఠ్యాంశంలోని కొన్ని కఠినమైన విషయాలు పిల్లలకు తెలిసేవిధంగా అవసరమైన సందర్భంలో పాఠం బోధిస్తూ వీడియో తీసి వాటిని వాట్సాప్ గ్రూపులలో పంపించాము. అలాగే కరోనా పూర్వం మా పాఠశాలలో విద్యార్థులు నిర్వహించిన కృత్యాలు, ఏకపాత్రాభినయనం, రోల్ ప్లే లకు సంబంధించి భద్రపరచుకున్న వీడియోలు డిజిటల్ పాఠాలలో మా దగ్గర ఉన్న వీడియోలకు సంబంధించిన పాఠం వచ్చినప్పుడు సంబంధించిన కృత్యాలు, ఏకపాత్రాభినయనాలు, రోల్ ప్లే లను వాట్సాప్ గ్రూపులలో డిజిటల్ పాఠాలకు అనుసంధానంగా పంపడం వలన విద్యార్థులు ప్రత్యక్ష బోధన అనుభూతిని పొందడం జరిగింది. డిజిటల్ పాఠాలు వింటున్న విద్యార్థులు తరగతుల వారీగా వారు చూసిన డిజిటల్ పాఠానికి సంబంధించిన కృత్యాలు ఏకపాత్రాభినయనాలు, లెక్కల పజిల్స్ తల్లిదండ్రుల సహకారంతో 90 శాతం మంది విద్యార్థులు వీడియోలు తీసి వాట్సాప్ గ్రూపులలో పంపించడం జరిగింది.

కోవిడ్ సమయంలో విద్యార్థుల ఇంటి వద్దకు వెళ్లి పాఠం వివరిస్తూ వర్క్ షీట్ ల ను పూర్తి చేయిస్తున్న ఉపాధ్యాయురాలు

డిజిటల్ పాఠాలు విన్న తర్వాత పిల్లలు వాట్సాప్ గ్రూపులో పంపిన కొన్ని కృత్యాలు మరియు ఏకపాత్రాభినయాల వివరాలు

3వ తరగతి తెలుగులో ఎల్.రుత్విక్ అనే విద్యార్థి గరిటను గదగా ఉపయోగించుకొని బాలభీముడుగా నాటకీకరణ చేయడం జరిగింది. ఇందులో చెట్టు దగ్గరికి వెళ్ళి పండ్లు తింటున్నట్లుగా, చెట్టు పైనుండి కొరవులు కొడుతున్నట్లు, తన బలాన్ని చూపి చెట్టును ఊపి కొరవులను కింద పడేసినట్లు, మాటి మాటికీ ఆకలి అవుతున్నట్లు, ఏదో ఒకటి తినడం, అమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళి ఇంకా ఆహారం కావాలని అడగడం, అలాగే అమ్మ చెప్పిన మంచి మాటలు వినడం అనే అంశంపై నాటకీకరణ చేయడం జరిగింది.

4వ తరగతి పరిసరాల విజ్ఞానంలోని 'కుటుంబ జీవనం-గృహోపకరణాల ఉపయోగం' అంశానికి సంబంధించి డిజిటల్ తరగతి ప్రసారం తరువాత బి.రుషిక అనే విద్యార్థి ఇంట్లోని వస్తువులను చూపిస్తూ ఏది కరెంటుతో లేకుండా పని చేస్తుంది, ఏది కరెంటు లేకుండా పని చేస్తుందో తెలియజేయడం జరిగింది. అలాగే ఫ్రిడ్జ్, వాషింగ్ మిషన్, మిక్సి, రోలు, కుక్కర్లతో పని సులభంగా జరుగుతుందో చెప్పడం జరిగింది.

ఈ విధంగా తెలుగు, గణితం, ఆంగ్లం, పరిసరాల విజ్ఞానం సబ్జెక్టులలో తరగతుల వారీగా 70 శాతం విద్యార్థులు కృత్యాలు, నాటకీకరణలు, పజిల్స్ చేస్తూ వీడియోలు తీసి వాట్సాప్ గ్రూపులలో పంపించడం జరిగింది.

గూగుల్ వర్క్ షీట్ వినియోగం

తరగతుల వారీగా ఏర్పరచిన వాట్సాప్ గ్రూపులలో గూగుల్ వర్క్ షీట్ లింకును పంపించడం జరిగింది. ఒక్కో వర్క్ షీట్ కు మొత్తం 10 మార్కులను కేటాయిస్తూ, అన్ని బహుశైచ్చిక ప్రశ్నలు ఇవ్వడం జరిగింది. విద్యార్థులు వారి తరగతికి సంబంధించిన లింకును తెరిచి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు పంపేవారు. ఈ విధానం ద్వారా విద్యార్థులు తమ తప్పులను సొంతంగా సవరించుకునే అవకాశం ఏర్పడింది. తమ తప్పులను సవరించుకొని సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని తిరిగి పంపే అవకాశం కూడా ఇందులో ఉంది. విద్యార్థులు సమాధానాలు రాసి సమ్మిట్ బటన్ నొక్కగానే వారు సాధించిన మార్కులు తెలియడంతో విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రుల నుండి మంచి స్పందన వచ్చింది.

1, 2 తరగతులకు ప్రత్యేక కార్యాచరణ: విద్యాశాఖ 3, 4, 5 తరగతులకు మాత్రమే డిజిటల్ పాఠాలు ప్రసారం చేస్తున్నది కానీ 1, 2 తరగతులకు కార్యాచరణ స్పష్టంగా ప్రకటించలేదు. కాబట్టి సొంత కార్యాచరణ రూపొందించుకొని అమలు చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాం. ఇందుకు మిగతా వారు ప్రక్క గ్రామాలకు (ధర్మారం, మిరుదొడ్డి, లక్ష్మినగర్) చెందినవారు. అయితే వారిని నేరుగా కలవడానికి వీలుకాక వారి తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడేవారం. వారికి సాయంత్రంపూట Google Meet లేదా group call ద్వారా పాఠ్యాంశాలను వివరించి వారి సహాయంతో వారి పిల్లలకు (మా విద్యార్థులకు) నేర్పించే విధంగా కృషి చేశాము. ఆరెపల్ల గ్రామానికి చెందిన ఆరుగురు (6) విద్యార్థులను ప్రతి రోజు నేరుగా కలిసి పాఠ్యాంశాలను వివరించాం. దీని ద్వారా 2వ తరగతి విద్యార్థులు 90% వరకు మేము ఇచ్చిన పనిని పూర్తి చేసి తరగతి వారి వాట్సాప్ గ్రూప్ లో పంపేవారు. తర్వాత దానిని మేము సరిచూసేవాళ్ళం. 1వ తరగతి విద్యార్థులకు సరిగ్గా రాయడం రాదు. కాబట్టి వారి కోసం Google worksheets ను వాడడం జరిగింది. వారు నేరుగా Google worksheets ను చూసి జవాబులను క్లిక్ చేసేవారు.

ఇలా అందరు విద్యార్థులకు ఆన్‌లైన్ తరగతులు అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఏ ఒక్క విద్యార్థి కూడా నష్టపోకుండా ఉండాలని మా SMC సహాయంతో ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించాం. వాలంటీర్ల సహాయంతో అందరు విద్యార్థులకు అర్థం అయ్యే రీతిలో బోధించగలిగాం. విద్యార్థులందరు కూడా ప్రత్యక్ష తరగతి అనుభూతిని పొందారు. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు కూడా వారి పిల్లలు నష్టపోకుండా బాగా చదువుకుంటున్నారు అని చాలా సంతోషపడ్డారు.

మా పాఠశాలను సందర్శించిన జిల్లా విద్యాధికారి, మండల విద్యాధికారి మరియు కాంప్లెక్స్ ప్రధానోపాధ్యాయుల అభిప్రాయాలు వారి మాటలలో

శ్రీ రవికాంత్ రావు, జిల్లా విద్యాధికారి, సిద్దిపేట

ఈ పాఠశాలలో పిల్లలు 90 శాతం వరకు చదవడం, రాయడం, చతుర్విధ ప్రక్రియలలో మంచి ప్రతిభను కనబరుస్తున్నారు. అదే విధంగా ప్రతి తరగతి గదిలో అన్ని పాఠ్యాంశాలకు సంబంధించిన టి.ఎల్.ఎమ్. అందుబాటులో ఉంది విద్యార్థులు చేసిన కృత్యాలు, నాటకీకరణలు, ఏకపాత్రాభినయం నన్ను ఎంతో మంత్రముగ్ధుల్ని చేశాయి. బట్టి విధానంలో కాకుండా పిల్లలు ఆట పాటల ద్వారా నేర్చుకోవడం సంతోషాన్ని కలిగించింది. ఇందుకు కృషి చేస్తున్న ఏకోపాధ్యాయురాలైన శ్రీమతి భాగ్యలక్ష్మి గారికి అభినందనలు.

శ్రీ జె. ప్రభుదాస్, మండల విద్యాధికారి, మిరుదాడ్డి

ప్రాథమిక పాఠశాల ఆరేపల్లి ఇక్కడి ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్నది. విద్యార్థులు చదవడం, రాయడం లెక్కలు చేయడంలో 95 శాతం వరకు ప్రతిభ కనబరుస్తున్నారు. విద్యార్థులను చదువుతోపాటు అన్ని రంగాలలో ముందుకు నడిపిస్తున్న విధానం, కృషి అనన్య సామాన్యం.

శ్రీ కె. రాజ రెడ్డి, కాంప్లెక్స్ ప్రధానోపాధ్యాయులు, మిరుదాడ్డి

డిజిటల్ తరగతుల నిర్వహణపై విద్యార్థుల ఇంటి వద్దకు వెళ్ళి పరిశీలించడం జరిగింది. 95 శాతం విద్యార్థులు వారు చూస్తున్న పాఠ్యాంశాల ముఖ్య విషయాలు వారి నోటుబుక్కులలో రాసుకోవడం, ప్రతి విద్యార్థి వర్క్ షీట్ లకు సమాధానాలు రాయడం గమనించాను. ఈ పాఠశాల వాటూప్ గ్రూపులో నేను ఉండడం వల్ల ఈ విద్యార్థులు ఇంటి వద్ద చేస్తున్న కృత్యాలు, నాటకీకరణల సంబంధిత వీడియోలు గ్రూపులలో పంపించడం నేను గమనించాను. 95 శాతం విద్యార్థులు చదవడం, రాయడం, చతుర్విధ ప్రక్రియలు చేయడంలో మంచి ప్రతిభ కనబరుస్తున్నారు.

వి. లిఖిత 5వ తరగతి విద్యార్థి

నా పేరు వి. లిఖిత. నేను 5వ తరగతి చదువుతున్నాను. మా అమ్మ, నాన్న ప్రతిరోజు ఉదయాన్నే పొలం పనులకు వెళ్లి రాత్రి ఇంటికి తిరిగి రావడం జరుగుతుంది. నాకు ఫోన్ మరియు టివి అందుబాటులో ఉన్నప్పటికీ పాఠ్యాంశాలను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేకపోయాను. మా ఉపాధ్యాయురాలు మా ఇంటి వద్దకు వచ్చి కొంత మంది విద్యార్థులను ఒక వద్ద చేర్చి పాఠ్యాంశాలు బోధించడం, వర్క్‌షీట్లు పూర్తి చేయించడం, వాటిని

సరి చేయించడం, మాకు ఏదైనా అర్థం కాకపోతే మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పడం చాలా బాగుంది. మా టీచర్ గారు పాఠంలోని అంశాలను, మేము రోజు చేయాల్సిన హెంజును వాట్సాప్ గ్రూప్ లో పంపడం వల్ల నేనైతే ప్రత్యక్ష తరగతి అనుభూతి పొందినాను. ప్రతి రోజు నేను గూగుల్ వర్క్ షీట్ ను పూర్తి చేయడంతో నేను చేసే తప్పులు, పొందిన మార్కులు తెలియడం వల్ల నేను ఇంకా ఏ విధంగా చదవాలి తెలిసింది. మేము ఇంటి వద్ద ఉండి కూడా ఇంత బాగా చదువుతున్నందుకు మా తల్లిదండ్రులు చాలా సంతోషపడ్డారు.

డిజిటల్ తరగతులపై తల్లిదండ్రుల అభిప్రాయాలు

మా కుమారుడు ఎల్. శ్రీకర్ ఐదో తరగతి చదువుతున్నారు. నేను వ్యవసాయ పనులతో తీరిక లేకుండా ఉంటాను. కోవిడ్-19 కారణంగా పాఠశాల మూతపడడం వల్ల విద్యార్థుల చదువు పట్ల ఆందోళన చెందాను. ఆన్ లైన్ తరగతుల కోసం ఫోన్ కొని ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ మేము పొలం పనులకు వెళ్ళినప్పుడు నా కుమారుడు తరగతులకు బదులుగా ఆటలు ఆడడం మొదలుపెట్టాడు. కానీ మా పాఠశాల ఉపాధ్యాయురాలు, ఇద్దరు స్వచ్ఛంద విద్యా వాలంటీర్ల సహాయంతో ఇంటి వద్దకు వచ్చి పిల్లలకు పాఠాలు బోధించడం, వర్క్ షీట్లను చేయించడం వల్ల మళ్ళీ చదువు మీద దృష్టి పెట్టడం జరిగింది. అదేవిధంగా టీచర్ గారు వాట్సాప్ లో పంపిన కృత్యాలు, హెంజును గూగుల్ వర్క్ షీట్లను సాయంత్రం ఆరు గంటలకు ఇంటికి వచ్చిన తర్వాత వాట్సాప్ లో పంపిన పనిని నేను మా బాబుచే ఇంటి వద్ద చేయిస్తున్నాను. బాబు వర్క్ షీట్ లను నింపి పంపిన వెంటనే మార్కులు రావడం మా కుమారుడు చదవడానికి మరింత ఉత్సాహాన్ని ఇచ్చింది.

- ఎల్. రాజేందర్, తండ్రి

ఈ విధంగా మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల, ఆరెపల్లి పాఠశాల కోవిడ్-19 సంక్షోభ సమయంలో కూడా విద్యార్థుల సామర్థ్యాలను ఏ మాత్రం తగ్గకుండా మరింత మెరుగు పరిచే విధంగా వినూత్న పద్ధతులతో విద్యార్థుల సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించేలా కృషి చేయడం జరిగింది. తల్లిదండ్రుల సహకారంతో పాఠశాల ఇంకా ఎన్నో ఉన్నత శిఖరాలను అధిరోహించే ప్రయత్నం కొనసాగిస్తున్నది.

కంటి నిండా నిద్ర లేకుండా బాధ్యతలను గుర్తుచేసిన సేవాభావం

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల, గర్రెపల్లి, మం సుల్తానాబాద్, జి పెద్దపల్లి.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	తుళ సుధాకర్ రావు రాష్ట్ర స్థాయి ఉత్తమ ఉపాధ్యాయులు 2020
మొబైల్ నెంబర్	:	9849476286, 9182433758
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	sudhakarao.thula@gmail.com

ఒకప్పుడు పాఠశాల గ్రామానికి ప్రధాన కేంద్రంగా ఉండేది. ఉపాధ్యాయులు గ్రామస్థులందరిచే గౌరవించబడేవారు. గ్రామానికి ఆదర్శంగా ఉండేవారు. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు, గ్రామ ప్రజలు తమ కష్ట సుఖాలను ఉపాధ్యాయులతో పంచుకునేవారు. తమ పిల్లల చదువు విషయం పూర్తిగా ఉపాధ్యాయులపై వదిలేసేవారు. ఉపాధ్యాయులు కూడా అంతే బాధ్యతగా, ప్రేమగా పిల్లలను తమ బిడ్డల్లా చూసుకునేవారు. ప్రస్తుతం పాఠశాలకు, గ్రామానికి మధ్యదూరం పెరిగింది. గ్రామస్థులు ప్రభుత్వ బడిని తమకు సంబంధం లేని వ్యవస్థగా భావించడం మొదలుపెట్టారు. ఉపాధ్యాయులు ప్రతీ రోజు ఆ గ్రామానికి వచ్చిపోయే క్రొత్త వ్యక్తులుగా గ్రామస్థులకు పరిచయం లేనివారిగా మిగిలిపోయారు. ఈ విషయం నన్ను ఎప్పుడూ బాధించేది.

ప్రస్తుతం నేను (తుళ సుధాకర్ రావు) పనిచేస్తున్న ప్రాథమిక పాఠశాల గర్రెపల్లికి 2011 లో వచ్చాను. అప్పటి నుండి నేను బడికి-ఊరికి మధ్య ఉన్న అడ్డుగోడలను కూల్చివేశాను. ఆ మాటకొస్తే నేను ఉద్యోగంలో చేరిన 2000 సంవత్సరం నుండి కూడా గ్రామస్థులకు నాకు గల అనుబంధం మరువలేనిది.

విద్యార్థులకు చదువు చెప్పేవరకే నేను ఎప్పుడూ పరిమితం కాలేదు. బడి మౌళిక వసతుల కల్పనకు, విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్యను అందించడానికి నేను అనేక వినూత్న మార్గాలను అన్వేషించాను. వాటిని అమలుచేసి కృతకృత్యుడనయ్యాను. 10 మంది పిల్లలు, ఇద్దరు టీచర్లచే మూసివేతకు సిద్ధంగా ఉన్న ఈ బడిని 200 మంది పిల్లలు, ఏడుగురు టీచర్ల స్థాయికి చేర్చాను. బడిని గ్రామంలోకి, గ్రామాన్ని బడిలోకి తీసుకువచ్చాను. కరోనా కష్ట కాలంలో కూడా గ్రామంలో సేవలందించాను.

దాదాపు ఒకటిన్నర సంవత్సర కాలం కరోనా మానవ జీవితాలను అతలాకుతలం చేసి విలయతాండవం చేసింది. అన్ని వ్యవస్థలను చిన్నాభిన్నం చేసింది. లక్షల మంది ప్రాణాలను తీసి, వేలకోట్ల రూపాయల ఆర్థిక నష్టాలకు కారణమైంది. కోట్ల మంది జీవనోపాధిని విచ్చిన్నం చేసి వారి జీవితాలను ఛిద్రం చేసింది. దాంతో పాటు విద్యావ్యవస్థ కూడా తీవ్రంగా నష్టపోయింది. విద్యార్థుల విద్యాప్రమాణాలు పడిపోయాయి, క్రమశిక్షణ నశించింది.

కరోనా నియంత్రణకు ప్రభుత్వం అనేక సలహాలు, సూచనలు చేసింది. చాలా చర్యలను చేపట్టింది. కాని కొంత మంది అవగాహనా రాహిత్యం, నిర్లక్ష్య ధోరణి కరోనా వ్యాప్తికి కారణమైంది. కరోనా రోగులు అధిక భయాందోళనలకు లోనై మరియు సరైన పౌష్టికాహారం లేక ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఆ పరిస్థితులలో దేశ వ్యాప్తంగా వేల మంది స్వచ్ఛందంగా ముందుకు వచ్చి దినసరి కూలీలను, కరోనా వ్యాధిగ్రస్తులను ఆదుకున్నారు.

మేము కూడా మా ప్రాథమిక పాఠశాలలో చదివే విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులకు - లాక్డౌన్ కాలంలో ఉపాధి కోల్పోయిన 80 మందిని ఎంపిక చేసి తేది. 24.05.2020 రోజున 'అను స్వచ్ఛంద సంస్థ' మరియు Earth Foundation వారి సహకారంతో నిత్యావసర వస్తువులను పంపిణీ చేశాము.

Earth Foundation వారి సహకారంతో గత 8 సంవత్సరాల నుండి మా ప్రాథమిక పాఠశాలలో అనేక పాఠ్య మరియు సహపాఠ్య కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నాము. దాంతో పాటు కరోనా సమయంలో గ్రామాల్లో కరోనాపై అవగాహన కల్పించడానికి, కరోనా వ్యాధిగ్రస్తులకు పౌష్టికాహారం అందించడానికి పూనుకున్నాము.

కోవిడ్-19 పట్ల అవగాహన మరియు ఆహారాన్ని అందిస్తున్న చిత్రాలు

ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభం రోజున గ్రామంలోని పారిశుద్ధ్య కార్మికులకు మాస్కులు, సానిటైజర్లు, పండ్లు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. గ్రామంలో కరోనా రోగుల పట్టికను ANM జమున గారి వద్ద తీసుకోవడం జరిగింది. గ్రామంలో కరోనా రోగులు 30 మంది ఉన్నారు. దీనిలో భాగంగా ప్రతీ రోజు కరోనా వ్యాధిగ్రస్తుల ఇంట్లను సందర్శించాము. వారికి మాస్కులు, సానిటైజర్లు అందజేశాము. కరోనా నివారణకు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలను వివరించాము. అవగాహన కల్పించాము. పౌష్టికాహార ప్రాధాన్యతను వివరించాము. వారికి మా వంతు సహాయంగా రోజుకొక రకమైన పౌష్టికాహారం అందించాము. ఒక రోజు పాలు 500 మి.లీ., మరొక రోజు ప్రతి ఒక్కరికి నాలుగు గ్రుడ్లు, పండ్ల రసాలు, పండ్లు, డ్రై ఫ్రూట్స్, కిచిడి మొదలైనవి ఇలా రోజుకు ఒక రకం అందించాము. వారికి ధైర్యాన్ని ఇచ్చి మేమున్నామన్నా భరోసా కలిగించాము. ఈవిధంగా ఈ కార్యక్రమం 40 రోజులు కొనసాగింది.

కరోనా సోకిన వ్యక్తులను కుటుంబ సభ్యులే దూరంగా ఉంచి నిర్లక్ష్యం చేస్తున్న తరుణంలో వ్యాధిగ్రస్తులకు పౌష్టికాహారం అందిస్తూ వ్యాధిపై అవగాహన కల్పిస్తూ వారిని మా కుటుంబ సభ్యులుగా భావించడం మాకెంతో తృప్తినిచ్చిన పని. ఆక్సీమీటరు సహాయంతో రోగుల ఆక్సీజన్ లెవల్స్ నిత్యం పరిశీలిస్తూ సూచనలు చేశాము. ధైర్యాన్ని కలిగించాము.

కరోనా వ్యాధిగ్రస్తుల ఇండ్లతో పాటు గ్రామంలోని ప్రతీ ఇంటిని సందర్శించి కరోనా వ్యాధి సోకకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలపై అవగాహన కల్పించడం జరిగింది. అలాగే ప్రాథమిక పాఠశాలలో నిర్వహిస్తున్న పాఠ్య, సహపాఠ్య కార్యక్రమాలను వివరించడం జరిగింది. కరోనా నివారణకు, కరోనా సోకకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలతో కూడిన కరపత్రాలను పంపిణీ చేయడం జరిగింది. పోస్టర్లు వేయడం జరిగింది.

ఈ కార్యక్రమాలకు గ్రామ సర్పంచ్ వీరగోని సుజాత-రమేష్ గౌడ్, MPTC పులి అనూప, పంచాయతీ సెక్రటరీ ప్రశాంత్, వార్డు సభ్యులు, గ్రామ పెద్దలు, Earth Foundation వాలంటీర్లు మర్రి రమాదేవి, ఎడ్ల రమ, అను స్వచ్ఛంద సంస్థకు చెందిన వాల్మీకం, మాధవి గార్లు ఎంతో సహకరించారు.

ఈ విధంగా ప్రజల కష్టాలలో, ఆనందంలో ప్రతీ సందర్భంలో వారితో కలిసి అడుగువేశాను. వారి ఆదరాభిమానాలను చూరగొన్నాను. గర్రెపల్లి అంటే చిన్న బడి, చిన్న బడి అంటే గర్రెపల్లి అనే భావన ఏర్పడింది. గ్రామంలోని 7 ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మా పాఠశాలది ప్రత్యేకస్థానం. వేరే ప్రాంతాలలో స్థిరపడ్డ గర్రెపల్లి గ్రామస్థులు ఏదైనా సందర్భంలో తారసపడి నన్ను గుర్తించి తమ ఆనందాన్ని, అభిమానాన్ని పంచుతారు.

ప్రజలు చూపించే ఈ అభిమానం విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్యను అందించడంలో నా బాధ్యతను పెంచింది. నాకు కంటినిండా నిద్రలేకుండా చేసింది. 10 మంది పిల్లలతో చెట్టు నీడన నడుపుతూ, మూసివేతకు సిద్ధంగా ఉన్న బడి నేడు 6 తరగతి గదులతో 200 మంది విద్యార్థులతో 7 మంది ఉపాధ్యాయులతో కళకళలాడుతుంది. విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్య సాధనకై పరుగులు పెడుతుంది.

బడి సమాజానిది. సమాజం కష్ట కాలంలో ఉన్నప్పుడు బడి తన బాధ్యతగా సమాజ సభ్యులకు చేయూతనివ్వాలి. అప్పుడే బడి కార్యక్రమాలలో అందరూ భాగస్వాములవుతారు. టీచర్లు బడికి, సమాజానికి అన్ని సందర్భాలలో వారధిగా పని చేయాలి.

DIGITAL LEARNING - JOYFUL LEARNING

Name of the School	:	Govt. Girls High School, Lashkar Bazar, Hanumakonda.
Name of the School Head	:	Adiraju Sailaja
Mobile Number	:	9440704598
Email ID	:	sailaja.adiraju01@gmail.com

GGHS Lashkar Bazar : Teachers Commitment to aid Students Learning and Holistic Development

In life, changes are inevitable. From the womb to the tomb, learning is a continuous process. It is a shift in an individual's behaviour brought about by experience, training, development, and reinforcement. The pandemic prompted a change in the teaching-learning process and communication methods. As a school administrator and leader, Adiraju Shailaja, Headmistress of GGHS Lashkar Bazar, Hanumakonda, always sets an example for her employees by implementing what she preaches. She makes sure the teachers have adequate resources to impart education and are students learning in a conducive environment. In the wake of the COVID-19 pandemic, she realized that relevant technical knowledge and effective communication channels were required to contact students during the COVID-19 lockdown period.

“I am delighted to have developed a digitally literate team. They reached out to children through virtual mode in any situation, and elevated our institution, GGHS Lashkar Bazar, to one of the district's most notable government schools,” said Adiraju Shailaja, Headmistress of GGHS Lashkar Bazar, Hanumakonda. A school is a mini social agency, and the impact of the community, parents, and local community on learning is obvious. To optimize learning among children, the headmistress has methodically planned and constructed a systematic action plan with a defined vision and mission to foster relationships with the local community, parent-teacher interactions, and student-teacher interactions. To improve technological skills, she encouraged the staff to take advantage of the Technology Program sponsored by an NRI Prof. V Rajasekhar Reddy from New York City, facilitated by the honorable DEO, Hanumakonda District Digital Literacy Webinars hosted by the English Language Teachers Association (ELTA), Telangana team.

Vision: Each one - Teach One to develop digital literacy among the teachers and students.

Mission: Teaching the content in virtual mode through various ICT tools to provide different learning experiences for better comprehension and application to real-life situations.

Our Action Plan: A systematic analysis of the prevailing pandemic situation and needs of the learners, the school designed a specific layout of instruction through digital mode using online platforms like Zoom and Google Meet. To set up the process and take off possibly, all of them (HM and my crew) have received minimum digital literacy training from several available sources.

“Where there is a will, there is a way,” as the saying goes. The headmistress and teachers collaborated to develop methods for delivering instruction to students through virtual learning platforms. They didn’t let the task’s difficulty stop them from accomplishing it.

Objectives of the Programme designed: We started off our Teaching Learning Programme with the following objectives:

- Make our students attend the virtual classes regularly
- Create an enriched learning atmosphere
- Provide experiential learning through various experiences using different ICT Tools, (TLM) like Google Classroom, Padlet.
- Students develop subject knowledge as well as technological knowledge (of ICT Tools used by the teacher), comprehend the concepts through active participation and discussion with peers and teachers in the virtual mode of transaction through Zoom and Google Meet platforms.
- Optimize learning through activity-based learning, practicing of novel techniques like flipped and blended learning processes using different online applications and learn by doing various projects based on the curricular themes through virtual collaborations with their peers, prepare their presentations through Google Docs and Slides, share their views on different issues for discussion or debate through Padlet, enjoyed Game-based learning using Kahoot, Quiz, and Nearpod.
- Assess the students through conventional tests as well as Google Forms, show competitive spirit in being successful at various Examinations like NMMS scholarship, POLYCET, IIIT Basara admissions, etc.
- Inculcate good values, appreciate the beauty of nature, and strive for civic responsibility towards preserving and protecting our environment and sustainability of life.

Here we go to take a peek into school's initiatives during the Pandemic for students' academic growth and wellbeing:

Training Teachers on Technology

Teachers and headmistress participated in all the digital literacy trainings provided by SCERT, Telangana, DEO Hanumakonda, an NRI-sponsored four-week Technology course. Also attended a web designing course and ICT Tools training, and digital literacy training provided by ELTA, Hanumakonda, and Webinars and orientations organized by ELTA, Telangana, to become digital literates to meet the needs of students to the maximum possible.

A) Technical Knowledge/ICT tools learned by teachers:

- The usage of educational platforms like Zoom, Google Meet, Big Blue Button, etc.,
- Learning Management systems like Google Classroom and Padlet.
- Learning applications like Nearpod, Pear Deck, Edmodo, etc.
- Assessment tools like Google forms.
- Game-based learning and assessment applications like Nearpod, Kahoot, and Quizlet.
- Usage of social media platforms to sensitize certain issues and phenomena.
- Preparation of Teaching Learning Materials using Google Slides, Docs, Spreadsheets, MS Office, PowerPoint presentations, etc.,
- Preparation of video lessons to provide a multisensory approach to teach Multi-Level students.

Technical Instructions to Students: K. Rama Devi, SA, Mathematics, one of the teachers, has been tasked with supervising, mentoring, and teaching students about the significance of ICT and how to use it to learn lessons.

ICT tools learned by students:

- Joining the classroom and operating it.
- Submission of assignments in the classroom and Whatsapp groups.
- Usage of Padlet and commenting on their assignments.
- Adoption of Self Evaluation techniques using Google forms, Kahoot and Quiz.

- Oral expression through Flip Grid and Vocaroo.
- Prepare posters to create public awareness about many environmental and social issues.

Creation of WhatsApp groups

Class-wise and subject-wise WhatsApp groups have been created for all the classes from 6 to 10 coordinated by the class teachers, concerned subject teachers, and the headmistress. The students and the teachers have a consistent relationship and connection. Teachers have sent YouTube classes/video lessons links, assignments, attendance, projects, and announcements and comments through WhatsApp groups. These groups are still in operation today.

Virtual Teaching-Learning Process

Since the Pandemic in India began nearly two years ago, online classes have been held regularly until the schools reopened on August 26, 2021. Each class has its own Google classroom in which materials, assignments, and quizzes were organized for one-on-one and whole-class interaction in virtual mode. The interactive platforms have been Zoom and Google Meet.

Specific Timetable

Two classes per week for classes 6 and 7 and four classes per week for classes 8,9, and 10 are being held regularly under the supervision of HM. Initially, attendance was low, but it has progressively improved and achieved the maximum level, as predicted.

Parent-Teacher Conferences

Parents have a critical part in influencing a child's behaviour, and parent-teacher interaction will certainly result in positive student behavioral improvements. The majority of students come from low-income families with limited socioeconomic and educational exposure. As a result, the teachers have had regular virtual Parent-Teacher Meetings to discuss our plans, schedules of activities, and their encouragement of their children to pursue virtual education in all ways required, such as giving a mobile for classroom transactions. "We owe a lot to parents for encouraging their children, improving class attendance, and I appreciate teachers for their efforts in the teaching-learning process," said HM.

Attendance Drive

Students' daily online attendance of classes is being tracked using a Google Form. It encouraged the children to attend class regularly. Students are given complete freedom to use WhatsApp at any moment.

Student-teacher interaction

It is continuous in the virtual mode, unlike the offline interaction style during fixed school hours. When students have doubts, they post them online, and subject teachers clarify their doubts by explaining them on the same WhatsApp group. It has allowed even low-level learners to express their doubts freely.

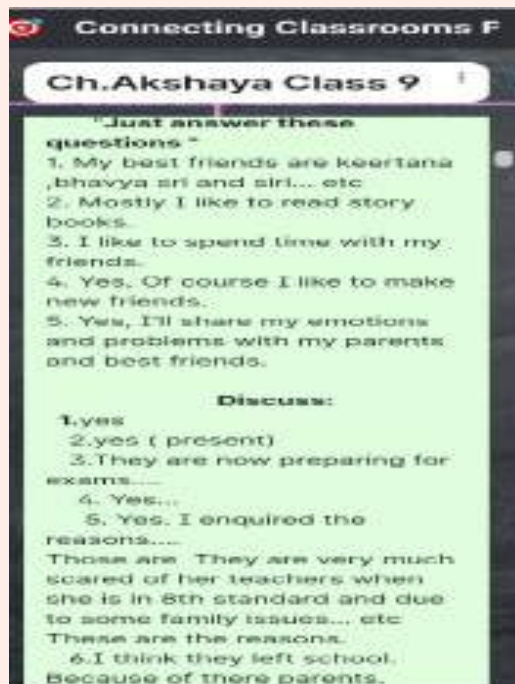
When other students come up with solutions to the doubts stated in WhatsApp groups, it is being functioned as a forum for open conversation, with the teacher's initiation and guidance in the appropriate direction.

Encouraging Students to develop technical skills and inculcating scientific temper.

The headmistress has encouraged selected students to become digitally literate and study content to improve language skills, communication skills, life skills, robotics, and coding through Scratch programs offered by the ELTA, Hanumakonda for government school children. A mentoring teacher was assigned to keep a close eye on their activities even during the lockdown.

Education creating a pathway for future studies

In addition, a continual special learning enrichment drive was launched that provides coaching and guidance to SSC students who are interested in taking the POLYCET and MEDHA Trust Exams. Also, our teachers provided frequent assistance and training for the NMMS scholarship exam to 8 class students.

Co-curricular activities

Students are motivated to participate in extracurricular activities such as essay writing, elocution, and quizzes. Every year, the school holds competitions like drawing, poster presentation, Science Day, Mathematics Day, etc., on various occasions, such as National Festivals and Ozone Day. Also, the students participate at Mandal and state-level competitions. Recently, students represented the school at intercultural competitions on national integration.

Preparation of Supplementary Materials

In collaboration with technologically literate children, the staff prepared video lessons, ppts, slide shows, posters, charts, and models to assist comprehension and fasten the learning. It is continuing.

Learning Enhancement Programme

For each class, three times a week, parallel classes are held to improve minimum abilities in Telugu, English, and Mathematics for low-proficient learners under strict supervision and guidance.

Our Achievements/ Learning Outcomes:

Our school is one of the successful government schools in the district and state. The sincerity towards the profession, diligence, skillset, dedication, intense efforts, and commitment made the school teachers and headmaster realize objectives in the form of remarkable achievements, which earned fame and recognition to the GGHS Lashkar Bazar school. A few of our achievements are as follows:

1. Digital literacy of teachers and students: All the teachers, including the HM of our school, are digital literates with a good technological skillset.
2. 15 Techy kids trained by the ELTA Techy kids programme, they could teach and make others digitally literate, supplementing our success.
3. Achievement of 3 NMMS scholarships.
4. They are securing an IIIT Basara seat with a good rank in POLYCET.
5. One MEDHA Trust Scholarship provides six years of free education with all amenities.
6. Parallel conduction of Learning Enhancement Programme throughout the pandemic led to improvising the minimum abilities among the children with a result of few B grade students in ABC pretest conducted. As a result, the learning gaps due to closure of schools during pandemic was largely addressed. Now the students are able to cope up the current syllabus of present class without any difficulty.

7. Improvement of minimum abilities and competencies among the students through continuous and comprehensive evaluation
8. Achievement in co-curricular activities and events at district and state levels.
9. The school's strength has been increased as a result of the student achievements.
10. Community resources have been utilized in helping the poor, successful students by extending monetary help.
11. The donors have also mobilized school Infrastructure development.

Voices

“All of the teachers are dedicated to their professions and provide excellent service. They have worked tirelessly to reach out to our children through virtual platforms, demonstrating the dedication of government school teachers. I am proud to send my child to join in Government school, particularly GGHS, Lashkar Bazar, Hanamkonda. It serves as an example to all other schools. I hope that all parents realize this and choose government schools over private schools to receive a high-quality education while also lowering their financial burden,” said M.D. Khaleel, a parent and SMC Chairperson.

*M.D. Khaleel
a parent & SMC,
Chairperson*

*Chenna Akshaya,
a Student*

My name is C. Akshaya, and I am in tenth grade. I am glad for the opportunity to study at GGHS, Lashkar Bazar where I have gained both academic and technological competency. Despite the Pandemic, we have regular virtual lessons; learning happened through experiences and digital resources. In addition, I had the opportunity to participate in the ELTA. These special sessions allowed me to improve my language and digital skills by learning to use nearly 22 ICT tools, boosting my confidence to new heights. Today, I am certain about my future intentions and ambitions. I thank all my teachers for their encouragement and enduring motivation at all stages.

In the words of Headmistress

Work that is put in is always rewarded. We are truly reaping the benefits of our dedication to our profession in the form of our students' achievements. We are proud of our school, GGHS Lashkar Bazar, Hanamkonda, and promise to carry on the tradition in the future.

EDUCATION IS KEY FOR THE DEVELOPMENT

Name of the School	:	GGHS Trimulgherry, Lalbazar Dist: Hyderabad.
Name of the School Head	:	N. Chandrakala
Mobile Number	:	9963350590
Name of the Teacher	:	V.N.V. Padmavathi
Mobile Number	:	9951974900
Email ID	:	gghstirumalagiri@gmail.com

Introduction

We all know that the COVID-19 Pandemic significantly impacted human lives. Students came just for one month nearly during February and could write only three out of 11 exams of X class students last March 2020. As per the state government decision to cancel the class 10 board exam due to the severity of the Pandemic, students of the academic year 2020-21 were given a pass certificate based on the internal marks. Also, GGHS Trimulgherry helped all X passed students to apply for Intermediate admission through online and to register their names to get seats in Intermediate colleges. For other class students, GGHS Trimulgherry has conducted online zoom meetings for students who had a smartphone in the evening, so that even if the smartphones are taken by their parents to work, the children can have the phone as soon as they return to their house. For the students who didn't have any equipment like smartphones, the teachers reached them through other students and old students and gave them an option to come to school and learn the concepts in the presence of teachers. There isn't an absolute scope of dropouts since the number of students showing interest in studying in this school is constantly growing.

Education going digital

In GGHS Trimulgherry, the school couldn't take online zoom classes to cent per cent of students during last year as the school has no contact numbers of all and WhatsApp numbers, but the school has traced out all students in this academic year 2021-22, contact

numbers of 209 students including class X students. Nearly 118 students out of 152 students (excluding class X students) downloaded the T-SAT app, and the school was also conducting Zoom classes through online and giving all subjects knowledge without any gap. The students did many exercises and worksheets given in the form of activities and had no gaps in understanding. With the help of old students, the school could trace out some students' contacts. However, the school doesn't have a Telugu teacher. The school took the help of a Vidya Volunteer who worked earlier. It provided the links for the lessons that were missed by students through WhatsApp and messages that were telecasted through T-SAT Vidya live channel. The school staff adopted children to take utmost care of their well-being during the crisis. It works because every teacher is given five students from each class. Introducing this adoption system is to follow up with the students viewing of T-SAT programmes - whether the students have attended the classes, understood the concepts, etc.

Took measures to improve educational aids

During this Pandemic, the school has interacted with educational professionals to improve the educational aids provided to the students and spoke to different professionals about the steps to be taken and their views to bridge the gaps in learning. They believe that this gap could prove serious impediment to attain requisite learning skills.

Collaborations worked out

The school has given access to activity method-based learning through WhatsApp groups and paved a path to protect the students' academic interest. The school staff disseminated the conduct of online classes and COVID-19 protocols through the distribution of pamphlets. The students' parents were also happy about the school's achievements and the care taken by the school, led to more admissions. The school has also taken the help of stakeholders and the community in carrying out the school's activities for sanitizing the school and cleaning the school. An NGO organization called "Action Aid" helped the school by giving scholarships, writing pads, compass boxes, and stationery. Not only that, but they also gave bicycles, watches, cash prizes, and school bags. Girl students were given an awareness programme on health and hygiene and counselling about their menstrual cycle. They were given sanitary napkins for the entire year as they may not afford the cost.

Representation by Headmistress of GGHS Trimulgherry to Hon'ble MLA Sri G.Sayanna.

In view of school activities and students' achievements, a judge of the civil court, Sri Dayakar, came forward with own interest to help students by giving notebooks after the school has collaborated with RSS and supplied food in slums nearby the school. The school has also collaborated with 'RED CROSS' Society and provided food provisions and vegetables to those families that suffered to make ends meet during the pandemic.

Also, for the students to excel in their school life, the school has partnered with NGOs like Action Aid and YWCA, who have provided books, bags, stationery, sanitary napkins and much more. YWCA has counselled the students through COVID-19 Crisis Response Project to overcome the fear of the virus going around. All the staff, students, and office staff are thoroughly checked through thermal screening and measuring their pulse rate and oxygen levels through a Pulse Oximeter. Since the schools have started, classes have been frequently sanitized, and benches are kept apart maintaining physical distance. Students are instructed to wear a mask and sanitize themselves frequently. Students are beginning to show interest in coming to the school and getting adapted to physical classes. The academic calendar was prepared for the syllabus, and an action plan is being implemented to complete it.

Achievements

Despite the COVID situation, the students are encouraged to participate in online competitions. Students participated in various online competitions like the Drawing and Painting competition in connection with World Earth Day, Kum. V. Sneha and Kumari Aishwarya participated. B. Sridevi-class VIII, M. Shruthi-class X, M. Gayathri-class IX, K. Sravani-class IX participated in poster

Students with Poshan maah certificates in connection with AZADI KA AMRIT MAHOTSAV

making competition and essay writing competition in association with World Environment Day. On the occasion of Biodiversity Day on 22nd May, M. Shruthi-class IX, D. Sowmya-class VII and M. Gangothri-class VIII won Prizes in Essay Competition. In connection with Aazadi ka Amrit Mahotsav - Rashtriya Poshan Maah in March-2022, Jeethinlal-class VII and M. Gangadhar-class VIII participated in the competition in association with Independence Day. They bagged Medals and certificates of appreciation. Students use technology better under Mrs. V.N.V. Padmavathi and other teachers. Teachers of GGHS Trimulgherry had meetings through Zoom App. They planned the activities such that the academic timetable could protect students' interest and clear the lesson-wise doubts of the students. Most of the students completed all educational projects, reflections, notes, etc.

Pamphlets showcasing the school's salient features

The school has printed pamphlets for improvement of enrolment and distributed in nearby slums and catchment areas and showcased the salient features of GGHS Trimulgherry as follows:

1. Giant building with spacious classrooms, huge playground
2. Academic activities to make the students strong in academics and knowledgeable citizens with value-based Education and ensuring children's overall development in every aspect from arts, culture, crafts, dance, and moral values under experienced faculty.
3. Implementation of ICT based learning.
4. Individual attention on all students and supervision of their attendance on the regularity of online T-SAT classes, Zoom classes through WhatsApp groups for each class to clarify doubts in each subject.
5. Providing nutritious Mid-day meals with eggs, banana and biscuits.
6. Proper maintenance of vital school records like Mid-day meals register and students attendance register.
7. Plastic-free environment, frequent sanitization, clean and safe drinking water and bathrooms, toilets with water facility, neat and clean environment.
8. Free Text Books, two pairs of uniforms, scholarships with the support of NGOs for toppers in SSC.
9. Providing Sports facilities.
10. Admission of students from 6th to 8th classes as per RTE Act 2009.
11. Guaranteed Best Education.

Additional features for student academic development

- The school has a Science Lab. Students regularly do practicals in Science and learn to apply in their day-to-day lives. Doing experiments, boosted their scientific temper, and reading science journals and magazines in the library allows them to know the subject beyond the textbook.
- Students read moral books and storybooks in the library. As a result, they developed ethical and moral values. Further, dictionaries were distributed to all students for helping them to understand the meaning, spelling, synonyms and pronunciation of different words.

- Aside from all these, the school was selected by the Logistic Skill Programme undertaken by SCERT to develop learning skills through a logistic literacy program for 60 days for IX class students. It aimed to educate and empower them for a better future. It can develop a mastery of doing self-business through e-commerce trade

Logistics learning programme completed certificates and trophy

- and facilitate the transport of goods and services through Logistic programme to become self-reliant and build their confidence. It is a level 1 and 2 at the school level and level 3 and 4 at the college level. The central theme of this program is to educate and empower the students to become self-employed and self-reliant.
- This year, the school participates again in the Wipro Earthian Sustainability of Biodiversity Project. This project aims to teach children about water conservation, protect rare and endangered species, increase groundwater levels through water pits, and make the best use of waste generated daily. This project consists of biodiversity, water sustainability, and waste management topics. Since the students will do this project independently, they will know how to live a sustained life. Last year the school was one of the Wipro Earthian Regional winners in South India.

Student enrollment is continuously growing.

The best efforts put up by the staff in such odd situations, the kind of facilities offered in the school, the learning environment provided, and good caring of students have positively impacted the student's enrolment. The school has nearly 100 admissions for 2021-22 from VI to IX classes. As this was a girls school before, this year the school has taken permission and joined Boys for 6th and 7th classes to improve the strength and thus there is an increase in the enrolment. The SMC members, parents, community, and people of that catchment area got convinced that the school shows much interest and care towards the children education. Now, they are showing much interest in joining their children in the school. The other reason could be their inability to pay the fee in private schools is also one of the reasons for joining children in this government school.

Efforts paid off

The school's video documentary too got good appreciation, and it won many prizes in different competitions like cooking, rangoli, Azaad ka Amruth Mahotsav at the Mandal and District level. School is a learning centre, where the students are prepared for their future life to tackle many complex situations and unforeseen circumstances—the school is taking utmost care and concern that they should never panic at any point in their lives.

Helping the students pave their career path

Since girls are sensitive, the school organized counselling classes conducted by a student counsellor, Mrs Katyayani. She counselled students and working professionals in different fields in many countries like the US, Germany, etc. She explained the quality of being an extrovert and expressing thoughts, goals, and opinions between the students and their teachers. She also explained how the students could achieve greater heights by knowing right and wrong at a young age, which indulges them in thinking about the right career path to choose. These counselling sessions have helped the students understand the importance of decision-making to excel in their future studies.

The main goal of this school is to help the students pave their path towards their careers through the provision of quality education and activity-based learning. Though the final exams didn't happen, the students still achieved a lot more in their Formative Assessments, which led to

100% results and good Grade Points Average, and more than six students reached above 9.8 GPA, and two students passed out with 10/10 GPA. One can say that all the activities and practical applications helped the students in academic development.

Teachers' training and contribution

One of the school teachers, Mrs. V.N.V. Padmavathi, excels in all subjects and languages. Her quality of teaching contributes to improving students' academic performance and protecting their interest in participating in all kinds of activities apart from studies. She bagged the Best Teacher award for the 2021 year at the District level. All the school teachers have completed NISHTA Training 2.0 Modules and updated themselves to the New National Education Policy-2020. The teachers have gone through the modules on curriculum and inclusive classrooms, teaching, and learning assessments, personal social

Results of class X for the last 10 years.

qualities for holistic development, art-integrated learning, understanding secondary stage learners, and health and well-being.

Where does that leave us?

We can infer from all the above paragraphs that this is a great school. But to what do all these contribute? These all boil down to one enormous thing – an increase in enrolment of new students.

Also, the COVID pandemic is one of the reasons to join students in GHS Trimulgherry. Most of the parents of children lost their jobs and became unemployed, which made parents consider GHS Trimulgherry for its quality education, standardized teaching aids, learning methodology, and curriculum. Hence, enrolment has improved in the school. Hundreds of more children have become a part of GGHS Trimulgherry. More and more children from the catchment area and the surrounding areas are showing interest in being a part of GGHS Trimulgherry. Enrolment numbers have spiked up. All this has been possible due to the number of great things this school offers.

Here's what parents and students have to say

Rinky, 10th Pass Out from GGHS Trimulgherry, 2020-21, said, “In all my time in GGHS Trimulgherry, I have never looked back. I came to this school when I was in 6th standard. GGHS Trimulgherry was already well ahead of its time. But, four years down the line, everything has changed. The school progressed a lot in Technology and Infrastructure. I passed out in the 2020-21 Academic Year. I can proudly say that my period of Education in GGHS Trimulgherry is my best period of life. The teachers are friendly and knowledgeable. I never had the time that the teachers could not clarify my doubt or solve my problems, when I approach them. I am delighted to have studied in this school.”

Rinky, 10th Pass Out
GGHS, Trimulgherry, year
2020-21

S. Sangeetha, SMC Member of GGHS Trimulgherry and parent of Krithika, Sharanya, and Rishmitha of GGHS Trimulgherry, said, “GGHS Trimulgherry is one of the best schools I’ve ever seen as a parent. This school stands out in every aspect, including Infrastructure and Development. Even during the COVID-19 Pandemic, the school has conducted online Zoom Meetings through which my children could understand the concepts even clearly. Because the school is providing quality education and supporting children to holistically grow, it will be a blessing to students of the school can accommodate 11 and 12 classes in this school. It becomes an opportunity for 10th pass outs to study in this best school and will cut down the efforts required to search for a good college.

SMC Member of GGHS Trimulgherry

MPPS BATTUGUEM IS PREPARING STUDENTS FOR HIGH SCHOOL EDUCATION

Name of the School	:	MPPS Battugudem, Mdl. Peddavoora, Dist.: Nalgonda.
Name of the School Head	:	P. Sridhar
Mobile Number	:	9010047981
Email ID	:	sridharpolishetty2008@gmail.com

MPPS Battugudem is in Peddavura Mandal, Nalgonda District, provides quality education to students. Previously, the school's student enrollment was low. The majority of the villagers believed that the government school could not give students the best education like a private school. On realising the reason for low enrollment, the school headmaster and the school staff collectively changed parents' perceptions. This incident seeded a positive opinion about school in the minds of parents. The school's enrollment has increased, and the school can now attract parents whose children are studying in private schools. The school has won the challenge made with parents of a private school that students of MPPS Battugudem will perform better than their children studying in private school. Here we brief you on how the school has gained parents' trust and stood high in the minds of parents, students, and the local community.

Earlier, there were only 45 students, of which only 20 to 30 students attended the school. In Battugudem village, the children from well-income families joined in private schools. In this situation, the headmaster visited every house to motivate parents to send their children to MPPS Battugudem. As part of convincing parents, he promised them that the children would get a quality education and compete with those students studying in different private schools. To keep up his promise, with the students coming to school, he planned various student-centric activities with the support of teachers. At first, he taught discipline to students. He had ensured that all students were on time for school. The students of classes 3, 4, 5 come to school by 8:30 pm and do their work silently. The classes 1 and

2 students have also begun to maintain punctuality. After the assembly, he takes the attendance of students. In case of any students not attending the school, he used to go to the student's house to find out the reason for not coming to school and make sure they were back to school. This practice has been continuing to maintain 100% student's attendance.

We have identified the students and rewarded them by giving prizes who are coming regularly to the school to maintain 100% attendance.

Next, the teachers started imparting education in the English medium. Realising the demand for the English language, the headmaster introduced the English medium in school. He encouraged parents to pursue studies in the English medium by doing awareness campaigns in the village. In the beginning, students found it difficult to grasp the language. The teachers and the headmaster took personal care and ensured the students continued their education in the English medium. However, it was a challenge for him to sustain the interest of those students whose parents are illiterate or have no English-speaking skills. However, he persuaded parents to motivate their children to read, write and speak English. Also, the teachers call upon parents to discuss their child's strengths and weaknesses to assist them in overcoming their weaknesses and making their strengths much stronger.

Motivating the students about online classes

When everything was going well, a sudden COVID-19 outbreak has brought a new revolution in the education system. The education is going online, and students have adapted to virtual learning. The school created class-wise and subject-wise WhatsApp groups. Initially, when parents and students were not aware of using a smartphone to watch online classes, teachers called upon students to school to help them and made them familiar with

virtual learning under COVID-19 norms. When the online classes on T-SAT and DD-Yadagiri commenced on September 1, 2020, the teachers made sure the students attended the classes regularly. The parents were advised to monitor their children, and a daily reminder message was sent to students and parents through WhatsApp. The students who did not have any digital device or could not afford cable connection were mapped with peers, and some of the students came to school to watch online classes on teachers' mobile phones. The subject

teachers also sent videos to students, regularly visited their homes to clarify their doubts, made students recite tables, practice handwriting, distributed worksheets, corrected notebooks and worksheets both online and offline and tried their best to resolve students' problems. "The support of the local community, parents, SMC members and sarpanch in successfully implementing online classes was commendable. They all monitored students, online classes daily. We also conducted a few classes at school with the acceptance from parents, SMC Members and local Sarpanch to aid students in their learning," said the headmaster. He further added that stakeholder's unity has helped improve the school condition, the school made some of the parents in-charge of each street in the village. As an in-charge, they are responsible for monitoring children's learning in the allotted street. The parents shouldered the responsibility with great enthusiasm.

Students studying at their home with the help of parents.

Providing practical learning of textbook theory

- Students are taken to field trips at regular intervals. The students have visited government offices and public places like the MRO office, MPDO office, hospitals, local police station, Mandal Resource Centre (MRC), Gram Panchayat. They were all excited to physically see every government official performance, their duties and responsibilities as described in the textbook.

- The visit to farms has remained the most memorable and a changing factor in students' lives. They closely observe the struggle of a farmer to produce food, and it cultivated the passion for being involved in farming in their leisure time. Also, they learned the process of farming and irrigation its drawbacks and understood that farmers need to be aware of modern farming techniques. Further, as a result, students eat food with full respect towards farming community during their mid-day meals and do not waste it.
- Students learned that MRO would issue several certificates like caste, income and land certificates. Students also transferred the knowledge they gained about this visit to their parents. Also, students gained knowledge about whom to contact if they have any problems regarding water, drainage, street light problems etc., in the village.
- Students came to know the importance of Government hospitals after interacting with the Doctor. The kids explained the facilities they observed in the hospital with their parents to make them aware of the functioning of government hospitals. Students also learned about the vaccines provided in the hospitals starting from the child's birth.
- Students were very frightened to meet the police for the first time, but in their visit to the police station, they interacted with the police and shared lots of information.

Interaction with MRO

Interaction with MPDO

Interaction with Govt Doctor

Interaction with SI

School activities for holistic development of students-

Conducted several quiz competitions and essay writing competitions to allow students to have General Knowledge. Students actively participate in all the competitions. Also, the students are trained in Yoga asanas for their balanced physical and mental growth. Further, the teachers encourage children to participate in storytelling. Students come up with good stories, narrate them, and express their perceptions at the end of the story. This activity helped students to improve their communication skills and alleviate stage fear.

Conducting Quiz Competitions

YOGA Time

Learning outcomes

- Students have reached such a good position that they can write, read and understand the concepts independently. Students are completing the worksheets on their own.
- Students have improved the quality of group discussion with their peer groups.
- Earlier, students were hesitant to ask anything now they have overcome that problem and asked whatever they want to know to understand the concepts.

Preparation for Gurukul and Navodaya entrance tests

After completing each lesson, the teachers prepare the objective type questions from the chapter for students to solve under the headmaster's supervision. Also, the school conducts grand tests. "It is a revision of learned lessons and an opportunity to assess their performance. Subject teachers and I assist the child in learning from the mistakes they commit, and we explain them repeatedly until the child thoroughly understand the topic," said the headmaster. This teaching-learning process helped children score good marks in exams and enabled class 4 students to clear Gurukul and class 5 students to pass Navodaya

entrance exams. As of now, nearly 80% of students of 4 & 5 classes got admissions into Gurukul and Navodaya schools.

Conclusion

The school initiatives and the positive outcomes have caught parents' attention in the village. When it was challenged, whether the students of MPPS Battugudem perform better than the students of other private schools? The students of this school accepted the

Interaction with SMC Members and Parents

challenge and out performed the students of private schools. It surprised the parents, later they were on their toes to shift their wards to MPPS Battugudem. The efforts didn't end here. The school headmaster and the staff are continuously working hard to provide the students with the best educational resources and student activities to aid their academic growth.

DASARA Festival Vibes

COLOURFUL CLASSROOMS AND JOYFUL LEARNING

Name of the School : MPPS, Dhannur (B)
Mdl.: Boath, Dist.: Adilabad.

Name of the School Head : Suresh Vaidya

Mobile Number : 9502918929; 9652310006

Name of the Teacher : Bairy Satish Kumar

Email-ID : mppsdhannurb@gmail.com
satishbairy143@gmail.com

MPPS Dhannur is providing quality education to students

Dhannur is a village in Telangana's Adilabad District's Boath Mandal. The population is estimated to be around 2500 people, with the bulk of them being agricultural labourers from backward sections of society. For children in the village, Dhannur houses both MPPS and ZPHS. Economically disadvantaged families ensure that their children attend school and receive an education. In this edition, let us read about Mandal Parishad Primary School, Dhannur, where we can know how the headmaster's and teachers' efforts have changed school ambiance and improved students' academic performance.

Previously, the school had struggled with low student enrollment, lack of adequate facilities, and the early days of English-medium classroom instruction were challenging. The headmaster and teachers worked relentlessly with a vision and mission to overcome the hurdles that came in their way towards school transformation.

Vision

To increase the student enrollment by emphasizing on students' overall development.

Mission

To develop English language skills

When parents had concerns about the quality of education provided at MPPS Dhannur, all teachers and the headmaster did not back down. They worked together to change their opinion about the school.

Let us look into the school's transformation and quality education initiatives.

3Rs- a technique to improve learning levels

The 3Rs are a method for addressing students learning difficulties. Suresh Vaidya, the headmaster, divided students into three groups based on their learning levels. A, B, and C are the three categories of learning levels. The school conducts study hours and remedial classes to slow learners and average students in the afternoon. During this time, students read, write, and solve arithmetic problems. They receive guidance from subject teachers, who assists students in improving their grasp of the lessons. Based on their learning potential, remedial measures vary from student to student. Not only do the 3Rs help students cope up with studies, but it also allows teachers to focus on each student individually.

The motive behind it is to ensure minimum learning skills, and with all efforts of teachers, the 3Rs program is yielding a positive outcome. As seen by their examination results, students are improving academically, and the coordination between the teachers is improving. As a result, the teachers and headmasters believe that the 3Rs are the most effective technique for improving students' learning standards.

Colourful Classrooms

It is important to establish a conducive learning ambiance for students. The headmaster is confident that the school environment impacts students' minds and requires a pleasant setting. To do this, teachers worked with the headmaster to beautify the plain white classroom walls with alphabets, numerals, and illustrations of vegetables, fruits, and flowers, among other

things. Teachers then created separate classrooms for learning English, Telugu, and Mathematics. Students have been drawn to these classrooms, which feature beautiful illustrations of lessons from respective subjects. The efforts have made a huge impact on children and their parents. The children started to attend school regularly, and also, the student enrollment has increased.

Promoting English Medium

To promote English medium education, the headmaster visited every home in the village. He has advised parents and students about the advantages of learning English. “I explained to them that English is today’s dominating language for a good career and that speaking English is a must. I have informed them that our teachers will take responsibility to ensure that their children become fluent in the English language when they join our school,” said Suresh Vaidya, headmaster of MPPS Dhannur. After trusting the headmaster’s word, parents have begun to enroll their children in school. As a result, the number of students enrolled has increased from 120 to 205.

The school devised a few student-friendly activities to meet its promise of enhancing academic performance and English communication abilities.

Before the teachers begin their class, they sing a rhyme or a song along with students to bring their wandering minds to focus on classroom instructions.

Teachers use TLMs to teach classes in English. They make creative TLMs to pick students’ interest and aid lesson comprehension. Additionally, to explore the concepts, students prepare materials like charts, visuals, models of mathematical concepts with the help of teachers. Once a month, these TLMs are displayed on the walls of the classrooms.

Teachers of Mathematics, English, Telugu, and EVS have been educating students utilizing TLMs on the virtual platform and sharing them with class 3, 4, and 5 students through WhatsApp groups. Also, these TLMs are effectively used during the pandemic. It has aided students in bridging gaps in their grasp of concepts.

English speaking skills

The headmaster instructed all the teachers and students to interact in English. He communicates with English students and has passed the rule to students to speak in English on school premises. The continuous and routine practice of speaking English in school has improved their fluency and communication skills.

Computer Lab

Suresh Vaidya had spent money from his pockets to get computers repaired. On recognizing that minimum computer knowledge is required for students to understand the complex concepts in their near future, the headmaster had set up a

computer lab and appointed a computer teaching instructor. Bairy Satish Kumar, teacher of this school, who took keen interest in teaching the basics of computers to students. Students have learned to draw on 'Paint,' a default application, play YouTube video lessons, rhymes, PowerPoint presentations, animations, and create videos using the available resources. Daily sessions removed the fear of computers among students.

As students find it easy to operate a computer and its applications, teachers of respective subjects' are uploading video lessons on YouTube for students' reference. In this way, the students of MPPS Dhannur are taking steps toward becoming digital literates. In addition, Bairy Satish Kumar enrolled in Swayam, DIKSHA, and MOOCS online platforms

to impart exceptional knowledge. Also, he was one of the teachers selected by SCERT to teach digital classes through DD-Yadagiri and T-SAT and the Mathematics lessons digital presenter primary level from Telangana State.

Community Support

The school head made sure that the community and parents know the school's amenities and academic resources. Parents are encouraged to send their children to school and

advised to monitor their activities. Teachers also make home visits to counsel students whenever they are absent or irregular to school.

Inculcation of good habits to evolve students into responsible and knowledgeable citizens of country:

Regular Morning Prayer: Students should attend the morning prayer without fail. To make the morning assembly interesting, school teachers give students a question of the day, thought of the day, and news for the day. The students deeply engage themselves to answer the questions for the next day, come up with quotations for the thought of the day, and gather local news for reading during assembly time. It has reduced fear and hesitation to voice up and has improved their general knowledge.

Honesty Box: The school installed an honesty box where students drop off the gadgets or other things found on the school campus. It helps people find their missing things and cultivates a sense of honesty in children.

Tidy dress and punctuality: The school has taken certain measures to inculcate good habits like maintaining clean clothes, combing their hair daily, brushing their teeth daily, cutting their nails every 10 to 12 days, respecting elders, adhering to the school schedule, and being punctual when submitting homework and arriving at school on time. Other healthy deeds include good eating manners and washing their plates afterward.

Daily completion of home works: Students must complete their homework, assignments, and projects before coming to school. Teachers advised parents to keep an eye on their child's academics and behaviour.

Overall, the headmaster and school staff have focused on students' academics and ensured the students are regular to school. The teachers go to the student's home to know why a student is not attending the school. They are continuously at the forefront to bring awareness among parents and students about the necessity of education. These initiatives have started to see a change in the community and in the parents. The headmaster and teachers are going the extra mile to establish a better society where every child receives a quality education.

"I enrolled my child in the school after noticing the improvement in educational standards, and I also noticed that my child's standards have improved significantly in comparison to his former private school. This year she joined in TS Model School," said B.Raju, a parent of Harshita, a recently passed out student.

Also, B. Venkata Ramana, SMC, shared his opinion

The Headmaster and his team are extremely dedicated to the school's development; all instructors are trained in all aspects of teaching in a short time at our school. I want to express my gratitude to all of the teachers in particular.

Outcome

15 out of 35 students got seats in the year 2017-18

As a result of the academic progress, more children have been able to secure seats in Residential and Model Schools.

In the year 2017-18, 15 out of 35 students got seats

In the year 2018-19, 20 out of 38 students got seats

In the year 2019-20, 25 out of 36 students got seats

In the year 2020-21, 21 out of 40 students got seats

The community's confidence in teachers and their ability to teach was maintained due to the above results. It shifted people's and student's perceptions of Government schools in favour of them and thus increased people's trust on Government schools.

“CHILD RIGHTS” AS A PEDAGOGICAL STRATEGY

Name of the School : MPPS, Mulugu,
Mdl.: Mulugu, Dist: Siddipet
Name of the School Head : M. Kranthi Kumari
Mobile Number : 9676141017
Email-ID : kranthidvrc@gmail.com

My school MPPS Mulugu is located in Mulugu village of Siddipet district. It is about 40 km away from Hyderabad. The area is undergoing rapid change in terms of infrastructure and living standards of the people. In the same way, there is a visible change in the academic development of children, especially, those who are enrolled in government schools.

In the last few years, our school witnessed rapid change in all aspects. I would like to attribute this change to all the stakeholders of the school. Students, teachers, SMC and parents who have been contributing the best they can.

Our school has been successfully in implementing the best practises which are holistic and inclusive in nature that contribute to overall development of every student. As we believe in democratic process, we always prefer to make our school a democratic platform for all our students where every student is equally respected and valued. Though these were the core practises which were a part of our school vision, now we have consciously conceptualised after we realised that these were included in the curriculum also.

Child rights concept which is discussed as part of the 5th class EVS, gave the opportunity for me to introspect the practicality of the concept in the school activities, it may be academic or curricular. When we started to look a little beyond the school, we have understood how the child rights are being addressed in the home and in the society.

The four broad areas of child rights that are discussed as the part of our curriculum are

1. Right to Participation
2. Right to Development
3. Right to Survival
4. Right to Protection

These four have been further divided into 32 and they were conveyed through pictures in the textbook. We felt that unless these ideas are practised in the school and at homes, they will not hold any relevance. School is the place where it is the culmination of students of various backgrounds with various social, (economic) and cultural differences.

Ensuring unbiased treatment is much needed as a beginning of protecting child rights by making sure that no student feels humiliated by any factor. We are taking all the care to this effect to ensure that every student's dignity and self is protected. This has brought a great change among the students which further helped them participate in all the events without hesitation. As teachers we are very much satisfied to see this as it marked the beginning of addressing the first child right, i.e., "Right to Participation".

On special occasions such as 'Children's Day', Child Rights Week (November 14-20), National Constitution Day (November 26th) and programme initiated by SCERT in collaboration with "Save the Children" on 15th November 2021 on 'Child Rights' gave opportunity to disseminate the concept and make children feel proud and comfortable with teachers at the school.

Several other activities have been designed to take this idea forward. For that, Art Integrated Learning (AIL) proved to be very effective.

This was helpful in ensuring the participation of children who often choose to be left out, out of fear which many a time propped up without reason. For example, many students cannot answer in written form, and sometimes even in oral form but, they can express their thoughts and emotions through different art forms. This fact motivated us to use all the possible resources and occasions to give children enough time to express themselves. To our

surprise we have realised that they are very good at decoration, origami, clay modelling etc. Apart from the above-said art forms, children were showing great enthusiasm in singing, dancing, drama and drawing and other art forms. We have been regularly organising various school events, Bal Sabhas, TLM melas to keep them motivated and enlightened. Programs like “About Me” have also helped children to express their likes, dislikes, favourite food, games, events and other things which make them happy or unhappy. This weekly programme

conducted on the school premises has been a wonderful platform to perform few interesting tasks organised by students that include questionnaire for friends and teachers; and interviews that give a lot of scope for conversation to happen. Enough space is given to the sentiments of children during the “Play Zone” activity; another school activity using the attractive playing equipment that the school has.

Ensuring the students’ participation in various activities has had a direct impact on their overall performance. In a way, their participation has taken them a step further and was helpful in realising the second right that is “Right to Development”. Our school envisioned all round development of the students with academic development at the core. This can be achieved only when the supporting aspects of students’ well-being like health, food and happiness are properly taken care of.

For ensuring good health; our school has focused primarily on providing clean drinking water and clean environment. Healthy practises such as hand washing and sanitation are regularly monitored excellently in the school. To sustain these healthy practises, swachhata competitions were held in collaboration with the Administrative Staff College of India, Hyderabad. 18 students were selected and were awarded certificates during PTA meeting.

Eye screening and dental check-up for oral hygiene were conducted in collaboration with L.V. Prasad Eye Institute, Hyderabad and office of District Educational Officer, Siddipet district, which has provided screening kits. R.V.M. Nursing and Medical College organised a dental health and oral hygiene programme as part of their community health services.

To promote healthy diet habits, we have conducted ‘Good Food Day’ where we tried to explain the benefits of consuming nuts and home-made food over junk food. Aprons for cooks were provided as part of hygienic cooking practises at the school. Coupled with special care like extra classes for children in the evening for different activities such as interaction and communication; focus on health and good food habits had a tremendous impact on children’s academic performance.

To extend the fruits of best practises of the school. We decided to bring in the ‘Children With Special Needs’ from the Bhavita Centre on to the premises; to mainstream them along with our primary school children. We have successfully joined few students in our school from the Bhavita Centre. There was some resistance from the parents of our school but we were able to organise awareness programmes like role-plays and dramas that brought a feeling of inclusiveness in parents also. We are very proud as teachers that we have become a part to protect children’s “Right to Survival”.

Despite all the efforts taken as part of the development of the institution we constantly face challenges from the parents and others due to their ignorance and illiteracy. In our opinion, it’s our responsibility to ensure that our children’s “Right to Protection”

is safeguarded. To this effect, the school has constituted a “Protection club with cooperation of teachers and the SMC.

Responsibilities of Child Rights Protection Club

- Creating awareness towards child rights concept, campaigning through posters, drama, action songs, dance and narrating relevant stories.
- Showcasing daily life experiences of students such as likes and dislikes and Do's and Don'ts for leading them towards thinking together.
- Create awareness against labelling, bullying and motivate younger children to involve and have friendly relations with teachers.

Teachers prepared student leaders so that they can understand and talk about some sensitive issues related to safety and awareness and about 1098 helpline number.

Appreciations and Recognition

As an encouragement, support and motivation, our children received appreciation and recognition from the community.

- PRATHAM EDUCATION FOUNDATION - provided library books -150 and Story Cards - 50.
- Launched GURUSHALA - web portal in association with Pratham and Vodafone Idea Foundation, gave TLM “Inside the Classroom” related to Science and Maths.
- Aprons for MDM hygiene, donated by an educationist.

My heartfelt reflection

I am very thankful and express my heart-felt gratitude to all my colleagues and all other stakeholders in the development of our school. Our ultimate aim is to make each child of our school self-reliant and a responsible citizen. I am confident that we will achieve this aim with the support of every individual who believes in the vision of our school.

A JOYFUL AND ENGAGING WAY OF TEACHING THE ENGLISH LANGUAGE

Name of the School	:	MPUPS Indresham, Mdl. Patancheru Dist.: Sangareddy
Name of the School Head	:	A. Srinivas Rao
Mobile Number	:	8465822222
Name of the Teacher	:	Venkata Ramanamma
Mobile Number	:	9912760314
Email ID	:	indreshamups@gmail.com

When you want something, the entire universe conspires in helping you to achieve it.

- *Pavlo Coelho*

I, A. Venkataramanamma, English teacher, chose **MPUPS Indresham** at Patancheru Mandal in Sangareddy District when the transfers from one school to another were done manually. I preferred this school because of its good student enrollment. Moreover, the school being an Upper Primary School, I can execute new teaching methods in the back of my mind to ensure that students understand the lessons easily.

When I first arrived at the school, I requested the headmaster to assign me an English subject to teach students. I am a good English teacher who is well-versed in the field. As the school's Medium of instruction is Telugu, I encourage all the students to speak English on school premises to improve their communication skills. Students were curious to learn the subject and their enthusiasm to nurture the language was visible. They were on their toes to quickly learn the language to match their language skills to those studying in English medium private schools. It motivated me to explore the English teaching techniques at every step of a student's language acquisition process. However, I can see a little fear of the subject in every student because they were new to the language. I noticed the Upper Primary students were also making mistakes while speaking a few sentences in English. It came as the biggest challenge. Nonetheless, with an undaunted spirit, I looked forward to teaching students in a fun and engaging way.

The following are student-centered and exciting teaching strategies –

1. 24 x 7 English Interaction not Confining to Classroom

The challenge is how a teacher could continue to speak in English all day if the youngster doesn't understand it? It was a question the English teacher was asked constantly since many people believed that speaking entirely in English was a bad idea.

Nonetheless, the focus was on exposing children to the language and giving excellent speaking and listening opportunities, so we (I and students) made a promise to ourselves to use exclusively English for all conversations on school premises. Students were allowed to communicate in Telugu, but the responses from the English teacher were always in English. Apart from her English fluency, the flexibility of allowing the children to speak Telugu brought them closer to the instructor.

2. Me - Time Before the Prayer Assembly, the Conch Blower

The challenge is to engage community support to raise awareness of the school's English-related activities.

This activity began with a group of six students standing in a circle and being given a microphone to say whatever they wanted, sing a song or recite a poem in English and sometimes in their native tongue. The sound of the microphone drew the attention of the parents. As a result, an increasing number of parents eagerly sent their children to school early to participate in the 'Me-Time' activity. The little circle quickly grew into two large circles, each with at least 50 kids.

3. Reciprocal teaching combined with DOP

The challenge is that a 40-minute classroom interaction wasn't enough to improve the acquisition process and make the most available time and resources. When the English teacher came across the concept of 'Reciprocal Teaching,' she wanted to try it out in the classroom with Discourse Oriented Pedagogy (DOP).

According to DOP, the 'theme-based approach' requires both input and output in the form of discourses. Therefore the focus was not on each language skill as a distinct entity but as an integrated element of the meaning-making process employing numerous discourses. The thorough reading techniques indicated for pre-reading, while reading and post-reading integrate all language abilities, are at the centre of this pedagogy.

The state-suggested process-oriented teaching and learning process (Discourse-Oriented-Pedagogy) proved to be a massive benefit in scientifically tapping the child's learning process. Students eventually assumed the role of teachers in small groups.

- a. For example, students in grades 7 and 8 were given project work to do picture-based pre-reading process for lower grades, which they completed with ease and understanding. Students in grades 3, 4, and 5 eagerly awaited such classes.
- b. The school's senior pupils (Upper Primary Classes) led by example, acting as self-made teachers for the primary kids and assisting them in speaking English (reciprocal teaching).
- c. This interaction was not restricted to the 40 minutes of English class; senior students took use of every opportunity they had during mid-day meals, before Morning Prayer, games period, and other free time.

4. Narratives with Zero TLM

The challenge is to use the prayer time for saying something in English every day; the teacher designed a straightforward exercise (a three-line moral tale every day to reach every child in the school and further build on it in the classroom). However, there was some dispute over using prayer time to present a tale.

The teacher told at least one narrative in English per week without utilizing TLM. The fundamental goal was to assist the youngster in forming a connection with the story and naturally evolve the meaning-making process. There was a lot of drama in the story narration, with songs and lines emerging organically and naturally without any prior planning. Though it was difficult at first, students grew accustomed to it and appreciated their freedom in contributing their own speech and songs to the story. After a few years, pupils had had enough of it, and the instructor had to confine herself to the beginning of the story, leaving the rest to the students.

5. TLM Evolved in the classroom, not teacher-made

The pressure to produce fancy Teaching Learning Materials and use them in the Class Room Process (CLP) was intense. On the other hand, the teacher was hesitant because language learning should happen naturally, just like acquiring a mother tongue language. Creating experiences is more important than going for flashy TLM that may hinder rather than enhance the mental process.

The teaching learning materials (TLM) were developed in the classroom, with the students' work serving as the primary source of proof. When a picture or image is already present, the child's imagination is limited. As a result, the child was invited to produce TLM as part of the process, rather than as a separate activity, because they had a penchant for inventiveness, imagination, and constructing images (individual, group, and whole-class work planned for pre-reading, while reading and post-reading activities).

Instead of the teacher delivering a picture to the classroom for interaction, students were responsible for drawing visuals based on the theme discussion.

6. Choreography

Busting the misunderstanding choreography as a tool involving dance routines similar to those seen in movie songs is a challenge. Unlearning the method of producing dance steps and transforming a poem/song transaction into a meaningful experience has proven to be a difficult task in and of itself.

We welcomed the process of eliciting themes and organizing events, where the children turn props, arrange the chorus, and build a human environment for the poem to take the shape of a story that represents the themes, instead of limiting to poems, rhymes, and songs to action songs and dance steps songs. For example, after reading the poem “We Shall Overcome,” the children were required to list the problems they faced and overcame. The pupils chose three topics for choreography: ‘Girl Child Education’, ‘Fighting among themselves,’ and ‘Cutting Trees.’ The students were divided into three groups:

- The singers’ group, which composed a tune for the supplied poem/song/rhyme.
- The chorus group, which acted as properties and setting.
- The actors’ group.

While the singers sang the song and the actors enacted the story they had chosen for the themes, the chorus team built up the location and properties for the dance.

7. Popular Movies & Theatre

Sensitizing students for some of the common social problems like eve teasing and attempting reform in their attitude through theatre was a challenge. We chose ‘Seetha Swayamvaram,’ in which even an epic character like Rama had to prove himself worthy of Sita.

Another experiment was conducted at the school as a result of this challenge. We established our cinema in the classroom multiple times, in addition to showing selected films for youngsters that enthuse them.

We developed a movie/drama with the English language interspersed with Telugu movie songs. As a result, it was both entertaining and educational, with learning taking place throughout the scriptwriting process and entertainment during the performance.

8. Enriching the Learning Process with audio-visual resources

After completing the lesson/unit/story transaction, play videos and available audio material relevant to the theme such that they don’t interfere with the child’s meaning-making mechanism. Every time, the students excitedly anticipated the videos that the instructor would play on her laptop.

Every student who took part felt a sense of accomplishment after creating our videos in the classroom and then watching them on the computer screen.

9. Culture-Specific Approach

Challenge: When English poems were set to Bathukamma songs’ tunes, there were some dissenting voices. Those voices soon died down after observing the children’s passion for fine-tuning their poems.

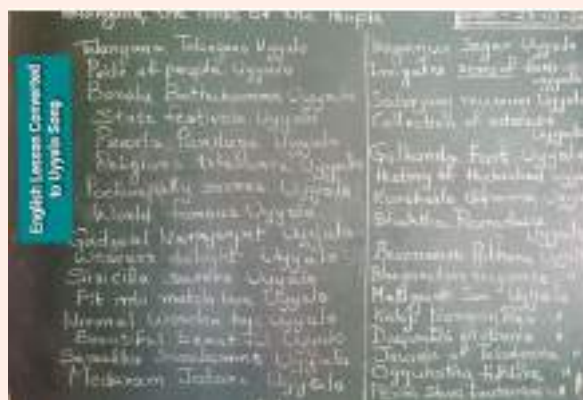
They are bringing popular culture into the English classroom, such as writing a tune for English poems, such as Bathukamma songs, or producing English versions of popular songs, using a systematic approach to ensure that the kid participates freely and cheerfully.

Ex 1: The entire content of the lesson, “Telangana, the People’s Pride,” was transformed into a “Uyyala Song,” which reflects Bathukamma melodies praising our culture.

Ex 2: In the classroom, an English rendition of the popular folk song “Saranga Dariya” was created.

The backing of then school head, Mrs. Sujatha Reddy, was notable from the start, as she granted the teacher carte blanche to experiment, despite a few critics who objected to DOP because of its complicated method, which is still in its early stages in the state. She was a rock of support, and the current head, Mr. A Srinivas Rao, believes that teachers with such dedication should be allowed to explore.

When the teacher went out with her kids to collect resources for TLM, it was primarily the backing of the parents that enabled the teacher to accumulate community support. Parents publicly supported and promoted the ‘Me-Time’ activity before the morning prayer assembly, sending their children to school half an hour before the school bell.

Exit Behaviour of the students:

Students naturally acquired language proficiency, and as a result, many were confident enough to pursue their diploma, intermediate course, etc., in English Medium. It's not that English alone was responsible for the behavioural changes. Still, the ease with which the children conversed in English drew many visitors to the school, who wondered if UPS Indresham was an English Medium School.

Surprisingly and naturally, teachers found this path to be rather stimulating and gradually consented to communicate in English even during staffroom interactions, but with a satirical flair for the language.

*It's not just one strategy or process. Still, a combination of numerous of them and a lot of experimenting eventually helped me reap rich results. Many people mistook our school for an English Medium school due to the students' essential fluency had acquired over the time. **DIET Bellary from Karnataka** paid a visit to the school to find out what enhanced the students' confidence in their English-Speaking. As the English teacher of the school; I firmly believe that the credit must go to the approach that systematically channelized the learning process. Of course, gaining the confidence of the students and their parents was tremendous assistance.*

Quotes...

I picked up the English language without even realizing it. My favorite activities were dramas and choreography. I recall playing Lord Rama in 'Seetha Swayamvaram,' an epic drama with English dialogue and Telugu film tunes. Today, I'm pursuing my diploma in English Medium, and I'm pleased to say that I have no difficulty talking in English.

- G. Sneha, Polytechnic student

English came effortlessly to me since our teacher never made us feel like we were learning a foreign language. Even though my schooling had been entirely in Telugu, I felt very confident choosing English as my Medium of instruction for my Intermediate course (MPC). School's group writing and editing methods were quite beneficial to me.

- Sk. Sania, Inter 1st Year

Indresham's villagers say that we are fortunate to have an English teacher who can encourage our children to talk in English. As a result, most villagers have stopped sending their children to private schools and have enrolled their children at UPS Indresham due to her.

- D Narsimlu, Sarpanch, Indresham

For us, English class meant a lot of fun: dance, singing, theatre, and many conversations. Today, I can converse in English more fluently than any English Medium School student. Our teacher made us do everything, and she encouraged students to question in the classroom. When I had a question, rather than answering it, the English teacher showed us how to find our answers on our own.

- S Prakash, Ex-student

Her passion as a teacher and how she puts her heart into everything is unprecedented. I watch her exploring all the time to develop simpler learning methods. She places a strong emphasis on hands-on learning and frequently brings children into the field. Despite being a resource person at several levels, our English teacher constantly acts as if she is a recently appointed teacher.

- A Srinivas Rao, HM

ZPHS CHILKUR PREPARING STUDENTS FOR NMMS TEST

Name of the School	: ZPHS Chilkur, Dist.: Suryapet.
Name of the School Head	: A.Karunakar Reddy
Mobile Number	: 9951659920
Name of the Teacher	: K. Rama Rao
Mobile Number	: 8317560747
Email ID	: kandibandaramarao72@gmail.com

Helping the students from poor families to continue education.

Government school teachers impart quality education to students and make efforts that talented children from socially and economically backward families continue education without any hassle. When he learned that NMMS (National Means and Merit Scholarship) test is a gateway to children receiving scholarships for education, K. Rama Rao, Physical Science teacher, ZPHS Chilkur, decided to provide coaching to students who need financial assistance to continue their education. ZPHS Chilkur, in Chilkur mandal, Suryapet district, Telangana State, is a successful school with both Telugu and English medium with a student strength of 360. This school has 16 teaching staff and 2 non-teaching staff. The primary occupation of the parents of this school's students is 'Agriculture,' and the majority of them work as agricultural labourers and daily wagers. All of the students at this school come from economically disadvantaged families and are primarily from the SC, ST and BC communities.

About National Means and Merit Scholarship

The central government created the 'National Means and Merit Scholarship' talent search test. The aim of this test is to financially support the education of talented but impoverished children in rural areas. Every year on the first Sunday in November, the test will be held. After 3 months of conduct of exam, the results will be released. The selected youngsters will receive a scholarship of 12,000 rupees per year for the next four years i.e. from 9th class to Intermediate. Every year, the amount is instantly credited to the individual's bank account.

Since 2014, he has been coaching his school children with the support of other teachers in school. The students have shown tremendous interest in getting trained for the NMMS test. He begins coaching the students from June onwards. The classes are scheduled daily between 3:30 pm to 5:30 pm. The coaching classes are also conducted on holidays and Sundays.

As part of NMMS coaching for 5 months, K. Rama Rao teaches Mental Ability Test (MAT) and Scholastic Ability Test (SAT). In MAT, he deals with number series, alphabet series, alphabetical analogy, word analogy, number ability, a missing character, logical Venn diagrams, blood relations, classification, balancing the equations, simplifications, and non-verbal topics like dot situations, complete the square, series, analog, cutting figures, mirror images and water images. The SAT syllabus includes 7th and 8th standard mathematics, physics, chemistry, biology, social studies.

As part of the coaching, he prepares study materials and he conducts 30 slip tests, 04 grand tests, and 02 pre-finals to assess the children's learning and plan accordingly to improve the outcomes and prepare them ready in all aspects to take the final test. He also uploads various topics in the syllabus on his YouTube channel alongside classroom teaching. As of now, there are 20 coaching related videos on his channel. Students of ZPHS Chilkur and the other 10 schools are watching these videos. The students are prepared for 180 marks test. Until now, 54 students of ZPHS Chilkur cleared the NMMS test.

Process of coaching:

- Undertaking the teaching of topics as per the syllabus of NMMS.
- Gives the study material prepared topic-wise covered in SAT and MAT for students to practice.
- Each student comes to the blackboard and explains it. This activity helps the children develop creative thinking and presentation skills, and also helps in understanding the concept easily.
- Asking questions on the covered topics, helps to do remedial teaching and revision of topics.
- Conduct of slip test after every three days and then weekly tests followed by grand tests.

Benefits of the coaching:

- Even if any children do not get selected for the scholarship, the coaching will help them in the future to face competitive exams like BSRB, RRB, Railways, Groups, Police Personnel. Also, the coaching will help children to pass the 10th grade with a 9+ GPA.

According to the NMMS result portal, ZPHS Chilkur has received more scholarships so far than any other school in the district. "With encouragement from the head of the institution, parents and children, I am able to do my best. My dedicative work, determination of the children, continuous monitoring, conduct of series of tests and special classes even in vacations is helping children to master all topics in the syllabus" said K. Rama Rao.

Outcomes:

The children selected for the NMMS scholarships also got a 9+ GPA in 10th grade, and a few children got a seat at IIT BASARA. A few more children got good ranks in Polytechnic and TSRJC entrances. The school alumni who previously achieved NMMS scholarship also secured jobs and are working in Government and private sectors.

This continuous and unbeatable success in NMMS has helped to increase the school's enrollment from four neighbouring villages. In 2021-22, 120 new children were enrolled in various classes.

Opinion and the co-operation of parents and SMC:

The parents of those students who clear the NMMS test and other entrance exams express their thanks to the school headmaster and K Ramarao, School Assistant. SMC members every often visits the school and feel satisfied, extend their support in increasing the enrollment by conducting campaigns along with the HM and school teaching staff.

Headmaster's role:

The school's Headmaster, A. Karunakar Reddy, visits the classes and encourages the children. He also encourages guides and advises the children who get less marks in slip tests.

“Our school Physical Science teacher Sri K. Rama Rao works with dedication. Beginning with the selection of the students, coaching and applying to the exam, till the selection, he takes every care. He conducts slip tests, grand test and also pre final tests. He works during holidays too. Besides offline training, he also trains the children through his youtube channel describing the topics in a very lucid manner. He work's tirelessl in keeping the children well disciplined and getting good ranks in the state level. We will definitely achieve better results in future with his selfless service” said A. Karunakar Reddy, headmaster.

Student opinions:

“Daily 4 hours coaching, homework for 2 hours, conducting slip tests on every alternative day, making us disciplined and determined. I got 3rd rank with 104 marks in district level in 2020. Because of Rama Rao sir's training, I achieved this success even in the pandemic” said B. Eshwar.

*B. Eshwar,
a student*

Even during the pandemic of COVID-19, taking all the precautions, Rama Rao sir conducted online classes and 40 offline tests. With his continuous coaching, we could get a good grip on SAT, MAT and mental ability, and other subjects. He explains the topics very clearly. His training through his YouTube channel helped me a lot. Rama Rao sir's dedication and my determination placed me in 4th rank in NMMS 2020, at the district level," said T. Harshita

T. Harshita

"Sri K. Rama Rao garu helped the poor parents like me in getting the scholarship of Rs.12,000/- per annum. He trained the children with loads of patience. Not only education but also trained my child discipline and good manners. He used to call if my child got late to the class for 10 minutes. Really, we are indebted to his services for the poor."

- S.K. Rafi, a parent

"K.Rama Rao sir's videos are not only useful for the children but also for the teachers . I, myself learned many simple tricks in teaching Mental Ability and SAT."

- Teacher, ZPHS, Chilkur

ZPHS, CHILUKUR, SURYAPET DIST
7 STUDENTS SELECTED FROM ONE SCHOOL IN NMMS-2020

B.ESHWAR NAIK 3 RD RANK	T.HARSHITHA 4 TH RANK	K.MOUNIKA 7TH RANK	
A.SHIWANI 8TH RANK	A.TEJA 9TH RANK	B.KAVYA 12TH RANK	P.MANASA 14TH RANK

SIR WAS TAKEN CLASSES EVEN IN PANDEMIC TIMES WITH SAFETY MEASURES

CLASSES RAN DAILY FROM 9:30 AM TO 1:30 PM

CONGRATULATIONS TO ALL THE STUDENTS AND RAMARAO SIR

K.RAMARAO
TEACHER

Interacted @chilukuru
 A.P. K.S. CHILUKUR-502002
 CHILUKUR-502, Suryapet Dt. (T. S.)

నూర్జాపూరు/కొడూడ/మంగలపల్లె/హుజూరనగరం

ఎన్ఎంఎంఎస్లో జిల్లాలోనే టాప్

ఎన్ఎంఎంఎస్లో టాప్ 100 లోకి చేరిన 7 మంది విద్యార్థులను ప్రధాన అధికారి కృష్ణారావు ప్రశంసించారు. వారి కుటుంబాలకు ప్రత్యేకంగా సత్కారం చేసారు. వారి కుటుంబాలకు ప్రత్యేకంగా సత్కారం చేసారు.

విద్యార్థులు	స్థానం
2020-21	10
2019-20	11
2018-19	12
2017-18	13
2016-17	14
2015-16	15
2014-15	16
2013-14	17
2012-13	18
2011-12	19
2010-11	20

కోడూడలో వచ్చి జిల్లాలో మంచి ర్యాంక్

విలుపులే కనడా కోడూడ విద్యార్థులు

పాఠశాల ముందర జిల్లా ర్యాంక్

Interacted @chilukuru
 A.P. K.S. CHILUKUR-502002

PEER OBSERVATION: A SELF-REFLECTIVE TOOL

Name of the School	:	ZPHS, Jangapally, Dist.: Karimnagar
Name of the School Head	:	S. Sumalatha
Mobile Number	:	9849088710
Name of the Teacher	:	P. Vinayadhar Raju
Mobile Number	:	9347847048
Email-ID	:	vinayadharraju@gmail.com

Inviting subjects' experts into the classroom and obtaining constructive feedback is key to professional development. I, Vinayadhar Raju, School Assistant, English, ZPHS Jangapally, Karimnagar District, learned that peer observation plays a critical role in improving the standards of teaching after I had associated with Mr. Jason Anderson. He is a researcher at Warwick University in the United Kingdom.

He is researching "Effective Teachers in India" in collaboration with Ainet India. When I came to know about his research topic, I was on my toes to be part of his research study that emphasized English language teaching. Meanwhile, I submitted my application when he was on the lookout for interested teachers to join his research. I cleared the interview conducted on virtual mode and was among the ten teachers selected across India.

He visited India and convened a meeting in Hyderabad to brief us on his work, project details, and program schedule. He came to our school on 12th June and stayed for about a month as part of his research. He observed our classroom teaching and recorded it on a digital device. Also, he interacted with students, parents, the headmaster, and the teaching staff. He also conducted a life history interview with me and daily post-lesson interviews that he recorded with an audio recorder. His presence in our school aided teachers in developing their teaching standards, and students improving their English speaking skills.

Students used to stare at him when he arrived at class with a camera in his hand initially, but got used to, as the time went on. My 6th-grade kids were ecstatic to speak to him. They would rush to him whenever he had free time and talk to him. It motivated

my students to apply what they had learned in class to real-life situations. During their conversation, I saw that they spoke natural English without any grammar concerns. Mr. Anderson reduced the pace and tried to sync with understanding levels of students. All of the other students in the school began talking with him without hesitation. They learned about UK culture and educational system by interviewing him. It also increased pupils' active participation in the English language related activities.

He used to sit and listen to classes and observe teachers' teaching styles. After careful observation, he gave feedback to teachers and suggestions for improvement. His interactive approach pushed the students to speak in English, and teachers started to converse in English with their colleagues and students. Until then, I never got the idea that peer observation is one of the best approaches to professional development and improving teaching quality. Our teachers have made it a point to sit in a classroom during class hours and try to strengthen each other with feedback.

Interviewing Mr. Anderson

Before his visit, I had some conflicting opinions about students' interactions. After seeing him interacting with students, there was a paradigm shift in my perceptions about the use of proper language and sentence form. I realized that the purpose of language is to communicate and that the emphasis should be on meaning rather than rules. I also learned that involving students rather than presenting information through lectures is more vital. In language acquisition, I realized that meaningful interaction is critical. It helped to create a platform where people could connect and interact. Students' voices must be heard and emphasized to become self-sufficient learners. He videotaped practically all of my classes, over 28 in total. For me, these recordings are true gems. I began observing my lessons to understand my teaching better and the behaviour and interaction of my pupils in the classroom. These videos assisted me in identifying my strengths and flaws. I intend to write a paper about my lessons in which I emphasized the

use of my mother tongue when instructing. After reviewing my recorded classes, I realized that most of my instructions are not in tune to students' interest and understanding. I also learned that using one's native tongue as a communication technique is successful. It also allowed to measure the time of conversation of students and teachers during class room transaction. His constructive criticism aided me in honing my teaching abilities. He offered numerous suggestions for improving my teaching, including using the mother tongue, corrective criticism, collaboration, group work, behavior management, lesson planning, assignments, and classroom management. It has aided me in understanding my ideas and teaching techniques and reflecting on my habits. My teaching approach became more apparent to me. I understood my teaching beliefs and paved the way to refine my teaching strategies.

Activities Taken up During his Visit:

The exercises are not a part of Mr. Anderson's research or study. They are regular and frequent classroom practices in my classroom instruction.

Steps:

- Selecting a Theme (India and UK Cultural Exchange)
- Grouping
- Allotting Sub Themes (Education, food, festivals, etc.)
- Preparing interviewing questions (Group-wise)
- Scheduling or Time slots
- Conducting Interview
- Taking note and consolidation (Group-wise)
- Preparing Presentation Slides
- Rehearsal or Practice (Group-wise)
- Presentations
- Feedback by Peers, Teacher and Anderson

Preparing low-tech slides in groups

Our class 9 students did a project on 'Interviewing Anderson'. For this, I divided students into groups. Each group was given a different topic like Education in UK Vs Education in India, Food in UK Vs Food in India, Festivals in UK Vs India, Sports in UK Vs India, Politics in UK Vs India. Before starting the interview, Anderson advised students to use "Sir Kindly repeat your answer" when the students could not catch his point at his first delivery.

They were given time to prepare interview questions and set out time to do his interview and take notes. They created low-tech slides based on the notes by dividing the notebook page into three sections and creating low-tech slides on their notebook. They embellished their slide by putting photos linked to their content and presenting it as a whole class activity on-screen using a document reader. Also, students learned about the educational system and culture of the United Kingdom. They also developed the skill of preparing interview questions and real experience of interviewing a person.

Students presenting slides

Use of Authentic Materials:

Our class 10 students were asked to develop discourses using newspapers. They were given old newspapers to find out the suitable article. After selecting their news article, they discussed in groups to identify which discourse they could write. For example, if there was a news item about road accidents, they had to create a poster on how to control road accidents or write a letter to the government to control road terror.

Jason Anderson interacting with the students

Steps:

- Collecting old newspapers
- Grouping
- Selecting a topic or new item
- Developing a discourse (Teacher will provide inputs)
- Presentation

Preparing discourses using newspaper

Our headmaster and colleagues were actively involved throughout the programme, and some of them even came into my class to witness what was going on. We became acquainted with peer observation and lessons recording as self-reflective exercises. Our teachers began to identify their flaws and have improved their delivery of instruction. We learned that language is not a barrier for communication.

Write-up on difference between festivals in India and UK

Mr. Anderson's visit was an opportunity for teachers to grow professionally by imparting students in the best way. Students utilized it to improve their academic performances and improve English Fluency. The most remarkable outcome of Mr. Anderson's visit was students faced challenges with confidence and courage.

CHILDREN AND TEACHERS AS CO-RESEARCHERS

A project addressing the learning challenges of students

Name of the School	:	ZPHS, Jangapally, Dist.: Karimnagar
Name of the School Head	:	S. Sumalatha
Mobile Number	:	9849088710
Name of the Teacher	:	P. Vinayadhar Raju
Mobile Number	:	9347847048
Email-ID	:	vinayadharraju@gmail.com

A role of a teacher is to do more than just to educate in the classroom; they must also identify ways to make learning easier for students by addressing learning gaps and assisting students in improving their understanding levels. I, Vinayadhar Raju, School Assistant, ZPHS Jangapally, a teacher working towards improving students' learning capacities and academic progress. The location of our school is rural India i.e. Jangapally, Karimnagar district in Telangana state. Most of my students are first-generation learners, came from economically backward classes, their parents are illiterate, not capable of offering any kind of support to their children at home and even they forced them to work after school hours and during holidays.

I partnered with the Project of British Council ELT Research Partnership Project entitled "Teachers and Students as Co-Researchers in Indian Schools" headed by Annamaria Printer (University of Warwick); Rama Mathew (University of Delhi & Richard Smith (University of Warwick)", with 10 teachers in different parts of the country, where I am one among them from Telangana State. The exposure to this project gave me an idea to involve the students in the teaching learning process and also to know their voices, ideas, preferences, interests, habits, which factors much in their learning. It is hoped that they themselves take the responsibility in creating better learning environment by finding their shortcomings.

Earlier, the students were not part of this project. To fill the gap, the British Council has taken the initiative to include the students as Co-researchers. The British Council has provided mentoring support by organising workshops for us. I have chosen class 8 students of our school to participate in our project as co-researchers. If students participate in research, their voice is heard, so that we can design a better learning environment for them. Although teacher is the principal researcher but due importance is given to the students and their point of view, their ideas and interests in this project.

These class 8 students studied in their regional language i.e. up to class 5 and joined our school in class 6 and started attending English Medium classes, so their English language proficiency is rather better than their counterparts studying in the regional medium classes. I considered class 8 students because of their active participation and no pressure of board exams. Our class strength is 63. Girls are 34 in number whereas boys' strength is 29. At the beginning of our project, they are almost teacher dependent and not ready to do the things on their own but they are very enthusiastic to learn and ready to participate in classroom activities and attend school regularly.

Statement of the Problem: Learners and teachers work together to explore why learners are not able to perform well in examinations. The learners themselves know their learning patterns.

This project is conducted to involve the children and teachers as co-researchers. We observed that some students are not performing well in the examinations even though they were taught by the same teacher in the same environmental settings. To address this issue we have taken up this project.

To address this issue, we have brainstormed on the problem and designed some list of handouts included in the data tools and gathered the data. The data was analysed using data tables, pie charts and bar graphs. This project was supposed to take 8 weeks, however we extended it by two weeks. We did this project as a part of our English subject but it is applicable to all other subjects.

Objectives of the study

- a) When do students learn better?
- b) What are the different reasons some students are not performing well in the examinations? How to overcome it?
- c) To find out how the following issues affect their learning
  - * Active participation
  - * Assignments they did
  - * Attendance
  - * Performance in summative examination
  - * Reading proficiency
  - * Things they should carry every day

Approach to the study

During our study, we brainstormed the problem with the students who are co-researchers and came to conclusion (students voices) that the following are the main causes for some students not performing well in the examinations.

1. Not participating actively in the classroom transactions.
2. Not completing assignments/ home works given by teachers.
3. Not attending school regularly.
4. Not able to read the text independently.
5. Not able to bring the daily requirements for Learning. Like textbooks, pens, notebooks etc.

To ascertain whether the above factors playing a role in pupil performance, being a joint researcher, the students and teachers have decided to collect certain data on active participation of students in teaching learning process, regularity in doing assignments, regular attendance, proficiency in reading; routine things carried out by the students; performance in summative examinations. Accordingly we (teachers and students) have designed some tools or handouts to collect data in groups to encourage collaboration. We go on changing our research tools and their formats for *n*-number of times. This is the evidence that we are in the process of learning together.

Tools developed

Active participation: To find out who is active in the classroom transactions. By conducting a brainstorming session with the students, we have come to the conclusion that we should observe in group by selecting a leader. During the classroom transaction, group leader will record the following parameters of each student like learners taking the responsibility for their learning, active participation in classroom activities, asking the questions without any fear, grab the learning opportunities, ready to help the peers etc. interaction with the teachers, peer group interaction, taking a lead in group activities, in collaborative projects and in doing tasks/ homework independently.

Assignments they did: To ascertain that students who did their homework have regularly, performed well in the examinations. Accordingly, a tool has been designed to check whether the home work done by the students regularly or not. For recording the data on the said aspect, the following parameters are considered such as submission of homework/assignment in due date, number of tasks given for thte past 3 months and completed, and followed by teachers' remarks (Check for the originality of the work).

Attendance: During our brainstorming sessions we came to know that some students are not attending school regularly so they are not performing well in the examinations. To prove this, we collected data of student's attendance from the cumulative records from the beginning of the academic year to find out how important the attendance is to learn better or score better in the examinations.

Reading proficiency: In the initial brainstorming session, we understand that students who can't read text independently can't perform well in the examinations.

To find out the importance of reading proficiency, we developed the following format to collect the evidence whether they can read and understand the instructions given in the question paper. This reading proficiency test is conducted using previous year question papers to check whether they can read the instructions given them to answer properly. The reading proficiency of each student is assessed on the following parameters. Those who can't read at all, identifies letters and struggles to the given text, identifies letters and reads the words, reads well but struggles to read some difficult words and reads fluently without any problem.

Note: We used the rating scale of 1 to 5 points, '1' denotes low proficient reader and '5' denotes high proficient reader.

Things they should carry every day: To find how carrying essential accessories, enhances their learning as well as it shows how ready he/she is to learn. We developed a check-list of accessories for each student comprising textbooks, pens, notebooks, water bottle.

Performance in the summative examination: We collected the data of Summative Assessment (SA) of all subjects to compare it with the data we gathered during our research. This summative data is compared with observed data of the project and ascertain the correlation between them.

Analysis: Data collected through different tools developed by us is analysed using

- Percentages
- Demonstrated using bar graphs and pie charts.

Follow-Up activities:

Action Phase: After analysing the collected data, we concluded that students' motivation and participation of the students are more important for learning. Hence, we designed the following activities and implemented them during our project in Action phase.

1. Collaborative work/ Team work
2. Feed Forward program
3. Dessimination of the findings with other agencies.

1. Collaborative work/ Team work

In collaboration with students and teachers, students prepared their presentations in groups and shared their work with entire school. This act has also motivated the students who are not active during the project and they also became active and subsequently prepared their presentations in time. Sharing and demonstrating engages every student.

Focus: Student active participation

Asked the students to sit in groups of 6 to 8. Some of the students were the group leaders and were encouraged to choose the different roles that they are going to play while executing the project. These roles are used to prepare their team presentations.

The roles and responsibilities assigned to them are as follows:

Team leader: He will lead the project and monitor the groups' progress.

Lay-out designer: He will take the responsibility of choosing the groups' logos and designing the layout of their project, this role may be given to low proficient children as it involves the skill of drawing and designing.

Spell-checker: The role of a spell-checker is to monitor and check the spelling of their written work using a dictionary.

Content monitor: Duty of content monitor to check whether the content selected or written is relevant to the project and focus on the aims and objectives of the project.

Writer: The role of the writer is to prepare the final version of project reports with the help of a spell-checker and content monitors.

Presenter: The duty of the presenter is to present the project as a whole class activity with the coordination of the team leader.

This activity enhanced the following:

1. Group participation
2. Responsible for their own learning
3. Become autonomous learners
4. Peer encouragement
5. Co-operative and collaborative work
6. Self-motivated

2. Feed Forward Programme

After the presentation, the team members displayed their work to entire school. This feed-forward programme is conducted in the last two periods, during which students exhibited their research project and received feedback from teachers and students of other classes using positive words, for which rubrics are developed. This contains analysed data and findings in the form of portfolios (Put them everything in a cover and displayed on the classroom walls which enables everyone in the school to visit whenever convenient for them and provide comments using sticky notes).

Students are encouraged to prepare a sheet of paper consisting of the following scale to receive feedback from peers and teachers.

Here a brainstorming session was conducted to create the following rating scale and the participants were asked to prepare a table to receive feedback from their peers and teachers. A '5' point rating scale is devised using positive terms. The students were explained about the significance of using positive terms instead of negative terms. Accordingly, the students suggested the positive terms for the rating scale.

The following rating scale was used:

5. Extraordinary
4. Excellent
3. Very Good
2. Good
1. Needs Improvement

After the display of portfolios, students are asked to sit in groups to demonstrate their project works along with their portfolios, the teachers and students of other classes visited the groups and observed their works and even enquired about their project, what is it about? How did they do that work? How did they collect the data? How did they analyse the data? What is the outcome of their project? What did they learn from that project? What are the different tools they used to collect the data? How did they perform their group presentation? etc.

By answering these questions, the students who participated in this project became more conscious of their work. The students who visited and observed their work are also benefited by interacting with the group leaders,

The other teachers were impressed by this study, and evinced interest to undertake similar project in their own classes and subjects. They have even understood the importance of peer assessment in the evaluation process. They wish to plan and organise similar programme by inviting the parents in the next academic year. Few teachers expressed their reservations that these are not going to work,

because proficiency level of students is too low to participate in the group work and do the work on their own. Some of them expressed their opinion that this type of activity takes too much time, not able to complete the syllabus in time.

3. Dissemination of the findings with external agencies

To motivate the students, their presentations were recorded and shared on social media. We also used our school assembly to present our projects. Every day one group used to present their project findings.

Created a Facebook page of our school and shared it.

Here is the link to our page: <https://www.facebook.com/ZPHSJangapally/>

Here is the link to YouTube: <https://youtu.be/sjcSlyWYSyw>

Reflections of the project: This project has made us learn a lot about the process of learning and problem-solving techniques. My students have become more autonomous at the end of the project. They also came to know when do they learn, how do they learn, what is the role of a teacher and student. I came to know about my role and responsibility to make my students critical thinkers and problem solvers. The importance of active and meaningful engagement of students in the teaching-learning process is very crucial to make them independent learners. Before starting our project I am not sure about students' engagement as researchers but during the project, I realised how collaborative tasks create better ideas. The teachers and students relationship is also strengthened, this project made me so close to my students and we started learning together. If I am asked to do the project again I will involve more students and teachers from my institute. I will provide ample opportunities to my students to process the information. The technology has made us connect everyone so I will connect my classroom with other schools in our state. My students' presentations can be seen by the teachers and students of different districts which can motivate them and may get a chance to showcase their work and receive feedback from peers.

We find out a lot of things which helped us to change our previous perceptions like attending school regularly helped the students to learn better and score more but it is not true, there were the students who were regular to school but didn't do well in the examinations, the reason is that they are not active during classroom activities, some of them are not regular to school but takes an active role in the classroom activities and perform well in the examinations. At the end of the project, we came to know that collaborative tasks and student participation are very crucial for students' learning. Receiving feedback and showcasing the students' work enhances their intrinsic motivation and strengthens the teacher and student relationship which is a key factor in the learning process.

EFFECTIVE STRATEGIES FOR STRUGGLING READERS

Name of the School	: ZPHS, Jangapally, Dist.: Karimnagar.
Name of the School Head	: S. Sumalatha
Mobile Number	: 9849088710
Email-ID	: anvimahi355@gmail.com
Name of the Teacher	: P. Vinayadhar Raju
Mobile Number	: 9347847048
Email-ID	: vinayadharraju@gmail.com

To help students studying in regional medium read, understand, and speak the English language. I P. Vinayadhar Raju, School Assistant, English, ZPHS Jangapally, worked with my team of teachers to study challenges of students and devise ways to improve their English reading and writing skills.

As part of our project to roll out effective strategies for struggling readers, we collected opinions of teachers and students using questionnaires. Some teachers criticized the behaviour of the students and the rest of the teachers opined that lack of time, text book is not interesting, students are not motivated etc. most of their complaints are student centered and administrative but they didn't introspect their teaching and classroom strategies. Students accepted that they are not showing interest in reading so they are not learning.

Here is the list of responses from teachers

- Students don't have enough reading material other than textbook to get exposed to reading.
- They were not properly motivated.
- Forty five minutes time is not sufficient to address the individual needs.
- Students don't know how to pronounce the words.
- Lack of exposure to reading material.
- No purpose for reading.
- They are not being engaged meaningfully.
- Teacher is busy in completing syllabus.

- Lack of ample opportunities for reading.
- Text has too many unknown words.
- Topic selected or chosen is unfamiliar to them.

Responses from students

1. Our Teachers didn't encourage us to read.
2. Didn't study in English medium (most of them are from Telugu medium)
3. Didn't understand English.
4. I didn't try from my childhood.
5. I didn't try at my home.
6. I didn't read during leisure time or periods.
7. I didn't follow sir's instructions.

Also, we came to a conclusion that most of the struggling readers are neglected by the teachers, so they are demotivated to participate in the classroom activities. To address this issue, we designed activities to engage them effectively and meaningfully. During our action phase we tried out these activities in our class and collected learning evidences and observed the behavioural changes. We also used technology to collect the learning evidences and to provide meaningful learning environment. Our activities are not to bring the instant results but to build confidence among the struggling readers which results in increased participation of these children in the classroom activities.

Here are the teaching-learning strategies implemented.

Reading strategies

1. **Peer Tutoring:** This is an interesting activity to engage the learners to motivate and work collaboratively. In this activity the students sit together and read the lesson one after the other. While reading if they face any problem, the other will help so that they are engaged and learn together. If both of them find it difficult to read any part of the text they will make a list of those words. The teacher will help them to read the listed words. This activity also saves the problem of insufficient time. All the students in the class can read the text together by sitting in pairs. These strategies can be used to handle the large classes in Indian rural schools. Most of the students involved in the process of reading and gained the confidence that they can read the text in English.
2. **Integration of technology:** To address the problems of struggling readers I integrated technology i.e. using one computer and projector. I have chosen some Indian

stories with subtitle. I have shown those stories to them and asked them to listen and read, listen and write which results in comprehensible input. Students comprehended the story with animations and sub-titles in English which in turn helped them to read the text while listening. This activity also helped to teach all the skills of LSRW in integration. We also recorded their voices while reading the text they have written from the screen using mobile phones.

3. Story Book: After reading and recording the stories with subtitle, the students gained the confidence that they can read the text in English. Then I supplied them the story books of Indian stories like Panchtantra and moral stories to address the teachers' opinion that the lessons in the textbook are not interesting. After supplying the story books I have assigned them post reading tasks which result in comprehension. For example I asked them to complete the following table:

S.No.	Sentence in inverted quotes	Who said?	To whom?

S.No.	Sentence	A MATTER OF TRUST Who said	To whom
1	"Why are you sitting on the tree? I can't hurt you"	fox	peacock
2	"Why this sudden change of heart?"	peacock	fox
3	"I have to be good it has been each other fox food"	fox	peacock
4	"Do you mean to say that eat grass from to days?"	peacock	fox
5	"This is a very good point discuss this with him"	fox	peacock
6	"We need not go to them it is not necessary"	peacock	fox

4. Visualising and drawing: After reading the story books, students are encouraged to draw the characters in the story and created a bubble to write the dialogues, this activity helps them to comprehend the given story without the help of the teacher. My students love drawing, so they did this task with utmost care. Students started working in groups and helping each other and started discussion while drawing which resulted in meaning making. Here is a sample drawing of my students.

5. Running Dictation: Running dictation is Total Physical Responses (TPR) activity which involves the mind and body coordination. Students are divided into pairs. One will act as reader and the other is a writer. Writer will sit at particular place where as reader keeps the book some distance from writer and reads the text and runs to writer to dictate the same text without seeing the textbook. This activity helped the students to avoid monotony in the classroom. They enjoyed and repeatedly asked me to conduct this activity.

6. Learning is transferable: After practicing these activities I encouraged my students to read their regular class book. Almost all the students started reading their textual lesson without much difficulty. This is evident that learning is transferable. Used their previous knowledge and skills in new situations. To collect the evidence of learning I recorded the audio files while they are reading the textual lessons and stored them in Google Drive, here are the links to those files.

- https://drive.google.com/open?id=1dfJsEd5xrv00_bh0yWFTZ2ateuzyOmYb
- <https://drive.google.com/file/d/157KbSW4eRzrTvLvs8tZgf6oZgS5kyaCC/view>
- <https://drive.google.com/file/d/1KyjtU09V6fAk9jBdZ1NW-cyiynqqkQyS/view>
- E-Portfolio link
<https://drive.google.com/drive/folders/1AoMcyjI5I572-ZguJ31Ilo7Vcuy4ar2hi>

Findings and What I learned: By the end of this research, what I have learnt is, there is no shortcut to language learning and particularly reading. It is a complex process, which involves the continuous efforts from teachers as well as from students. Every child has an ability to learn. Teachers role is to find out how and when do they learn better. Another important observation is teacher frequently tries to test how far student is learning. When we are teaching reading skill this can't be visualized ,when, where and how they have learnt reading. It happens only when we engage them meaningfully in variety of interesting tasks. Every individual is unique. As a teacher we need to address them individually this requires professionalism. Teaching is a profession not a job. Sharing and networking leads to continuous professional development, create your own personal learning network.

Doing mistakes is also a kind of learning. Allow them to do mistakes. Teacher needs to develop error tolerance. Teacher should focus on process not on product. Reading is thinking and not simply gaining information. Engaging them meaningfully will strengthen their learning. Don't teach about the language - teach the language. Don't provide information. Give them real use of language i.e. learning experience.

Conclusion: All of us have learned that time to time professional development is required. We have to introspect our classroom practices and strategies which in turn help us to refine our teaching skill to meet the needs of 21st century learners. I also conclude that collaboration and engaging the learners in a meaningful context is vital to make our classroom an effective place for learning. We should also shift our focus from teaching to learning. Last but not the least shift our focus from product to process. Learning is a continuous process can't be visualized at a particular moment or time.

నా ఇల్లే నా తరగతి గది

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	గవర్నమెంట్ న్యూ హైస్కూల్, కాగజ్ నగర్, జి కుప్రంభీం అసిఫాబాద్.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	జాడి దేవాజీ
ఉపాధ్యాయుల పేరు	:	అడ్డిచర్ల సాగర్
మొబైల్ నెంబర్	:	9346474070
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	sagar.ac9@gmail.com

కుప్రం భీం అసిఫాబాద్ జిల్లాలోని జి.ఎన్.హెచ్.ఎస్. కాగజ్ నగర్ పాఠశాలలో ఆంగ్ల భాషలో అభ్యసించిన ముఖ్యాంశాలు, భావనలను చార్టులో రాసి ప్రదర్శించి, పునశ్చరణ చేయడం ద్వారా ఆంగ్లంలో విద్యార్థుల అభ్యసనా స్థాయిలు బాగా మెరుగుపడ్డాయి. 10వ తరగతి విద్యార్థులచే ఈ విధానం అభ్యాసం చేయించడం జరిగింది.

ఈ కృత్యం గురించి వివరంగా....

పాఠశాలలో విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు పాఠ్యాంశాలు బోధిస్తున్న సమయంలో ముఖ్యమైన అంశాలను చార్ట్ పైన రాయించడం, ముఖ్యమైన చిత్రాలు గీయించడం, అదేవిధంగా ప్రయోగాల పటాలు గీయించడం, మాదిరి నమూనాలు చేయించడం, వాటిని తరగతి గదిలో గోడకు అంటించి లేదా వ్రేలాడదీసి, తమ ప్రతిభను ప్రదర్శిస్తూ, తమ అభ్యసన సామర్థ్యాలను పెంపొందించుకోవడం జరిగింది.

చార్ట్ పైన ముఖ్యమైన అంశాలు రాసి ప్రదర్శన చేయడం వలన విద్యార్థులు తాము చేసిన పనిని చూసుకుంటారు. ఆ అంశాలను చూస్తూ మననం చేసుకుంటారు. తోటి విద్యార్థుల పనితో వారి పనిని పోల్చుకొని మరింత ప్రతిభను పెంపొందించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు.

లాక్ డౌన్ కాలంలో పాఠశాలలు తెరవకపోవడం వలన విద్యార్థులు ఇంట్లోనే ఉంటూ ఫోన్ లేదా టీవీ ద్వారా వీడియో పాఠాలు వింటూ నేర్చుకోవడం జరిగింది. వీటితో పాటుగా తరగతి గదిలో అనుసరించిన విధానం ఇంట్లో కూడా అనుసరిస్తే విద్యార్థులు చురుకుగా ఉంటూ, ముఖ్యమైన అంశాలకు సంబంధించిన కృత్యాలు చేస్తూ, వాటిని వారి ఇంట్లో గోడకు

వేలాడదీసి, ప్రతి రోజు చదువుతూ ఆ విషయాలను మర్చిపోకుండా ఉంటారు. కావున ఈ కృత్యానికి “నా ఇల్లు - నా తరగతి గది” అని నామకరణం చేయడం జరిగింది. ఈ కృత్యంతో విద్యార్థుల విషయ పరిజ్ఞానం పెంపొంది, వారిలో చురుకుదనం పెరిగింది. ఈ కృత్యాన్ని గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లోని ఉపాధ్యాయ మిత్రులు పనిచేసే విద్యార్థులతో కూడా నిర్వహించడం జరిగింది.

టీవీలో లేదా ఫోన్లో పాఠాలు చూసిన తర్వాత ఆయా సబ్జెక్టులలోని ముఖ్యమైన అంశాలు ఈ కృత్యం ద్వారా అభ్యసనం బాగా మెరుగుపడిందని విద్యార్థులు తెలియజేశారు.

క్రింది లక్ష్యాల సాధనకు ఈ కృత్యం చేపట్టడం జరిగింది.

- విద్యార్థినీ విద్యార్థులలో చురుకుదనం పెంపొందించడం.
- విషయ పరిజ్ఞానం పెంపొందించడం.
- ముఖ్యమైన అంశాలు సులభంగా నేర్పించడం.
- తల్లిదండ్రుల ప్రశంసలు అందుకునే విధంగా ప్రోత్సహించడం.
- డిజిటల్ విద్యతోపాటు కృత్యాధార బోధనను కూడా ప్రోత్సహించడం.
- లాక్ డౌన్ సమయంలో కూడా పాఠశాల వాతావరణం అనుభూతిని కల్పించడం.
- ప్రత్యామ్నాయ అభ్యసన పద్ధతులను అవలంబించే విధంగా ఆలోచనలు పెంపొందించడం.

విద్యార్థులకు చార్టులు మరియు స్కెచ్‌లు కొని ఇచ్చి, ప్రతి రోజు టీవీ లేదా మొబైల్‌లో పాఠం వినడం పూర్తి కాగానే, ఆయా సబ్జెక్టుల నుండి ముఖ్యమైన అంశాలు చార్టుల పైన రాసి, గోడకు అంటించి నేర్చుకోమని వాట్సాప్ మెసేజ్‌ల ద్వారా ఫోన్ కాల్ ద్వారా చెప్పడం జరిగింది.

తల్లిదండ్రులకు ఫోన్ చేసి, వారి పిల్లలు ముఖ్యమైన అంశాలు నేర్చుకునే విధంగా చూడమని చెప్పడం ద్వారా విద్యార్థుల నుండి మంచి స్పందన వచ్చింది.

ఈ కృత్యం కరోనా కాలంలో అనగా ప్రత్యక్ష బోధన జరగని సమయంలో కూడా ఆచరణ సాధ్యంగా ఉన్నది. దీని ద్వారా ఉపాధ్యాయులు వారి విద్యార్థులకు ముఖ్యమైన విషయాలు నేర్పించడం సులభం అయింది. విద్యార్థులు కూడా ఉత్సాహంగా కృత్యంలో పాల్గొన్నారు. ఈ కృత్యానికి కావలసినవి కేవలం చార్టులు మరియు స్కెచ్లు మాత్రమే. అవి కూడా కొనలేని పరిస్థితిలో ఉన్న వారు, పాత నోటుబుక్లలోని పేపర్లపై రాయించి గోడకు వేలాడదీయడం జరిగింది.

ఈ కృత్యం సాధారణంగా మనం మన తరగతి గదిలో చేయవచ్చు. ఖర్చు ఎక్కువగా ఉండదు. ఈ కృత్యం ద్వారా విద్యార్థులు ముఖ్యమైన అంశాలు నేర్చుకునే అవకాశం ఉంటుంది. అదేవిధంగా ఇంట్లో విద్యార్థులు కూడా సొంతంగా నిర్వహించవచ్చు.

కాగజ్ నగర్ పాఠశాలలో ఆంగ్లం సబ్జెక్టుకు సంబంధించి ఈ విధానం అవలంబించడం వల్ల విద్యార్థుల ఆంగ్ల భాషపై గట్టి పట్టును సాధించారు. తరగతిగది బోధన పూర్తయిన వెంటనే ఆయా ముఖ్యాంశాలను సొంతంగా రాసి ప్రదర్శించగలిగారు. ఇది అన్ని సబ్జెక్టులకు కూడా అమలు చేశారు. దీని వల్ల ఆ రోజు వారు అభ్యసించిన అంశాలను క్లుప్తంగా మననం చేసుకోవడంతో పాటు దీర్ఘ కాలం గుర్తుంచుకోగలిగారు.

కృత్యాధార బోధనకు, గురుకుల సీట్ల సాధనకు కేంద్రం

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల, ముట్పూరు, మం కొందుర్గు, జి రంగారెడ్డి.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	ఎం. మోహన్ రావు
ఉపాధ్యాయుల పేరు	:	హన్మంతు, రమాదేవి, కూర్మారావు
మొబైల్ నెంబర్	:	9490341365
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	melapumohanrao1977@gmail.com

అక్కడ అడుగు పెట్టగానే పచ్చదనపు పరవశాలు స్వాగతం పలుకుతాయి. లోపలికి వెళితే పరిశుభత్రకు చిరునామాగా చిన్నారులు కనిపిస్తారు. ప్రార్థన నుంచే విజ్ఞానపు అడుగులు మొదలవుతాయి. పాఠశాల ముగిసే సమయానికి ఎన్నెన్నో కొత్త విషయాలు వారి మేధస్సుకు పరీక్ష పెడతాయి. ఆకర్షణీయమైన తరగతిగదులు, పిల్లలే కేంద్రంగా సాగే కృత్యాధార బోధనకు కేంద్రం ముట్పూరు పాఠశాల.

మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల, ముట్పూర్, కొందుర్గు మండల కేంద్రానికి 15 కి.మీ. దూరంలో గల మారుమూల గ్రామంలో కలదు. ప్రస్తుత పాఠశాలలో 136 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. నలుగురు ఉపాధ్యాయులు పని చేస్తున్నారు.

ఆ బడిలో చదివితే గురుకుల సీటు గ్యారంటీ

పాఠశాల విద్యార్థులకు గురుకులాల్లో సీట్లు సాధించాలనే ఉద్దేశ్యంతో పాఠశాల సమయానికి ముందు, పాఠశాల సమయం తర్వాత, సెలవుదినాలలో ఉపాధ్యాయులు విషయవారీగా బాధ్యతలు పంపిణీ చేసుకొని ప్రత్యేక అభ్యాసాలు కల్పించడం, ప్రతి యూనిట్ అనంతరం అభ్యాసాలు చేయించడం, గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షకు సంబంధించి ప్రత్యేక మెటీరియల్ అందించడం, అభ్యాసాల అనంతరం ప్రగతిని తెలియజేస్తూ సవివరణాత్మకంగా అవగాహనపరచడం ద్వారా ప్రతీ సంవత్సరం గురుకులాలలో సీట్లు సాధించడం జరిగింది. 2013-14 విద్యా సంవత్సరంలో 03, 2014-15 విద్యాసంవత్సరంలో 04, 2015-16 విద్యా సంవత్సరం నందు 18, 2016-17 విద్యా సంవత్సరం నందు 36, 2017-18 విద్యా సంవత్సరం నందు 16, 2018-19 విద్యా సంవత్సరంలో 27, 2019-20 విద్యా సంవత్సరంలో 27 గురుకులాలలో సీట్లు సాధించడం జరిగింది.

గత ఏడు సంవత్సరాలలో 131 మంది విద్యార్థులు గురుకులానికి ఈ పాఠశాల నుండి ఎంపిక కావడంతో ఇతర గ్రామాలు అయిన పర్వతాపూర్, మహదేవ్ పూర్, ఖైరంపల్లి, ఉత్తారన్ పల్లి, టేకులపల్లి, చిన్నఎల్లిచర్ల, తుమ్మలపల్లి పాఠశాలల నుండి విద్యార్థులు ముట్పూరు పాఠశాలలో చేరారు. వీరిలో కొందరు ముట్పూరు గ్రామంలో ఉంటూ, మరికొందరు స్కూల్ వ్యాన్ ఏర్పాటు చేసుకొని, కొంత మంది బస్సు ద్వారా పాఠశాలకు రావడం జరుగుతున్నది. 4వ తరగతి నుండి మొత్తం విద్యార్థులకు గురుకుల సీట్లు వచ్చినప్పటికీ వీరందరి చేరిక వల్ల పాఠశాల నమోదు 136 మంది విద్యార్థులతో కలదు.

గురుకుల సీట్ల సాధనకు అమలుపరిచిన వ్యూహం

విద్యాసంవత్సరం ఆరంభం నుండే ప్రతీ పాఠం ఆయా నెలలో పూర్తి అయిన వెంటనే ముందుగా తయారు చేసుకొన్న స్టడీ మెటీరియల్ ప్రతి సబ్జెక్టులోను పిల్లలకు అందివ్వబడుతుంది. మొత్తం సిలబస్ అయిన తరువాత 25 సాధనా పరీక్షలు, 3 గ్రాండ్ టెస్టులు పిల్లలకు బాగా ఉపయోగపడుతున్నాయి.

మన షాద్ నగర్

7

సక్సెస్ బాటలో సర్కారు బడి

- కార్పొరేట్ కు డీటుగా ముట్టూర్ ప్రభుత్వ పాఠశాల
- గురుకుల ప్రవేశాలకు ప్రత్యేక తరగతులు

గ్రంథాలయ బాలశిక్షణలో విద్యార్థులకు బహుమతులు ఇవ్వడం ఎమ్మెల్యే (శ్రీరీ) ఆలీషద్ది..

గ్రామస్థం వసూలారుతో పాఠశాల అన్ని రంగాల్లో ఆలీషద్ది సాధించింది. చాలావై యా. నీ ల్లం ఇద్దరుతో పాఠశాలలో చేర్చడం, తాగునీటి సౌకర్యం, మొక్కల పెంపకం, విద్యార్థులకు పోటావైకాలు, బ్యాగుల మందికీ, స్టేజీ ఏర్పాటు వంటి పాఠశాల కట్టించారు. క్రమం తప్పని తరగతుల నిర్వహణ, బాలల నడక ఏర్పాటు, యోగాలో శ్రేణి, చారిత్రాత్మక పేర్లను ప్రచారం చేసిన విద్యార్థులకు బహుమతుల ప్రదానం, అదనపు తరగతుల నిర్వహణ, గురుకుల ప్రవేశ

ముట్టూర్ ప్రాథమిక పాఠశాల

పేర్లను తన విద్యార్థులకు ప్రత్యేక శ్రేణి వంటి కార్యక్రమాలు పాఠశాలలో చేపడుతున్నారు. 2012లో ప్రపంచ తెలుగు మహోత్సవలో భాగంగా పాఠశాల విద్యార్థి ఎం. నవీత జిల్లా రిజియల్ బహుమతికి ఎంపికై అచ్చటి మహాబాదీషగర్ జిల్లా కలెక్టర్ గురిజాంబల్ రీతుంపేరుగా బహుమతి అందుకుంది. ఈ పాఠశాల నుంచి

గురుకుల ప్రవేశానికి 2017-18లో 16 మంది విద్యార్థులు నీళ్లు సుసాధించారు. మొత్తం బడి క్లో 78 మంది విద్యార్థులు బాలాఫూర్, రాజేంద్ర చూర్, బాలానగర్, ఇబ్రాహీంపట్నం, కమ్మవనం, కొండుపల్లి, కేళంపేట, మహాశురు తదితర గురుకుల పాఠశాలల్లో ప్రవేశం పొందారు. పాఠశాల పూర్వ విద్యార్థులు ఇద్దరు విద్యార్థులు ఆదిలా బాద్ స్కూల్స్ హైగ్రేడ్ ఎంపికయ్యారు.

కొండుపల్లి ప్రైవేట్ పాఠశాలకు డీటుగా ఉపాధ్యాయుల కృషి, విద్యార్థుల వట్టుదం, గ్రామ స్థం ప్రోత్సాహంతో ముట్టూర్ ప్రాథమిక పాఠశాల జిల్లాలోనే సుందరమైన స్కూలుగా పొందింది. 2010లో ఉత్తర పాఠశాల నుంచి వేరువేడి అంచెలంచెలుగా ఆవిష్కర్త చెందుతూ అందరి మన్ననలు అందుకుంటుంది. పాఠశాల డి.పీ.ఎస్.ఎస్.ఎస్. కి తరగతులనుగా నే నే మంచి విద్యార్థులు, ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులన్నారు. అచ్చట్టి పాఠశాల భవనం పూర్తి చేసి, లాస్ ప్రస్తుతం భవనం, పర్సనల్, తాగునీరు, మూత్రశాలలు, గ్రంథాలయం, క్లెయిన్ పాఠశాల, క్లీవ్ పాఠశాల తదితర పాఠశాలలు ఉన్న ఈ పాఠశాలలో ప్రస్తుతం 100 మంది విద్యార్థులు నాలుగు గురు ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు. గ్రామస్థం సహకారంతో పాఠశాల

వేద విద్యార్థుల అదృష్టం..

మా పాఠశాలలో వేదశాస్త్రం ఉపాధ్యాయుల వేదశాస్త్రం చాలా బాగుంది. మా ఉపాధ్యాయుల కృషి వల్లనే ఇప్పటికే 78 మంది గురుకుల పాఠశాలల్లో నీళ్లు సాధించారు. పాఠశాల సమయంలోనే గాక ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో ప్రత్యేక తరగతులు రీతుంపేరుగా ఉపాధ్యాయుల పాఠశాలలో వేదశాస్త్రం మా గ్రామస్థం అదృష్టం - ద్విశేషం, ఎంపికైన ద్విశేషం, డి.పి.ఎం.ఎం.ఎం.

పక్క గ్రామం నుంచి పంపిస్తున్నాం..

మా గ్రామం పర్వతాఫూర్ మా గ్రామం నుంచి ముట్టూర్ పాఠశాలకు వేద శిల్పిని పంపిస్తున్నాం. మా ఆధ్వర్యంలో ప్రైవేట్ స్కూల్ మార్గంలో వచ్చిన పాఠశాలలో శిల్పిని పంపిస్తున్నాం. మా ఆధ్వర్యం వల్ల మా గ్రామం నుంచి వచ్చిన పాఠశాలలో శిల్పిని పంపిస్తున్నాం. - మొట్టమొదటి వేదశాస్త్రం, కొండుపల్లి

అదర్శ పాఠశాల..

ముట్టూర్ ప్రాథమిక పాఠశాలకు జిల్లా లోనే అదర్శంగా చెప్పుకోవచ్చు. ఉపాధ్యాయులు అంకితభావంతో వేదశాస్త్రం, గ్రామస్థం, విద్యార్థుల శిల్పం ధర్మం మంత్రిగారి వేదశాస్త్రం ఉండటం వల్ల పాఠశాల ప్రాథమికంలో నడుస్తుంది. ఒకే ఏడాది 38 మంది విద్యార్థులు గురుకుల పాఠశాలలో నీళ్లు సుసాధించడం అందరి మన్ననలు - ద్విశేషం, ఎంపికైన ద్విశేషం, కొండుపల్లి

1, 2 తరగతుల నుండే కృత్యాధార బోధన

పిల్లలందరిలో తరగతి స్థాయి ఉండాలంటే 1, 2 తరగతులు అత్యంత కీలకం. అభ్యసనకు పునాది స్థాయిగానున్న ఈ రెండు తరగతులలో ఉపాధ్యాయులు అనుసరిస్తున్న పద్ధతులు పిల్లల్లో గుణాత్మకతకు అంకురార్పణ చేస్తున్నాయి. ప్రతీ బోధనాంశమునకు సంబంధించి కృత్యాధార బోధనలో ప్లాష్ కార్డులు, పదచక్రాలు, కట్టె పుల్లలు, చింతగింజలు రోజువారీ బోధనలో వినియోగించడం; ప్రత్యక్ష అనుభవం, మూర్త వస్తువులతో సంఖ్యాభావనలు, చతుర్విధ ప్రక్రియలు అభ్యాసం చేయించడం ఈ పాఠశాల ప్రత్యేకత. వీరి బోధన మరియు అభ్యసన ఫలితాలను ప్రతిబింబించే విధంగా ఆసక్తికరమైన తరగతి గది బోధనా విధానాన్ని ఈ రెండు తరగతి గదులు ప్రతిబింబిస్తాయి.

ఆసక్తికరమైన తరగతి గదులు

1, 2 తరగతులలో పాఠ్యపుస్తకాధారిత అభ్యసన ఫలితాలకు సంబంధించిన తెలుగు, ఆంగ్లం, గణితాంశాలను గది గోడలపై ఆకర్షణీయంగా పెయింటింగ్స్ వేయించడం, బోధనా సమయంలో వాటిని వినియోగింపజేస్తూ ఉపయుక్త ఆసక్తికర తరగతి గదిగా పిల్లలకు అందివ్వడం పాఠశాల అనుసరిస్తున్న ద్వీముఖ వ్యూహం.

గుణాత్మక విద్యా సాధనకు చేపట్టిన ఎన్నో కార్యక్రమాలు

ప్రతి రోజు మధ్యాహ్న భోజనం అనంతరం గ్రంథాలయ పీరియడ్స్ను తప్పక నిర్వహించడం జరుగుతుంది. వారు చదివిన అనంతరం ఆ పుస్తకంలోని 20 పదాలను రాయించి, వాటి గురించి వివరించడం జరుగుతుంది. వారు నేర్చుకున్న అంశాలను మాట్లాడించడం జరుగుతుంది.

పాఠశాల వదిలే సమయానికి ముందు 15 నిమిషాలు పిల్లలందరినీ సమావేశపరిచి ఏదైనా ఒక అంశం గురించి మాట్లాడించడం జరుగుతుంది. దీని వలన వేదిక పైన భయపడకుండా మాట్లాడే విధంగా విద్యార్థులు తయారయ్యారు. దాంతో పాటు భాషణ నైపుణ్యాలు పెంపొందాయి. ఉదా: మా ఇల్లు, బ్యాంకు, సావిత్రిభాయిపూలే, జ్ఞానేంద్రియాలు మొదలగునవి.

చురుకుగా బాలల సంఘాలు

పాఠశాలలో అన్ని తరగతుల విద్యార్థుల భాగస్వామ్యంతో బాలల సంఘాలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ సంఘ సభ్యులు అన్ని జాతీయ, అంతర్జాతీయ ప్రాధాన్యత గల రోజులు నిర్వహించడం, ముఖ్యంగా బాలసభ నిర్వహించడంలో భాగస్వాములవుతారు. ఈ కార్యక్రమాల వల్ల వారిలో సృజనాత్మకత పెరిగింది. మొక్కల పెంపకం, పరిశుభ్రత, గ్రంథాలయ పుస్తకాల నిర్వహణ, క్రమశిక్షణ వంటి అనేక అంశాలలో నాయకత్వ లక్షణాలు పెంపొందాయి.

తరగతిగది గోడలే పాఠాలు చెబుతాయి

పాఠశాలలోని ప్రతి తరగతిగది గోడల నిండా పాఠ్యాంశాలే దర్శనమిస్తాయి. పుస్తకాలలోని పాఠ్యాంశాలన్నీ విద్యార్థుల కళ్ళ ముందే ఉండడంతో ఆయా అంశాలు వారికి పునశ్చరణ, పునర్బలనం అవుతాయి. ప్రతి నిమిషం వాటిని చూస్తూ అభ్యసిస్తారు. గోడలపై చిత్రించిన పాఠ్యాంశాల ఆధారంగా కృత్యాధార బోధన నిర్వహించబడుతుంది. పిల్లలు నేర్చుకోవడం భారంగా అసలే భావించరు. అభ్యసనలో మునిగేలా కృత్యాలలో పాల్గొంటారు. దాంతో పాటు ప్రతి సబ్జెక్టులో ఆశించిన స్థాయిలో సామర్థ్యాలు సాధించడం జరిగింది.

ఉపాధ్యాయులు 8 గంటలకే బడికి చేరుకోవడం ద్వారా పిల్లలు ఆసక్తితో బడికి రావడం, వచ్చిన పిల్లలను స్థాయి ఆధారంగా రెండు గ్రూపులుగా విభజించి తగిన కార్యాచరణ అమలు చేయడం, పద్యాలు పాడించడం, వార్తాపత్రికలు చదివించడం, బోధనా సమయాన్ని పూర్తిగా వినియోగించుకోవడం ద్వారా ఉపాధ్యాయులపై తల్లిదండ్రులకు పూర్తి నమ్మకం ఏర్పడింది.

పాఠశాల అసెంబ్లీకి గ్రామ సర్పంచ్, గ్రామంలో వివిధ రంగాలలో నిష్ణాతులైన ముఖ్యమైన వ్యక్తులు హాజరు కావడం, వారు ఇచ్చే సందేశాలు, విలువైన మాటలు పిల్లల్లో ప్రేరణ కలిగించడం, పాఠశాల జవాబుదారీతనం వహించేలా ఉండటంతో పాఠశాల పురోగమన దిశలో ప్రయాణం కొనసాగిస్తోంది.

ఫ్రైవేటు పాఠశాల విద్యార్థి రహిత గ్రామం - రాందాస్ తాండా

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల, రాందాస్ తండా, జి సూర్యాపేట.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	పల్లె అనిల్ కుమార్
మొబైల్ నెంబర్	:	9885006627
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	palle.aneelkumar@gmail.com

మా పాఠశాల...

మా పాఠశాల ఎం.పి.పి.ఎస్ రాందాస్ తండా. ఇది సూర్యాపేట జిల్లా, మోతె మండల పరిధిలోని రావి కుంట తండా గిరిజన ఆవాస పరిధిలోని ప్రభుత్వ పాఠశాల. ఆవాస ప్రాంతంలో ఎక్కువగా ఆర్థికంగా బాగా వెనుకబడినవారు నివసిస్తారు. అయినా ఆరుగురు (6) విద్యార్థులు మినహా అందరూ ఫ్రైవేటు పాఠశాలకు వెళ్ళేవారు. పాఠశాల పరిస్థితులను అన్ని కోణాలలో విశ్లేషించాక ఆంగ్ల మాధ్యమం ప్రవేశ పెట్టడం, ఫ్రైవేటు పాఠశాలల్లోని ఆకర్షణీయ అంశాలను తండా పాఠశాలలో అమలుపరచడం, వారి ప్రచారాన్ని అడ్డుకొని తల్లిదండ్రులకు ప్రభుత్వ పాఠశాల విశిష్టతలను వివరించడం, విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్య అందించడం, తద్వారా సాధించిన గురుకుల సీట్లతో రాందాస్ తాండా నేడు ఫ్రైవేటు పాఠశాల విద్యార్థిరహిత గ్రామంగా మారింది. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు ఇంగ్లీష్ మీడియం బోధనపై ఆసక్తి చూపడంతో పిల్లలకు ప్రతి పాఠాన్ని తెలుగు మీడియంతో పాటుగా ఇంగ్లీష్ మీడియంలో కూడా బోధించడం ప్రారంభించాము. తద్వారా ఫ్రైవేటు పాఠశాలలకు వెళ్ళే విద్యార్థులను మా ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చేర్పించడం మొదలుపెట్టారు. జూన్ మాసం నుండి ఆగస్టు మాసం వరకు సుమారు రెండు నెలల వ్యవధిలో విద్యార్థుల సంఖ్య 17కు పెరిగింది. తద్వారా మొత్తం పాఠశాల విద్యార్థుల సంఖ్య 23 కు చేరింది. ఫ్రైవేటు విద్యార్థులను ఆకర్షించడానికి మంచి బోధన, ఉచిత పుస్తకాలు, ఉచిత బట్టలు, ఉచిత భోజనం మాత్రమే సరిపోదని భావించి పిల్లలను, వారి తల్లిదండ్రులను పాఠశాలకు ఆకర్షించాలంటే ఫ్రైవేటు పాఠశాలల మాదిరిగా వసతులపై దృష్టి పెట్టడం జరిగింది. ఇందుకు మేము స్వంత ఖర్చులతో వసతులను ఏర్పరచి ఫ్రైవేటు పాఠశాలకు ఏ విద్యార్థి వెళ్లకుండా కృషి చేశాము.

ప్రైవేటు పాఠశాలల విద్యార్థులను చేర్చుకోవడానికి మేము తీసుకున్న చర్యలు...

ENROLLMENT DETAILS

ENROLLMENT RETENTION OF STUDENTS

In order to increase the admissions of students in the school through the BADI BATA programme, we continued the BADI BATA program upto the August .Every day I reached the village two hours before the school beginning time. and stopped the private school buses and discussed with the parents. Finally we increased the number of admissions from 6 to 22

ఉదయాన్నే 7 గంటల వరకు ప్రైవేటు పాఠశాలల యాజమాన్యం వారు వారి బస్సులతో గ్రామానికి చేరుకునేవారు. కానీ మా పాఠశాల ఉపాధ్యాయ బృందం ఉదయం 6 గంటల వరకే గ్రామానికి చేరుకొని విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను సంప్రదించి ప్రభుత్వ పాఠశాల ఆవశ్యకతను తెలియజేసేవాళ్లం. గ్రామంలోని యువజనులు, తల్లిదండ్రులు ప్రైవేటు పాఠశాలల బస్సులను అడ్డుకొని ప్రభుత్వ పాఠశాలలపై నమ్మకం ఉంచి విద్యార్థులను చేర్పించారు.

ఒకసారి ఏం జరిగిందంటే.... ఒక రోజు సాయంత్రం టీచర్లు అందరం ఇంటికి వచ్చిన తర్వాత ప్రైవేటు పాఠశాలల యాజమాన్యం వారు వచ్చి మేము బోధించిన అంశాలపై ఇచ్చిన హోంవర్క్ను పరిశీలించారు. వారి పాఠశాల బోధన మరియు కృత్యాలతో పోల్చారు. మేము ఇచ్చిన హోంవర్క్ ప్రైవేట్ పాఠశాలల హోమ్ వర్క్ కంటే బాగా ఉన్నట్టు తల్లిదండ్రులు గుర్తించారు. అప్పటి నుండి విద్యార్థులకు ప్రాజెక్టుల కొరకు ప్రత్యేకమైన నోట్బుక్స్ కేటాయించి, గ్రామంలో చదువుకున్న ముగ్గురు మెంటర్స్ సహకారంతో హోంవర్క్పై రాత్రి 8 గంటల వరకు ఫోన్ ద్వారా ఉపాధ్యాయులం రివ్యూ చేసేవాళ్ళం. చేతి రాతపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాము. చివరికి ప్రైవేటు పాఠశాలలో వెనుకబడిన విద్యార్థి కూడా మా పాఠశాలలో మంచి ప్రతిభ చూపడంతో విద్యార్థులు అందరూ మా పాఠశాలలో జాయిన్ అయ్యారు. మా గ్రామం పాఠశాల ప్రైవేటు విద్యార్థి రహిత గ్రామంగా మారిపోయింది.

ఈ నమోదు ఎప్పటికీ కొనసాగాలని, మరింత ప్రగతి చూపాలని....

ఒకేసారి వివిధ తరగతులలో నూతనంగా విద్యార్థుల నమోదు పెరగడంతో రెండు మీడియాలలో బోధన చేయడానికి సమయం సరిపోయేది కాదు. బోధనా సమయాన్ని మొత్తం విద్యార్థులకే కేటాయించి, పాఠశాల సమయం తర్వాత పాఠశాల వద్దే ఉండి అదనపు సమయాన్ని కేటాయించి పాఠశాలకు సంబంధించిన ఇతర పనులు పూర్తి చేసి వేళ్ళై వాళ్ళం.

గ్రామీణ ప్రాంతంలో పాఠశాల ప్రగతిని తెలిపేట గురుకుల సీట్ల సాధన...

గ్రామీణ ప్రాంతాల ప్రభుత్వ పాఠశాల పనితీరును ఆ పాఠశాల సాధించే గురుకుల సీట్ల సాధన ఆధారంగా సమాజం అంచనా వేస్తోంది. కాబట్టి నాలుగో తరగతి విద్యార్థులకు గురుకుల కోచింగ్ ప్రారంభించాం. కానీ కరోనా మహమ్మారి నేపథ్యంలో పాఠశాలలకు సెలవు ప్రకటించడంతో ప్రతి రోజు ఫోన్ ద్వారా విద్యార్థులకు బోధన చేసేవాళ్ళం. బహుశైచిక్ ప్రశ్నలు, సమాధానాలను ఫోన్లో ఉపాధ్యాయులు అడిగితే విద్యార్థులు సమాధానాలు చెప్పేవారు. గణితంలో సందేహాల నివృత్తి ఫోన్ ద్వారా చేయడం

ఇబ్బంది అనిపించింది. మొదటగా ఆడియో కార్ కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా విద్యార్థులకు బోధించే వాళ్ళు. కానీ వారు స్టూడెంట్ ఫోన్ వినియోగించిన తర్వాత మాకు బోధన సులువైంది. గూగుల్ షీట్ ద్వారా విద్యార్థులకు ప్రశ్నాపత్రాలను పంపాము. వారు డిస్క్రిప్టివ్, ఆబ్జెక్టివ్ సమాధానాలను ఫోన్ ద్వారా పంపేవారు. నేరుగా బోధన జరగనందున గణిత అంశాలను వదిలేసి తెలుగు, ఇంగ్లీష్ సబ్జెక్టులపై ఎక్కువగా దృష్టి పెట్టాం. ఇద్దరు విద్యార్థులతో గురుకుల పరీక్ష రాయించాము. మొదటి ప్రయత్నంలోనే ఒక్కరికి సూర్యాపేట జిల్లాలోని చివ్వెంల ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ ఆశ్రమ పాఠశాలలో సీటు లభించింది.

కరోనా మహమ్మారి కాలంలో ఆన్లైన్ బోధనకు సంబంధించిన సందేహాలను గ్రామ వీధులలో మైకు ద్వారా భౌతిక దూరం పాటిస్తూ బోధన చేస్తున్న ఉపాధ్యాయ బృందం.

విద్యార్థులలో స్థాయి సాధనకు సాంతంగా 3Rs ప్రణాళిక...

3Rs లో భాగంగా భాషలలో పిల్లలు ఇబ్బంది పడే అంశాలను మొదట గుర్తించాం. తెలుగు, ఇంగ్లీష్ లో విద్యార్థులు వరుస ప్రకారం నేర్చుకున్న అక్షరాలను మాత్రవే గుర్తిస్తున్నారని, వేము వినూత్నంగా మౌఖికంగా తడబాటుకు గురయ్యే అక్షరాలను క్రమంలో రాయించి అభ్యాసం చేయించి, రాయించడం ద్వారా విద్యార్థులు నేర్చుకునేలా చేసి సఫలీకృతం అయ్యాయి. అంటే విద్యార్థులు తడబాటుకు గురయ్యే అక్షరాలనే క్రమంగా రాసేలా చేసే వ్యూహాన్ని అమలుపరిచి బోధించాము.

3Rs కార్యక్రమంలో భాగంగా విద్యార్థులకు అక్షరాల పరిచయం

bd pq tj ceo nh vw nm
 ag il rf
 MW PR PB OQ FE. IT
 VW. NM. JL CG. PBR
 OD. AV.

అందరు విద్యార్థులకు 3Rs కార్యక్రమం ద్వారా పునర్మలనం చేశాం. ఇందుకు అవసరమైన అభ్యసనా సామగ్రిని తయారు చేసుకుంటూ నిరంతర పర్యవేక్షణ, మూల్యాంకనంతో కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేశాము. ఇందుకు మండల విద్యాధికారి కె. గోపాల రావు గారు ఎంతో సహకరించారు.

భౌతిక వనరులది కీలక పాత్రే...

ఫ్రైవేటు పాఠశాలల నుండి వచ్చి మన పాఠశాలలో చేరిన విద్యార్థులకు సరైన భౌతిక వనరులు ఉంటేనే పాఠశాలలో వారిని కొనసాగించగలం అని భావించి పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ ఆధ్వర్యంలో సమావేశం నిర్వహించి పాఠశాల అభివృద్ధి కొరకు విరాళాలను ప్రకటించాల్సిందిగా కోరినాము. గిరిజన ఆవాస ప్రాంతం, విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు దినసరి కూలీలుగా పేదవారే ఎక్కువగా ఉండటంతో విరాళాలు అనుకున్న స్థాయిలో రాలేదు. కావున మా పాఠశాల ఉపాధ్యాయ బృందం, ప్రధానోపాధ్యాయులు పల్లె అనిల్ కుమార్, సహోపాధ్యాయులు ధరావత్ రమేష్, అంగన్వాడీ టీచర్ నీలమ్మ గార్ల సహకారంతో విద్యార్థులు కూర్చోవడానికి రైటింగ్ బెంచీలు, గ్రీన్ ప్లాస్టిక్ బోర్డులు, నోట్ పుస్తకాలు, వర్క్ బుక్కులు, పుస్తకాల బ్యాగులు, టాయిలెట్ డోర్స్ తదితర వనరులను సుమారు 40 వేల రూపాయల ఖర్చుతో పాఠశాలలో ఏర్పరుచుకున్నాము.

(ప్రాథమిక పాఠశాల రాందాస్ తండాలో స్కూలు బ్యాగులను విద్యార్థులకు అందజేసి, నూతన డెస్క్ బెంచీలను ప్రారంభిస్తున్న మండల విద్యాశాఖ అధికారి శ్రీ కె.గోపాలరావు గారు.

ఉపాధ్యాయుల సొంత వస్తువులైన ల్యాప్ ట్యాప్ లు, మొబైల్ ఫోన్ లను ఉపయోగిస్తూ సహకారంతో అంతర్జాలం (ఇంటర్నెట్) ఆధారిత సైడ్ లను, రైమ్స్ ను, ఇంగ్లీష్ పదాల శబ్దాలను విద్యార్థుల స్థాయికి అనుగుణంగా రూపొందించి డిజిటల్ బోధన చేశాము. తద్వారా 1వ తరగతి విద్యార్థులు ఇంగ్లీష్ అభ్యసనలో ప్రగతి సాధించారు.

ఇంకా ఏం చేశామంటే....

మా పాఠశాల మొత్తం విస్తీర్ణం 4 1/2 గుంటలు మాత్రమే. రెండు తరగతి గదులు పోగా మిగిలిన అతి కొద్ది భాగంలో సుమారుగా 300కు పైగా మొక్కలు వేశాము. తెలంగాణ ఏర్పడిన తర్వాత వేసిన హరితహారం మొక్కలు ఇప్పుడు బడి మొత్తం ఆవరించి ఒక పందిరి లాగా పాఠశాల ఆవరణ మొత్తానికి నీడనిస్తున్నాయి. పచ్చని మొక్కలతో పాఠశాల ఆవరణ మొత్తం నిండి ఉండటంతో, గత విద్యా సంవత్సరంలో 'స్వచ్ఛ విద్యాలయ పురస్కారం'కు మా పాఠశాల ఎంపిక కాబడినది.

డిజిటల్ బోధన కొరకు, ఆన్లైన్ బోధన కొరకు ఉపాధ్యాయులే సొంతంగా 15 వేల రూపాయలతో పాఠశాలలో ఏర్పాటు చేసుకున్న స్మార్ట్ ఆండ్రాయిడ్ టీవీ.

బతుకమ్మ పేర్చడానికి కావలసిన ప్రతి పువ్వును పాఠశాల ఆవరణలోని మొక్కలతోనే తయారు చేస్తున్న విద్యార్థులు మరియు ఉపాధ్యాయ బృందం

ఇలా ఎం.పి.పి.ఎస్. రాందాస్ తండా, ఆ ఊరు ప్రజల మన్ననను, అభిమానాన్ని చూరగొంటూ పిల్లల అభ్యసన ప్రమాణాలను పెంపొందిస్తూ వడివడిగా ముందుకు సాగిపోతుంది.

సమిష్టి కృషితో, సాంకేతిక విద్యతో ప్రగతి పథంలో ప్రయాణం

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల (బాలుర), ఉప్పునుంతల జి నాగర్ కర్నూల్
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	కె. లక్ష్మీనారాయణ
ఉపాధ్యాయుల పేరు	:	జి. వెంకటేశ్, బాలమణి
మొబైల్ నెంబర్	:	7989970120
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	psuppununthalaboys@gmail.com

నాగర్ కర్నూల్ జిల్లా ఉప్పునుంతల మండల కేంద్రంలోని పాఠశాల మం.ప.ప్రా.పా (బాలుర) ఉప్పునుంతల. పాఠశాలలో శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ ప్రధానోపాధ్యాయులుగా జి. వెంకటేశ్, బాలమణి గార్లు సహాపాధ్యాయులుగా ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులు పని చేస్తున్నారు. ఒకప్పుడు ఏమాత్రం ప్రభావం చూపని పాఠశాల నేడు ప్రగతి దిశలో పురోగమిస్తున్నది. ప్రస్తుతం 1వ తరగతి నుండి ఇంగ్లీషు మీడియం ప్రారంభించడం జరిగింది. ప్రాథమిక పాఠ్యాంశాలను కృత్యాల ద్వారా విద్యార్థులను గ్రూపులుగా చేసి బోధనాభ్యసన సామగ్రి ఉపయోగించి బోధించడం జరుగుతుంది.

పాఠశాల ప్రాభవాన్ని పెంచిన గురుకుల సీట్ల సాధన

నాలుగవ తరగతి విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా గురుకుల 5వ తరగతి ప్రవేశ పరీక్ష తరగతులను నిర్వహించడం జరిగింది. తద్వారా 2019 సంవత్సరం గురుకుల పాఠశాలల్లో ప్రవేశం కొరకు ప్రవేశ పరీక్ష రాసిన ఐదుగురిలో నలుగురికి సీట్లు రావడం జరిగింది.

గురుకుల మొదటి విడత ఫలితాలలో
(TGCEET 2019 Phase-I Results)

5వ తరగతిలో సీట్లు సాధించిన మన బాలుర ప్రాథమిక పాఠశాల ఉమ్మడి సంతకం!

విద్యార్థులకు స్వయం ప్రాథమిక పాఠశాలలు!

N. Prasad   M. Shiva Shankar   K. Akhil   S. Kiran

విద్యార్థుల విజయానికి సహకరించిన విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను, ఎవరిని సభ్యులను & గ్రామ పెద్దలను ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు!

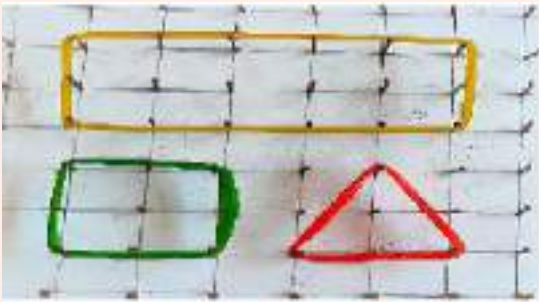
S. Prasad   S. Prasad   S. Prasad   S. Prasad   S. Prasad

5వ తరగతి గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షలో సాధించిన ఫలితాలు, పాఠశాలలో కల్పించిన మౌలిక వసతులు తెలుసుకొని విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలను పాఠశాలలో చేర్పించడం జరిగింది. పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు జి.వెంకటేశ్ సార్ వాళ్ళ బావ ఈ ఫలితాలు తెలుసుకొని తన కొడుకు వర ప్రసాద్ ను ప్రైవేటు పాఠశాల నుండి తీసి పాఠశాలలో 4వ తరగతిలో చేర్పించారు. ఈ విద్యా సంవత్సరం విద్యార్థుల సంఖ్య 31 నుండి 47కి చేరింది.

తర్వాతి విద్యా సంవత్సరం కూడా విద్యార్థులకు నాణ్యమైన బోధన అందిస్తూనే విద్యార్థుల సర్వతోముఖాభివృద్ధి సాధించడానికి క్షేత్ర పర్యటనలు, విహారయాత్రలకు కూడా తీసుకెళ్లడం జరిగింది.

యధావిధిగా గురుకుల 5వ తరగతి ప్రవేశ పరీక్ష కోసం ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది. కానీ 2020 మార్చి నెల చివరలో కరోనా లాక్ డౌన్ వల్ల పాఠశాలకు సెలవులు ఇచ్చారు. వీరి కోసం పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు జి. వెంకటేశ్ యూట్యూబ్ ద్వారా గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షకు సంబంధించి ఆన్ లైన్ తరగతులు నిర్వహించారు.

నారాయణపేట గురుకులంలో సీటు పొందిన వరలక్ష్మిని వారి తల్లిదండ్రులు నారాయణపేట దూరం ఉంది కాబట్టి ఆ గురుకుల పాఠశాలకు పంపమని అంటున్నారని విద్యార్థి తెలియజేస్తే వారి ఇంటి దగ్గరికి వెళ్లి తల్లిదండ్రులకు కౌన్సిలింగ్ చేసి గురుకుల పాఠశాలలో చదువుకుంటే అమ్మాయి భవిష్యత్తు ఏ విధంగా బాగుపడుతుందో వివరించి వారిని ఒప్పించి గురుకుల పాఠశాలలో చేర్పించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

2020-21 విద్యా సంవత్సరం కరోనా వల్ల పాఠశాలలు తెరవకపోవడం వల్ల ప్రత్యక్ష తరగతులు నిర్వహించలేదు. దూరదర్శన్ యాదగిరి ఛానల్ మరియు టీ-సాట్ విద్యు ఛానల్ ద్వారా విద్యాశాఖ ప్రసారం చేసే డిజిటల్ పాఠాలను విద్యార్థులందరూ చూసే విధంగా చర్యలు తీసుకొని వారిని పర్యవేక్షించడం జరిగింది. తరగతి వారిగా వాట్సాప్ గ్రూపులు తయారు చేసి అందులో ప్రతి రోజు షెడ్యూల్ను పంపించి విద్యార్థులు ప్రతి రోజు కచ్చితంగా చూసే విధంగా సూచనలు చేయడం జరిగింది. ఎవరైనా లైవ్ చూడనివారు ఉన్నా కూడా డిజిటల్ పాఠాల యూట్యూబ్ లింకులు వాట్సాప్ గ్రూప్లో షేర్ చేసి వాటి ద్వారా విద్యార్థులు ఎప్పుడైనా, ఎన్నిసార్లయినా డిజిటల్ పాఠాలు చూసే విధంగా వారికి అవగాహన కల్పించాము.

ఈ సంవత్సరం కూడా ప్రత్యక్ష తరగతులు లేకపోవడం వల్ల ఐదో తరగతి గురుకుల ప్రవేశ పరీక్ష కోసం మా పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు జి. వెంకటేష్ సార్ మైక్రోసాఫ్ట్ టీమ్స్ యాప్ ద్వారా గురుకుల ఆన్లైన్ తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది.

గురుకుల పాఠశాలల్లో 5వ తరగతిలో అడ్మిషన్ కోసం నిర్వహించే ప్రవేశ పరీక్ష కోసం 2021లో పాఠశాల నుండి ఐదుగురిని పరీక్ష రాసిస్తే నలుగురికి సీట్లు రావడం జరిగింది. మొత్తానికి పాఠశాల విద్యార్థులు 20 మంది ప్రస్తుతం వివిధ గురుకుల పాఠశాలల్లోని వివిధ తరగతులలో చదువుతున్నారు. వీరితో పాటు మైక్రోసాఫ్ట్ టీమ్స్ యాప్ ద్వారా ఆన్లైన్ తరగతులు విన్న ఇతర పాఠశాలలకు చెందిన పిల్లలకు 30 మందికి పైగా గురుకుల సీట్లు రావడం జరిగింది. ఈవిధంగా 50 మందికి పైగా విద్యార్థులకు గురుకుల సీట్లు రావడం జరిగింది.

మైక్రోసాఫ్ట్ టీమ్స్ యాప్ ద్వారా Basics Learning Programme (BLP)

కరోనా సమయంలో విద్యార్థులు 17 నెలలు పాఠశాలకు దూరం కావడం వల్ల ప్రాథమిక అంశాలు మర్చిపోయిన వారికి బేసిక్స్ నేర్పించుట కోసం ప్రాథమిక అంశాల అభ్యసన కార్యక్రమం BLP మైక్రోసాఫ్ట్ టీమ్స్ యాప్ ద్వారా జి.వెంకటేష్ ఆన్లైన్ తరగతులు నిర్వహిస్తున్నారు.

ఈ విద్యా సంవత్సరం (2021-22)లో పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు జి. వెంకటేష్ తన కుమారుడు గౌతమ్ను అల్లుడు విద్యాసాగర్తో పాటు పాఠశాలలో చేర్పించారు. గౌతమ్ తాను దాచుకున్న రూ.1000/-లతో పాఠశాల విద్యార్థులకు పెన్సిళ్ళు, పెన్నులు, నోటుపుస్తకాలను పంచాడు.

గురుకుల సీట్ల సాధన, BLP కార్యక్రమం ద్వారా విద్యార్థుల స్థాయిలో ప్రగతిని చూసిన తల్లిదండ్రులు నమ్మకంతో సుమారు 100 మంది విద్యార్థులను పాఠశాలలో కొత్తగా చేర్చడంతో ఇప్పుడు విద్యార్థుల సంఖ్య 133 కు చేరింది. ఇంకా ప్రవేశాలు జరుగుతున్నవి.

కృత్యాధార బోధన నిర్వహించడం వల్ల విద్యార్థులు సజ్జక్తులలోని వివిధ భావనలను సులువుగా అవగాహన చేసుకుంటున్నారు. జి. వెంకటేశ్ వద్ద ఉన్న కంప్యూటర్ను పాఠశాలకు తీసుకువచ్చి విద్యార్థులకు అందుబాటులో ఉంచడం జరిగింది. ప్రాథమిక స్థాయి నుండి విద్యార్థులకు కంప్యూటర్ విద్యను అందించడం జరుగుతున్నది. విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా స్పోకెన్ ఇంగ్లీష్ తరగతులను కూడా నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. విద్యార్థులకు పాఠాలు సులభంగా అర్థమయ్యేలా బోధనాభ్యసన సామగ్రి ఉపయోగించడంతో పాటు డిజిటల్ వీడియో పాఠాలతో బోధన చేయడం జరుగుతోంది.

ప్రస్తుతం విద్యార్థులకు 3Rs కార్యక్రమం అమలు చేయడం జరుగుతున్నది. ప్రారంభ పరీక్ష ద్వారా విద్యార్థుల స్థాయిని తెలుసుకొని వారి స్థాయికి అనుగుణంగా గ్రూపులు చేసి బోధన నిర్వహించడం జరుగుతోంది. పిల్లలకు వ్యక్తిగత బోధన చాలా ముఖ్యమని గుర్తించి, వారి వారి స్థాయిలకు అనుగుణంగా బోధన చేయడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా పిల్లలు తడబాటుకు గురయ్యే అక్షరాలను గుర్తించి ప్రత్యేకంగా అవగాహన కల్పించడం జరుగుచున్నది. ఉదా: b, d; బ, భ; కాకి, కకి ..... బోధనాభ్యసన సామగ్రి ఉపయోగించడం, కంప్యూటర్ ద్వారా డిజిటల్ పాఠాలుగా గేయాలు, కథలు చెప్పడం, స్పోకెన్ ఇంగ్లీష్ కోసం ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించడం విద్యార్థుల స్థాయి పెంపుదలకు ఎంతో తోడ్పడ్డాయి. ఇవన్నీ కూడా డిజిటల్ పాఠాలు యూట్యూబ్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. విద్యార్థులు వీటిని వీలైనప్పుడల్లా చూసి వివిధ అంశాలు నేర్చుకుంటున్నారు.

పాఠశాల అభివృద్ధికి మరియు నాణ్యమైన విద్యను అందించడానికి చేస్తున్న కృషికిగాను పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడైన కె. లక్ష్మీనారాయణ గారికి జిల్లా స్థాయిలో ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డుకు ఎంపిక చేయడం జరిగింది.

ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుతున్న వారందరూ పేద విద్యార్థులే. అంతేకాకుండా వారి తల్లిదండ్రులు చాలా వరకు నిరక్షరాస్యులు. వారు కూలీ పని చేస్తూ పేదరికంలో బ్రతుకుతున్నారు. వారు పేదరికం నుంచి బయటపడాలంటే ఒక తరానికి నాణ్యమైన విద్యను అందిస్తే ఆ తర్వాతి తరాలు అవే బాగుపడతాయి. కాబట్టి పాఠశాల విద్యార్థులందరికీ అందరి సహకారంతో నాణ్యమైన విద్యను అందిస్తూ వారి సర్వతోముఖాభివృద్ధి సాధించడమే మా విజన్.

కె. లక్ష్మీనారాయణ,
ప్రధానోపాధ్యాయులు

విద్యార్థుల అభిప్రాయాలు

నా పేరు పాత్యూల దామోదర్. నేను ఈ సంవత్సరమే ప్రైవేట్ పాఠశాల నుండి ఈ పాఠశాలలో చేరాను. నేను నాలుగో తరగతి చదువుతున్నాను. ఇక్కడ టీచర్లు కొట్టకుండా, తిట్టకుండా అన్ని విషయాలు చాలా ఓపికగా చెబుతున్నారు. ఇక్కడ విద్యార్థులు అందరూ చాలా స్నేహంగా వుంటున్నారు ఈ పాఠశాలలో చేరడం నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది.

నా పేరు మాధుల త్రివేణి. నేను ఐదో తరగతి చదువుతున్నాను. కరోనా సమయంలో కూడా ఆన్లైన్ తరగతులు నిర్వహించడం వల్ల నేను గురుకుల పాఠశాలలో 5వ తరగతిలో సీటు సాధించాను. నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. టీచర్లకు ధన్యవాదాలు.

తల్లిదండ్రుల అభిప్రాయాలు

నా పేరు పాత్యూల నిరంజన్. మా ఇంటి పక్కల ఉన్న పాఠశాలలో ఇంత బాగా చదువు బోధిస్తుంటే వేల రూపాయలు వెచ్చించి ప్రైవేట్ పాఠశాలకు పంపడం ఎందుకని మా ఇద్దరి పిల్లలను బాలుర ప్రాథమిక పాఠశాల ఉప్పునుంతలలోనే చేర్పించాము. ఇప్పుడు పిల్లలు బాగా చదువుకుంటున్నారు.

నా పేరు మిర్యాల జంగయ్య. మా ముగ్గురు పిల్లలు ఈ పాఠశాలలో చదువుతున్నారు. టీచర్లు గురుకుల పరీక్ష కోసం ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించడం వల్ల మా పెద్దమ్మాయికి గత సంవత్సరం గురుకుల పాఠశాలలో సీటు వచ్చింది. చాలా సంతోషంగా ఉంది.

నా పేరు చిక్కుడు రామచంద్రయ్య. టీచర్లు ఈ పాఠశాలకు బదిలీపై వచ్చినప్పుడు వారిపై నమ్మకంతో మా ఇద్దరు బాబులను ప్రైవేట్ పాఠశాల నుండి తీసి ఈ పాఠశాలలో చేర్పించడం జరిగింది. గత సంవత్సరం కరోనా వల్ల పాఠశాలలు మూతబడినా కూడా సార్ వాళ్ళు ఆన్లైన్ తరగతులు నిర్వహించడం వల్ల మా పెద్ద బాబుకు గురుకుల సీటు వచ్చింది. వేల రూపాయలు పెట్టి ప్రైవేట్లో చదివిన వారికి కూడా గురుకుల సీటు రావడం లేదు. మా బాబుకు గురుకులంలో సీటు రావడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

మీ పిల్లల చదువు మా బాధ్యత అని ఇచ్చిన హమీ నెరవేర్చడం కొరకు

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	: మం.ప.ప్రా.పా., చిల్పకుంట్ల, మం నూతనకల్
	జి సూర్యాపేట
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	: యన్. సోమయ్య
ఉపాధ్యాయుల పేర్లు	: మన్నూరు నాగన్న, బి.శ్రవణ, ఎం.డి.అజీముద్దీన్, జె.క్రాంతిప్రభ
మొబైల్ నెంబర్	: 9908978540
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	: naganna.mannuru@gmail.com

నేను (మన్నూరు నాగన్న) 2018 ఉపాధ్యాయుల సాధారణ బదిలీలలో నూతనకల్ మండలం లింగంపల్లి ప్రాథమిక పాఠశాల నుండి చిల్పకుంట్ల ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలకు బదిలీపై రావడం జరిగింది. నేను వచ్చినప్పుడు ఈ పాఠశాలలో 3వ తరగతి వరకు ఇంగ్లీష్ మీడియం, 4 నుండి 7వ తరగతి వరకు తెలుగు మీడియం తరగతులు నిర్వహిస్తున్నారు. మేము జూలై నెలలో పాఠశాలకు రావడం జరిగింది.

పాఠశాలలో మొత్తం 45 మంది మాత్రమే ఉన్నారు.

చాలా మంది విద్యార్థులు ఆటోలలో సమీపంలో ఉన్న మండల కేంద్రం అయిన నూతనకల్ వెళ్ళి, అక్కడి ప్రైవేటు పాఠశాలలో చదువుతున్నారు. నేను డిసెంబర్ నెల వరకు ఆ గ్రామ పరిస్థితులు తెలుసుకోవడం జరిగింది. జనవరి మొదటి నుండే ఆ పాఠశాల పనివేళల అనంతరం గ్రామం మొత్తం తిరిగి పాఠశాల వయసు కలిగినటువంటి విద్యార్థులు ఎంత మంది ఉన్నారు, వారు ఏయే పాఠశాలల్లో చదువుతున్నారు అని డేటా సేకరించడం జరిగింది. ఆ గ్రామం నుండి సమీపంలో ఉన్న మండల కేంద్రం నూతనకల్ కి దాదాపుగా నాలుగు ఆటోలలో విద్యార్థులు ఇంగ్లీష్ మీడియం చదవడానికి వెళుతున్నారు. అక్కడ నాలుగు ఇంగ్లీష్ మీడియం పాఠశాలలు ఉన్నాయి. ఆటోలలో వెళ్లే విద్యార్థులను తరచూ కలవడం, వారింటికి వెళ్లి వారి తల్లిదండ్రులతో ఆయా పిల్లల చదువు గూర్చి ఆరా తీయడం, వారి పేరెంట్స్ తో మాట్లాడటం జరిగింది. కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో పేరెంట్స్ తోటి మాటలు పడాల్సిన పరిస్థితి కూడా ఏర్పడింది.

‘ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదువు ఎలా చెప్తారో, పిల్లలు ఎలా ఉంటారో, అక్కడ క్రమశిక్షణ ఎలా ఉంటుందో అందరికీ తెలుసు. మీరు ఇప్పుడు వచ్చి కొత్తగా చెప్పేది ఏం లేదు’ అని మొహం మీదనే తల్లిదండ్రులు అన్నారు. అవన్నీ దాటుకొని వారి పిల్లల యొక్క సామర్థ్యం ఆయా తల్లిదండ్రులకు తెలియజేసే ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. మీరు పంపించే ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో చదువు చెప్తున్న ఉపాధ్యాయులు ఏ విషయాలలో మాకంటే నిష్ణాతులో చెప్పండి అంటూ ఒకంత గట్టిగానే చెప్పడం జరిగింది. అంతే కాకుండా మా బడిలో చదువుతున్న విద్యార్థుల ప్రతిభ ఇదీ అని వారికి చెప్పడం, వారి ముందే నిరూపణ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు ఆ గ్రామంలోని విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులకు ఒక హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. “ముందుగా మీ పిల్లలను మన ప్రభుత్వ పాఠశాలకు పంపించండి. ఒకసారి మాకు ఛాన్స్ ఇవ్వండి. ఒక నెల మా దగ్గర ఉంచండి. వారి చదువును గమనించండి. అప్పుడు కూడా మీకు నమ్మకం కలగకపోతే తిరిగి మీరు పంపించాలనుకుంటున్న ప్రైవేటు పాఠశాలకు పంపించండి. ప్రైవేట్ పాఠశాలలో మాకు తెలిసిన మిత్రులు పని చేస్తున్నారు. వారితో నేను మాట్లాడి మీకు ఎప్పుడైనా అడ్మిషన్ ఇప్పించే బాధ్యత నాది. మీకు ప్రభుత్వం అన్ని సౌకర్యాలు ఉచితంగా కల్పిస్తుంది. ఉన్నత చదువులు చదివిన ఉపాధ్యాయులు మన ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఉన్నారు. నేను మీకు హామీ ఇస్తున్నాను. మీ పిల్లల చదువు బాధ్యత మాది” అని వారికి హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. జనవరి నెల నుండి ఏప్రిల్ నెల వరకు ఇంటింటికి తిరుగుతూ వారిని ప్రేరేపించడం జరిగింది. గ్రామస్తుల నుండి అద్భుతమైన స్పందన వచ్చింది. జూన్ నాటికి కొత్తగా ప్రైవేటు పాఠశాలలకు వెళ్లే విద్యార్థులు 32 మంది ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చేరడం జరిగింది. అందులో ధనవంతుల కుటుంబాల పిల్లలు కూడా ఉన్నారు. ఇది మా మొదటి విజయం.

ప్రతి నిత్యం కొంత మంది తల్లిదండ్రులు, విద్యార్థులకు ఫోన్ చేసి మాట్లాడడం జరిగేది. మీ పిల్లవాడు ఏం చేస్తున్నాడు, చదువుతున్నాడా, ఉపాధ్యాయులు ఇచ్చిన హోమ్ వర్క్ చేస్తున్నాడా, చేయకపోతే ఎందుకు చేయడం లేదు, చేయించండి, చేయకపోవడానికి కారణాలు ఏంటో చెప్పండి అని తల్లిదండ్రులతో ప్రతి నిత్యం సంభాషించడం వలన నిజంగా వారికి మాపై ఒక నమ్మకం కలిగింది. ఇక అప్పటి నుండి పాఠశాలలో చేరమని గ్రామంలో తిరగాల్సిన పరిస్థితి లేకుండా వారికి వారే రావడం నూతన అడ్మిషన్లు జరగడం చకచకా జరిగిపోయింది. ప్రస్తుతం మా పాఠశాలలో 92 మంది విద్యార్థులు నమోదైనారు. ఇద్దరు స్కూల్ అసిస్టెంట్స్, ముగ్గురు సెకండరీ గ్రేడ్ ఉపాధ్యాయులు మొత్తం ఐదుగురు పని చేస్తున్నారు. తల్లిదండ్రులకిచ్చిన హామీ మేరకు కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరిగింది.

సామర్థ్యాల సాధన కోసం ... హామీ నెరవేర్చడం కోసం ...

విద్యార్థుల ప్రతిభ ప్రైవేటు పాఠశాలల కంటే మెరుగ్గా చూపించాలనే లక్ష్యం సాధించడానికి విద్యార్థుల అభ్యసన సామర్థ్యాలు పెంపొందేలా కృషి చేయడం జరిగింది.

- పిల్లల అభ్యసన స్థాయిలను తెలుసుకోడానికి ముందుగా ప్రీ-టెస్ట్ పెట్టి విద్యార్థుల స్థాయిని అంచనా వేసి వారి స్థాయి ఆధారంగా గ్రూపులుగా విభజించడం జరిగింది.
- పిల్లలు తెలుగు, గణితం, ఇంగ్లీష్ సబ్జెక్టులలో వెనుకబడి ఉన్నారు అని గ్రహించడం జరిగింది.
- సబ్జెక్టు వారీగా ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులం మూడు సబ్జెక్టులను తీసుకొని ప్రత్యేక కార్యక్రమాలను రూపొందించడం జరిగింది.

తెలుగులో -

- తెలుగు సబ్జెక్టులో వెనుకబడి ఉన్న విద్యార్థులకు వర్ణమాల, గుణితాక్షరాల చార్టులను ఉపయోగించి చెప్పడం, రాయించడం, చదివించడం జరిగింది. తదుపరి సరళ పదాలు, గుణిత పదాలు, ఒత్తు పదాలు ఇలా ఒక క్రమ పద్ధతిలో నేర్పిస్తూ వారికి వచ్చినవారేదా అని ప్రతి నిత్యం డిక్టేషన్ పెడుతూ వారిని అంచనా వేయడం జరిగింది.
- అలాగే విద్యార్థుల చేత చిన్న చిన్న కథలు రాయించడం, వారి అభిప్రాయాలను, అనుభవాలను చెప్పించడం, వాటిని రాసేలా ప్రోత్సహించడం జరిగింది.
- ఒక పాఠ్య భాగాన్ని ఇచ్చి ఆ పాఠ్యభాగాన్ని చదివి ప్రశ్నలను తయారు చేయమని చెప్పడం, ఆ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయమనడం ద్వారా విద్యార్థి ప్రశ్నించడం మరియు దానికి సమాధానాన్ని వెతికి రాయడం రెండూ జరిగేవి.
- ఇలా విద్యార్థులకు తెలుగులో కనీస సామర్థ్యాలు సాధించేలా ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. దాదాపుగా 70-80% మంది విద్యార్థులు అనుకున్న లక్ష్యాన్ని సాధించారు.

ప్రజ్ఞీ అవర్స్

ఆంగ్లంలో -

- ఇంగ్లీష్ లో అన్ని తరగతులలో కనీస సామర్థ్యాల సాధనకు ముఖ్యంగా 1, 2 తరగతుల ఇంగ్లీష్ పుస్తకాలను బాగా ఉపయోగించడం జరిగింది.
- అదనంగా ప్రైవేటు పబ్లిషర్స్ పుస్తకాలు (తల్లిదండ్రుల మోజుకు అనుగుణంగా) తెప్పించి vocabulary పై ఎక్కువగా దృష్టి పెట్టడం జరిగింది.
- ప్రతి తరగతి గదిలో అంశానికి (Topic) అనుగుణంగా చార్టులు తయారుచేసి వేలాడదీయడం, పిల్లలకు పదాలు, వాక్యాలు అందుబాటులో ఉండేలా చూడడం జరిగింది.
- పిల్లలకు డిక్షనరీ వినియోగాన్ని పరిచయం చేయడం జరిగింది. వారు దానిని ఉపయోగించేలా చూడడం జరిగింది.
- ప్రతి పాఠం వెనక ఇచ్చినటువంటి గ్రామర్ విషయాలకు తోడుగా మరికొన్ని ఉదాహరణలతో ఎప్పటికప్పుడు విద్యార్థులకు వివరిస్తూ వాటిపై ప్రత్యేక కృత్యాలు ఇవ్వడం జరిగింది.
- విద్యార్థులకు సందర్భానుసారంగా చిన్న చిన్న స్పీచ్ లను ఇంగ్లీష్ లో రాయించి, చదివించి చెప్పించడం జరిగింది.

- నేర్చుకోవడానికి కాదేది అనర్హం అన్నట్లు విద్యార్థికి అందుబాటులో ఉన్న పోస్టర్లను, పాంప్లెట్లను, చాక్లెట్/ బిస్కెట్/ సబ్బు వంటి రాపర్లను మొదలగు వాటిని సేకరించి చదివించడం, వివరించడం జరిగింది.
- ఖాళీ పీరియడ్లలో, ఖాళీ సమయాల్లో ముఖ్యంగా లంచ్ తర్వాత పిల్లలందరి చేత ఏదో ఒక చార్టును చదివి స్లిప్ టెస్ట్ రాయమని చెప్పడం జరిగింది.
- ఇంగ్లీష్ రైటింగ్లో కూడా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని విద్యార్థులచే సక్రమంగా రాయించడం, హ్యాండ్ రైటింగ్ కాంపిటీషన్ నిర్వహించడం, మంచిగా రాసిన వారిని అభినందించడం జరిగింది.
- విద్యార్థి నిత్యజీవితంలో ఉపయోగించే/ మాట్లాడే వాక్యాలను తరచుగా రాయించడం, చదివించడం జరిగింది.
- అలాగే పిక్చోరియల్ స్టోరీస్ బొమ్మల ద్వారా కథలను చెప్పమని అడగడం, పిల్లల చేత ఎక్కువగా మాట్లాడించడం జరిగింది.

ఇలా విద్యార్థులకు ఆంగ్లంలో కనీస సామర్థ్యాలు సాధించేలా ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది.

గణితంలో-

- గణితంలో వెనకబడి ఉన్న విద్యార్థులను గుర్తించి, వారికి ప్రత్యేకంగా చతుర్విధ ప్రక్రియపై అలాగే సంఖ్యా భావనపై కృత్యాలను నిర్వహించడం జరిగింది.
- గణితంలో అన్ని తరగతులలో కనీస సామర్థ్యాల సాధనకు ఎక్కువగా అభ్యాసం చేయించడం జరిగింది.
- సంఖ్యామానం వివరించడానికి సంఖ్యలపై అవగాహన పెంచడానికి చార్టులను, పూసల దండలను, ఫ్లాష్ కార్డ్లను ఎక్కువగా ఉపయోగించడం జరిగింది.
- సంఖ్యలను అవగాహన చేసుకోవడానికి చింత గింజలను, చిన్న చిన్న రాళ్ళను ఉపయోగించి లెక్కించడం నేర్పడం జరిగింది.

ప్రాజెక్టులు

- ఆకారాలను అవగాహన చేయడానికి బంకమట్టితో తయారు చేయబడినటువంటి ఆకారాలను ఉపయోగించడం, పిల్లలచే చార్టులను ఉపయోగించి వివిధ రకాల ఆహార పదార్థాలను గీయించడం, తయారు చేయించడం జరిగింది.
- కోణాలపై అవగాహన పెంచడానికి సూర్యరశ్మిలో నీడను ఉపయోగించి కోణాలను వివరించడం జరిగింది.
- కొలమానానికి సంబంధించి సమస్యల గురించి అవగాహన చేయడానికి, అర్థవంతంగా చెప్పడానికి లీటరు పాత్రలను, బరువు తూకాలను, పొడవును కొలిచే స్కేలు, మీటర్ టేపులను, అలాగే సమయాన్ని తెలియజేయడానికి గడియారాన్ని, క్యాలెండర్లను ఉపయోగించి బోధన చేయడం జరిగింది.

ఇలా వివిధ రకాల బోధనాభ్యసన సామగ్రిని ఉపయోగించి విద్యార్థులకు గణితంలో కనీస సామర్థ్యాలు సాధించేలా ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది.

సంపూర్ణాభివృద్ధి కోసం-

అలాగే ప్రతిరోజు విద్యార్థులతో పాఠ్యాంశాలతో పాటు సామాజిక అంశాలను కూడా చర్చించడం జరిగింది. వారాంతంలో సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం, క్విజ్ పోటీలు, ఉపన్యాస పోటీలు, చర్చావేదికలు మొదలైన వాటి ద్వారా పిల్లల్లో ఉన్నటువంటి జ్ఞానాన్ని వెలికితీసే ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా పదజాల అభివృద్ధికి మాత్రమే కాకుండా English sentences మరియు జనరల్ నాలెడ్జ్ కి సంబంధించిన చార్టులు కూడా తయారు చేసి వారితో చదివించడం జరిగింది.

ఆయా తరగతి విద్యార్థులతో పిచ్చాపాటిగా మాట్లాడుతూ వారి కుటుంబాలలో లేదా తన చుట్టూ సమాజంలో జరిగినటువంటి అంశాలను, సంఘటనలను చర్చించడం, అలాగే ఆయా సమస్యలకు పరిష్కార మార్గాలు కూడా చర్చించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా విద్యార్థులతో సామాజిక అంశాలతో పాటు రాజకీయ, జాతీయ, అంతర్జాతీయ అంశాలను కూడా చర్చించడం తద్వారా వారికి వీటిపై ఒక ఆలోచన, అవగాహన కలిగేలా చూడడం జరిగింది.

పిల్లలకు ప్రశ్నపై అవగాహన ఉండేలా, ప్రశ్నించేతత్వం పెంపొందేలా ఒక పాఠ్యాంశం లేదా కథాంశాన్ని ఇచ్చి దానిపై వారిచేతనే ప్రశ్నలు తయారు చేయించడం, వాటికి సమాధానాలు చెప్పించడం జరిగింది. జ్ఞాన సముపార్జన అంటే కేవలం పాఠ్యపుస్తకాలలో మాత్రమే ఉంటుందనే భావన నుంచి పిల్లల దృష్టి మళ్లించడానికి సమాజంలో, ప్రకృతిలో లభించే ప్రతి వస్తువు నుండి మనము ఎంతో కొంత విజ్ఞానాన్ని సంపాదించవచ్చు అని చాక్లెట్ కవర్ మొదలుకొని గోడ పత్రికలు, వాల్ పోస్టర్లు, వాణిజ్య ప్రకటనలు (advertisements) మొదలగునవి చదివించడం, వివరించడం జరిగింది. పిల్లలకు ఇచ్చి వాటిని చదవమని చెప్పడం, వాటిపై ప్రశ్నించడం జరిగింది. ఇలా పిల్లలు ఆయా అంశాలకు సంబంధించి ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకునే అవకాశం ఏర్పడింది. అలాగే పిల్లల్లో ప్రశ్నించేతత్వం పెరగాలని, వారితో విరివిగా ఆలోచనలు పెంపొందేలా కృత్యాలు ఇవ్వడం జరిగింది. గ్రామంలో ఉన్నటువంటి మిషన్ భగీరథ ఫ్లాంట్ కి తీసుకెళ్లడం, అక్కడికి నీళ్ళు ఎక్కడి నుంచి వస్తాయి, శుద్ధి ఎలా చేస్తారు, ఎలా పంపిణీ జరుగుతుంది లాంటి విషయాలను చర్చించడం జరిగింది. అలాగే గ్రామంలో ఉండే నర్సరీ, గ్రామపంచాయతీ, పోస్టాఫీస్, ఉపాధి హామీ పథకం గురించి ఇలా పిల్లలకు అందుబాటులో ఉన్నటువంటి ప్రతి అంశాన్ని చర్చించడం, వివరించడం జరిగింది. విద్యార్థుల స్థాయిలను తెలుసుకోవడానికి వారికి వారాంతపు పరీక్షలు నిర్వహిస్తూ విద్యార్థులు ఏ ఏ విషయాలలో వెనకబడి ఉన్నారో తెలుసుకుని వారికి ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది.

క్షేత్ర పర్యటనలో భాగంగా మిషన్ భగీరథ పర్యటన

నవంబర్ 14 బాలల దినోత్సవాన్ని వినుత్పరీతిలో చేయడానికి చేసిన ప్రయత్నం చాలా విజయవంతం అయ్యింది. కొంత మంది పిల్లలను ఎన్నుకొని వారి తల్లిదండ్రులను భాగస్వాములను చేస్తూ విచిత్ర వేషధారణ వేయించడం, ఆ విచిత్ర వేషధారణతో ఏ పాత్ర అయితే సభావేదిక మీదికి వస్తుందో ఆ పాత్రకు సంబంధించినటువంటి బ్యాక్ గ్రౌండ్ మ్యూజిక్ లేదా పాట వేయడం ద్వారా ఆ పాత్రకు అందం చేకూర్చేలా చేయడం, పిల్లల తల్లిదండ్రులకు ఒక అద్భుతంగా కనిపించింది.

పిల్లల తల్లిదండ్రులు అందరిచేత మాట్లాడి వారందరితో ఒక వాట్సాప్ గ్రూపును తయారుచేసి, అందులో నీతి కథలను, సామాజిక అంశాలను, అలాగే వివిధ పాఠశాలలో జరుగుతున్నటువంటి విద్యార్థుల ప్రతిభను షేర్ చేస్తూ విద్యార్థికి ఉండవలసిన లక్షణాలు ఎప్పటికప్పుడు చెబుతూ విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రుల ప్రేరణకు కృషి చేయడం జరిగింది. అలాగే ఇంటర్నెట్, యూట్యూబ్ ద్వారా విద్యార్థులకు కావలసినటువంటి అంశాలను షేర్ చేయడం జరిగింది. తద్వారా తల్లిదండ్రులు అందరూ విద్యార్థికి మేము చేస్తున్న ప్రతి అంశాన్ని తెలుసుకోవడం జరిగింది.

అలాగే Spoken Englishపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపడం జరిగింది. English textbook లో ఇచ్చిన కృత్యాలతో పాటు Parts of Speech, Tenses, Articles, Conversation, Description, Roleplay లాంటి వాటిపై ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది. పాత్రాభినయం (రోల్ ప్లే) లాంటివి విద్యార్థులతో చేయించి యూట్యూబ్ లో షేర్ చెయ్యడం జరిగింది.

విద్యార్థుల యొక్క Hand writingపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడం జరుగుతుంది. వారానికి ఒక రోజు Hand writingపై పోటీలు నిర్వహించడం, అందంగా రాసిన వారిని అభినందించడం వలన మిగిలిన విద్యార్థులలో కూడా Hand writingపై ఆసక్తిని కలగజేయడం జరిగింది. విద్యార్థులలో డ్రాయింగ్ సామర్థ్యం పెంపొందేలా వారిచే బొమ్మలు గీయించడం, మంచిగా గీసిన వారిని అభినందించడం జరిగింది.

పెద్దలు, సమాజం, పని పట్ల గౌరవం పెంపొందేలా గ్రంథాలయ పుస్తకాలలోని నీతి కథలు చెప్పడం, చెప్పించడం జరిగింది. అలాగే నూతన విషయాలు తెలుసుకునేలా జనరల్ నాలెడ్జ్ (GK) ప్రశ్నలు, నూతన ఆంగ్ల పదాలు రాసి విద్యార్థులచే ప్రత్యేక నోట్ బుక్ పెట్టించి రాయించడం, చదివించడం జరిగింది.

పిల్లల్లో ఆరోగ్యం పట్ల, శుభ్రత పట్ల అవగాహన కల్పించడం, విద్యార్థులకు మొక్కల సంరక్షణ బాధ్యతను ఇవ్వడం లాంటి చర్యల వల్ల వారిలో బాధ్యత పెంపొందేలా చేయడం జరిగింది. ఇక వారి ఆరోగ్యానికి, ఆహ్లాదానికై వారానికి రెండు రోజులు ఆటలు, యోగా, వ్యాయామం లాంటివి చేయించడం జరుగుతున్నది.

పిల్లలను పోటీ పరీక్షలు రాసేలా సంసిద్ధులను చేయడం మా ప్రత్యేకత. విద్యార్థులలో తార్కిక ఆలోచనలు పెంపొందిస్తూ విద్యార్థి పరీక్షలలో వచ్చిన ప్రశ్నకు ఎలా సమాధానాలు గుర్తించాలో నేర్పించడం జరుగుతుంది. అలా 2019 సంవత్సరంలో జరిగిన పరీక్షలో ఇద్దరికీ, 2020లో 8 మంది విద్యార్థులకు, 2021లో 9 మంది విద్యార్థులకు 5వ తరగతిలో గురుకుల సీట్లు రావడం జరిగింది. పాఠశాల సమయం అనంతరం ఎంట్రన్స్ పరీక్షలు రాసే విద్యార్థులకు వారి ఇంటి వద్దే ప్రత్యేక తరగతులు తీసుకోవడం జరిగింది. ప్రస్తుత కోవిడ్ మహమ్మారి పరిస్థితులలో Zoomలో తరగతులు తీసుకొని విద్యార్థులకు కోచింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది.

తల్లిదండ్రుల నమ్రకమే మా ధైర్యం!

మా విద్యార్థులే మా ప్రపంచం

- పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు

విద్యార్థుల ప్రగతికి డామినో కార్డుల ద్వారా వివిధ కృత్యాల నిర్వహణ

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	మం.ప. ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల దత్తుర్, మం గొల్లపల్లి, జి జగిత్యాల.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	కె. రాజేష్
ఉపాధ్యాయుల పేరు	:	జూపాక సుదర్శన్
మొబైల్ నెంబర్	:	9493606550
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	jupakasdn@gmail.com

మం.ప. ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల, దత్తుర్, గొల్లపల్లి మండలం, జగిత్యాల జిల్లాలో కలదు. పాఠశాలలో హెచ్ఎం మరియు టీచర్స్ మొత్తం 5 మంది విధులను నిర్వహిస్తున్నారు. 1వ తరగతి నుండి 7వ తరగతి వరకు ఆంగ్ల మాధ్యమంలో మొత్తం విద్యార్థుల సంఖ్య 86 కలరు.

డామినో కార్డులు - అక్షరాలు, అంకెలు

విద్యార్థులకు చేస్తూ నేర్చుకోవడమంటే ఎంతో ఆసక్తి. తాము పాల్గొంటూ అభ్యసించే కృత్యాలలో వారు ఉత్సాహంగా పాల్గొంటారు. అందుకే గణిత భావనలను పరిచయం చేయడానికి డామినో కార్డులు వాడడం జరిగింది.

అట్ట డబ్బాలను అక్షరాలుగా మలిచి ఆ అక్షరాలతో పదాలను విద్యార్థులకు పరిచయం చేయడం జరిగింది. వృథాగా పడేసిన చతురస్రాకారపు అట్ట డబ్బాలు 50 సేకరించి వాటికి ఆరు వైపులా తెలుగు అక్షరాలు, అంకెలు, ఆంగ్లంలో A నుండి Z వరకు చిత్రంతో కూడిన పదాలను వ్రాయడం జరిగింది.

మొదట కృత్యాలకు సంబంధించిన విషయాలను చార్ట్పై రాసి తరగతి గదిలో ప్రదర్శించి అవగాహన చేయడం జరిగింది. విద్యార్థులతో పలుసార్లు అభ్యాసం చేయించిన తరువాత ఈ కృత్యాన్ని విద్యార్థులచే చేయించడం ద్వారా ఆశించిన సామర్థ్యాలను సాధించడం జరిగింది.

2వ మరియు 3వ తరగతి విద్యార్థులు తెలుగులో భాష సామర్థ్యాలు, సరళ, గుణిత, ద్విత్వ, సంయుక్తాక్షర పదాలను నేర్చుకోవడానికి low cost, no cost తో కూడిన అట్ట డబ్బాలను కృత్యాధార బోధనకు ఉపయోగించడం జరుగుతున్నది.

విద్యార్థుల చేత 2 అట్ట డబ్బాలను జత చేయడం ద్వారా అత్త అని, 3 అట్ట డబ్బాలను కలపడం ద్వారా పలక, 4 అట్ట డబ్బాలను కలిపి ఉంచడం ద్వారా తెలంగాణ అని, ఇలాగే పలు సార్లు డబ్బాలను నాలుగు వైపుల త్రిప్పడం ద్వారా “అక్షరాలతో పదజాల అభివృద్ధి”ని పెంపొందించడం జరిగింది.

గణితంలో 2, 3వ తరగతి విద్యార్థులకు స్థాన విలువలు, ఆరోహణ, అవరోహణ, చిన్న, పెద్ద అంకెలు మరియు కూడికలు, తీసివేతల సామర్థ్యాలను సాధించడానికి అట్ట డబ్బాల సహాయంతో ప్రతి రోజు విద్యార్థులకు ఆటల ద్వారా నేర్పించడం జరిగింది.

మొదటి డబ్బాపై ‘1’ అంకె, రెండవ డబ్బాపై ‘5’ అంకె ఉన్న ఈ రెండు డబ్బాలను కలిపి ప్రక్కప్రక్కన ఉంచడం ద్వారా 15 అని, అలాగే వివిధ అంకెలు ఉన్న మూడు డబ్బాలను కలపడం ద్వారా 129 అని, నాలుగు డబ్బాలను కలపడం ద్వారా 1234 అని, “అంకెలతో - సంఖ్యల”ను గుర్తించడం, ఆయా సామర్థ్యాలను సాధించడానికి ప్రతి విద్యార్థి చేత డబ్బాల ద్వారా కృత్యము చేయించడం జరిగింది.

ఆంగ్లంలో A నుండి Z వరకు డబ్బాలకు పైన క్రింద చిత్రాలను చూపి పదాలు (words) నేర్పించడం జరిగింది.

సాధించిన ఫలితాలు

- పై కృత్యంలో రెండవ తరగతిలో 13 మంది విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు. 10 మంది విద్యార్థులు తెలుగు, గణితంలో ఆయా సామర్థ్యాలను సులభంగా గుర్తుపట్టి సాధించారు.
- 3వ తరగతిలో 14 మంది విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు. అందులో 14 మంది విద్యార్థులు అట్ట డబ్బాలపై ఉన్న అక్షరాలు- పదాలు, అంకెలు- సంఖ్యలుగా స్వయంగా వరుస క్రమంలో అమర్చి చదవడం, రాయడం, పదజాలాన్ని నేర్చుకున్నారు.
- ఈ కృత్యాధార బోధన ద్వారా తరగతిలో చదువులో వెనుకపడిన విద్యార్థులు చురుకుగా పాల్గొన్నారు.
- విద్యార్థులు ఉత్సాహంతో ఆసక్తికరంగా అభ్యసించడానికి ముందుకు వచ్చారు.
- ప్రభుత్వం చేపట్టిన “ABC మూలాల్లోకి వెళ్దాం” అనే కార్యక్రమంలో ఈ కృత్యాధార బోధన ద్వారా చదవడం, రాయడం, మరియు చతుర్విధ ప్రక్రియలలో సామర్థ్యాలను సాధించడం జరిగింది.

డామినో కార్డులు - పట నైపుణ్యాలు

5, 6, 7వ తరగతుల విద్యార్థులలో సాంఘిక శాస్త్రానికి చెందిన పట నైపుణ్యం సామర్థ్యాన్ని సులభంగా సాధించడానికి అట్టల ద్వారా 30 కార్డులను తయారుచేసి వాటిపైన రాష్ట్రాలను, రాజధానులను రాయడం జరిగింది.

మొదట భారతదేశ పటాన్ని తరగతి గదిలో ప్రదర్శించి దిక్కులు-మూలలు, రాష్ట్రాలు-రాజధానులను, గుర్తింపజేసి వాటి గురించి అవగాహన చేయాలి. ఆ తర్వాత డామినో కార్డులను ఒక వరుస క్రమంలో అమర్చడం ద్వారా పట నైపుణ్యాల సామర్థ్యాన్ని విద్యార్థులలో సాధించడం జరిగింది. ఈ కృత్యంలో S స్టార్టింగ్ ప్రారంభం కార్డు, End card చివర్లో ఉంటుంది.

ఉదా:

S	తెలంగాణ	హైదరాబాద్	కర్ణాటక	బెంగళూరు	ఉత్తర ప్రదేశ్	....	End
---	---------	-----------	---------	----------	---------------	------	-----

20 మంది విద్యార్థులను A, B గ్రూపులుగా విభజించి డామినో కార్డుల ద్వారా వారి మధ్య పోటీని నిర్వహించడం వలన వారు ఉత్సాహంగా పాల్గొని డామినో కార్డులను వరుస క్రమంలో అమర్చుతారు. అనంతరం వారందరికీ ప్రథమ, ద్వితీయ బహుమతులు అందజేసి ప్రోత్సహించడం జరిగింది.

సాధించిన ఫలితాలు

- విద్యార్థులు అభ్యసనలో చురుకుగా పాల్గొంటున్నారు మరియు ఇష్టపడి నేర్చుకుంటున్నారు. అదేవిధంగా చదువులో వెనుకబడినవారు కూడా అభ్యసనలో నిమగ్నం అవుతున్నారు.
- విద్యార్థులకు ప్రాజెక్టు పనిని ఇవ్వడం ద్వారా విద్యార్థులు స్వయంగా డామినో కార్డులు తయారు చేసి ఎలా ఉపయోగించాలో తెలుసుకున్నారు.
- విద్యార్థుల్లో దాగి ఉన్న అంతర్గతమైన సృజనాత్మకత శక్తిని వెలికి తీయడం జరిగింది.
- భారతదేశ పటంలోని రాష్ట్రాల రాజధానులను సులభంగా గుర్తించారు, తద్వారా పట నైపుణ్యాలు పెంపొందించడం జరిగింది.

డామినో కార్డులు - సైన్స్

6, 7వ తరగతి విద్యార్థులకు “శాస్త్రవేత్తలు-వారు కనుగొన్న పరికరాలు” మొదట చార్టుపై రాసి తరగతి గదిలో ప్రదర్శించి పలుసార్లు చదివించి అవగాహన కల్పించాలి. ఆ తర్వాత విద్యార్థుల చేత డామినో కార్డులను ఉపయోగించి కృత్యాన్ని చేయించాలి. ప్రతి విద్యార్థి డామినో కార్డులను ఉత్సాహంతో వరుస క్రమంలో అమర్చుతారు.

ఉదా: S TV జె.ఎల్.బైల్డ్ విద్యుత్ బెంజిమన్ ప్రాంక్లిన్ విద్యుత్ బల్బు థామస్ అల్వా ఎడిసన్ కంప్యూటర్ .... End

సాధించిన ఫలితాలు

- ఈ కృత్యం ద్వారా విద్యార్థులు నిత్యజీవితంలో ఉపయోగించే వస్తువులను, వాటిని కనుగొన్న శాస్త్రవేత్తల పేర్లను, వారి జీవిత చరిత్ర గురించి తెలుసుకున్నారు.
- విద్యార్థులు వారి ఇళ్లలో టీవీ, కంప్యూటర్, ఫ్యాన్, కూలర్, బైక్ మొదలైన వాటిపైన శాస్త్రవేత్తల పేర్లను రాశారు.
- ఈ కృత్యం ప్రాజెక్టు పని పూర్తి చేయడానికి దోహదపడింది.
- ప్రతి రోజు ఉదయం ప్రార్థనలో జనరల్ నాలెడ్జ్ ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పగలుగుతున్నారు మరియు జనరల్ నాలెడ్జ్ పోటీ పరీక్షలో చురుగ్గా పాల్గొంటున్నారు.

డామినో కార్డులు - ఆంగ్లం

4, 5వ తరగతి విద్యార్థులకు మొదటిసారిగా చార్ట్ పై ఆంగ్లంలో వ్యతిరేక పదాలను (opposite words) రాసి తరగతి గదిలో ప్రదర్శించి విద్యార్థులచే చదివించి అవగాహన చేశాక, ఆ తర్వాత ప్రతి విద్యార్థి డామినో కార్డులను వరుస క్రమంలో అమర్చడం చేశారు.

ఉదా:

S

 -

Rich

Poor

 ,

Tall

 ,

Short

 ,

Happy

Sad

 ,

Healthy

 -.....? .....

End

సాధించిన ఫలితాలు

- ఈ కృత్యం ద్వారా విద్యార్థులలో పదజాల అభివృద్ధి (Vocabulary development) జరిగింది.
- LSRW సామర్థ్యాలు పెంపొందించడం జరిగింది.
- ఈ కృత్యంలో 20 మంది విద్యార్థులు పాల్గొనగా అందులో 19 మంది విద్యార్థులు వరుస క్రమంలో అమర్చారు
- విద్యార్థులకు హెలామ్ వర్క్ ఇవ్వడం ద్వారా స్వయంగా డామినో కార్డులు తయారుచేసుకొని వాటిపై opposite words రాసి చూపించడం జరిగింది.
- డామినో కార్డుల కృత్యాధార బోధన ద్వారా విద్యార్థులకు ఆంగ్లం అంటే భయాన్ని తొలగించి ఆసక్తిని పెంచడం జరిగింది.

ఆంగ్లంలో అంత్యాక్షరి

4, 5వ తరగతుల విద్యార్థులకు అంత్యాక్షరి కృత్యం ద్వారా ఆంగ్ల పదాలపై అవగాహన కల్పించడం జరిగింది. అంత్యాక్షరి అనే పద్ధతి ద్వారా ఒక 'పదం' చెప్పి ఆ 'పదం' యొక్క చివరి అక్షరం ద్వారా ఇంకొక పదాన్ని మరొక విద్యార్థి చెబుతాడు. అతడు చెప్పిన ఆ పదంలోని చివరి అక్షరం ద్వారా మరొక విద్యార్థి చెబుతాడు.

ఉదా: Parrot - Tree - Elephant - Tiger .....

సాధించిన ఫలితాలు

- ఈ కృత్యాన్ని విద్యార్థుల చేత నిర్వహించడం ద్వారా విద్యార్థులలో పదకోశ సామర్థ్యం పెరిగింది.
- చదవడం (Reading) అనే సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం జరిగింది.
- ఈ పద్ధతిలో 4, 5వ తరగతుల విద్యార్థులు 24/25 మంది విద్యార్థులు పదజాలాభివృద్ధి సాధించారు.
- వెనుకబడిన విద్యార్థులు కూడా చురుగ్గా పాల్గొన్నారు

సృజనాత్మక సామగ్రి

విద్యుత్ లేని డోర్ బెల్ (Door bell without Electricity)

ముందుగా వాయు పీడనం ద్వారా ధ్వని శబ్దం వస్తుందని ప్రయోగం ద్వారా 6వ తరగతి విద్యార్థులకు అవగాహన చేయడం జరిగింది.

ఈ ప్రయోగానికి కావలసిన వస్తువులు: 1) ఆట బొమ్మలకు ఉండే విజిల్ 2) 500 మి.లీ. పారాచూట్ కొబ్బరి నూనె దబ్బా 3) సన్నని వాటర్ ఫ్లాస్టిక్ పైప్/ మూడు మీటర్లు గల సన్నని వాటర్ పైపుకు విజిల్ ను ఒక

వైపు అమర్చి రెండవ చివర పారాచూట్ ఖాళీ డబ్బాకు అమర్చాలి. ఖాళీ కొబ్బరి నూనె డబ్బాను గట్టిగా నొక్కినపుడు డబ్బాలో సహజ సిద్ధంగా వాయు పీడనం ఏర్పడి సన్నని వాటర్ పైప్ గుండా ప్రయాణించి విజిల్ ను చేరుకొని, విజిల్ గుండా వాయువు బయటకు వెళ్లడం ద్వారా బయటకు ధ్వని శబ్దం వస్తుంది.

ఈ విధంగా విద్యుత్ అవసరం లేని డోర్ బెల్ ను ప్రయోగాత్మకంగా విద్యార్థుల చేత తయారు చేయడం జరిగింది. ఈ డోర్ బెల్ ను ఒక విద్యార్థి మా ఇంటి ముందు బిగించడం జరిగింది. అప్పటి నుండి స్నేహితులు, బంధువులు వచ్చి డోర్ బెల్ ను నొక్కగానే శబ్దాన్ని విని వచ్చిన వారి నుండి సమాచారం తెలుసుకునే అవకాశం కలిగింది.

సాధించిన ఫలితాలు

- ఈ ప్రయోగం ద్వారా విద్యార్థుల్లో దాగి ఉన్న అంతర్గత సృజనాత్మక నైపుణ్యాలను పెంపొందించడం జరిగింది.
- 6వ తరగతి విద్యార్థులు తయారు చేసిన విద్యుత్ లేని డోర్ బెల్ ను చూసి, మిగతా విద్యార్థులు కూడా తయారు చేశారు. వారి ఇంటి ముందు పెట్టుకున్నారు.
- విద్యార్థులు తయారు చేసిన విద్యుత్ లేని డోర్ బెల్ ను విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు చూసి పరిశీలించి అభినందించారు.

పైపు కంపోస్ట్ ద్వారా తడి, పొడి, చెత్తకు పరిష్కారం

(Solution for wet and Dry westage by pipe compost)

5వ తరగతిలోని EVSలో ‘మన ఆహారం-ఆరోగ్యం మరియు పరిశుభ్రత, పచ్చదనం’ పాఠ్యాంశ అవగాహనలో భాగంగా ఇంట్లో, పాఠశాలలో, తడి-పొడి వ్యర్థాలను ఉపయోగించి పైపు కంపోస్టును తయారు చేసే పద్ధతిని గురించి అవగాహన కల్పించడం జరిగింది. దీనిని 5, 6, 7 తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులు 20 మంది ప్రయోగపూర్వకంగా నిర్వహించారు.

ఈ ప్రయోగంలో రెండు పి.వి.సి. పైపులను భూమిలో అమర్చాలి. అందులో మిగిలిన అన్నం, కూరలు, చెట్ల ఆకులు, కూరగాయలు, కట్ చేయగా మిగిలిన తొక్కలు, పండ్ల తొక్కలు, పాఠశాల నుండి ప్రతి రోజు వెలువడే వ్యర్థాలను రెండు పైపులలో వేయాలి, వాసన రాకుండా మూతలు పెట్టాలి.

వారానికి ఒకసారి పేడ నీరు లేదా పుల్లని పెరుగు లేదా బెల్లం నీరు పోయాలి. రెండు నెలల తర్వాత మెత్తగా కుళ్లిపోయి సేంద్రియ ఎరువుగా మారుతుంది. పాఠశాలలో ఏర్పాటు చేసిన కిచెన్ గార్డెన్ కు ఈ యొక్క సేంద్రియ ఎరువులు వేసినట్లయితే మొక్కలు ఏవుగా పెరిగి స్వచ్ఛమైన కూరగాయలు లభిస్తాయి. ఈ కూరగాయలను మధ్యాహ్న భోజనంలో ఉపయోగించడం జరుగుతుంది.

ఈ ప్రయోగం ద్వారా పాఠశాల పరిశుభ్రంగా ఉండడంతో పాటు కిచెన్ గార్డెన్ పచ్చదనంతో పాఠశాల వాతావరణం ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది.

సాధించిన ఫలితాలు

- పైపు కంపోస్టు తయారీ విధానం ద్వారా విద్యార్థుల ప్రవర్తనలో మార్పులు తీసుకురావడం జరిగింది. (తీసుకునే ఆహారం, ఆరోగ్యం పట్ల శ్రద్ధ)
- నిత్యజీవితంలో ఉపయోగించే కూరగాయలు, పండ్లు, కిచెన్ గార్డెన్ లో రసాయనిక ఎరువులకు బదులుగా సేంద్రియ ఎరువులు వాడాలనే ఆలోచనా దృక్పథాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది.
- “రసాయనిక ఎరువులు వద్దు-సేంద్రియ ఎరువులు ముద్దు” అని వారి కుటుంబ సభ్యులకు తెలియజేసి వారి ఇంటి ఆవరణలో పైపు కంపోస్టును ఏర్పాటు చేసుకున్నారు.
- ప్రయోగం ద్వారా విద్యార్థులకు పని అనుభవం, సహకార భావం, శ్రమ పట్ల గౌరవాన్ని పెంపొందించడం జరిగింది.
- పర్యావరణ పరిరక్షణ మన అందరి బాధ్యత అని వివిధ రకాల మొక్కల వేర్లు, ఆకుల ఉపయోగాల గురించి తెలుసుకున్నారు.

తెలంగాణకు హరితహారం

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన అతి ముఖ్యమైన కార్యక్రమం తెలంగాణకు హరితహారం కార్యక్రమంలో భాగంగా ఎం.పి.సి.ఎస్. మోరపెళ్లి మండలం జగిత్యాల రూరల్, 2014 సంవత్సరం సెప్టెంబర్ నుండి 2018 సంవత్సరం మధ్య కాలంలో పాఠశాల ఉపాధ్యాయునిగా జూపాక సుదర్శన్ గారు పాఠశాల ఆవరణలోను, గ్రామంలో రోడ్డుకిరువైపులా మరియు కెనాల్ పక్కన 1150 నీడనిచ్చే మొక్కలు, వేప, రావి, కానుగ, అశోక, ఏడాకుల చెట్టు, జామ, నీలగిరి, దుర్గేడు మొదలగు మొక్కలను నాటి, వాటి సంరక్షణ కొరకు సొంత ఖర్చులతో 100 ఐరన్ శ్రీ గార్డ్లను అమర్చి, నీరు పెట్టడానికి వాటర్ పైపులను కొనుగోలు చేయడం జరిగింది.

- పర్యావరణ పరిరక్షణ కొరకు మా వంతుగా ప్రతి రోజు ఉదయం పాఠశాల సమయానికి అరగంట ముందు మరియు పాఠశాల సాయంత్రం సమయం తర్వాత వాటికి నీరు పోస్తూ కాపాడుతూ వేసవి సెలవులు, సంక్రాంతి సెలవులు, దసరా సెలవుల్లో వారానికి రెండు రోజులు పాఠశాలకు వెళ్లి మొక్కలను పర్యవేక్షించి నీరు పెట్టడం జరిగింది.

- ఎం.పి.పి.ఎస్. దత్తూర్, మండలం గొల్లపల్లిలో ప్రధానోపాధ్యాయుడిగా 2018 జులై నుండి 2022 మధ్య కాలంలో దాదాపు 225 మొక్కలను నాటగా 200 మొక్కలు సంరక్షించబడినవి.
- పాఠశాల ఆవరణలో కిచెన్ గార్డెన్, ఫ్లవర్స్ గార్డెన్, ఫ్రూట్స్ గార్డెన్ ఏర్పాటు చేసి వాటి సంరక్షణ కొరకు కంచెను, నీటి పైపులను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.
- కరోనా కాలంలో పాఠశాలలకు సెలవులు రావడం జరిగింది. మొదటి దశ, రెండవ దశ, సెలవుల కాలంలో కిచెన్ గార్డెన్ నుండి లభించిన టమాటా, వంకాయ, బెండకాయ, బీరకాయ, కొత్తిమీర, మిర్చిలను గ్రామంలోని ప్రజా ప్రతినిధులు మరియు విద్యా కమిటీ చైర్మన్ గారి ద్వారా విద్యార్థులకు పంపిణీ చేయడం జరిగింది.
- హరితహారం-ఆగస్టు 2019 కార్యక్రమంలో భాగంగా 20 బొప్పాయి మొక్కలు నాటడం జరిగింది. ఈ మొక్కల నుండి వచ్చిన 330 పండ్లను విద్యార్థులందరికీ పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

జూపాక సుదర్శన్ గారు పర్యావరణ పరిరక్షణకు చేసిన కృషి ఫలితంగా ఆగస్టు 15, 2017 సంవత్సరంలో గౌరవనీయులు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర రావు గారి చేతుల మీద “రాష్ట్ర స్థాయి హరిత మిత్ర” అవార్డును పొందడం జరిగింది. అలాగే విద్యా రంగానికి వీరు చేసిన కృషిని గుర్తించి సెప్టెంబర్ 5, 2019లో రాష్ట్ర స్థాయి ‘ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ’ అవార్డును కూడా పొందడం జరిగింది.

ఆంగ్ల భాషతో జిల్లా కలెక్టర్‌నే మెప్పించిన విద్యార్థులు

పాఠశాల పేరు, చిరునామా : మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల, కజ్జర్ల,
మం|| తలమడుగు, జి|| ఆదిలాబాద్.

ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు : బి. లలిత

మొబైల్ నెంబర్ : 9290512950

ఇ-మెయిల్ ఐ.డి. : lalitha 856@gmail.com

కజ్జర్ల గ్రామం ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు 10 కి.మీ.ల దూరంలో తలమడుగు మండలంలో ఉంది. గ్రామంలో సుమారుగా 2000 జనాభా కలదు. పాఠశాలలో 1 నుండి 5 తరగతుల వరకు 120 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. ప్రస్తుతం 5 గురు ఉపాధ్యాయులు పని చేయుచున్నారు.

2012లో బి. లలిత గారు ప్రాథమిక పాఠశాల కజ్జర్ల పాఠశాలకు రావడం జరిగింది. ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థులలో ఆంగ్ల భాషా నైపుణ్యాలు సాధించుటకు ఆమె చేసిన కృషి అద్భుతం. పాఠశాల విద్యార్థులు అనర్గళంగా ఆంగ్లంలో మాట్లాడడానికి చేసిన ప్రయత్నాలు ఆమె మాటల్లోనే తెలుసుకుదాం.

విద్యార్థులలో ఆంగ్ల భాష అభ్యసన సాధనా క్రమం

ఇంగ్లీష్ విషయంలో నేను మొదటగా 1వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు గల 'అభ్యసన ఫలితాలు', విద్యా ప్రమాణాలను (అకడమిక్ స్టాండర్డ్స్) అధ్యయనం చేయడం జరిగింది. మొదటగా డిస్క్రిప్షన్ విషయానికి సంబంధించి, 1వ తరగతి పుస్తకంలోని ప్రతి చిత్రానికి వర్ణించడాన్ని నేర్పించడం జరిగింది. ఉదాహరణకు ఒక పాప ఆడుతూ ఉన్న చిత్రం ఉంటే, The girl is playing అని మొత్తం వాక్యంతో oral గా ప్రాక్టీస్ చేయించడం వలన 5వ తరగతి వచ్చే వరకు ఏ చిత్రం చూయించిన విద్యార్థులు స్వంతంగా వర్ణన చేసేవాళ్ళు మరియు రాయడం కూడా చేసేవాళ్ళు. What, Why, Who కలిగిన ప్రశ్నలు కూడా చైన్ సిస్టమ్ గా ప్రాక్టీస్ చేయించేదాన్ని.

ఉదాహరణకు ఒక అబ్బాయి పక్క అబ్బాయిని What is your name? అంటే ఆ పక్క అబ్బాయి జవాబు చెప్పి, తన పక్కపిల్లలను ప్రశ్నను అడగడం చేయాలి. ఇలా వారికి ప్రశ్న మరియు జవాబు రెండూ వచ్చేవి. ఇది కూడా 1వ తరగతి నుండే ప్రాక్టీస్ చేయడం వలన 5వ తరగతి వచ్చే వరకు 30 ప్రశ్నల వరకు సులభంగా చెప్పేవాళ్ళు. తర్వాత రోజూ ఒక ప్రశ్నను చూచిరాతలో రాసి ఇచ్చేదాన్ని. అలా చేయడం వల్ల రాయడం కూడా వచ్చేది. ఆ ప్రశ్నలన్నీ నన్ను కూడా అడగమంటే చాలా ఎంజాయ్ చేస్తూ అడిగేవాళ్ళు.

Recipe విషయానికి వస్తే కొన్ని కీలక పదాలను ప్రాక్టీస్ చేయించినట్లయితే.... ఉదాహరణకు lit, mix, power, add, put etc. ఏ Recipe అయినా రాసేవారు. కొన్ని ingredients కి మాత్రం help చేయాల్సి వచ్చేది. మీరేం తిన్నారు? అది ఎలా చేశారు? మీ అమ్మను అడిగి రాయండి అంటే చాలా ఆనందంగా రాసుకొని వచ్చేవాళ్ళు. ఇక డైరీ రాయడం ఎలా నేర్పించాలి? అని ఆలోచించి 3వ తరగతి నుండి Present Tense మరియు Past Tense, Verbs, Textbooks లో ఉన్న మొత్తం verbs లను రాయించడం, వాటి అర్థాలు రాయించడం వలన మరియు వాటితో వాక్యాలు తయారు చేయడం వలన డైరీ రాయడాన్ని నేర్పించడం జరిగింది. ఉదాహరణకు

I am going to school.

I am not going to school.

I will eat banana.

I won't eat banana.

I went to market.

I did not go to market.

ఇలా positive, negative sentences కూడా ప్రాక్టీస్ చేయించడం వలన 5వ తరగతిలో విద్యార్థులు డైరీ రాసేవారు. 2వ తరగతి నుంచి కూడా lesson చెప్పిన తర్వాత ఆ lesson ని ద్రామా

లాగా పిల్లలతో ప్రాక్టీస్ చేయించడం, 4, 5వ తరగతి వచ్చే వరకు lesson చెప్పిన వెంటనే పిల్లలు ఆ పాత్ర నేనంటే నేను వేస్తానని పోటీపడి ప్రాక్టీస్ చేసి నేర్చుకునేవాళ్ళు. Conversation, letter writing కూడా రాసేవాళ్ళు. పిల్లలు బడికి రానట్లయితే ఇంగ్లీష్ లోనే leave letter రాయమని ప్రోత్సహించేదాన్ని. పాఠ్యపుస్తకంలో ఉన్న పాఠాలకు meanings, opposite words అన్నీ రాయించి రోజూ 10 words డిక్టేషన్ రాయించేదాన్ని. డిక్టేషన్ మాత్రం తప్పనిసరిగా ఉండేది. బాగా చేసేవాళ్ళకు గిఫ్టులు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. Prayer లో ఇంగ్లీష్ లో ప్రశ్నలు అడిగే

విధంగా ప్రోత్సహించడం, ఆగస్టు 15, జనవరి 26 మరియు సూల్ దే అప్పుడు English speech, drama, conversation ఖచ్చితంగా ఉండేవి. రోజంతా దాదాపు నేను పిల్లలతో ఇంగ్లీష్ లోనే మాట్లాడేదాన్ని. టీచర్లు పిల్లలకు ఆంగ్లం నేర్పించాలనుకుంటే పాఠ్యపుస్తకంతో సంబంధం లేకుండా ఎన్నో విషయాలు నేర్పించగలరు. ఒక ఉదాహరణ ఇస్తాను. పుస్తకంలో Let me see అని ఉంది. ఈ ఒక్క వాక్యంతో ఎన్నో వాక్యాలు పిల్లల ద్వారా తయారు చేయించగలం. Let me eat, Let me read, etc. దీంతో పిల్లలు చాలా ఎంజాయ్ చేస్తారు. నేనైతే 1వ తరగతి పిల్లలు 5వ తరగతి వచ్చే వరకు వాళ్ళకు ఆంగ్లం నేనే బోధించేదాన్ని. మరొక క్లాస్ తీసుకోవడం, నా క్లాస్ వేరేవాళ్ళకు ఇవ్వడం చేసేదాన్ని కాదు.

జిల్లా కలెక్టర్ నే మెప్పించిన మా పిల్లల ఆంగ్ల భాష

ఒకసారి మా స్కూల్ కాంప్లెక్స్ ప్రధానోపాధ్యాయులు పి.అశోక్ గారు మా పిల్లల ఆంగ్ల భాషా నైపుణ్యాన్ని పాఠశాల మానిటరింగ్ లో భాగంగా పరిశీలించి అభినందించారు. అంతేకాకుండా స్కూల్ కాంప్లెక్స్ సమావేశంలో అన్ని పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల సమక్షంలో మా పిల్లల ఆంగ్ల భాషా నైపుణ్యాల ప్రదర్శనను ఏర్పాటు చేశారు. ఆదిలాబాద్ మరియు తలమడుగు మండల విద్యాధికారులు కూడా మా తరగతి పిల్లల ఆంగ్ల భాషా నైపుణ్యాలను చూసి అభినందించడం జరిగింది. అప్పటి DEO లింగయ్య గారు దాదాపు ఒక గంట సేపు పిల్లలను పరీక్షించి అందరికీ

కలెక్టర్ దివ్య దేవ రాజన్ పిల్లల ఆంగ్ల భాషా నైపుణ్యాల పరిశీలన

డిక్షనరీలను బహుమతిగా ఇచ్చారు. కలెక్టర్ దివ్య దేవరాజన్ గారు కూడా ఇంగ్లీష్ క్లాస్ చూసి పిల్లల ఆంగ్ల భాషా నైపుణ్యాలను పరిశీలించి ఎంతగానో మెచ్చుకొని అభినందించడం జరిగింది.

పాఠశాల విశిష్టతలు

విద్యార్థులలో ఆంగ్ల భాషా నైపుణ్యాలు పెంపొందించడానికి, పాఠశాల గ్రామస్థుల నమ్మకాన్ని సాధించడానికి పాఠశాల నిర్వహించే అనేక కార్యక్రమాలు తోడ్పడ్డాయి. వాటిలో మా పాఠశాల ఉపాధ్యాయులైన శ్రీకాంత్ గారి పాపను మా పాఠశాలలోనే చేర్పించడం తల్లిదండ్రులలో ఆసక్తిని, నమ్మకాన్ని బాగా పెంచింది. ఆంగ్ల భాషలో ప్రావీణ్యం కల్పిస్తామని ఇచ్చిన భరోసా కూడా బాగా పని చేసింది.

గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షకు విద్యార్థులను సన్నద్ధం చేయడం విషయానికి వస్తే పాఠశాల ముగిసిన తర్వాత ప్రతి రోజు గంట వరకు అదనపు క్లాసులను తీసుకొని గురుకుల కొరకు ప్రాక్టీస్ చేయించడం వలన దాదాపు 50-60 విద్యార్థులకు గురుకులంలో సీట్ రావడం జరిగింది. కానీ 4వ తరగతిలో పిల్లలు గురుకులంలో చేరడం వలన మా పాఠశాలలో నమోదు తగ్గుతుంది. అయితే ఈ పాఠశాలపై ఉన్న నమ్మకంతో కజ్జర్ల గ్రామానికి దాదాపు 7 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉండే బట్టి సావర్ గాం నుంచి కూడా 10 మంది ప్రాథమిక స్థాయి పిల్లలు పాఠశాలలో చేరడం వల్ల పాఠశాల నమోదు పూర్వ స్థితిని నిలబెట్టుకోగలిగాం.

పచ్చదనం (greenary) విషయంలో నగేష్ సార్ మరియు చిన్నయ్య సార్ల ఆలోచనతో పాఠశాల ఆవరణలో చమన్ ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. బోధ నియోజకవర్గ గౌరవ శాసనసభ్యులు మరియు గ్రామ సర్పంచ్ సహకారంతో బోర్వెల్ వేయించి, పూల మొక్కలు, పండ్ల మొక్కలను పెంచి ఒక ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. బడి తోటలో పండిన కూరగాయలను మధ్యాహ్న భోజనంలో ఉపయోగించడం జరుగుతున్నది. బడి తోట నిర్వహణలో సి.రాజు సార్ గారి పాత్ర ఎంతో ఉంది. బడి తోటకు జిల్లా స్థాయిలో 2వ ప్రైజ్ వచ్చింది.

గ్రామస్థులందరూ అభివృద్ధిని చూసి పాఠశాలకు ఒక 55" టి.వి. కూడా కొని ఇవ్వడం జరిగింది. మండల స్థాయిలో పాఠశాలకు క్విజ్, పద్యాలు, డ్రాయింగ్, నృత్యం అన్నింటిలో మొదటి బహుమతి వచ్చింది. ఏకధాటిగా విద్యార్థులు 100కు పైగా పద్యాలు పాడడంలో మొదటి బహుమతి వచ్చింది. అప్పటి DEO సత్యనారాయణ గారు పాఠశాలకు రూ.10,000లు ఇచ్చారు. ఈ పాఠశాలను జిల్లా అధికారులైన శ్రీ రిజ్వాన్ భాషా షేక్, అడిషనల్ కలెక్టర్ కూడా సందర్శించి, పాఠశాల చేసిన కృషిని అభినందించడం జరిగింది. ఈ విధంగా అందరి సహకారంతో పాఠశాల మండలంలోనే మొదటి స్థానంలో కొనసాగుతోంది.

శ్రీ రిజ్వాన్ భాషా షేక్, అడిషనల్ కలెక్టర్ పాఠశాల సందర్శన

GHS MARKAZI PROMOTES HOLISTIC DEVELOPMENT OF STUDENTS

Name of the School	:	GHS Markazi, Lashkar Bazar, Hanumakonda, Dist. Hanumakonda.
Name of the School Head	:	Mohammad Anwar
Mobile Number	:	9701683140
Email ID	:	ghsmahnk@gmail.com
Website	:	https://ghsmarkazi.governmentschools.org/

The mission of the government schools in Telangana state is to develop young minds into all-rounders. The government school authorities have been working hard to provide high-quality education and provide students with a unique learning experience by involving them in a variety of activities. The Government Markazi High School is one such school that has been taking bigger steps to help students become knowledgeable and bring their talents to the fore.

BEACON

B- Best
E- Education in
A- Academic,
C- Cocurricular
O- Orientation for
N- Next Generation

In 1940, the Government Markazi High School was built, and in 1944, it was upgraded. It has been on developmental wheels since that time. It is located in the heart of the historical city Hanumakonda. The current student population is 1139, the highest in both the erstwhile Warangal district and the present Hanumakonda district, it is due to the staff's efforts to offer high-quality education and initiatives taken for each individual's overall growth. Here we bring to you the conduct of various school activities by committed teachers-

Science activities

Theoretical knowledge combined with practical exposure has helped induce scientific temper and foster analytical and critical thinking. Students undertake experiments daily in the well-equipped Science lab. In Regular practical sessions, students apply the classroom

learning and sharpen their mind to think innovatively. In addition, field trips have instilled a desire in students to explore the unknown. The school recently made trips to the regional science centre, NIT Warangal, and Vana Vignan. Also, the school formed a Science Club (Susrutha) that was recognised by the VIPNET (Vigyan Prasar Network). The school conducted corona awareness programme, plantation in the school premises and campaign against superstitions. Keeping the scientific spirit alive, students have made it a norm to participate in Inspire-Manak Awards and give Vidyarathi Vigyan Manthan, VVM, a national online exam every year. The hard work of students and the commitment of teachers has resulted in outstanding achievements. In 2016, a student Donthula Ruchitha, X class, was selected for Inspire-Manak Awards, a student K. Juvvi Sree, X class, stood second at the district level in the Anveshika Experimental skill test, and students of this school positioned top in VVM online exam this year, at the district level.

Affiliation certificate of our science club with VIPNET

Aside from having a Science lab and a Science club, the school administration has sought the approval of an Atal Tinkering Lab to provide a much more stimulating learning environment for tomorrow's young scientists.

National Means Cum Merit Scholarship, NMMS

NMMS rankers during the year 2019-2020

The school teachers encourage students hailing from low-income families to take up the NMMS test for financial assistance to continue their education. It is a nationwide test that is mostly scheduled in November every year. The central government credits Rs 12,000 annually to those students who clear the exam. The teachers give students appropriate training and prepare them for the exam. They take special classes before and after school hours, conduct mock tests and guide students to work on their gaps to give their best in the final exam. As a result, the school has recorded many students receiving this scholarship. Here we go,

A total of 30 students cleared the exam since 2014.

2017-18 and 2018-19   - 3 students

2019-20   - 6 students

2020-21   - 5 students

Physical Education

Vaddeboina Rani, the school's PE, is an active and vibrant individual grooming pupil into potential players. Under her tutelage, many students brought accolades to the school. Games are held regularly on school grounds, and students are encouraged to participate in District Sports Authority Warangal's special camps. Physical education for pupils served to bring out students' skills, increase focus and instil a sporting spirit.

To support the teachers and students' commitment to winning medals, the school purchased the required sports material through donations from the Alumni Association.

Achievements

B. Sai Kumar, B. Shivaji, participated in 65 Telangana State Level School Games. Both had won the first position in the National Level Hand Ball Championship 2019 in Manipur. K. Avinash, Class X, was one among the players in the state cricket team that won the District Level Cricket Tournament.

National Cadet Corps (NCC)

The school started NCC units with an Army wing under the command of 10 (T) Bn NCC In-charge, K. Vasu SA (Bioscience) and an Airwing under the command of 4 (T) Bn NCC In-charge, Y. Venkateshwer Reddy SA (Maths) to instil discipline, leadership qualities, service to society, and patriotism. The pupils participated in a variety of district and state-level programmes and community mobilisation efforts. The cadets arrange activities such as pollution control awareness, drug abuse, anti-tobacco day, Swachh Bharat, quit India rally, and the Digital Forum. All of these has improved their leadership skills.

Highlight

In 2021-22, this school's cadets were chosen as the top cadet in the Warangal group. In Telangana, this is the only government school with the army and air wing personnel totalling 150 cadets.

Student Police Cadet

The police department has introduced SPC to our school for the 2019-20 academic year. This SPC enrolled 44 students (22 girls and 22 boys). This unit is led by Sri Sadanandam, ACP. The SPC increases student understanding of law and order, discipline and service, social issues, traffic rules, and other topics. For the smooth conduct of student police cadet, teachers received accolades at the district and state levels and recognition from Rotary International, Lions Club, and other organisations.

Literary and Cultural Participation

Students participate in essay writing, elocution, drawing competitions. The private organisations conduct these competitions regularly. In the year 2019-20, our students bagged consolation prize in state level Telangana nataka utsavalu at school level.

The school formed a cultural committee that works to bring out the hidden talents of children. V. Pydi, School Assistant, Telugu language, heads the cultural committee. Special training is provided to students with the help of Bramaramba, a dance teacher.

School Infrastructure

- The community and NGOs have been at the forefront of school development. In 2020-21, one of the reputed NGOs donated a sound system in the presence of Honourable MLA. A charity trust donated notebooks to students, Youth for Seva donated bags and masks to the students, and an NGO donated a TV to the school. Also, the alumni association is providing funding to the school development.

- Additional classrooms were built with the funds from Sri Chada Suresh Reddy, the former M.P. who was the ex-student of this school.

- The school created a website to keep students and parents regularly updated with school activities, timetable, scholarships, competitive exams, celebrations, Formal Assessments, links of all textbooks of classes 1 to 10.

Website address: <https://ghsmarkazi.governmentalschools.org/>

- Spacious laboratory for lab activities, a computer room with 20 computers, Digi classroom with projector and K-YAN.

- The school has a good powerhouse of knowledge, i.e. library with 6000 different subject books and literature.
- Vocational education with specialization in Electrical House Wiring and Domestic Appliances.

Haritha Haram

To provide a pleasant and conducive environment for students, the school collaborated with the National Green Core Committee. The students and teachers planted various saplings on campus. They started to plant saplings in their homes as well. For making the campus lush green, the school staff donated pots, plants and manure to the school. The students and teachers actively participate in the state's prestigious Haritha Haram programme. It has induced a sense of belongingness in students and developed sensitivity towards nature.

The school's initiatives and continued efforts of teachers have garnered parents' trust, which led to an increase in enrollment. The total student enrollment is 1139, of which 400 students were newly admitted. "We are achieving all these with the cooperation

GPPS LASHKAR BAZAR IS NO LESS THAN ANY PRIVATE SCHOOL

Name of the School : Govt. Practicing Primary School E/M, Lashkar Bazar,
Dist.: Hanumakonda.
Name of the School Head : Gadari Uppalaiah
Mobile Number : 9701958426
Email-ID : gppsemlb@gmail.com

On 17 August 2015, I was transferred as the Headmaster to Government Practicing Primary School; Hanumakonda is located in the heart of Hanumakonda town near DIET, Warangal and surrounded by government offices. The student strength of the school when I

assumed the charge of Headmaster was 175 with five classrooms and five teachers. The appearance of the school building was very dull without whitewash and no basic amenities. It was established in the year 2001. In comparison to the city's population, the strength of students was very poor. The residents around the school locality comprise mostly poor families who are daily wage earners. The majority of students are from BC communities and Minorities. After careful observation, I realized that the surrounding colonies' inmates are sending their children to private schools by spending thousands of rupees. They thought that private schools offer better education than government schools. In an attempt to change parents' perceptions and address the challenges, I collectively worked with staff members to improve the education quality and school ambience. As a result, the enrolment of students increased to 577. The District Education officials and State Higher Authorities

often visit the school to witness the developments in the school both physically and academically. They all appreciated the Headmaster and teachers for making strenuous efforts to bring glory to the school.

Important Challenges the Headmaster faced as school Leader

- 1) Lack of basic facilities like water, washrooms, additional classrooms, and kitchen shed
- 2) Competition from private schools
- 3) Need of Library and Computer
- 4) Non-payment of electricity bills

Action speaks louder than words. We have collectively worked to improve the school's infrastructure, students' academic performance, and overall development. After assuming the charge of Headmaster at the school, I got clarity on how to improve the conditions prevailing in the school. I conducted regular staff meetings with the teachers and considered their suggestions to prepare an action plan. At first, we addressed the issue of washroom and water facilities. For this, I took a step forward and raised a fund of Rs 17,000 from my staff and my self to construct a water sump as to address the scarcity of water in the school premises. For installing other basic amenities, teachers, M. Thirumala, G. Tulasi, A. Usha jointly contributed Rs 25,000. Here we go with the other developments of school.

Infrastructure

Additional classrooms

The committed and dedicated work of the Headmaster and staff made the District Educational Officer, Sri. K. Narayana Reddy take a keen initiation and ask the SSA, EE to construct a washroom and overhead tank with a running water facility. Earlier, the mid day meal preparation took place under a tree. To provide hygiene food, we constructed a kitchen shed. I gave proposals to Warangal Municipal Authorities for additional classrooms for 40 lakhs under CMA (Chief Minister's Assurance) Fund. **It is the first primary school to get 40 lakhs worth of additional classrooms under CMA funding.**

Beautification of the school premises

The increase in enrollment also made me think about changing the school's appearance. I have initiated with the support of K. Narayan Reddy, DEO, and met Hon'ble District Collector Ms. Amrapali, IAS, to explain the necessity of beautifying government schools. She readily accepted my proposal and gave a circular to paint all the Warangal Urban District government schools with colorful and uniform paintings.

Library and reading room facility

Earlier, there was no separate library for the school. With the donations from Abdul Kalam Foundation, I have procured three hundred books to the school library and established a fully-equipped library. The books include storybooks, subject books, moral story books, biographies, etc. A separate reading period is allocated in the regular timetable, and the concerned teacher gives one book to each student and encourages them to read. Our motto is to make our students independent learners.

Digital Education

Going with the digital revolution, we have emphasized digital education. We got support from CASE India, which donated 70,000 worth of K-YAN. For this, we have got sanction of the separate digital classroom with state-of-the-art facilities like flooring and false (POP) ceiling. We are the first Primary School in our district to get K-YAN and possess a separate digital classroom.

Computer Classes

We used the computer to teach online classes during the pandemic. Regular classes were conducted to know how to use the computer. We also approached Tata consultancy, which donated seven desktops for our school, and we installed them in a separate computer lab. Now, we are making all efforts to establish a computer lab and an instructor to teach students the basics of computers. Also, help them adapt to YouTube navigation to find the videos teaching subject lessons from a practical point of view.

Waiver of electricity bills

It became troublesome for the school to pay the 27,000 rupees electricity bill. I approached the Hon'ble district collector, Ms. K. Amrapali, and explained the situation. Responding to our request, the District Collector has paid the electricity bills of this school and all other primary schools of Warangal Urban district.

Academic Development

3-R Programme

We conduct the 3-R Programme within the school hours in regular timetable. It is a regular activity. The students were divided into groups based on their learning levels. We document the learning levels of the students. The teachers follow differentiated learning and focus on individual learning gaps. Teaching staff members monitor the progress of the students in each subject. Also, the teachers motivate those students who are academically good to support those who need a push to cope in their studies. Through the 3-R Programme, we could achieve minimum skills like reading, writing, and arithmetic in 80% of students. Also, students have improved their academic performance and are trying to compete with students who have an excellent academic record. The teachers develop new teaching methods in the 3R Programme in the review meetings.

Also, we strongly focus on every child's listening, speaking, reading, writing, and problem-solving skills. We make students write short stories and poems. Students write stories or content describing important days, festivals, and social issues. Further, to improve the writing and reading skills, our teachers make students read storybooks and instruct them to write on the activity or a program conducted in school or at home.

Project work

The staff encourages students to do project works on different topics of all subjects. They formed a separate group of students for the meticulous conduction of project works. One of the projects is taking students on excursions. To teach students the significance of historical places, we take students on excursions to nearby places since 2016-17. The places covered under excursion were the famous Fort Warangal, the capital of the Kakatiya Dynasty, Ramappa Temple, and Lankavaram. We are conducting all-important national days that reflect our country's culture and tradition. It has improved their knowledge and helped to overcome the stage fear of students.

COVID-19 Pandemic: Online Education-Grappling with the new normal

It is quite an alarming situation for both the teachers and students to tackle the pandemic situation. In the beginning, to get connected with the students, we created class-wise and subject-wise WhatsApp groups. We distributed worksheets, and later our teachers learned how to create online worksheets, and they started to send online live worksheets for all subjects. It caught the attention of the parents. They appreciated the teachers as their children got marks instantly after submitting the answers in live worksheets. There is all scope for correcting their wrong answers.

Next, we thought to utilize this pandemic time fruitfully and productively. I have initiated to start video conferencing tools like WhatsApp group video calling and ZOOM Video conferencing tools. The parents also supported me very much in this regard. I meticulously designed a timetable for all the classes and started online classes for our primary school students. We are the first primary school to start full-fledged online classes with the perfect timetable in our district. The district officials also appreciated our efforts.

Impact of digital education

1. Abstract concepts of math are made concrete.
2. Enhanced learning experiences.
3. Increased student motivation.
4. Improvement in communication skills of the students after watching videos.
5. Gained the confidence of the parents as we are imparting the digital education

Other Initiatives for students' holistic development and parents' participation

Swatch Bharat- Swachh Vidyalayam & Haritha Haram

We ensure that the school is clean and green. We are not allowing plastic bags into the school premises. We planted several saplings in the school compound and grew a kitchen garden on the school premises. When I took charge as a headmaster, the school had no greenery on its premises. I motivated teachers and students to turn the school premises into lush green. We have planted many varieties of plants. The students cultivated the habit of planting saplings and watering them. They do it at their homes and bring some flowering plant saplings to school. The teachers have contributed to the expansion of the kitchen garden and greenery in and around the school by donating plants and sharing the expenses to be paid to the guard appointed to look after the plants. This activity of Haritha Haram created a sense of belongingness in students and an opportunity to practically learn about plant growth, and knowing the scientific names of plants.

Health Camp and Little (Chinnari) Doctor

With the help of SMC and donors, we have arranged a health camp with (2) specialist doctors in the school and gave medicines to students free of cost. To increase the awareness among the students, we also conducted the Little Doctor program. The

program aims to make children conscious of their health. A student acts as a patient and comes to the doctor (student) for treatment. The doctor (a student) will diagnose the problem and suggest overcoming the illness. In this way, we taught students the procedure to diagnose small wounds and basic medication. As a result, when the student gets hurt in school, he uses the school's health kit for dressing the wound. The basic medicines for fever, cough and cold are available in school. Because of this, the school has gained the trust of parents. The improved health of students reduced the number of absentees.

Cultural Programmes

We celebrate all-important national days that reflect our country's culture and tradition. It has improved their knowledge and stage fear of students. The students actively participate in dancing, singing, painting, and playing skits. Students enact plays on social issues like child marriage, girl education, environment protection, energy conservation, to name a few. Recently, a team of students enacted a skit that educated the fathers in the village about how can alcohol consumption is injurious to health and family.

Building relations with community and parents

To strengthen parents' relationships and the local community, the school administration celebrates the birthday of a student in school in the presence of his/her parents, teachers, and classmates. The teachers keep the stationery items like pens, notebooks, pencils and hand them over to poor students when needed. Also, the teachers keep in regular touch with parents. They inform parents about their child's learning standards, and both come to a common ground for implementing a plan of action for a positive output.

Gaining the confidence of parents

Providing students with quality education, introducing students to digital education and nourishing them to holistically grow into better individuals has prompted parents to join their wards in this school. The teachers admitted their children to Govt. Practicing Primary School E/M, Lashkar Bazar gave a big boost to other parents. Around 21 parents working as government and private college lecturers, officers of police departments, bank employees, top MNC companies, and other private employees joined their children in this school.

Reflections by District Officials & Community members

Teaching is the noblest profession, and Mr. G.Uppalaiah has been rendering his service for a noble cause, i.e., to bring changes in the students' lives. His vision and mission to impart quality education to the students of government schools are highly appreciable. He is a true leader who transformed the school by supporting the Department, NGOs, CSR grants, and his staff members. The student of his school get prizes at the District level in curricular and co-curricular activities conducted by the Department of School Education.

-DEO, Warangal Urban

The winning of a student from GPPS Lashkar Bazar over a private school student at a competition surprised me. The student was given a questionnaire that comprises questions from Mathematics, EVS, and English subjects. I observed that the government school teachers are striving to provide quality education to children.

- Excerpts from the letter of Colony President, Nainnagar

*Smt. Chitra Ramachandran, IAS,
Spl. Chief Secretary to Education,
Govt. of Telangana visited the school.*

*Sri Vinay Bhaskar, Hon'ble MLA,
Telangana visited the school.*

ALL ROUND DEVELOPMENT OF STUDENTS LEADS TO BETTER AND PROSPEROUS SOCIETY

Name of the School	:	M.P.P.S. Peddagopularam, Mdl. Munipally Dist.: Sangareddy.
Name of the School Head	:	S. Vani
Name of the Teacher	:	M. Anuradha
Mobile Number	:	83309 48820
Email ID	:	anuambadas@gmail.com

School

The school is located in Peddagopularam, Munipally Mandal. Sangareddy District. The school is about 3 kilometers from Budera Chourasta on Bombay Highway towards Zaheerabad from Sadasivpet. The strength of the school is 165 from class 1 to class 5. The school building is having 5 rooms and is under shady trees. Majority of the students come from Peddagopularam village and few are from surrounded villages. Five teachers are working in the school. Most of the students are from poor families (Below Poverty Level) and majority are from backward sections of society.

Vision

Apart from routine regular classes with the vision to have all round physical and mental development and to have better and prosperous future to students, the teacher has taken number of initiatives to impart scientific temper and focused on providing coaching for competitive examinations after school hours.

Circumstantial background for Vision

Because the parents are uneducated, they are dependent on seasonal works. The nature of seasonal work is migrative and temporary. Due to low wages and with the prospects of earning more in a short period, the parents take their children to work along with them. This results in low attendance of students. The chances of becoming child labor are more, since most of the students live with their parents. These circumstances will lead to dropouts and students are automatically detached from education system.

If the students are admitted in Gurukulas, Navodaya and Model Schools, the dropout of students will be avoided and good quality of education will be available to them. The hurdles of students to excel in all fronts can be avoided by doing so. The students will be nested under quality ecosystem of education. Gurukulars and Navodayas Schools provide nutritious food to students which results in good physical and mental health. Further, Gurukulas and Navodaya Schools impart discipline. This environment will lead to becoming good and responsible citizens.

Activities and their outcomes

The teacher has identified the slow learning students and conducted subject-wise special classes to respective students to improve their knowledge. During this session, the teacher clarifies the student's doubts. As most of the students keep quiet and won't express their doubts during regular classes due to various reasons, these special classes are helpful. The friendly behaviour of the teachers will help the students to express their doubts with out any fear and seeks solution from them. Weekly once quiz was conducted to improve general knowledge. Prizes were also distributed to best performer with the intent to inspire other students.

Importance was given to learn English, because it is the language of international communication, the media and the internet. Whether it is for professional or personal reasons, understanding the importance of English will help reach academic goals. Students are asked to read daily English newspaper to improve their speaking and gain general knowledge.

Further more, coaching is given to improve numerical ability. It is done to enhance maths skills and tends to focus on several specific areas.

Daily 1 hour free coaching is given to students, appearing for Gurukulas, Navodaya and Model School entrance examinations. Requisite study material like subject wise questionnaires, work sheets and solutions of important questions are prepared and provided to students. In addition to this material comprising general knowledge books, puzzles was also provided. Children were made to collect puzzles, sudoku as a hobby since childhood. All the study material was provided to students free of cost. The outcomes since joining are as follows:

Teaching and Learning Material (TLM) System:

Providing education through books is conventional system which we used to follow. Instead of this system, TLM (Teaching and Learning Material) is being used for education. Instructional materials are teaching/learning materials (TLM). It is any material used to enhance their teaching to be more comprehensive and effective in the classroom to achieve desired learning outcomes.

The teaching-learning materials are usually are of three types i.e. Audio Aids, Visual Aids and Audio-Visual Aids. The teacher has used Visual Aids for the said purpose. These aids help to learn by stimulating the visual organs. Lines, patterns, colourful imagery, bright colours all contribute as visual aids. These are eye-catching in the literal sense and facilitate learning. Eg: globes, blackboards, maps, charts, etc.

The role of TLMs in the classroom are to make learning real, practical and fun for children. It is used to illustrate or reinforce a skill, fact or idea. TLMs also help in bringing novelty and freshness in classroom teaching as it relieves learners from anxiety, fear and boredom.

Explanation to Students on time with TLMS, P.S. Pedda Gopularam

Explanation to Students on height measurement P.S. Pedda Gopularam

Explanation to Students of functions and duties by V.R.O, P.S. Pedda Gopularam

Best Teacher Award at District Level from District Collector, 2019

Arts and Crafts:

Art and craft activities give kids a sense of achievement and allow them to take pride in their work which builds confidence. Art nurtures the child to be inventiveness as it engages the child in a process that helps in the development of self-esteem, self-discipline, cooperation, and self-motivation. Children's self-esteem will improve as there is not right or wrong in self-creative creation. Keeping in the view the importance of above aspects to excel in life, every Monday a session was conducted particularly for Arts and Crafts after the school hours. Initially there was resistance from students to attend the classes, but after prize distribution was done to some students, rest of the students showed enthusiasm and joined the classes.

Usually a topic is given or situation is explained or story is told to students and was asked to come-up with their presentation in the form of paintings and making toys (only with paper or used material).

Inexpensive art materials were used. Stationery, brushes and paints were provided to them. Encouraged students whose work is innovative and different from others and in line with the inputs provided by frequent discussion about their creativity in the classes at appropriate situation. These students were introduced to higher authorities on the every of Independence Day, teacher's day and republic day. Students were honoured by displaying their art and craft works. At most care was given to safeguard the works of students in school.

Knowledge can be easily inducted to students, if education is provided by visuals. For this purpose, The teacher has painted the walls of class rooms with mathematical tables, days, weeks, months and measurements for detailed explanation to students. National leaders were also painted on the walls of the school taking the assistance of students.

Explaining how to draw the Sparrow in P.S. Pedda Gopularam

Craft Works by Students

One of the Craft Work

The outcome has boosted their brains, improved memory, enhanced creativity and critical thinking skills. The outcome of this is very inspiring since the students are excelling in all fronts of education. Students got admissions in Gurukulas, Navodaya and Model Schools. This also resulted in personality development of student.

Counselling:

Every fortnight counselling session (duly explaining the importance of education in one's life) was arranged after prayer in the morning. In this counselling the parents were made aware about the children's overall performance and were instructed to focus on poor subjects. Special attention is given to the parents of dropouts convincing them to re-admit their children for resuming their education. The outcomes of this is increased enrolment, parents started sending students regularly and stopped them to work with them during school hours.

World Records/Appreciation/Membership Invitations Received

Social Activities:

Every year, on the birthday of her son and daughter, Smt. M. Anuradha of this school teacher has been distributing general knowledge books, pens & pencils, geometry boxes, bags, slates, napkins, water bottles and chairs for aiding proper education to economically backward students, right from the year 2005. The intention is to ignite a desire in students, to help the needy people, to the extent possible, improve personal and social connections and focus on academic achievement. Apart from above, the teacher has distributed 2 plants to all students in schools, she has worked till now. Students are asked to plant one at their residents and another one in school premises. Student name is given to each tree and the respective student is made responsible to take care. This has in turn increased enthusiasm in students to take care of plants and increased the greenery.

During lockdown period in the year 2019, she helped the needy people by providing food and clothes. She painted a saree, in a time bound period, which has received awards from different organizations all over the country.

1.1. Received the Best Teacher Award at Mandal Level during 2017

1.2. Received Best Teacher Award at District Level Level from Collector In the year 2019.

1.3. Received invitation from UNESCO for membership.

అవార్డుల అనురాధ..

ఋజుంగం నమస్తే తెలంగాణ

- మండల, రాష్ట్ర స్థాయిలో అవార్డులు
- అదర్స్ మహిళా ఉపాధ్యాయురాలు

మొగిపర్తి, మార్చి 7: మండలంలోని పెద్దగోపురాలం ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలలో చదువు నిర్వహిస్తున్న ఉపాధ్యాయురాలు అనురాధ పేరు చెరితే మండలం నుంచి శిల్పా స్థాయి వరకు తయారైన పాఠశాల అంజనా లేదు. మొగిపర్తి ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలలో చదువు నిర్వహించి, అనంతరం ఇదిగోపురం

లంలోని పెద్దగోపురాలం ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువు నిర్వహిస్తున్నది. విద్యార్థులకు అర్థమయ్యే విధంగా పాఠాలు బోధిస్తున్నది. కి. వైపు బొమ్మలు గీస్తూ (ఆర్ట్స్) వేస్తూ ఉంటుంది. పాఠశాలకు సలహా ఇచ్చే సమయంలో ఆర్ట్స్ పోటీలు ఎక్కడ నిర్వహించినా పాల్గొని మొదటి బహుమతి సొంతం చేసుకుంటుంది. మొదటి నుంచి ఆర్ట్స్ వేస్తూ అందరినీ ఆకట్టుకుంటుంది. అనురాధ చేయ వలసిన అవార్డులు సొంతం చేసుకున్నది.

ఉపాధ్యాయురాలు అనురాధ సొంతం చేసుకున్న అవార్డు

గిన్నీస్ రికార్డ్ లక్ష్యంగా...

ఆర్ట్స్ వేస్తూ గిన్నీస్ రికార్డు సాధించడమే చెల్లెల లక్ష్యం పెట్టుకున్నా లేదు చిన్నప్పటి నుంచి ఆర్ట్స్ వేయడంలో ముందుంటాను, బొమ్మలు వేస్తూ ఇప్పటికీ చాలా రకాల అవార్డులు సొంతం పొందాను. గిన్నీస్ రికార్డు సాధించాలన్నదే చెల్లెల లక్ష్యం. ప్రభుత్వం పాఠశాలలో చదువునే విద్యార్థులకు ఆర్ట్స్ వేసేందుకు ప్రతి పాఠశాలకు ఆర్ట్స్ సెక్షన్ తీసి నియమిస్తే బాగుంటుంది.

-ఉపాధ్యాయురాలు, అనురాధ

గ్రీన్ ఇండియన్ అవార్డు లందుకుంటున్న ఉపాధ్యాయురాలు అనురాధ (పైలో)

TSWR COE(G) VIKARABAD IS FACILITATING STUDENTS IN THEIR HOLISTIC DEVELOPMENT

Name of the School	:	TSWR COE (G) Vikarabad, Dist.: Vikarabad.
Name of the Principal	:	P. Aparna
Mobile Number	:	9704550229
Email ID	:	prl-rr-vkbd-swrs@telangana.gov.in prl.rr.vikarabad@gmail.com

The school is a hub for learning. Students are exposed to various topics and gain knowledge in academic and non-academic areas. Reading what is published in textbooks and studying solely to pass an exam is an outdated and ineffective method of education. Today, schools are taking steps to immerse students in the world of knowledge, allowing them to choose their areas of interest and assisting them in developing their natural abilities. The TSWR COE(G), Vikarabad, has followed a path toward students' overall growth by keeping in mind changing educational demands.

School Vision:

“The vision of our school is to provide quality education while equipping students with knowledge and skills in their chosen stream, inculcate values identify hidden talents, provide opportunities for students to realise their full potential and thus shape them into vanquishers, global citizens and good human beings with a sense of responsibility.”

With a student population of 720, the institution established its identity. The Center of Excellence, vocational college, freedom schooling, and District Coordinator Office are all specialties of the institution. The principal's name is Ms. P. Aparna, and she is well-known for her dedication to the school, which is constantly concerned about the wellbeing of students. She's also a four-time winner of the Best Principal award. The school's principal and teachers have developed a vision for students' advancement. They are all working towards keeping up their vision and, as a result, producing a positive learning environment for the children.

When schools were closed due to the pandemic, TSWR COE(G) handled the issue smoothly and ensured that education continued. To engage students, in July 2021, they began implementing the institutional plan. The fundamental goal of creating an instructional plan is to standardize all academic and non-academic activities and provide the greatest possible education to students with the resources available.

Let us take a peek into the activities:

Multiverse

A multiverse is a hypothetical group of parallel universes. It is the study of everything that exists in universes. It includes the physical principles and constants that describe space, time, matter, energy, and information. This program teaches students about space and allows them to develop an interest in space studies and pursue it as a career. As students do not have an idea about space science, teachers send relevant videos to study. The videos assist students in learning about time, energy, space, planets, physical laws, galaxies, stars of different universes. After the students watch the video, the subject teacher questions students related to the video content. Also, students prepare presentations on different topics in space sciences.

Hands-on Activity

Teachers encourage students to experiment for practical experience of lessons learned in classroom. The scientific experimentation with the available materials at home has stimulated the scientific temper in students.

These are some of them.

- ◆ Acid or base test by rose petals
- ◆ PH indicator using onion/beetroot
- ◆ Change the effect of force with areas of contact using pen, tray, sand brick.
- ◆ Refraction of light using water in the glass
- ◆ Magnetic poles using a needle and thermal balls
- ◆ Newton's disc with used compact disc

We Time

Students participate in arts and crafts during 'We Time'. Students get involved in drawing, painting, carving, leaf art, stone art, 3D drawing crafts, and the making of decorative items such as wall hangings, doormats, and photo frames. They also do these arts at home using the resources they have.

Aqua Girls

Teachers teach students about oceans and aquatic species. Every Wednesday, teachers show videos that explain facts about oceans.

Quiz and other activities:

Students are given the topic ahead of time to prepare for and participate in a quiz. These include current events, everyday topics, general knowledge, etc. Among the other activities are:

- Describe the picture in Telugu or English.
- Complete the story by using given hints/clues.
- Write a story by describing the given picture
- Reciting Telugu/Hindi/English poems.
- Occasionally we celebrate special days also by conducting
  - Roleplays
  - Greeting Card Preparation
  - Singing
  - Drawing
  - Handwriting Competition

Teaching Vedic Maths

As Vedic mathematics fosters mental calculations and makes it easier to solve difficult mathematical equations, the school arranged a Vedic maths class once a week for students to classes 6 and 7.

Teachers teach sixteen Sutras or Word Formulas and thirteen sub-sutras or sub formulae, which are applied to solve mathematical problems in a much simpler manner. It is possible to calculate ten to fifteen times faster with these techniques than with traditional methods. It reduced students' fear of maths, and they began to appreciate studying new mathematical concepts.

Teaching the French language:

Speaking one foreign language is no longer sufficient in today's world. Multilingual students will have an easier way of obtaining employment, whether at home country or abroad. Learning a new language broadens one's thinking and expands one's personal and professional horizons.

Based on the analysis that more than 220 million speak French in all five continents and the sixth most widely spoken language for international communication, the headmaster and teachers have made it a mandate to teach French to students. A teacher, M Navneeta, uses mobile apps exclusively for teaching the French language. Students have been introduced to pronunciation, sentence reading, speaking and writing in French, listening to the audio, etc.

Tokyo Olympics:

Teachers discussed about Tokyo Olympics-2020 to help students better understand sports and build a sports culture. Each class was assigned a country name to provide students with a real-time experience, and one game was given to each student. Students watched a video of a certain sport of a particular country in the Tokyo Olympics. Students of two different classes played the sport with different country names. This initiative allowed children to learn about each sport and several countries' emblems, flags and cultures.

As part of inducing sports culture into students, the school came up with Future Khiladi. It was a programme that teaches the fundamentals of the game and its regulations.

Outcome:

"The result of all true learning is changing."

Students have begun to improve their academic and non-academic performance. They are on the path of becoming global citizens.

PROVIDES STUDENTS WITH ADEQUATE LEARNING RESOURCES

Name of the School : ZPHS (GSSR) Gatla Narsingapur,
Mdl.: Bheemadevarapally, Dist.: Hanumakonda.
Name of the School Head : Maddela Kumara Swamy
Mobile Number : 9550636876
Email-ID : vijaykumarsripuram5@gmail.com

The school now

Vison of the school

1. Holistic development of the students with world-class facilities.
2. Improving the standards of the students by maximum utilization of available resources.

Challenges

1. Poor performance of the students in academics.
2. Non-availability of resources for all-round development of students.

The school then

Gatla Narsingapur is a village located at 25 kilometres away from the district headquarters of Hanumakonda. It is close to the hillocks of Ratnagiri and Kothakonda. Lakkalulamma, Ratnagiri, and Kothakonda are some of the most prominent local fairs. The community is nestled in the hills, surrounded by lush vegetation. The school first started in 1956 and was upgraded in 1961. Many employees and sports stars are among the school's alumni. Although the school was founded five decades ago, the school's facilities are limited. The school's buildings are relatively old without modern facilities. Compared to the village's student population, the school's admissions are extremely low. The teachers are highly dedicated and hardworking. They worked with the limited resources available to them. In view of the school condition, the staff held several meetings with SMC and alumni to find a way out of these problems and establish a fully-equipped school.

In this regard, all of them decided to approach the village's business tycoon, Sri Gundavaram Bhaskar Rao, Chairman, Kaveri Seeds. Initially, he showed little interest and contributed to the cost of repairing the school's ceiling. After formation of separate Telangana, he began visiting the hamlet regularly and attentively observing how the teachers of ZPHS Gatlanarsingapur are working hard to ensure the children's overall growth. He began to contribute generously for the construction of physical infrastructure in the school, after the constant efforts put up by headmaster and villagers.

With the donations of about Rs.7 lakh every month for salaries and for providing world class facilities by Sri G. Bhasker Rao, there was improvement in school infrastructure which facilitated for adopting innovative teaching practices.

Exceptional Physical infrastructure

The school building entrance attracts the students with the beautiful arch and trees on either side of the main gate. The school administration effectively utilized donations for the renovation of the school building.

Outstanding Computer lab – Encouraging digital literacy

The Headmaster and Teachers realized the importance of introducing students to computers because of the growing digital prominence, they built a computer lab with the funds provided by Sri G. Bhasker Rao, where upto 50 students can work on Desktop computers at any given moment. Two computer instructors are in charge of ensuring that the students are digitally proficient. The teachers have designed a comprehensive syllabus for teaching computers to students from classes 6 to 10.

Open Galactic Library - A doorstep to knowledge

As we all know that knowledge is power, they spent some of the donations provided by Sri G. Bhasker Rao to build an open library in the school. There is a dedicated librarian and students are encouraged to read books according to the timetable.

Separate bus for students-Transportation made easy

The Headmaster with the support of donor arranged two buses with two drivers and cleaners to provide these services to the underprivileged and needy students within the village's radius, making traveling easy for the children. It is the first government school in the Hanumakonda District and Telangana State to have a dedicated bus service to transport pupils from their homes.

Leveraging these facilities for improving students' performance in subjects like

Telugu:

After determining their competency levels, the students were divided into groups. Students above average, average, and below-average make up each group. The group leaders encouraged others to engage in the project's execution. The team teaching was beneficial in assisting other students in overcoming their learning difficulties. Students borrowed books from the library and wrote book reviews. The Telugu teacher tried everything to get the pupils to read library books along with textbooks. Their reading and writing abilities improved as a result of this activity.

Hindi:

Students use a three-language dictionary to improve their Hindi vocabulary. They practice writing in Hindi. The school conducts periodic slip tests to help them enhance their Hindi writing skills. It has been made compulsory to speak Hindi in class.

English:

Students are encouraged to read tale books and English newspapers in the library. Students listen to talks of famous people via YouTube in the computer lab and participate in role-play and skits. They are allowed to give presentations at all the school's key events and programmes. As a result, the students are communicating effectively in English.

Mathematics:

In consultation with the mathematics teacher, the headmaster devised several activities to help children overcome their fear of mathematics. For extensive practice, the students were divided into groups. The teachers distributed worksheets and encourage students to watch YouTube videos to learn about abstract ideas in the computer lab. The school holds quiz competitions regularly to promote confidence in the children. The use of lab experiments, viewing YouTube videos, quiz competitions has culminated in displaying mathematical models on the Mathematics Day.

Physical Science and Biology:

Learning by doing is essential to science. In the large laboratory, the teacher has encouraged the students to do experiments. The laboratory is a hive of activity, with students conducting experiments regularly. The children celebrate Science Day every year, and recently, students exhibited a total of 60 science projects to display for visitors. Students' regular experimentation and coming up with scientific models on every national science day has prompted the desire to participate in Inspire-Manak Awards, where they present their innovative science models. The students have been selected for state-level INSPIRE MANAK contests and the Jawahar Lal Nehru Science and Maths Exhibition, due to our students' continuous work on different science projects since 2018. They also attended the school's innovation challenge and Idea Box Competitions.

Social studies:

Teachers use digital classroom to teach students topics like important events from India's independence struggle and the effects of world wars. Students use a globe and maps to comprehend the physical characteristics of India and the rest of the world. The concerned teacher organized a Mock Parliament and Assembly to prepare them to become responsible citizens of tomorrow. The students also read biographies of well-known people from the library. Also, the regular elocution and essay writing competitions at school have helped students overcome their stage fear.

Co-curricular activities:

The students are being trained in cultural programs to participate in inter-school events. They participated in dance competitions at the district level and competed in the state kabaddi meet in 2020.

Achievements:

1. 100% result oriented strategic planning did for SSC students.
2. Every year students are getting admissions in the IIIT Basara.
3. Teachers strived to achieve the highest number of NMMS scholarships to 8th students. The BREAD organization contributed two almarahs and 1000 different books to the school library to encourage other students.
4. Every year under the academic guidance of the science teachers, INSPIRE MANAK projects prepared by the students are getting selected for the state level.
5. The dedicated and committed staff of the school strived to improve the girl child education in the school. Hence, they received an Appreciation certificate under the “Beti Padavo Beti Bachavo” scheme.
6. The school has a separate NCC wing with 50 cadets.

The Philanthropist, Gundavaram Bhasker Rao, Chairman, Kaveri Seeds gave a facelift to ZPHS, Gatla Narsingapur. The school with world class infrastructure reverberates his generous mind and devotion towards scaling up the educational standards of this school. His contribution to the school development is ever remembered. Taking the advantage of the infrastructure, the school head and teachers are putting persistent efforts to improve the academic performance of students.

IS ZPHS ALWAYS MEAN ZILLA PARISHATH HIGH SCHOOL! ONLY?

Name of the School : ZPHS, Indrakaran,
Mdl.: Kandi, Dist.: Sangareddy
Name of the School Head : P. Vasantha
Mobile Number : 9866560622
Email-ID : pullabnotlvasantha@gmail.com

Not always! We redefined ZPHS as,

Zeal to learn (to inculcate among children)

Participation (make children participate in all school actives)

High potential (active participation develops potentiality of children)

Success (if efficiency increases, success will be in their hands)

ZPHS Indrakaran inducing scientific temper in students

Zilla Parishath Indrakaran High School is located in the Kandi Mandal of the Sangareddy district. Children are first-generation learners from various social backgrounds, but they all have one thing in common: their parents are economically poor and illiterate, and they work as industrial labour. Typically, most boys finish their class 10 education and work in an industry to supplement their family’s income. Villagers, on the other hand, have solid superstitious beliefs. They make a pig run to the village’s outskirts and slaughter it for the village’s good. This unpleasant culture came as a shock to me. I, P. Vasantha, Gazetted Headmaster, asked students to debate on this, “Is animal oblation the right action.” I was pretty aback by the majority of students’ support for animal sacrifice. They believe it is one of the offerings to the goddess in exchange for her blessings. It prompted me to concentrate on this topic and instill a scientific mindset in students. To do this with a clear vision and mission in mind, we are working together to transform students’ minds and improve their academic performance.

“Our vision is to make our children global citizens by providing quality education mingled with moral and ethical values, enhancing interest in Maths and developing scientific attitude and temper.”

“Our mission is to provide a friendly learning atmosphere, to establish a science laboratory, a digital and computer lab to inculcate zeal in science and technology.”

Following the vision and mission, we have undertaken academic activities and constructed a digital lab and a scientific lab to demonstrate how science can influence any revolutionary change. Here we go-

Computer Lab

We initially went to IIT Hyderabad to meet Asst. Registrar, Sarangadhara, and did ask for his help in setting up a computer lab. He advised us to speak with V.K. Mehata, an officer at the IICT. V.K. Mehata and our PET teacher, who has computer knowledge, helped us choose a few good computers for setting up a computer lab.

Science Lab

Due to a lack of infrastructure to conduct experiments, the students initially lacked practical comprehension of science topics. P Murali Mohan Rao, Physical Science school assistant, and I approached Bharath Singh, Sr. General Manager of Ordnance Factory, to convey our intention to build a science lab to give the students practical experience. He understood our anxiety and provided us with the materials and equipment we needed to improve our academic levels. The equipment and materials facilitates students to conduct experiments related to Physics, Biology and Chemistry.

Digital lab

Samantha, a mathematics teacher, and I developed a digital classroom with the help of Prof. Dwivedi, Aeronautical Engineering, Gitam University, and Engineers Without Boundaries. The University provided us with digital lessons covering all the topics of all subjects in the curriculum.

Ways to Inculcate Zeal to Learn in Students

Observation and experimentation is one of the systematic ways to study the structure and behaviour of the Physical and Natural Sciences. Hence, observation and experimentation has become an important means for our students learning science. We began to instill scientific temper and attitude in all possible ways with the support of dedicated science teachers. Among them are,

Drone and Aircraft Show

- We put together a demonstration to explain how Drone works. Its purpose is to introduce students to cutting-edge technologies. With Prof. Dwivedi's guidance, we also put on an aircraft show on the school grounds. He was accompanied by his students and Indigo Airlines captain Prabhat.

Cultivating Scientific Temper in Students

- We conduct debates on the topic like "Is science a boon or bane?", and also conducts regular lab activities and maths and science fairs. On National Mathematics and Science Day, inter-school math and science Olympiads are held at the school level. We conduct Math Olympiads at a high school level with the support of our maths teacher to inspire and instill a competitive spirit in the children. Prizes are awarded to the winners. In addition, we received support from Agasthya Foundation, an NGO organization to cultivate scientific temper among the students. Recently, LAMTUF company constructed a room for the science lab under CSR fund.

Students To Explore Beyond Classroom

- Taking selected children on field trips and engineering exhibitions organized by Gitam University, etc. As part of preparing our children for a state-level science seminar on INDUSTRY 4.0, our science teachers, Mr. Shukoor and Mr. Murali, organized an interacting session with Dr. Vishwam, faculty of Gitam University. Our teachers visited their

tech labs to gain a better understanding of the subject. Also, we tied up our children with IIT Hyderabad to participate in residential summer camps to have a more conceptual understanding of maths and science.

Alumni Teaching Maths and Science

- Some of our old students came forward to teach basic maths and science after school hours on our call “We Too.”

Outcomes

- **SSC result is 100%** from 2015-16 to 2020-21 including maths and science except in the year 2018-19.
- Every year number of students entering prestigious polytechnic colleges like Institutes of Eminence (IoE) is becoming doubled.
- “**BEST SCHOOL**” was awarded by the then district collector Sri Manikraj Kannan of Sangareddy in **2016-17** and established another digital lab worth 1.6lakhs rupees.

Recipient of INSPIRE, JNNSME, SCERT awards

2017-18 - Southern India science fair award for the project” **ROLLING BARRIERS.**” The project aimed to avoid accidents on curved roads. Students developed it under the guidance of our physics teacher, Sri Murali, and PET Subhash.

2018-19 - State level award for the project “**AUTOMATIC FLUSHING TOILET.**”

2019-20 - District level participation with the project “**CELLSCOPE.**”

2018-19 - State-level science seminar award by SCERT on ‘**INDUSTRIAL REVOLUTION 4.0**’.

2020-21 - State-level participation for the project” **MECHANICAL SWEEPING MACHINE.**” This idea came from an incident in school, and when children got injured because of pebbles on the ground, the science teacher and students made this mechanical sweeper.

2019-20 - Miss Keerthana stood Mandal and District level topper in Math Olympiad conducted by Telangana Mathematics Forum (TMF) and participated at the state level in Warangal.

All of these activities have inspired not only a scientific mindset but also creative thinking. Students are using computers and technology to create creative works. Students created short skits using kine master and other applications, while class 10 students created a short film on Hand Wash Day stressing the importance of handwashing. They also made a short film on Shakunthaladevi, a human-computer. Students edited the video regarding NEP2020 and added subtitles.

We are working hard to raise students’ academic standards even higher. I am ecstatic to see our students succeed in their careers.

Our students are pursuing engineering degrees and other higher education courses. I want to express my gratitude to all of my teachers for their efforts in ensuring students’ holistic development.

నల్లమల చదువుల ఖిల్లా - అచ్చంపేట ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	జి.హెచ్.ఎస్. అచ్చంపేట జి : నాగర్ కర్నూల్.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	పి. శ్రీనివాసులు
మొబైల్ నెంబర్	:	9440250285
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	ghsacpt@gmail.com

ఉమ్మడి మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, నేటి నాగర్ కర్నూల్ జిల్లాలోని నల్లమల ప్రాంతంగా పేరు పొందిన అచ్చంపేట పట్టణం నందు గల ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల ఎన్నో ప్రత్యేకతలు కలిగి ఉన్నది. పాఠశాల 1955-56వ సంవత్సరంలో ప్రారంభమై వేల మంది విద్యార్థులను ప్రయోజకులుగా తీర్చిదిద్ది ఉన్నత శిఖరాలకు చేర్చడమే కాకుండా నేటికి కూడా ఐదు వందల పైచిలుకు విద్యార్థులకు విద్యా సాంకేతిక, సాంస్కృతిక, కళారంగాలలో ఉత్తమ తర్ఫీదునిస్తూ కలకళలాడుతున్నది.

విద్యార్థులు ముఖ్యంగా తల్లిదండ్రులు, కార్పొరేట్ విద్యా వ్యామోహంలో పడి కొట్టుకుపోతున్న ఈ సమయంలో, మా అచ్చంపేట ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల మాత్రం చిత్తశుద్ధి, కట్టుదిట్టమైన క్రమశిక్షణ, వినూత్న బోధనా పద్ధతులతో పాటు పాఠశాలను అన్ని విషయాలలో అగ్రగామిగా నిలబెట్టాలన్న ప్రధానోపాధ్యాయులు పాపిశెట్టి శ్రీనివాసులు గారు మరియు ఉపాధ్యాయుల కృషి, సమాజ భాగస్వామ్య, అకుంఠిత దీక్షా పట్టుదలతో, సందర్భం వచ్చినపుడల్లా ఏ విషయంలోనైనా ఏ పాఠశాల కన్నా కూడా తక్కువ కాదని నిరూపిస్తూ దూసుకుపోతున్నదనడానికి అకడమిక్ పరీక్షల ఫలితాలు, సైన్స్ ఇన్నోవేషన్స్, సాహిత్య, సాంస్కృతిక, కళా పోటీలలో ఈ పాఠశాల విద్యార్థులు పొందిన అవార్డులు, రివార్డులే గొప్ప నిదర్శనం.

సైన్సులో సాధించిన పురోగతి

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యాశాఖ ఆధ్వర్యంలో ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్వహించిన రాష్ట్ర స్థాయి సైన్స్ ఇన్నోవేషన్ 2020 పోటీలలో “ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల అచ్చంపేట” 8వ తరగతి విద్యార్థి ఉదయ్ కుమార్ సైన్స్ ఉపాధ్యాయుల ప్రోత్సాహంతో, వారి మార్గదర్శనంలో తయారు చేసిన అవిష్కరణ సైన్స్ ఇన్నోవేషన్ చాలెంజ్లో రాష్ట్రం మొత్తంలో 7035 పాఠశాలలు పాల్గొనగా “మొక్కల పెంపకంలో ప్లాస్టిక్ కవర్లు వాడకపోవడం” అనే అంశం మొదటి 20 ప్రాజెక్టులలో ఒకటిగా ఎంపికవడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు పాఠశాల గౌ|| విద్యాశాఖ మంత్రి శ్రీమతి సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారు మరియు గౌ|| ఐటీ శాఖ మంత్రి శ్రీ కేటీఆర్ గారి ప్రశంసలు అందుకోవడం జరిగింది.

మా పాఠశాల విద్యార్థి సాయి కృష్ణ తయారుచేసిన "GARBAGE REMOVING CYCLE BOAT" నీటిలో చెత్తను తీసే సైకిల్ బోట్” జవహర్ లాల్ నెహ్రూ 48వ జాతీయ సైన్స్, గణితం మరియు పర్యావరణ ప్రదర్శనలో తెలంగాణ రాష్ట్ర స్థాయిలో మొదటి బహుమతి సాధించి, జాతీయ స్థాయికి ఎంపిక కావడం జరిగింది.

ఆ వివరాలు కింది లింక్లో చూడవచ్చును.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2881497122125017&id=100007942712892

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2879818005626262&id=100007942712892

నేషనల్ మీన్స్ కం మెరిట్ స్కాలర్ షిప్ (NMMS)కు విద్యార్థుల ఎంపిక

ప్రతి సంవత్సరం జాతీయ స్థాయిలో నిర్వహించే నేషనల్ మీన్స్ కం మెరిట్ స్కాలర్ షిప్ (NMMS) పరీక్షలో ప్రతీ సంవత్సరం పాఠశాల విద్యార్థులు ఎంపిక కావడం జరుగుతుంది. 2019 సంవత్సరంలో మా పాఠశాలకు చెందిన బుద్ధుల బన్ని, ముడావత్ వినోద్ కుమార్, 2020లో గడ్డం ఉదయ్ కుమార్ ఈ పరీక్షలో ఎంపిక కావడం జరిగింది. ఈ పరీక్షలకు విద్యార్థులను సన్నద్ధం చేయడం కోసం పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది. దీని వల్ల విద్యార్థులకు ఇప్పటి నుంచే పోటీ పరీక్షలపై అవగాహనను, మెళకువలను నేర్పించడం జరిగింది.

కంప్యూటర్ విద్య మరియు డిజిటల్ బోధన

ఈ తరం విద్యార్థులు నేటి ఆధునిక కాలానికి అనుగుణంగా రాణించాలంటే కంప్యూటర్ టెక్నాలజీ, సాంకేతిక రంగంలో నైపుణ్యం చాలా అవసరం. అందుకు అవసరమైన కంప్యూటర్ విద్యలో మా పాఠశాల విద్యార్థులకు ఆంగ్ల ఉపాధ్యాయులు వెంకటకృష్ణ గారి పర్యవేక్షణలో తగిన శిక్షణ ఇవ్వడంతో పాటు కంప్యూటర్ పై అభ్యాసం చేయించడం, స్వయంగా విద్యార్థులచే కంప్యూటర్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయించడం జరుగుతున్నది. ప్రస్తుతం ఇక్కడ

చదువుకుంటున్న విద్యార్థులకు రోజువారీ పాఠ్యాంశాలతో పాటు కంప్యూటర్ విద్యలో భాగంగా మైక్రోసాఫ్ట్ ఆఫీస్, ఎక్సెల్, ఎం.ఎస్. వర్డ్, డేటా ఎంట్రీ, ఇంటర్నెట్ బేసిక్స్ వంటి అప్లికేషన్లలో ఉత్తమ శిక్షణను అందించడం జరుగుచున్నది. ఇది నేటి పాఠశాల విద్యార్థులకు రాబోయే కాలంలో సాంకేతిక రంగంలో రాణించడానికి మరియు ఉపాధి అవకాశాలకు ఎంతగానో ఉపకరిస్తుంది.

అదేవిధంగా పాఠశాలలో ఉన్న కేయాన్ ద్వారా విద్యార్థులకు డిజిటల్ పాఠాలను బోధించడం జరిగింది. కోవిడ్ లాక్ డౌన్ సమయంలో కూడా విద్యార్థులకు జూమ్ ఆప్లికేషన్ ద్వారా ఆన్లైన్ తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది. రీడ్ టు మి (Read to Me) సాఫ్ట్వేర్ ద్వారా ఇంగ్లీష్ పాఠాలను బోధించడం జరిగింది. పాఠశాలలో గల రికార్డులు, CCE మార్కులు మరియు గ్రేడులను ఎక్సెల్ సాఫ్ట్వేర్ ఉపయోగించి డిజిటల్ విధానం ద్వారా ఉపాధ్యాయులకు పని భారం మరియు సమయం తగ్గించి, ఎక్కువ సమయం విద్యా బోధనకు కేటాయించడం జరిగింది.

అచ్చంపేట ఫేస్ బుక్ అకౌంట్

మా పాఠశాలకు 2011 సంవత్సరంలో Ghs Achampet అనే పేరుతో ఫేస్ బుక్ ఖాతాను తెరవడం జరిగింది. ఈ ఫేస్ బుక్ అకౌంట్ ద్వారా మా పాఠశాల కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన చిత్రాలు మరియు వీడియోలను పోస్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. మా ఫేస్ బుక్ ఖాతాలో ఇప్పటివరకు 5000 మంది ఫ్రెండ్స్ మరియు 2000 మంది ఫాలోవర్స్ ఉన్నారు. మా ఫేస్ బుక్ ఖాతా యొక్క ఫ్రెండ్స్ లో పూర్వ విద్యార్థులు, తీచర్లు, స్థానిక సంస్థల లీడర్లు, రాజకీయ నాయకులు వివిధ రంగాలకు చెందిన ప్రముఖ వ్యక్తులు మా ఖాతాలో స్నేహితులుగా ఉన్నారు. ఈ ఫేస్ బుక్ ద్వారా పాఠశాల యొక్క కార్యక్రమాలను సమాజానికి తెలియజేయడానికి చాలా ఉపయోగపడుతుంది.

<https://maps.app.goo.gl/gTJpbDiip3GwpU8WA>

యోగా మరియు ధ్యానం

నేటి కాలంలో చాలా మంది విద్యార్థులు వివిధ రకాలైన పోటీ పరీక్షల విషయంలో, ర్యాంక్ల విషయంలో ఆటు తల్లిదండ్రుల నుండి, ఇటు పాఠశాల యాజమాన్యాల నుండి విపరీతమైన మానసిక ఒత్తిడిని ఎదుర్కొంటున్నారు. మా పాఠశాలలో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులకు వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులు మల్లయ్య మరియు సంజీవరెడ్డి గారి

ఆధ్వర్యంలో ప్రతి రోజు ఉదయం ప్రార్థన సమయం, సాయంత్రం సమయం మరియు క్రీడా తరగతులలో శారీరకంగా, మానసికంగా, భావోద్వేగ పరంగా బలంగా ఎదగడానికి అలంబనగా ఉపయోగపడే శారీరక వ్యాయామం, యోగాసనాలు, ధ్యానం, సూర్య నమస్కారాలతో క్రమం తప్పకుండా అభ్యాసం చేయించడంతో పాటు వివిధ రకాలైన యోగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరుగుచున్నది. ఇవి విద్యార్థులు సంపూర్ణ ఆత్మస్థైర్యంతో ఎదగడానికి, నిండైన విశ్వాసంతో ఎలాంటి ఆటుపోట్లనైనా ఎదుర్కోవడానికి వారిని సంసిద్ధులను చేస్తున్నాయి.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2321464511461617&id=100007942712892

క్రీడా రంగంలో ప్రతిభ

మా పాఠశాల వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులు మల్లయ్య గారి ఆధ్వర్యంలో విద్యార్థులలో అంతర్లీనంగా దాగివున్న క్రీడా నైపుణ్యాలను గుర్తించి, వారికి సరియైన శిక్షణనిచ్చి, మెళకువలను సూచించి రాబోయే కాలంలో క్రీడా రంగంలో రాణించే విధంగా ఒక ప్రణాళికాబద్ధమైన పలు రకాల క్రీడా కార్యక్రమాలు నిరంతరం నిర్వహించడం జరుగుచున్నది. గతంలో ఈ పాఠశాల విద్యార్థులు ఖో ఖో, కబడ్డీలలో రాష్ట్ర స్థాయిలో; బేస్ బాల్ లో డివిజన్, జిల్లా స్థాయి క్రీడా పోటీలలో పాల్గొనడంతో పాటు ఉత్తమ ప్రదర్శన కనబరిచి ఎన్నో బహుమతులు సాధించి మా పాఠశాలకు ఎంతో గర్వకారణం అయ్యారు.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1939295559678516&id=100007942712892

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1939311929676879&id=100007942712892

విద్యా విజ్ఞాన విహార యాత్రలు

“నేటి బాలలే రేపటి పౌరులు” అన్నారు పెద్దలు. మన భారతదేశ చారిత్రక ఔన్నత్యాన్ని, ప్రాపంచిక జ్ఞానాన్ని పురాతన వారసత్వ సంపదలను విద్యార్థులకు పరిచయం చేయడమే కాకుండా మనదేశ భౌగోళిక భిన్న స్వరూపాలను, సంస్కృతి సంప్రదాయాలు, భాషా వైవిధ్యాలను ప్రత్యక్ష అనుభవంలోకి తీసుకురావాలనే ఆలోచనలతో ప్రతీ సంవత్సరం ‘విజ్ఞాన విహార యాత్ర’ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేయడం ఆనవాయితీగా వస్తున్నది. గతంలో మా పాఠశాల నుండి విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులతో కూడిన బృందం మన తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాలలోని పలు చారిత్రక ప్రదేశాలను, ప్రతిష్టాత్మక శిల్ప సంపద గల ఆలయాలను ఎంతో పేరెన్నికగన్న బహుళార్థసాధక ప్రాజెక్టులను, విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాలను, స్వాతంత్ర్య ఉద్యమ నేపథ్యం గల ప్రదేశాలను సందర్శించడం జరిగినది. మా పాఠశాల నుండి వెళ్లి వచ్చిన ప్రతీ యాత్ర విద్యార్థులకు ఒక కొత్త అంశాన్ని నేర్చుకోవడానికి, దేశభక్తి, స్ఫూర్తిని రేకెత్తించడానికి ఉపయోగపడినవే. ఇక దేశ రాజధాని నగరం న్యూఢిల్లీ మరియు ఆగ్రా తాజ్ మహల్ ను సందర్శించిన నాటి జ్ఞాపకాలు విద్యార్థులలో జీవితకాల మధురానుభూతులను మిగిలించాయనడంలో ఏమాత్రం అతిశయోక్తి లేదు.

హరితహారం, బడితోట మరియు స్వచ్ఛ పాఠశాల

హరితహారం కార్యక్రమంలో భాగంగా మా పాఠశాలలో గత మూడు సంవత్సరాలలో దాదాపు 100 కొత్త మొక్కలు నాటడం జరిగింది. మొత్తం ప్రస్తుతం మా పాఠశాలలో 250 మొక్కలు మరియు పచ్చని చెట్లతో ఎక్కడ చూసినా ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణం కనిపిస్తుంది. ప్రతి మొక్క బాధ్యతలు 5 మంది విద్యార్థులకు అప్పజెప్పి వాటి యొక్క రక్షణ మరియు అభివృద్ధి బాధ్యతను ఇవ్వడం జరిగింది. మా పాఠశాలలో గ్రీన్ కోర్ ఇన్ చార్జ్ ఉపాధ్యాయులు సాయిబాబు గారు మరియు గోపాల్ రెడ్డి గారి ఆధ్వర్యంలో చాలా మొక్కలను నాటి, సంరక్షించడం జరిగింది.

ప్రధానోపాధ్యాయులు గారి ప్రత్యేక శ్రద్ధతో బడి తోట అభివృద్ధి చేయడం జరిగింది. ఇందులో అవసరమైన ఆకుకూరలు, టమాటా, వంకాయ వంటి కూరగాయలు పండించి మధ్యాహ్న భోజనంలో పాష్టికాహారాన్ని విద్యార్థులకు అందజేయడం జరిగింది.

వారంలో ఒక రోజు పాఠశాలలో స్వచ్ఛ పాఠశాల కార్యక్రమం ద్వారా పాఠశాల శుభ్రత కార్యక్రమం నిర్వహించుకొని, తరగతి గదులు, పాఠశాల పరిసరాలు, గ్రౌండ్ను శుభ్రం చేసుకోవడం జరుగుతుంది.

కళలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు

పాఠశాలలో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులకు తెలుగు ఉపాధ్యాయులైన ప్రసాద్, పూర్ణస్వామి, శ్రీనివాసులు గార్ల ఆధ్వర్యంలో సందర్భానుసారంగా పలురకాల కళా సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. చిత్ర లేఖనం, గానం, కోలాటం, నృత్యం, బొమ్మల తయారీ, ఏకపాత్రాభినయం, సాంఘిక నాటకం, సృజనాత్మక రచనల వంటి అంశాలలో వివిధ రకాల కార్యక్రమాల పోటీలు నిర్వహించడంతో పాటు వారిలో ఉత్సాహాన్ని, ఆసక్తిని కలిగించడానికి బహుమతులు ప్రదానం చేయడం జరుగుతున్నది. ఆ సందర్భంలో విద్యార్థుల కళాసక్తిని, వారి అభినివేశాన్ని గుర్తించి దానికి అనుగుణంగా పలు సూచనలు, సలహాలతో వారికి నైపుణ్యం గల, ఇష్టమైన కళారంగంలో రాణించేలా, మున్ముందుకు వెళ్లేలా మార్గ నిర్దేశనం చేయడం జరుగుచున్నది. అలా గతంలో పాఠశాల కార్యక్రమాలలో భాగంగా చిత్రలేఖనంపై ఆసక్తిని పెంచుకున్న 'భరత్' అనే విద్యార్థి గీసిన బొమ్మలు వివిధ పత్రికలలో అచ్చుకావడం, నేడు యూనివర్సిటీ స్థాయిలో గుర్తింపు తెచ్చుకోవడంతో పాటు చాలా బహుమతులు గెలుచుకోవడం అనేది మాకెంతో గర్వకారణం. ఇక్కడ 10వ తరగతి వరకు చదివి ఇప్పుడు పై చదువులు చదువుతున్న ఇంద్రకంటి నందిని అనే విద్యార్థిని ఉపాధ్యాయుల ప్రేరణతో కవితా రచనలపై ఆసక్తిని పెంచుకొని, కవితలు, గేయాలు రాస్తూ రాష్ట్ర స్థాయిలో వివిధ సాహితీ కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటూ కవి పండితుల ఆశీస్సులు పొందుచున్నది. అలాగే ఇక్కడ చదువు పూర్తి చేసుకొని నేడు డిగ్రీ చదువుతున్న వెంకటేశ్ అనే విద్యార్థి తయారు చేసిన మైనపు బొమ్మలు మరియు చెక్క బొమ్మలు ఎంతో మంది నాయకుల, విద్యాధికారుల ప్రశంసలను అందుకున్నవి.

భరత్ గీసిన కొన్ని చిత్రాలు

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2360088664265868&id=100007942712892

స్వూడెంట్ పోలీస్ కాడెట్

రాష్ట్ర పోలీసు శాఖ వారి సహకారంతో ప్రవేశపెట్టిన స్వూడెంట్ పోలీస్ కాడెట్ (ఎస్.పి.సి.) ప్రోగ్రాంకు మా పాఠశాల ఎంపిక కావడం జరిగింది. ఇందులో భాగంగా విద్యార్థులకు ఈ దశ నుంచే సమాజంలో పోలీసులు నిర్వహించే పాత్రను పరిచయం చేయడం మరియు పూర్తి అవగాహన కలిగే విధంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా విద్యార్థుల్లో శారీరక దారుణ్యం మరియు క్రమశిక్షణ, సమాజ సేవ, ట్రాఫిక్ పర్యవేక్షణ, గ్రామాల్లో జరిగే వివిధ కార్యక్రమాలపై నిఘా మరియు క్యాంపులు నిర్వహించడం జరుగుతుంది. పాఠశాల ఎస్.పి.సి. ఇంచార్జ్ స్వామి గారు మరియు స్థానిక పోలీస్ స్టేషన్ బాధ్యులు, జిల్లా పోలీస్ శాఖ వారు ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములుగా ఉన్నారు.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2454699461471454&id=100007942712892

భాషా కార్యక్రమాలు

మా పాఠశాలలో చదివే విద్యార్థులకు తెలుగు భాషపై ఆసక్తిని పెంచడానికి మంచి వాక్యాతుర్యం కలిగించడానికి, ధారణ శక్తిని పెంపొందించడానికి తెలుగు ఉపాధ్యాయుల ఆధ్వర్యంలో పద్య పఠనం, ఉపన్యాసం, రామాయణం క్విజ్, మహాభారతం క్విజ్, పద్యధారణ, ఇష్టమైన కవి-పద్యం, ఇష్టమైన రచయిత-వ్యాసం వంటి పోటీలు నిర్వహించడంతో పాటు వారికి ప్రోత్సాహక బహుమతులు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది, మా పాఠశాల విద్యార్థులు ఉదయం ప్రార్థనా సమయంలో మరియు మొదటి పీరియడ్ ప్రారంభంలో ప్రతీ రోజు ఒక పద్యం, ఒక శ్లోక పఠనం చేయడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. గత 3 సంవత్సరాలుగా స్థానిక అచ్చంపేట ఆర్ట్స్ వైశ్య మహాసభ మరియు లయన్ క్లబ్ వారు నిర్వహిస్తున్న “గీతా పారాయణం” వివిధ రకాల సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలలో మా విద్యార్థులు పాల్గొని ఉత్తమ ప్రదర్శన కనబరిచి బహుమతులను గెలుపొందుతూ వస్తున్నారు. 2019వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, విద్యాశాఖ మరియు భాషా సాంస్కృతిక మండలి వారు సంయుక్తంగా హైదరాబాద్ నుండి లలిత కళాతోరణం వేదికపై ప్రతిష్ఠాత్మకంగా నిర్వహించిన “పలికెద భాగవతం” కార్యక్రమంలో 33 జిల్లాలకు చెందిన విద్యార్థులు పాల్గొనగా అప్పటి మా పాఠశాల పదవ తరగతి విద్యార్థిని నందిని మొదటి ఐదు స్థానాలలో ఒకరిగా నిలిచి రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారి చేతుల మీదుగా బహుమతిని అందుకోవడం మా పాఠశాలకు దక్కిన గొప్ప గౌరవం మరియు అరుదైన గుర్తింపుగా భావిస్తున్నాం.

గౌరవ రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రి చేతుల మీదుగా నందిని మొదటి బహుమతి అందుకోవడం

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2454701418137925&id=100007942712892

పాఠశాల పండుగలు

మా పాఠశాలలో ప్రతీ సంవత్సరం కొన్ని సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలతో పాటు, స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం, గణతంత్ర దినోత్సవం, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావ దినోత్సవం, బాలల దినోత్సవం, ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం, స్వయం పరిపాలన దినోత్సవం వంటి వివిధ రకాల కార్యక్రమాలను విద్యార్థులు మరియు ఉపాధ్యాయుల బృందం కలిసి ఎంతో ఉత్సాహవంతమైన ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణంలో జరుపుకోవడం జరుగుతుంది. మా పాఠశాలలోని మహిళా ఉపాధ్యాయులు జ్యోతి మేడమ్ గాయత్రి మేడమ్ గార్ల పర్యవేక్షణ, సహకారంతో పాఠశాల విద్యార్థినులు చేసే “బతుకమ్మ” సంబురాలు తెలంగాణ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలకు ప్రతిబింబంగా నిలుస్తూ అటు సంప్రదాయం గాను ఇటు కేరింతలు, ఆటపాటలతో ఎంతో ఉత్సాహవంతంగానూ ప్రతీ యేటా జరుపుకొంటున్నాము. పాఠశాలలో ఈ రకమైన పండుగల నిర్వహణ ద్వారా కుల, మత భావనలకు అతీతంగా విభిన్న మతాలు, ఆచార వైవిధ్యాలు గల విద్యార్థులంతా సోదర భావాన్ని పెంపొందించుకోవడం సామాజిక సామరస్యపూర్వక భావజాలాన్ని అర్థం చేసుకునే వెసులుబాటు కలుగుతున్నది. ఈ విశాల వ్యక్తిత్వ వికాసం వల్ల రేపటి భవిష్యత్తులో వారు “ఉదార చరితానాంతు వసుధైక కుటుంబకమ్” అనే లాక్షణికుల అభిమతానుగుణంగా జాతి, కుల, మత వైరుధ్యాలను విడిచిపెట్టి పరిపక్వతతో నడుచుకునే అవకాశముంటుందనేది పాఠశాల ప్రధాన ఉద్దేశం.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2241475822793820&id=100007942712892

నమూనా ఎన్నికల ప్రక్రియ (Mock Polling)

స్వతంత్ర భారతదేశంలో ఓటు హక్కు ఎంతో విలువైనది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఎన్నిక ప్రక్రియ జరిగే విధానాన్ని చిన్న వయసులోనే విద్యార్థులకు ప్రత్యక్ష అనుభవంలోకి తీసుకు రావాలని మరియు ప్రజాసేవ ప్రాధాన్యతను అర్థం చేసుకునే అవకాశం కలిగించాలనే ఆలోచనతో మా పాఠశాల సాంఘిక ఉపాధ్యాయులు రామారావు గారు మరియు హేమ్ లాల్ గారి కృషి, పట్టుదలతో ఎన్నో వ్యయ ప్రయాసలకు ఓర్చి మా పాఠశాల యందు ముందుగా చురుకైన ఆసక్తి గల విద్యార్థులలో “ఎలక్టోరోల్ లిటరసీ క్లబ్”ను ఏర్పాటు చేసి, దానికి అనుబంధంగా ఎన్నికల ప్రక్రియ నిర్వహణార్థం ఐదు అనుబంధ కమిటీలను నియమించి ఆ కమిటీల పర్యవేక్షణలో ఈ “నమూనా ఎన్నికల ప్రక్రియ” కార్యక్రమాన్ని పెద్ద మొత్తంలో నిర్వహించడం జరిగినది. ప్రజాస్వామ్యం, లౌకికవాదం అనే రకరకాల పేర్లతో ‘విద్యార్థి పార్టీలు’ ఏర్పాటు చేయడం, విద్యార్థి నాయకులు నామినేషన్ దాఖలు చేయడం, ప్రచార సరళిని కొనసాగించడం, విద్యార్థులు ఓటు హక్కు వినియోగించుకోవడం, ఓట్ల లెక్కింపు మరియు ఎన్నికల ఫలితాల ప్రకటన వంటి కార్యక్రమాల నిర్వహణ ద్వారా విద్యార్థులు అమితమైన ఉత్సాహకర వాతావరణంలో ఎన్నికల

ప్రక్రియ ఎలా జరుగుతుంది అనే విషయాన్ని ఇక్కడే పాఠశాలలోనే ప్రత్యక్షంగా గమనించడం, అర్థం చేసుకోవడంతో పాటు ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్నామనే అనుభూతిని కలిగిస్తుంది. ఈ కార్యక్రమానికి అధికారులు, స్థానికులతో పాటు స్థానిక అచ్చంపేట గౌరవ శాసన సభ్యులు శ్రీ గువ్వల బాలరాజు గారు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేయడం జరిగినది. వారి సమక్షంలో ఎన్నికల్లో పాల్గొన్న విద్యార్థులు ఆనాటి స్వయం అనుభవాలను పంచుకోవడం, ప్రజాసేవ మార్గంపై వారికి ఏర్పడిన అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చడంతో పాటు గౌరవనీయ గువ్వల బాలరాజు గారి సందేశాన్ని, ఆశీస్సులను అందుకున్నారు.

మాక్ ఫోలింగ్కు సంబంధించిన ఫోటోలు, వీడియోలకు సంబంధించిన లింక్స్.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2986130161661712&id=100007942712892

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2986115951663133&id=100007942712892

ఫిర్యాదులు, సలహాల పెట్టే

విద్యార్థుల సమస్యలు, అభిప్రాయాలకు సంబంధించి ఫిర్యాదులు, సలహాలు పెట్టే నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. వారానికి ఒకసారి విద్యార్థుల నుండి వచ్చిన ఫిర్యాదులు, సలహాలపై తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

పాఠశాలలో ప్రతి శనివారం మధ్యాహ్నం చివరి రెండు పీరియడ్లు సహపాఠ్య అంశాలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం జరుగుతుంది. ఇందులో భాగంగా మొదటి శనివారం క్విజ్, మూడో శనివారం చిత్రలేఖనం, వ్యాసరచన మరియు ఉపన్యాస పోటీలు, 4వ శనివారం తెలుగు, హిందీ, ఇంగ్లీష్ భాషలకు సంబంధించిన పద్యాలు, పాటలు, కథలు వంటి వాటిని విద్యార్థులచే చెప్పించి, మెరుగైన ప్రదర్శన కనబరిచిన విద్యార్థులకు బహుమతులను కూడా ప్రదానం చేయడం జరుగుతుంది. విద్యార్థులు పాఠ్యాంశాలతో పాటు ఇతర విషయాలను కూడా నేర్చుకుని తమ జీవితంలో వినియోగించుకునేలా కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరుగుతుంది.

మహనీయులకు అభినందనలు

భారతదేశ కీర్తి, ప్రతిష్ఠలను, ఔన్నత్యాన్ని ప్రపంచానికి చాటిచెప్పిన మహనీయులు మహాత్మాగాంధీ, ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం, స్వామి వివేకానంద, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో వీరోచిత పోరాటం చేసిన నాయకులు భగత్ సింగ్, అల్లూరి సీతారామరాజు, శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాలలో దేశానికి వన్నె తెచ్చిన మహానుభావులు సి.వి. రామన్, జగదీష్ చంద్రబోస్, శ్రీనివాస రామానుజన్, సుప్రసిద్ధ కవులు, కళాకారులు కాళోజీ నారాయణరావు, దాశరథి వంటి వారి జయంతులు, ప్రతీ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ జన్మ దినం సందర్భంగా బాలల దినోత్సవం నిర్వహించి ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరుగుతుంది. గుర్తింపు పొందిన ప్రత్యేక రోజుల సందర్భాలను పురస్కరించుకుని జరిపే సభలు, కార్యక్రమాలు వారి గొప్పతనాన్ని తెలపడంతో పాటు విద్యార్థులలో వారి పట్ల ఎనలేని గౌరవాన్ని, స్ఫూర్తిని కూడా నింపుతున్నాయి.

వీటితో పాటు ఇటీవల మన నల్లమల ప్రాంతీయ కళాకారుడు పన్నెండుమెట్ల పద్మ శ్రీ కిన్నెర మొగిలయ్య గారు చేసిన జానపద కిన్నెర కళా ప్రదర్శన విద్యార్థులకు “జానపద కళలు - కళాకారుల” గొప్పతనాన్ని కళ్ళకు కట్టినట్లు చూపించడంతో పాటు కార్యక్రమం సాగుతున్నంతసేపు ఉద్రూతలూగిస్తూ కేరింతలు కొట్టించింది.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2245974892343913&id=100007942712892

పాఠశాలపై విద్యార్థుల, తల్లిదండ్రుల అభిప్రాయం

నా పేరు తిరుపతయ్య. ఈ పాఠశాలలో నేను నా ముగ్గురు పిల్లలను చదివిస్తున్నాను. ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులందరికీ నాణ్యమైన విద్య మరియు మధ్యాహ్న భోజనం, ఉచిత పుస్తకాలు, యూనిఫామ్ అందజేయడం జరిగింది. ఉపాధ్యాయులు పిల్లలపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి బోధన చేస్తారు. మా ముగ్గురు పిల్లలు కూడా చదువులో ముందు వరుసలో ఉంటారు. రెండు నెలలకు ఒకసారి తల్లిదండ్రుల సమావేశం ఏర్పాటు చేసి మా దగ్గర పిల్లల చదువు గురించి చర్చించి పాఠశాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కోసం సలహాలు, సూచనలు అడుగుతారు. ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీనివాసులు గారు పాఠశాల అభివృద్ధికై మంచి ప్రణాళికను రూపొందించి అమలుపరుస్తారు. అచ్చంపేట తాలూకాలోని ఈ పాఠశాల చాలా పేరెన్నిక గన్నది. ఈ పాఠశాలలో నా పిల్లలను చదివించడం నాకు చాలా గర్వంగా ఉంది.

పాఠశాలపై విద్యార్థుల అభిప్రాయాలు

నా పేరు బి. ప్రవీణ్ కుమార్. ప్రస్తుతం పదో తరగతి ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చదువుతున్నాను. నేను ఈ పాఠశాలలో ఆరో తరగతిలో చేరాను. ఈ పాఠశాల వాతావరణం నాకు చాలా ఇష్టం. ఎందుకంటే ఇక్కడ విశాలమైన తరగతి గదులు, అహ్లాదకరమైన వాతావరణం చూస్తే చదువుకోవాలనిపిస్తుంది. ఇక్కడ మా సార్ వాళ్ళు కూడా మాకు అర్థమయ్యే విధంగా బోధిస్తారు. ప్రతి విషయాన్ని ఉదాహరణలతో బోధిస్తారు. సైన్స్ ప్రయోగశాల మరియు కంప్యూటర్, ప్రొజెక్టర్ ద్వారా డిజిటల్ పాఠాలను కూడా బోధిస్తారు. నేను ఈ పాఠశాలలో చేరిన తర్వాతనే

కంప్యూటర్ నేర్చుకుని ఇప్పుడు కంప్యూటర్లో MS ఆఫీస్, ఇంటర్నెట్ బ్రౌజింగ్ వంటివి చేయగలుగుతున్నాను.

నా పేరు వినోద్ కుమార్. ప్రస్తుతం పదో తరగతి ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చదువుతున్నాను. నేను ఇక్కడ ఆరో తరగతిలో చేరాను. మా పాఠశాల వాతావరణం నాకు ఎంతో ఇష్టం. ఇక్కడ ఉపాధ్యాయులు మాకు ఎంతో చక్కగా ప్రతి విషయాన్ని అర్థమయ్యేలా బోధిస్తారు. నేను ఎనిమిదవ తరగతిలో ఉన్నప్పుడు మా పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు మాకు ఎస్.ఎం.ఎం.ఎస్. లో ప్రత్యేక కోచింగ్ ఇచ్చి ఆ పరీక్షలో సెలెక్ట్ అయ్యే విధంగా కృషి చేశారు. దాని వల్ల నేను ఇప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం 12 వేల రూపాయలు స్కాలర్షిప్ పొందుతున్నాను. ఈ డబ్బులు నాకు చాలా ఉపయోగపడుతున్నాయి.

ప్రధానోపాధ్యాయుల సందేశం

నా పేరు పాపిశెట్టి శ్రీనివాసులు. నేను ఈ పాఠశాలకు గత 3 సంవత్సరాలుగా ప్రధానోపాధ్యాయులుగా వ్యవహరిస్తున్నాను. ఈ పాఠశాల అచ్చంపేట తాలూకాలోనే పెద్ద పాఠశాల 500 పైచిలుకు విద్యార్థులు కలిగి 28 మంది బోధన, బోధనేతర సిబ్బందితో ఈ పాఠశాల నడుస్తున్నది. చుట్టూపక్కల 7 మండలాల నుంచి విద్యార్థులు ఈ పాఠశాలలో చదువుకోడానికి వస్తున్నారు. మా పాఠశాలకు పేద, మధ్య తరగతి విద్యార్థులు మరియు దళిత, గిరిజన విద్యార్థులు ఎక్కువగా వస్తారు. మా పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు వినూత్న బోధనా పద్ధతులు మరియు టెక్నాలజీని వినియోగించి విద్యార్థులకు అర్థమయ్యే విధంగా పాఠాలు బోధిస్తున్నారు. కోవిడ్ కంటే ముందు సంవత్సరాలలో ప్రతి సంవత్సరం పదవ తరగతి విద్యార్థుల ఫలితాల్లో 95 శాతం పైగా ఉత్తీర్ణత సాధించి జిల్లాలోనే పేరెన్నికగన్న పాఠశాలగా గుర్తింపు పొందింది. సైన్స్ ఫెయిర్ వంటి అంశాల్లో జిల్లాలోనే మా పాఠశాల అత్యధిక బహుమతులు గెలుచుకుని జిల్లా విద్యాశాఖ అధికారి మరియు జిల్లా కలెక్టర్ గారు, ఎమ్మెల్యే గారి ద్వారా ప్రశంసలు పొందడం జరిగింది. మా ఉపాధ్యాయ సిబ్బంది కూడా అన్ని వేళలా అందుబాటులో ఉంటూ విద్యాభివృద్ధికి ప్రణాళికలు వేసుకుని అమలయ్యేలా కృషి చేస్తున్నారు. ఈ పాఠశాలలో పని చేయడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

బివరగా...

మా బడిలో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులలో అత్యధికులు నిరుపేద కుటుంబాలకు చెందిన పిల్లలే. తల్లిదండ్రులు ఎక్కువగా నిరక్షరాస్యులు. బస్సు సౌకర్యం కూడా సక్రమంగా లేని కుగ్రామాలు, గిరిజన గూడాలు, తండ్రిలకు చెందిన విద్యార్థులు అచ్చంపేట పట్టణంలో గల వసతిగృహాలలో ఉంటూ మా పాఠశాలలో చదువుకుంటున్నారు.

మా ప్రభుత్వం ఉన్నత పాఠశాల-అచ్చంపేట' యందు అచ్చంపేట పట్టణం విద్యార్థులతో పాటు అవ్రూబాద్, పదర, ఉప్పునుంతల, బల్కూర్ మండలాల్లోని వివిధ గ్రామాలకు చెందిన విద్యార్థులు కూడా చదువుకుంటున్నారు. అలాంటి విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్యను అందించడానికి మా ఉపాధ్యాయ బృందం నిరంతరం పట్టుదలతో కృషి చేస్తోంది. 'అచ్చంపేట ప్రభుత్వ బడి-విద్యార్థి కలల పునాదులకిది అచ్చంగా అమ్మ ఒడి' మా పాఠశాల గురించి బాగా తెలిసిన వారందరూ చెప్పే మాట ఇది. తల్లిదండ్రులు కంటున్న గుప్పెడు కలలను మోస్తూ ఇక్కడికి

చదువుకోవడానికి వచ్చిన విద్యార్థులకు ఇప్పమైన భాష, ఉచ్చారణను నేర్పిస్తూ జాతీయ భాష హిందీ, అంతర్జాతీయ భాష ఆంగ్లములలో మంచి తర్ఫీదునిస్తూ, కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానాన్ని అందిస్తూ మున్ముందు జీవితంలో బాగా రాణించడానికి అన్ని విధాలా బాటలు వేసే చక్కని పాఠశాల ఇది. విద్యార్థి కుటుంబ నేపథ్యం ఏమిటి? విద్యార్థికి ఏ రంగంలో ఆసక్తి ఉంది? ఎలాంటి ప్రత్యేక వైఖణ్యాలను కలిగి ఉన్నారు? అనే విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రతీ విద్యార్థిపై ప్రత్యేక శ్రద్ధను కనబరుస్తూ రాబోయే కాలంలో ఆయా రంగాలలో ఉన్నత శిఖరాలను అధిరోహించేలా, బాగా రాణించడానికి కావాల్సిన పునాదులు వేసేలా చేయడంలో ఈ పాఠశాలకు సాటియైన మరో పాఠశాల లేదు అంటే అతిశయోక్తి కాదు.

గతంలో ఇక్కడ చదువుకున్న విద్యార్థులు ఇండియన్ ఆర్మీ, పోలీస్, రెవెన్యూ, ఉపాధ్యాయ, ఫార్మా వంటి అనేక రంగాలలో స్థిరపడి బాగా రాణిస్తున్నారు. విద్యార్థి ఇక్కడ చదువుతున్నాడంటే ప్రయోజకులు అయ్యి తీరుతారనే ఖచ్చితమైన వంద శాతం నమ్మకం విద్యార్థి తల్లిదండ్రులలో గూడు కట్టుకొని ఉంది. వారి నమ్మకాన్ని వమ్ము చేయకుండా వారి నమ్మకాన్ని, విశ్వాసాన్ని నిలబెట్టుకోవడానికి ఈ పాఠశాల ఉపాధ్యాయ బృందం నిరంతరం శక్తివంచన లేకుండా కృషి చేస్తుంది.

పాఠశాలకు సంబంధించిన కొన్ని చిత్రాలు

24 గంటలూ అందుబాటు - నైపుణ్యాలకు పెద్ద నీట

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	కె.జి.బి.వి. కేశంపేట్, పాటిగడ్డ మం కేశంపేట్, జి రంగారెడ్డి.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	గౌసియా బేగం
సి.ఆర్.టి. పేరు	:	గౌసియా బేగం
మొబైల్ నెంబర్	:	9652862006
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	gousia77732@gmail.com

తెలంగాణ రాష్ట్రం రంగారెడ్డి జిల్లాలోని కేశంపేట్ మండలంలోని పాటిగడ్డ గ్రామంలో కస్తూర్బాగాంధీ బాలికల విద్యాలయం 2011-12 సంవత్సరంలో ప్రారంభించబడింది. 2012-13 విద్యా సంవత్సరంలో మొదటి 10 వ తరగతి బ్యాచ్ నుండి ఇప్పటి వరకు 8 బ్యాచ్ల విద్యార్థులు SSC పూర్తి చేశారు. ప్రస్తుతం విద్యాలయంలో 338 మంది విద్యార్థినులు కలరు. విద్యాలయంలోని విద్యార్థినులలో ఎక్కువగా అనాథలు, తల్లిదండ్రులలో ఎవరో ఒకరు మాత్రమే ఉన్నవారు. బడి బయటి పిల్లలుగా ఉండి నమోదైనవారు, షెడ్యూల్లు తెగలకు చెందిన వారు, కూలీ వనులు చేసే కుటుంబాలకు చెందినవారు ఉన్నారు.

విద్యార్థినుల సంఖ్య పెంపుదల

స్కూల్ ప్రారంభ సమయంలో విద్యార్థుల సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉండేది. తరువాత నేను మరియు ఉపాధ్యాయ బృందం కలిసి చుట్టూ గల వివిధ గ్రామాలకు, దళిత వాడలకు, తాండాలకు వెళ్లి ఇంటింటికి తిరిగి అక్కడి ప్రజలకు మా పాఠశాల ప్రత్యేకతల గూర్చి, పాఠశాల కల్పించే వసతుల గూర్చి తల్లిదండ్రులకు, విద్యార్థినులకు తెలియ చేయడం మరియు పాఠశాలలో చేరే విధంగా వారిని ప్రేరేపించడం జరిగింది. కావున ప్రస్తుతం విద్యార్థినుల సంఖ్య బాగా పెరిగింది. ప్రస్తుతం పరిమితికి మించి విద్యార్థులు విద్యాలయంలో చేరడానికి ఆసక్తి చూపుతున్నారు.

విద్యార్థుల స్థాయి పెంపుదల

పాఠశాలలో ప్రవేశం పొందే సమయంలోనే విద్యార్థుల స్థాయిని గుర్తించి వీరిపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించుటకుగాను ప్రత్యేక తరగతుల నిర్వహించడం జరుగుతోంది. చదవడం, రాయడంలో స్థాయి పెంచుటకు మాట్లాడించడం, కథలు చెప్పడం, నాటికల వంటి ప్రత్యేక కృత్యాలను నిర్వహిస్తూ విద్యార్థులలో ఆసక్తిని పెంచి ప్రగతి సాధించడం జరిగింది.

విద్యార్థినులకు 24 గంటలు అందుబాటులో ....

విద్యాలయంలో మధ్య రాత్రి సమయంలో విద్యార్థినులకు అకస్మాత్తుగా ఆరోగ్య సమస్యలు తలెత్తినపుడు స్పెషల్ ఆఫీసర్ అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల ఇబ్బంది కలగవచ్చని భావించి, విద్యార్థినుల అవసరాలకు, ఆరోగ్య సమస్యలకు, ఇతర విషయాలకు అందుబాటులో ఉండాలని స్పెషల్ ఆఫీసర్ పాఠశాలకు సమీపంలో అద్దె భవనంలో ఉంటూ విద్యార్థినులకు ఇబ్బంది కలిగినపుడు సెకన్లలో వారికి అందుబాటులో ఉండడం జరుగుతున్నది. విద్యా సంవత్సరం మొత్తం ప్రతి రోజు, ప్రతి సమయం ఏ సమస్య వచ్చినా తీర్చేందుకు స్పెషల్ ఆఫీసర్ అందుబాటులో ఉంటున్నారు.

నైపుణ్యాల పెంపుదల

విద్యార్థినులలో చాలా నైపుణ్యాలు ఉంటాయి. వాటిని గుర్తించి, అభ్యాసం చేయించి, మండల స్థాయిలో మరియు జిల్లా స్థాయిలో పాల్గొనేటట్లు వారికి ప్రోత్సాహాన్ని అందించడం జరుగుతోంది. కుట్లు, అల్లికలు, డ్రాయింగ్, మార్షల్ ఆర్ట్స్ వంటి వాటిలో శిక్షణ ఇప్పిస్తున్నారు. ఇవి వారిని నిపుణులుగా చేయడంతోపాటు వారి భవిష్యత్ జీవితానికి తోడ్పడుతున్నాయి. కొందరిని డ్రాయింగ్లో

మరికొందరిని, పాటలు పాడటంలో నైపుణ్యవంతులుగా చేయడం జరిగింది. M. మనీష అనే విద్యార్థి డ్రాయింగ్లో జిల్లా స్థాయిలో బహుమతులు సాధించి రాష్ట్ర స్థాయిలో పాల్గొనడం జరిగింది.

ఫలితాల సాధన

విద్యాలయ విద్యార్థినులు ఉత్తీర్ణులై ఎంతో మంది కార్పొరేట్ కళాశాలలో సీట్లు సంపాదించారు. స్థాపించిన మొదటి సంవత్సరంలోనే ఇంటర్మీడియట్ CEC నందు మండల స్థాయిలో M. మానస 395/500 మరియు MPHW కోర్సులో రాష్ట్ర స్థాయి నందు B. శ్రీలత 484/500 మార్కులతో తమ ప్రతిభను ప్రదర్శించడం జరిగింది.

విద్యార్థినుల మధ్య లైంగిక ఆకర్షణల నివారణ

మా విద్యాలయంలోని ఒక అమ్మాయి మరొక అమ్మాయి లైంగిక ఆకర్షణకు లోనుకావడం జరిగింది. విద్యార్థినులను రెగ్యులర్ గా దగ్గరగా పరిశీలించే విధానం విద్యాలయంలో ఉండడం వల్ల వెంటనే ఈ అంశాన్ని గుర్తించి, వారికి ప్రత్యేకంగా కౌన్సిలింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. తద్వారా వారిలో మార్పులు రావడం, తిరిగి వారు చదువుపై ఆసక్తి చూపడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ఆ ఇద్దరు అమ్మాయిలు A1 గ్రేడ్ తో 10వ తరగతి పూర్తి చేసుకొని ఉన్నత చదువును అభ్యసిస్తున్నారు.

బాల్య వివాహాలను అరికట్టడం

చాలా మంది తల్లిదండ్రులు వారి పిల్లలకు పెళ్ళి చేస్తామని వారిని విద్యాలయం నుండి పంపించమని అడిగినపుడు తల్లిదండ్రులతో బాల్య వివాహాల వల్ల కలిగే కష్టాలను మరియు చట్టరీత్యా కలిగే ఇబ్బందులను గూర్చి వివరించి నచ్చజెప్పడం జరిగింది. బాల్య వివాహాల నుండి జె. రజిత, శిరీష, నాగమణి ఇలా చాలా మంది విద్యార్థినులు రక్షించబడ్డారు.

ఈ విద్యాలయంలోని విద్యార్థినులకు విద్య అందించడంతోపాటు వారి మూర్తిమత్వ అభివృద్ధికి, వారిలో జీవన నైపుణ్యాలు పెంపొందించడానికి, వ్యక్తిత్వం తీర్చిదిద్దడానికి, వారి భవిష్యత్తును సరిగ్గా మలచడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుచున్నది. అందుకే అమ్మాయిలకు విద్య అందించడంతో పాటు వివిధ రకాల వేధింపులను ఎదుర్కోవడం, భవిష్యత్తును తీర్చి దిద్దుకోవడం, లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకోవడం వంటి వాటిలో ఈ విద్యాలయం సాధ్యమైనంత కృషి చేస్తున్నది. దీంతో విద్యార్థినులు భవిష్యత్ లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకుంటున్నారు, ధైర్యంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు, అభిప్రాయాలను స్పష్టంగా వ్యక్తీకరించగలుగుతున్నారు.

పాఠశాల అనుబంధ కార్యక్రమాలతో విద్యార్థులలో ప్రగతి సాధన

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	మండల పరిషత్ ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల, అంతారం, మం తాడూరు, జి నాగర్ కర్నూల్.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	డి. శేషగిరి రావు
మొబైల్ నెంబర్	:	9440371439
ఉపాధ్యాయుల పేరు	:	జె.రాఘవేందర్, జి.చెన్నయ్య, సమీనా బేగం
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	dsheshagiri9@gmail.com, mpupsantharam@gmail.com

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని నాగర్ కర్నూల్ జిల్లా, తాడూరు మండలంలోని, అంతారం గ్రామంలో మా ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల కలదు. మా పాఠశాల గ్రామం చివరన చెరువు గట్టుకు ఆనుకొని, గుట్టలు-మిట్టలుగా గల ప్రదేశంలో నిర్మించబడి ఉన్నది.

మా విద్యాలయంలో 1 వ తరగతి

నుండి 8వ తరగతులు కొనసాగుతూ మొత్తం 145 మంది విద్యార్థులు విద్యనభ్యసిస్తూ 4గురు సిబ్బంది (1 స్కూల్ అసిస్టెంట్, 3-ఎస్.జి.టి. లు) పని చేయుచున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతానికి చెందిన మా పాఠశాలలో వ్యవసాయం మరియు కూలీ పనులు చేసే పేద కుటుంబాలకు చెందిన ఎస్.సి., ఎస్.టి. మరియు బి.సి. సామాజిక వర్గాలకు సంబంధించిన విద్యార్థులు విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు.

పాఠశాల సక్రమ నిర్వహణకు అవరోధాలుగా ఉన్న ప్రహారీ గోడ నిర్మాణం మరియు గేట్‌ను ఏర్పాటు చేసుకొని సమస్యలను వీలైనంత త్వరగా పరిష్కరించుకొని బోధనాభ్యాసనపై దృష్టి సారించడం జరిగింది.

విద్యార్థులకు గుణాత్మక విద్యను అందించడం

పాఠశాల విద్యార్థులకు గుణాత్మకమైన విద్యను అందించుటకు క్రింది కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరుగుతోంది.

- ప్రతి రోజు ప్రార్థనలో (i) నేటి ప్రశ్న-నిన్నటి జవాబు (ii) నేటి వార్తలు (iii) ఈ రోజు ప్రత్యేకత (iv) తెలుగు పద్యం మరియు భావం (v) తెలుగు, ఇంగ్లీషు మరియు హిందీ పదాలు, వాటి అర్థాలు (vi) ఆరోగ్య చిట్కా (vii) నేటి సూక్తి (vii) ప్రధానోపాధ్యాయుల సందేశం లాంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం.
- ప్రతి వారంలో ఒక రోజు 1 నుండి 5, 6 నుండి 8 తరగతుల విద్యార్థులకు ఆంగ్ల పదజాల పోటీలు, తెలుగు పద్యాల పోటీలు మరియు గణిత పరిజ్ఞాన పోటీలను నిర్వహించి ప్రతిభ కనబరిచిన విద్యార్థులను ప్రోత్సహించి బహుమతులు అందించడం.
- తరగతుల వారీగా పాఠ్యాంశ బోధన అనంతరం పాఠ్యాంశానికి సంబంధించిన చిన్న చిన్న క్విజ్లు నిర్వహించడం, ప్రతి నెలలో రెండు పర్యాయములు 3 నుండి 5 మరియు 6 నుండి 8వ తరగతి విద్యార్థులకు క్విజ్ నిర్వహించడం.
- వారంలో అర్ధదినం విద్యార్థులకు క్రీడలు మరియు యోగా నిర్వహించడం ద్వారా పిల్లల్లో శారీరక ఉల్లాసాన్ని కలిగిస్తూ క్రీడల పట్ల ఆసక్తిని పెంపొందించడం.
- ప్రతి శుక్రవారం పాఠశాలలో “గ్రీన్ డే” నిర్వహించి మొక్కల పెరుగుదల పట్ల ప్రాధాన్యతనిస్తూ పచ్చదనం-పరిశుభ్రతను, పర్యావరణం పరిరక్షణకు ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడం.
- ప్రతి శనివారం చిన్నారి సభ / బాలల సభను నిర్వహించి రకరకాల కళలు, స్క్రిప్ట్లు, డ్రామాలు, పాటలు పాడించి అభినయించడం, నృత్యాలు మరియు పద్యాలు రాగయుక్తంగా పాడించడం లాంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహించి పిల్లలకు కళల పట్ల అభిరుచిని కలిగించడం.
- జాతీయ పండుగలు మరియు ప్రాముఖ్యత గల దినాలను పాఠశాలలో తప్పనిసరిగా నిర్వహిస్తూ పిల్లలకు చిత్రలేఖనం, వ్యాసరచన మరియు ఉపన్యాస పోటీలను ప్రోత్సహించడంతో పాటు విద్యార్థులలో జాతీయ భావం పెంపొందింపజేస్తూ, ప్రముఖుల జీవిత చరిత్రను స్ఫూర్తి పొందేటట్లు చేయడం.

సాధించిన ఫలితాలు

పద్యాలు

పాఠశాల అసెంబ్లీ, వారాంతపు పద్యాల పోటీలు మరియు బాలల సభలో పద్యాలు పాడించడం లాంటి కార్యక్రమాల ద్వారా పద్యాల పట్ల ఆసక్తి కనబరిచిన దాదాపు 40 మంది విద్యార్థులను గుర్తించి సుమారు 100 పద్యాల వరకు సేకరించి, రాగయుక్తంగా పాడి, విద్యార్థులచే పలికించి, నేర్పించనైనది. అందులో కొందరు విద్యార్థులు 20,30,40 పద్యాలు నేర్చుకోగా 4వ తరగతి చదువుతున్న డి.స్వాతి అనే అమ్మాయి మాత్రం 100

పద్యాలను వారం రోజుల్లోనే నేర్చుకోవడం మాకు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. ఆ అమ్మాయిని మరింత ప్రోత్సహించడంతో 10-15 రోజులలో 230 పద్యాలను విరామం లేకుండా రాగయుక్తంగా చదవడం జరిగింది. 2019-20 విద్యా సంవత్సరంలో మండల స్థాయిలో 33 పాఠశాలలకు (ప్రాథమిక మరియు ప్రాథమికోన్నత) నిర్వహించిన ప్రతిభా పోటీల సమావేశానికి హాజరైన శ్రీయుత జిల్లా కలెక్టర్ ఇ.శ్రీధర్ గారు మరియు జిల్లా స్థాయి అధికారుల ముందు 4వ తరగతి చదువుతున్న డి.స్వాతి ఒక్క అర నిమిషం కూడా విరామం లేకుండా 218 పద్యాలను ఏకధాటిగా చదివి జిల్లా కలెక్టర్ గారిచే ప్రశంసలు అందుకోవడం జరిగింది.

కలెక్టర్ గారి ముందు పద్యాలు పాడుతున్న విద్యార్థిని స్వాతి

కలెక్టర్ గారు మరియు జిల్లా స్థాయి అధికారుల ముందు 4వ తరగతి చదువుతున్న డి.స్వాతి ఒక్క అర నిమిషం కూడా విరామం లేకుండా 218 పద్యాలను ఏకధాటిగా చదివి జిల్లా కలెక్టర్ గారిచే ప్రశంసలు అందుకోవడం జరిగింది.

సైన్స్

జిల్లా స్థాయి సైన్స్ ప్రదర్శనలో బహుమతి పొందుతున్న విద్యార్థులు

జిల్లా స్థాయి సైన్స్ ట్యాలెంట్ టెస్ట్లో మొదటి బహుమతి పొందుతున్న విద్యార్థిని అర్చన.

పాఠ్యాంశ బోధన అనంతర క్విజ్ నిర్వహణ, ప్రతి నెలలో రెండు సార్లు నిర్వహిస్తున్న క్విజ్ మరియు పాఠ్యాంశాల అనుబంధ ప్రయోగాల నిర్వహణ ఫలితంగా విద్యార్థులు సైన్స్ పట్ల అభిరుచి, ఆసక్తిని మెరుగుపరచుకున్నారు. దీని ఫలితంగా ప్రతి సంవత్సరం మండల స్థాయిలో నిర్వహించే “సైన్స్ క్విజ్” కాంపిటీషన్లో మొదటి, రెండు స్థానాల్లో మంచి ప్రతిభను కనబరిచి, ప్రశంసలు పొందారు. 2018-19 విద్యా సంవత్సరంలో అచ్చంపేటలో నిర్వహించిన జిల్లా స్థాయి విద్యా-వైజ్ఞానిక ప్రదర్శన యందు ‘అరటి తొక్కలతో ఎన్నో లాభాలు’ అనే ప్రదర్శనతో జిల్లా స్థాయిలో “మొదటి స్థానం” పొంది, రాష్ట్ర స్థాయి ప్రదర్శనకు ఎంపిక కావడం జరిగింది.

ఆంగ్ల పదజాలం

పాఠశాలలో నిర్వహించే “కంటెంట్/ విషయ పరిజ్ఞాన క్వీజ్” నిర్వహణ, ఆంగ్ల పదజాల పోటీల వలన విద్యార్థులు ఆంగ్ల పదజాలాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడం, విషయ పరిజ్ఞానాన్ని మెరుగుపర్చుకోవడం జరిగింది. దీని ఫలితంగా ప్రతి సంవత్సరం మండల స్థాయిలో తరగతుల వారీగా నిర్వహించే ప్రతిభా పోటీల యందు మా పాఠశాల విద్యార్థులు విషయ పరిజ్ఞాన పోటీలలో మరియు ఆంగ్ల పదజాల పోటీలలో అసాధారణమైన ప్రతిభను కనబరిచి మొదటి మూడు స్థానాలలో ఎన్నోసార్లు బహుమతులు, ప్రశంసలు పొందారు.

కళలు-సాంస్కృతికం

మండల స్థాయి సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలో ఉత్తమ ప్రదర్శన కనబరుస్తున్న పాఠశాల విద్యార్థులు

పాఠశాలలో నిర్వహించే బాలల సభ, జాతీయ పండుగల సందర్భాలలో మేము నిర్వహించే నృత్య ప్రదర్శనల యందు మంచి ప్రతిభ కనబరిచిన, ఆసక్తి కలిగిన బాల బాలికలను ప్రోత్సహించి నృత్య ప్రదర్శనలలో పాఠశాల ఉపాధ్యాయురాలైన సమీన బేగం (ఎస్.జి.టి.) గారు మంచి తర్ఫీదు ఇవ్వడం మూలంగా ప్రతి సంవత్సరం మండలస్థాయి సాంస్కృతిక ప్రదర్శన పోటీలలో మంచి కళను ప్రదర్శించి ఎన్నో పర్యాయములు 1వ / 2వ స్థానంలో నిలిచి బహుమతులు మరియు ప్రశంసలు పొందడం జరిగింది.

పాఠశాలకు సంబంధించిన అన్ని కార్యక్రమాలను యుట్యూబ్లో ఉంచడం జరిగింది.

<https://youtu.be/fiTOS2lewLw>

<https://youtu.be/TXohxg9klEc>

<https://youtu.be/LxEdCrq6Wco>

<https://youtu.be/CGUIraqNE4>

<https://youtu.be/R7Bx-ILKP1fU>

ఆహ్లాదకరమైన పాఠశాల వాతావరణాన్ని కల్పించడం

పాఠశాలకు గేటు ఏర్పాటు

2018-19 విద్యా సంవత్సరం పాఠశాల ప్రారంభం నాటికి పాఠశాలకు ఒకవైపు మాత్రమే ప్రహారీ గోడ నిర్మాణం జరిగి ఉండి, మిగిలిన మూడు వైపులా ప్రహారీ గోడ లేకుండా పాఠశాల నిర్వాహణకు అసౌకర్యంగా ఉండినది. ప్రారంభ దశలో ఉన్న ముందు భాగపు ప్రహారీ గోడను గ్రామ ప్రజాప్రతినిధులను సంప్రదించి వేగవంతం చేసి, పూర్తి చేయించనైనది. అలాగే ఈ ప్రహారీ గోడకు గేటు నిర్మాణం చేయించడం జరిగింది.

2018-19 విద్యా సంవత్సరం ప్రారంభంలో పాఠశాలకు సంబంధించి ఎలాంటి నిధులు మంజూరు కానప్పటికీ, ఎలాంటి దాతల సహకారం లేనప్పటికీ అందవిహీనంగా ఉన్న పాఠశాల తరగతిగది గోడలకు ఉపాధ్యాయులు అందరం కలిసి రూ.35,000/-ల ఖర్చుతో రంగులు వేయించి, గదులకు ముందువైపు పైభాగమున ప్రముఖుల చిత్రాలను వేయించడం జరిగింది.

మా పాఠశాల చెరువుగట్టుకు ఆనుకొని నిర్మాణమై ఉన్నందున పాఠశాల ప్రాంగణం గుట్టలు-మిట్టలు మరియు చెట్లు-చేమలతో నిండి ఉండి, పిల్లలకు ఆడుకోవడానికి మరియు ప్రార్థన లాంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకోవడానికి అసౌకర్యంగానున్నది. గ్రామ సర్పంచ్ శ్రీమతి జయమ్మ చినరాములు గారిని సంప్రదించి, వారి సహకారంతో ఒక రోజు మొత్తం జె.సి.బి. తో పాఠశాల ప్రాంగణాన్ని చదును చేయించి విద్యార్థులు ఆడుకొనుటకు మరియు వివిధ సహపాఠ్య కార్యక్రమాల నిర్వహణకు సౌకర్యవంతంగా చేసుకోవడం జరిగింది.

మొక్కల నాటడం

పాఠశాల ప్రాంగణంలో మొక్కల పెంపకానికి ప్రాధాన్యతనిస్తూ 2018-19 విద్యా సంవత్సరంలో రూ.3,000/- విలువ గల ఆకర్షణీయమైన మొక్కలు, అదేవిధంగా ప్రతీ సంవత్సరం రూ.1,500/- విలువ గల మొక్కలను కొనుగోలు చేసి, నాటించి పరిసరాలు ఆకర్షణీయంగా కనిపించుటకు కృషి చేయడం జరిగినది. అదేవిధంగా అనుకూలమైన ప్రదేశాలలో ఇతర మొక్కలను కూడా నాటించి పరిసరాలు పచ్చదనంతో ఉండేటట్లు కృషి చేస్తున్నాము.

తలుపులు శిథిలావస్థలో ఉండి మధ్యాహ్న భోజన నిర్వహణకు అసౌకర్యంగా ఉన్న వంటగదికి దాతల సహకారంతో ఇనుప తలుపును చేయించి, దానిని బిగించి, గదికి రంగులు వేయించి నాణ్యమైన మధ్యాహ్న భోజన నిర్వహణకు సౌకర్యవంతంగా తయారు చేసుకోవడం జరిగింది. అలాగే ఈ విద్యా సంవత్సరం (2021-22)లోనే శిథిలమైన మరుగుదొడ్లను బాగు చేయించనైనది.

సమాజ భాగస్వామ్యంతో పాఠశాల సమగ్ర అభివృద్ధి

పాఠశాలకు ఏదో ఒక రూపంలో సహకరించాలని లయన్స్ క్లబ్ నాగర్ కర్నూల్ వారిని సంప్రదించగా (2019-20లో), వారు అంగీకరించి రూ. 6000 పాఠశాలకు అందించనైనది. అదేవిధంగా గ్రామ సర్పంచ్ శ్రీమతి జయమ్మ చినరాములు గారిని సంప్రదించగా వారు రూ. 6500 పాఠశాలకు అందించడంతో మొత్తం రూ. 12500లతో ఒక అల్మారాను కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. ఈ అల్మారా బోధనాభ్యసన సామగ్రి భద్రపరుచుకొనుటకు ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉన్నది.

పాఠశాలలో నిర్వహిస్తున్న ఎస్.ఎం.సి. సమావేశాలు

రిటైర్డ్ ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ భద్రన్న గారు ఉపాధ్యాయ బృందాన్ని మరియు విద్యార్థులను అభినందిస్తూ తాను వినియోగిస్తున్న కంప్యూటర్ సెట్ ను పాఠశాలకు బహూకరించి తన దాతృత్వాన్ని చాటుకున్నారు. అలాగే పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు కలిసి ఫోటోస్టాట్ (photostat) గల ప్రింటర్ ను కొనుగోలు చేయడం వల్ల విద్యార్థులకు విషయాల వారీగా బోధనాభ్యసన సామగ్రి మరియు వర్క్ షీట్లను డౌన్లోడ్ చేసి అందించుటకు మరియు వెనుకబడిన విద్యార్థులకు రెమెడియల్ టీచింగ్ మెటీరియల్ అందించి విద్యార్థుల అభ్యసనను మెరుగుపరుచుకొనుటకు ఎంతో ఉపయోగపడింది.

తల్లిదండ్రుల, విద్యార్థుల అభిప్రాయాలు

నా ఇద్దరు పిల్లలు (కూతురు, కుమారుడు) స్థానిక ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుతున్నారు. పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయులు మంచి విద్యాబుద్ధులు నేర్పించడంతో పాటు ఆరోగ్యం పట్ల తగు సూచనలు చేస్తుంటారు. అలాగే తల్లిదండ్రుల తోటి కూడా అనుబంధాన్ని కలిగి ఉంటారు. నా కుమార్తె అంగవైకల్యం కలిగి ఉన్నప్పటికీ మధ్యాహ్న భోజన సమయంలో, ఇతర అవసరంలో స్నేహితుల ద్వారా సహకారాన్ని అందింపజేస్తూ మా అమ్మాయికి ఎంతో తోడ్పాటును అందిస్తున్నారు. పాఠశాలకే వెళ్లదనుకున్న మా అమ్మాయి పాఠశాలలో సురక్షితంగా, ఉత్సాహంగా చదువుకుంటుంది. ఇది మాకు చాలా సంతోషం.

కె. వెంకటయ్య
గ్రామం: అంతారం
వృత్తి: వ్యవసాయం

దేశమోని కృష్ణయ్య
గ్రామం: అంతారం

హోదా: ఎస్.ఎం.సి. చైర్మన్

పాఠశాలలో నలుగురు ఉపాధ్యాయులు మాత్రమే పని చేస్తున్నప్పటికీ క్రమశిక్షణతో అన్ని విషయాలను బోధిస్తూ విద్యార్థులు అన్ని రంగాలలో (విద్యా, ఆటలు, పాటలు, కళలు, సాంస్కృతిక) రాణించుటకు కృషి చేస్తున్నారు. ఎస్.ఎం.సి. సభ్యుల సహకారంతో హాజరు శాతం మెరుగుపరుచుటకు, పిల్లల నమోదుకూ కృషి చేస్తున్నారు. పాఠశాలలో మౌఖిక వసతులను ఒక్కొక్కటిగా సమకూర్చుకుంటూ పాఠశాల సమగ్ర అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నారు.

అర్జున
తరగతి: 8వ

పాఠశాల: యు.పి.ఎస్. అంతారం

మా పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు మాకు ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణంలో విషయ పరిజ్ఞానంతో పాటు ఆటలు, పాటలు, సాంస్కృతిక అంశాలలో కూడా రాణించుటకు కృషి చేస్తున్నారు. క్షేత్ర పర్యటనలు మరియు విహార యాత్ర ద్వారా కూడా అదనపు పరిజ్ఞానం అందించేందుకు కృషి చేస్తున్నారు. నేను ప్రయోజకురాలునై నా తల్లిదండ్రులకు, ఉపాధ్యాయులకు మరియు మా గ్రామానికి మంచిపేరు తేవాలనేదే నా కోరిక.

'AAROGYA BALA' A LIFELINE TO STUDENTS

Name of the School	:	ZPHS, Yeddumailaram Mdl. Kandi, Dist.: Sangareddy.
Name of the School Head	:	T. Bhasker
Mobile Number	:	9441823903
Email-ID	:	thotabhasker @gmail.com

Here is a story of school ZPHS Yeddumailaram that believes 'Health is Wealth'. On 10th of July 2015, I joined as Headmaster at ZPHS Yeddumailaram, Mandal Kandi, Sangareddy District. It is the village where the Government of India established the Ordinance Factory (ODF) in 1984. The majority of the residents in the hamlet work as labourers in the ODF factory, with only a few members of the village working as employees. Our students are from low-income families. After a few months, I saw that the students were honest in their efforts to attend school on a regular basis, but that only a few pupils who were not engaged in studies were irregular. Following my careful observation and analysis, I discovered that a small number of pupils are frequently absent.

I convened a meeting with staff, parents, and elders to understand the issue of absenteeism and come up with a solution. I focused on Malathi, the top student in her class, who used to miss classes on a regular basis owing to chronic skin diseases. As a result of her financial situation, she was unable to attend a good hospital, which hampered her studies. Then, a thought occurred to me to do something to help students who are economically disadvantaged and suffer from health problems. As a result, the Aarogya Bala programme was established in my school. I met with staff and expressed my thoughts on starting the Aarogya Bala programme with the goal of providing financial assistance to students who are suffering from health problems based on health reports and expenditure bills that they submit to us.

We planned to start the Aarogya Bala Health Fund, which was launched by Mrs. Sushma Singh, the wife of ODF's General Manager, on November 14, 2017 with a donation of Rs.50,000/-. Myself, my colleagues, friends, relatives, and school supporters all contributed according to their ability. We formed a committee of three employees, and a joint account was opened in their names at SBI ODF branch into which the funds were put. The entire sum is credited to the staff members' shared account. The staff members focused on the students' health and offered advice to their parents.

We called Malathi's father, and told him about this Aarogya Bala and offered some fund for treatment. After a few months, she was free of the disease's effects and ranked first in her class. As a result of the health attention, most students attempted to attend classes on a regular basis, which had an impact on studies in 2017-18, the school obtained an average GPA of 9.8 in class 10, the highest in the mandal, putting the school in first place. The number of students scoring 10 GPA has increased and school is known for 100% results. We are continuing the program with improved spirit for students' well-being.

Salient features of Aarogyabala

- It is only available to students. The motto is to ensure that students are healthy and are regular to school.
- Students and their parents should meet with the committee to address their health concerns; they must bring the doctor's prescription and any related costs.
- The committee will determine the true nature of the problem and, as a result, how much money they can grant to the afflicted kids.

The amount is given to the student in the form of a cheque. On special days like birthdays, children donate some amount and drop in the 'Arogya Bala Box' kept in the school. M.Srilakshmi, Biology teacher organizes a counselling session for students and instructs them on how to maintain good health hygiene. She also explains to the pupils at prayer time.

Quotes

"I was overjoyed by the teachers' attention to my health and grateful for the financial assistance."

- Grishma, Class 9

In addition to schooling, I am proud to launch the Aagaya Bala programme in our school since our staff and others are supporting us in our attempts to help the impoverished students with their health. Nothing we do is ever in vain. It resulted in a favourable academic outcome."

- T. Bhasker, Headmaster, ZPHS, Yeddumailaram

I am delighted to be a member of this committee. I communicate with parents to learn about their children’s medical difficulties and to advise them on where to seek better treatment.”

- **R.Prashant Kumar Raju, Telugu Teacher**

“My son suffered with a health issue. The school supported us through Arogya Bala programme. We thank the headmaster and the teachers.”

- **Shoba, a parent**

“I have been observing our HM and staff putting good efforts on education and health equally. Their commitment has improved students’ health and enabling them to focus on academics.”

- **Srisailam, SMC Chairman**

“Arogya Bala is a prestigious program for the benefit of students. It is bringing positive feedback from students and parents. I appreciate the dedication of the headmaster and teachers in successfully taking this initiative forward.”

- **Mallareddy, Sarpanch**

Arogya Bala Student Health Fund Launching Programme

**పది సంవత్సరాలలో ప్రతీ విద్యా సంవత్సరం
పాఠశాల ప్రగతి పైపైకి...**

పాఠశాల పేరు, చిరునామా : ప్రభుత్వ డి.ఎన్.టి. ప్రా.పా. జామ తండా,
మం|| నెల్లికుదురు, జి|| మహబూబాబాద్

ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు : పి. లింగమూర్తి

మొబైల్ నెంబర్ : 9553956764

ఇ-మెయిల్ ఐ.డి. : lingamurthyapaandula.murthyiams@gmail.com

Govt. DNTPS జామ తండా పాఠశాల తేది 11 మార్చి, 1996లో స్థాపించబడింది. ఇది జామ తండా గ్రామపంచాయతీ పరిధిలోని 13 తండాలకు ఉన్నటువంటి ఏకైక పాఠశాల. అన్ని తండాలకు సమాన దూరంలో ఉండడం కోసం ప్రధాన తండా అయినా జామ తండాకు దూరంగా ఒకే తరగతి గదితో పాఠశాల నిర్మాణం జరిగింది. ఈ పాఠశాలలో అప్పట్లో ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులు, ఒక LFL HM తో ఒక వెలుగు వెలిగింది. ఇదే తీరుతో 2000 సంవత్సరం వరకు అన్ని తండాల నుండి పిల్లలు ఈ పాఠశాలలో విద్యను అభ్యసించేవారు. తదనంతరం ప్రతి ఆవాసానికి ఒక పాఠశాల ఏర్పడడం వల్ల జామ తండా మరియు మరొక రెండు తండాల విద్యార్థుల మాత్రమే ఇప్పుడు ఈ పాఠశాలలో విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. 2005 సంవత్సరం వరకు పాఠశాలలో విద్యార్థుల నమోదు అధికంగానే ఉండేది. క్రమేణా విద్యార్థుల సంఖ్య 20 లోపు చేరి ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలగా మారింది. ఆదరణ కోల్పోయి పాఠశాల మూతపడే స్థాయికి చేరింది.

2012-13 విద్యా సంవత్సరం

నేను లింగమూర్తి, 2012 సంవత్సరం డీఎస్సీ ద్వారా ఈ పాఠశాలలో నియమితుడైనప్పటి పాఠశాల పరిస్థితి చూసినట్లయితే... జామ తండాకు దూరంగా ఒక కిలో మీటర్ పరిధిలో పొలాల మధ్య ఒకే ఒక తరగతి గదితో, నెల్లికుదురు - కేసముద్రం రహదారికి మూడు కిలోమీటర్ల దూరంలో కనీసం మోటార్ సైకిల్ కూడా

వెళ్లలేని మట్టి రోడ్డుతో జామ తండా పాఠశాల ఉంది. పాఠశాలలో కనీసం పిల్లల కోసం ప్రార్థన స్థలం, ఆట స్థలం కూడా లేదు. త్రాగునీటి వసతి లేదు. పాఠశాల మరుగుదొడ్లు శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. చుట్టూ చెట్లు, ముళ్ళ పొదలు, కాలు పెట్టడానికి కూడా అనువుగా లేనటువంటి పరిస్థితి. ప్రహారీ గోడ కూడా లేదు. పశువులను కట్టివేయడం, పంట ధాన్యం నిలువ, చెత్తా చెదారంతో పాఠశాల ఉండేది.

నేను పాఠశాలలో చేరే సమయానికి జామ తండాలో ఉన్న 95% మంది బడి ఈడు పిల్లలు ప్రైవేటు పాఠశాలలకు వెళుతున్నారు. పదిహేను మంది బడి ఈడు గల పిల్లలు డ్రాపౌట్స్ గా ఉన్నారు. పాఠశాలలో ఐదుగురు పిల్లలు మాత్రమే నమోదు అయ్యి ఉన్నారు.

గుర్తించిన సమస్యలు - ఎదుర్కోవలసిన సవాళ్ళు

- పాఠశాల తండాకు దూరంగా పొలాల మధ్యలో ఉండడం.
- పాఠశాల మూతపడే స్థితిలో ఉండడం.
- ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాల కావడం.
- కనీస వసతులు అయినటువంటి త్రాగునీరు, మరుగుదొడ్లు, ఆట స్థలం మరియు ప్రహారీ లేకపోవడం.
- ఆంగ్ల మాధ్యమ బోధన లేకపోవడం.
- పాఠశాల సమాజానికి అనుసంధానం కాకపోవడం.
- ప్రభుత్వ పాఠశాలపై సదభిప్రాయం లేకపోవడం.
- పాఠశాల పరిసరాలు పాఠశాల వాతావరణాన్ని తలపించేలా లేకపోవడం.
- పాఠశాల తండాకు దూరంగా ఉండడం.
- ప్రైవేటు పాఠశాల యాజమాన్యం తండాలో గల కొంతమందికి ప్రతి అడ్మిషన్ కు కొంత కమీషన్ ఇచ్చే విధంగా ఒప్పందం చేసుకోవడం.

2013-14 విద్యా సంవత్సరం

2013-14 విద్యా సంవత్సరంలో ఇంటింటికి తిరిగి బడి ఈడు పిల్లల సంఖ్య కొరకై సర్వే నిర్వహించాను. ఆ సర్వే ఆధారంగా వంద మందికి పైగా బడి ఈడు పిల్లలు తండాలో ఉన్నట్టుగా అవగాహనకు రావడం జరిగింది. అందులో పది మంది డ్రాపౌట్స్ గా ఉన్నారు. డ్రాపౌట్స్ ఉన్నటువంటి విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను కలిసి వారిని పాఠశాలలో చేర్పించేలా ఒప్పించడం జరిగింది. దీనితో పాటు పాఠశాలలో గైర్జాబితావుతున్న పిల్లల వివరాలను తీసుకొని, వారి ఇంటింటికి వెళ్లి తల్లిదండ్రులను కలిసి విద్య యొక్క ప్రాముఖ్యత తెలియజేసి పాఠశాలకు పంపే విధంగా ప్రోత్సహించడం జరిగింది.

బంజారా భాషను నేను నేర్చుకోవడం

పాఠశాలలో రోజువారీ బోధన కార్యక్రమాల్లో భాగంగా విద్యార్థులకు మరియు నాకు భాష అనేది అడ్డంకిగా మారింది. దానిని అధిగమించడానికి వారి మాతృభాష అయినటువంటి బంజారా భాషను నేర్చుకోవడం జరిగింది.

విద్యార్థులతో సన్నిహితంగా మెలగడానికి, వారి అవసరాలు, వారి మానసిక స్థితిగతులు, ప్రతిస్పందనలు, ఇంటి దగ్గర కుటుంబ పరిస్థితులు తెలుసుకోవడానికి, వాటికి అనుగుణంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి, వారిలో ఉపాధ్యాయుడు అంటే భయాన్ని తొలగించడానికి, సార్ మా వాడు, సార్ మా అవసరాలు తీరుస్తాడు అనే నమ్మకం ఏర్పడడానికి భాష తోడ్పడింది. తల్లిదండ్రులు, గ్రామ ప్రజలతో బంజారా భాషలో సంభాషించడం ద్వారా తల్లిదండ్రులకు, గ్రామ ప్రజలకు సార్ మా వాడు, మా కుటుంబ సభ్యులలో ఒకడిగా ఉన్నాడనే నమ్మకం ఏర్పడింది.

అప్పట్లో నేను పాఠశాలలో చేరే సమయంలో బంజారా విద్యా వాలంటీర్ పోస్టు కూడా ఉండేది. బంజారా భాష నేర్చుకోవడానికి పాఠశాలలో బంజారా జ్ఞానానికి సంబంధించిన పుస్తకాలు కూడా ఉండేవి. అవి తెలుగు అనువాదంతో ఉండడం వల్ల విద్యాబోధనలో నాకు కొద్దిగా సహాయపడేవి.

పిల్లలకు బంజారా (లంబాడ) భాష తప్ప తెలుగు రాదు. నేను పాఠ్య బోధనను తెలుగులోనే బోధించే వాడిని. వారికి అర్థం కాని అంశాలను వారి భాషలోకి తర్జుమా చేసి దాని వివరాలు తెలియచేసి మళ్ళీ తెలుగులోనే బోధించేవాడిని. వారి భాష కన్నా తెలుగు నేర్పడంపై ఎక్కువ ప్రాధాన్యత చూపేవాడిని. ఒక రకంగా బంజారా భాష పరోక్షంగా తెలుగు భాష నేర్పడానికి ఉపయోగపడింది. (2016 విద్యా సంవత్సరం నుండి పాఠశాలలో ఆంగ్ల మాధ్యమ బోధన జరుగుతున్నది.)

2013-14 విద్యా సంవత్సరంలో నలుగురు నుండి 10 మంది పిల్లలకు నమోదు జరిగింది. కానీ హాజరు శాతం ఆశించిన స్థాయిలో లేదు. దీనిని అధిగమించడానికి ప్రతి రోజు తండాకు వెళ్లి పిల్లలను పాఠశాలకు తీసుకురావడం అనేది ఒక దినచర్యగా మారింది. అదేవిధంగా పిల్లలకు ఆటపాటలతో విద్యా బోధన, బోధనలో వినూత్న పద్ధతులను వినియోగించడం, రోజు విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను కలవడం ద్వారా విద్యార్థుల హాజరుతో పాటు నమోదు కూడా పెరిగింది.

2014-15 విద్యా సంవత్సరం

2014-15 విద్యాసంవత్సరంలో బడిబాట కార్యక్రమంలో భాగంగా విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను కలిసి పాఠశాల ఆవశ్యకతను, చదువు విలువ తెలియజేస్తూ అవగాహన కలిగించాను. తత్ఫలితంగా కనీస వసతులు లేనప్పటికీ గత విద్యా సంవత్సరం ప్రగతిని గమనించిన

విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు ప్రభుత్వ పాఠశాలపై నమ్మకంతో మరి కొద్ది మంది పిల్లలను పాఠశాలలో చేర్పించడం జరిగింది. దీనితో పాఠశాల విద్యార్థుల సంఖ్య 20 కి చేరింది. రోజు విద్యార్థులను ఇంటి వద్ద నుండి తీసుకువచ్చే క్రమంలో విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులతో, గ్రామ ప్రజలతో, యువతతో సత్సంబంధాలు ఏర్పడడం ప్రారంభమైంది. దీంతో వారికి నాపై మరియు పాఠశాలపై నమ్మకం క్రమేణా పెరుగుతూ వచ్చింది. అప్పటినుండి పాఠశాలలో జరిగే జాతీయ దినోత్సవాలకు, SMC సమావేశాలకు వారు ఆసక్తిగా హాజరు కావడం ప్రారంభమయ్యింది. అదేవిధంగా పాఠశాలలో జరిగే బోధన విధానం, పాఠశాల నిర్వహణ, ఉపాధ్యాయుల సమయపాలన అందరు గమనించడం మొదలుపెట్టారు. నా నియామకపు రోజు నుండి పాఠశాల పనివేళల కన్నా ముందుగానే పాఠశాలకు హాజరవడంతో

గ్రామ ప్రజలకు నాపై నమ్మకం బలపడింది. ఇదే సమయంలో గ్రామంలోని యువకులు పాఠశాలకు వస్తూ ఉండే క్రమంలో వారికి వ్యక్తిగత, విద్యాపరమైన సలహాలు, సూచనలు ఇస్తూ ఉండేవాడిని. దీని వలన యువత సహకారం కూడా పాఠశాలకు లభించింది. పాఠశాల సాధిస్తున్న ఫలితాలకు గాను నాకు మండల స్థాయిలో ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డు లభించింది.

2015-16 విద్యా సంవత్సరం

2015-16 విద్యాసంవత్సరం నాటికి విద్యార్థుల సంఖ్య 20 వరకే ఉంది. దీని వల్ల పాఠశాల ఎప్పుడైనా మూతపడే ప్రమాదం ఉంది. దీని గురించి గ్రామ పెద్దలు, యువత, తల్లిదండ్రులు, ఎన్.ఎం.సి. సభ్యులకు వివరించడం జరిగింది. కొందరు అంటి ముట్టనట్టుగా ఉన్నా, కొంత మంది సహకారంతో మరో ఐదుగురిని పాఠశాలలో చేర్చడం జరిగింది. దీనితో పాఠశాల విద్యార్థుల సంఖ్య 25 కు చేరింది. అదేవిధంగా ప్రార్థనా స్థలం మరియు ఆట స్థలం కోసం పాఠశాల పక్కన ముళ్లపొదలతో, రాళ్లతో ఎగుడుదిగుడుగా కనీసం పిల్లలు తిరగడానికి కూడా అనువుగా లేని బీడు భూమిని స్వయంగా నేనే ఆటస్థలంగా మార్చడం జరిగింది. పాఠశాలలో నీటి వసతి లేకపోవడం వల్ల మధ్యాహ్నం

భోజనం వండేవారు వండడం కుదరదు అని చెప్పడం జరిగింది. చాలా దూరం నుండి నీటిని తీసుకురావడం పెద్ద సమస్యగా ఉండడం వలన కేవలం వంట మాత్రమే చేయగలం, మిగిలిన అవసరాలకు నీటిని మీరే తెచ్చుకోవాలి అని చెప్పడం జరిగింది. ఇక చేసేదేమీలేక అర కిలోమీటరు దూరంలో ఉన్న బోరు నుండి పిల్లల అవసరాల కోసం నీటిని తెచ్చేవాడిని. పాఠశాల మౌలిక వసతులకై పై అధికారులకు ప్రజాప్రతినిధులకు క్రమం తప్పకుండా తెలియజేసేవాడిని.

2016-17 విద్యా సంవత్సరం

ఈ విద్యా సంవత్సరం పాఠశాలలో విద్యార్థుల నమోదు పెంచడం కోసం తల్లిదండ్రులను, గ్రామస్తులను, యువకులను విద్యా సంవత్సరానికి ప్రారంభానికి ముందే కలవడం జరిగింది. అప్పుడు వారు తండాలోని అందరినీ కలిపి ఒక సమావేశాన్ని నిర్వహించాలని తీర్మానించడం జరిగింది. అదే సమయంలో నెల్లికుదురు మండల విద్యాశాఖాధికారి ఎం.ఈ.ఓ. రాము గారి ఆధ్వర్యంలో పిల్లల నమోదు పెంచేందుకు గాను మండల స్థాయిలో సాంస్కృతిక కళా సారథి బృందం ద్వారా ఆటపాటలతో, మాటలతో బడిబాట కార్యక్రమం నిర్వహించడం

జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం జామ తండాలో కూడా నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో జామ తండా యువకులు, తల్లిదండ్రులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. ఆ కార్యక్రమంలో పాఠశాల చేపట్టిన, చేపట్టాలనుకుంటున్న అంశాలు వివరించడం జరిగింది. ఈ వివరాలతో కరపత్రాలు ముద్రించి పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

ఈ కార్యక్రమం ప్రభావం వల్ల ఆ విద్యా సంవత్సరం 96 మంది విద్యార్థులు నూతనంగా నమోదు కావడం జరిగింది. అప్పటి కలెక్టర్ వాకాటి కరుణ గారు బడిబాటపై నిర్వహించిన వీడియో కాన్ఫరెన్స్ సమీక్షలో జామ తండాలో జరిగిన బడి బాట కార్యక్రమాన్ని, పెరిగిన విద్యార్థుల నమోదును ప్రశంసిస్తూ ఎం.ఈ.ఓ. గారిని మరియు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులను కొనియాడడం జరిగింది.

ఈ సంవత్సరం కొంతమంది దాతలను సంప్రదించి గోడలపై బొమ్మలు, పటాలు, జాతీయ నాయకుల చిత్రపటాలు వేయించడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఆంగ్ల మాధ్యమం కోసం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతో వినూత్న పద్ధతిలో బోధించడం జరిగింది. పెరిగిన నమోదు, మెరుగైన పాఠశాల నిర్వహణకు గాను ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం సందర్భంగా శ్రీ రాజీవ్, జిల్లా విద్యాధికారి, వరంగల్ గారు నన్ను జిల్లా స్థాయి ఉత్తమ ఉపాధ్యాయునిగా ఎంపిక చేయడంతో జిల్లా కలెక్టర్ గారి చేతుల మీదుగా అవార్డు అందుకోవడం నాకు ఎంతో స్ఫూర్తిదాయకమయ్యింది.

2017-18 విద్యా సంవత్సరం

గత సంవత్సరం మాదిరిగానే ఈ సంవత్సరం కూడా వినూత్న పద్ధతిలో విద్యాబోధన గావిస్తూ సహపాఠ్య కార్యక్రమాలపై కూడా ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపిస్తూ వివిధ స్థాయిలలో సాంస్కృతిక అంశాలు నిర్వహించడం జరిగింది. పాఠశాలలో వసతుల లేమిని గుర్తించిన కలెక్టర్ వాకాటి కరుణ గారు పాఠశాలకు అదనపు తరగతి గదులను, నీటి వసతిని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ద్వారా అందించబడిన యూనిఫామ్స్ తో పాటు పిల్లలకు ఐడి కార్డులు, టై, బెల్ట్ బ్యాచ్లను దాతల సహకారంతో అందించడం జరిగింది. విద్యా కార్యక్రమాల్లో భాగంగా నాలుగో తరగతి విద్యార్థులపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపిస్తూ గురుకుల పాఠశాలలో ప్రవేశం కొరకు నిర్వహించే ఎంట్రన్స్ పరీక్ష సన్నద్ధత కొరకు ప్రత్యేక తరగతులను నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ ప్రత్యేక తరగతుల ఫలితంగా 13 మంది విద్యార్థులు గురుకుల విద్యా సంస్థల్లో సీటు పొందడం జరిగింది. ఈ పాఠశాలకు పంపడం ద్వారా గురుకులంలో సీటు వస్తుందనే నమ్మకం విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల్లో ఏర్పడింది. పాఠశాలలో విద్యార్థులకు విలువలు మరియు యోగాపై ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరిగింది. తండాలో ఏ కార్యక్రమం జరిగినా ఆ కార్యక్రమానికి పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నేను హాజరై బడి యొక్క ఆవశ్యకతను,

ప్రాముఖ్యతను వివరిస్తూ, ఆ కార్యక్రమాలను విద్యార్థుల నమోదు పెంచడానికి ఉపయోగించుకునేవాడిని. అవిధంగా పాఠశాలపై విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులకు సమ్మకం కుదిరింది. ఎం.ఈ.ఓ. గుగులోత్ రాము గారు పాఠశాలను నిరంతరం సందర్శిస్తూ సలహాలు, సూచనలు అందిస్తూ విద్యార్థుల సంఖ్యకు అనుగుణంగా ఉపాధ్యాయులను డిప్యూటీషన్ పై కేటాయిస్తూ వెన్నుతట్టి ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

2018-19 విద్యా సంవత్సరం

ఈ విద్యా సంవత్సరం గత సంవత్సర కార్యక్రమాలను కొనసాగిస్తూ, వినూత్న బోధనా పద్ధతులను అవలంబిస్తూ కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థల ద్వారా మరియు ప్రభుత్వ సహకారాన్ని తీసుకుంటూ పాఠశాలలో అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరిగింది. విద్యార్థుల ప్రగతి కోసం వ్యక్తిగత శ్రద్ధ వహిస్తూ పాఠ్యాంశ బోధన చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా క్రమం తప్పకుండా పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ సమావేశాల నిర్వహణ చేయడం జరిగింది.

2019-20 విద్యా సంవత్సరం

ఈ విద్యా సంవత్సరం గత సంవత్సరం మాదిరిగానే వినూత్న పద్ధతిలో విద్యార్థులకు బోధన గావిస్తూ సామర్థ్యాల సాధన పై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తూ, సహపాఠ్య కార్యక్రమాలపై కూడా ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడం జరిగింది. నేను పాఠశాల హాజరు పెంచడంలో భాగంగా ప్రతి రోజు విద్యార్థుల ఇంటిని సందర్శించి బడికి రానటువంటి పిల్లల్ని పాఠశాలకు తీసుకురావడం కొనసాగుతూనే ఉంది. ఇది ప్రతి రోజు జరిగే కార్యక్రమం. ప్రతి సంవత్సరం మాదిరిగా ఈ కూడా గురుకుల విద్యా సంస్థలో పిల్లలు సీట్లు పొందడం జరిగింది.

2020-21 విద్యాసంవత్సరం

ఈ విద్యా సంవత్సరంలో కరోనా కారణంగా పాఠశాలలు మూయడం జరిగింది. విద్యార్థులకు నష్టం జరగకుండా ప్రభుత్వం ఆన్లైన్ తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది. ఆన్లైన్ తరగతుల నిర్వహణ కోసం, పాఠ్యాంశాలపై ఉన్న సందేహాల నివృత్తి కోసం, హోం వర్క్ పరీక్షల నిర్వహణ కోసం వాట్సాప్ గ్రూప్ క్రియేట్ చేయడం జరిగింది. ఈ గ్రూప్ ద్వారా విద్యార్థులకు వీడియో పాఠాలు పంపడం జరిగింది. కోవిడ్ సమయంలో ప్రభుత్వం పాఠశాలకు సెలవులు ఇవ్వడం వల్ల వారికి నష్టం జరుగుతుందని ఆలోచించి MEO మరియు DEO అనుమతితో కోవిడ్ నిబంధనలు పాటిస్తూ విద్యార్థుల ఇంట్లు సందర్శిస్తూ ప్రత్యేక తరగతుల నిర్వహణ చేయడం జరిగింది. విద్యార్థులను కొన్ని గ్రూపులుగా విభజించి పాఠ్య పుస్తకంలోని అంశాలను రోజువారీగా కొన్ని గ్రూపులకు ఇవ్వడం, వారి ఇంటి వద్ద ప్రత్యక్ష తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది. అదేవిధంగా కొంతమంది వాలంటీర్లను ఏర్పాటు చేసుకొని విద్యార్థుల ఇంటి వద్ద రాత్రిపూట తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది.

తర్వాత కొన్ని రోజులకు రోజు విడిచి రోజు తరగతుల బోధనకు ప్రభుత్వం అనుమతించింది. అందులో భాగంగా ఒక రోజు ఆన్లైన్ తరగతుల ద్వారా బోధన, మరో రోజు ప్రత్యక్ష తరగతుల బోధన చేయడం జరిగింది. కోవిడ్ వలన విద్యార్థులు నష్టపోకుండా ఉండడానికి ఈ పద్ధతుల ద్వారా కొంతమేర నష్టాన్ని నివారించగలిగాము. కోవిడ్ సమయం అయినప్పటికీ పై కార్యక్రమాల వల్ల 2021 సంవత్సరంలో నిర్వహించిన గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షలో 14 మంది విద్యార్థులకు గురుకుల సీట్లు రావడం జరిగింది.

2021-22 విద్యాసంవత్సరం

కరోనా వల్ల విద్యార్థులకు అకడమిక్ చాలా నష్టం జరిగింది. దాన్ని అధిగమించడం కోసం 3Rs కార్యక్రమానికి అధిక ప్రాధాన్యతనిస్తూ, కోవిడ్ నియమాలను పాటిస్తూ నేడు పాఠశాలలో 100 మంది విద్యార్థులతో, నాలుగు అదనపు తరగతి గదులతో, నీటి వసతి కలిగి ఉండి ప్రస్తుత విద్యాసంవత్సరం కొనసాగుతోంది. ఈ విద్యా సంవత్సరంలో పాఠశాలను సందర్శించిన మహబూబాబాద్ శాసనసభ్యులు గౌరవ శ్రీ బానోత్ శంకర్ నాయక్ గారు పాఠశాల యొక్క స్థితిగతుల పట్ల మరియు విద్యార్థుల ప్రగతి పట్ల మరియు తల్లిదండ్రుల నుండి ఫీడ్బ్యాక్ తీసుకుని సంతృప్తి చెంది ఉపాధ్యాయులను అభినందించడం జరిగింది.

మండల స్థాయిలో తమ పనితీరుతో ఉత్తమ ఎస్.ఎం.సి. గా ఎన్నిక

నేను పాఠశాలలో జాయిన్ అయ్యే నాటికి ఎస్.ఎం.సి. సమావేశం రెగ్యులర్ గా జరిగేది కాదు. పాఠశాలలో అభివృద్ధి జరగాలంటే విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల భాగస్వామ్యం అవసరం. ఎస్.ఎం.సి. కమిటీ వారికి పరిస్థితులను వివరించి, ఖచ్చితంగా షెడ్యూల్ ప్రకారం ఎజెండా అంశాల వారీగా సమావేశాలు నిర్వహించేవాడిని. వారి హాజరు శాతం పెంచడానికి ఎస్.ఎం.సి. సభ్యుల ఇంటికి ప్రతిసారి వెళ్తూ ఉండేవాడిని. తద్వారా వారు మీటింగ్ కు హాజరయ్యేలా తప్పనిసరి పరిస్థితులను కల్పించేవాడిని. హాజరైన సభ్యుల ఎదుట ఎజెండా అంశాల వారీగా వారి తోడ్పాటు కోసం సమస్యలు ఏకరువు పెట్టేవాడిని. వారికి మీటింగ్ సమయంలో పిల్లల యొక్క ప్రగతిని ఖచ్చితంగా తెలియజేసేవాడిని. వారికి ప్రత్యేకంగా హామీ ఇవ్వడం తీసుకోవడం జరిగింది. అదేమిటంటే విద్యార్థులను పాఠశాలకు పంపిస్తున్నారు. కాబట్టి వారి ప్రగతి పెరుగుదలకు శక్తివంచన లేకుండా కృషి చేస్తూ, కానీ పాఠశాల అవసరాలు తీర్చడానికి తోడ్పడాలని వారి నుండి హామీ తీసుకోవడం జరిగింది.

ఎస్.ఎం.సి. సభ్యుల యొక్క పాత్ర పాఠశాల అభివృద్ధిలో గణనీయమైనది. పాఠశాల అదనపు గదుల నిర్మాణం, పర్యవేక్షణ, నీటి వసతి కల్పించడం, మరీ ముఖ్యంగా పాఠశాలకు ఆటస్థలాన్ని కేవలం ఎస్.ఎం.సి. చైర్మన్ గారే 5 గుంటల భూమిని విరాళంగా ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వం మంజూరు చేసినటువంటి సివిల్ వర్క్ నిర్మాణ పర్యవేక్షణ బాధ్యతలు పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ సభ్యులు తీసుకోవడం జరిగింది. త్రాగునీటి వసతి కల్పనకు వారు 100% శ్రమించి కృషి చేయడం జరిగింది. విద్యార్థుల హాజరు శాతం పెరగడంలో, బడి బాట కార్యక్రమం విజయవంతంగా నిర్వహించడంలో వీరి పాత్ర ఎంతో ఉంది. పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ ప్రతి సమావేశంలో సభ్యులు అందరూ పాఠశాలలో మధ్యాహ్న భోజనాన్ని రుచి చూస్తారు. గ్రామంలోకి ఏ ప్రజా ప్రతినిధి వచ్చినా, స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులకు పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ సభ్యులు పాఠశాల అవసరాలను దరఖాస్తు రూపంలో వారికి తెలియజేస్తున్నారు. పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ సభ్యులు కొంత మంది దాతల ద్వారా పాఠశాల తరగతిగదుల గోడలపై వివిధ చిత్రాలు, బొమ్మలు గీయించి పాఠశాల ఆకర్షణీయంగా ఉండడంలో తోడ్పాటును అందిస్తున్నారు. ఎస్.ఎం.సి. సభ్యుల కృషి ఫలితంగా 2016-17 విద్యా సంవత్సరానికి గాను మండల ఉత్తమ ఎస్.ఎం.సి. అవార్డును నెల్లెకుదురు ఎం.పి.పి. గారిచే స్వీకరించడం జరిగింది.

గురుకుల పాఠశాలలో ప్రవేశం కోసం ప్రత్యేక శిక్షణ కార్యక్రమం

ప్రతి సంవత్సరం నాలుగవ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్వహించే గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షలకు సన్నద్ధం చేస్తున్నాము. అందుకోసం ప్రత్యేకంగా డిసెంబర్ తర్వాత పాఠశాల టైమ్ టేబుల్లో ఒక పీరియడ్ గురుకుల పోటీ పరీక్ష సన్నద్ధత కోసం కేటాయించడం జరుగుతుంది. ప్రత్యేకంగా విద్యార్థులకు ప్రతి రోజు సాయంత్రం పాఠశాల సమయం ముగిశాక ఒక గంట గురుకుల ప్రవేశ పరీక్ష పాఠ్యాంశాలను బోధించడం జరుగుతుంది. పాఠశాల అకడమిక్ పుస్తకాల పాఠ్యాంశాలను మేళవిస్తూ స్టడీ మెటీరియల్తో బోధన జరుగుతుంది. విద్యార్థులకు ఇంటి వద్ద బోధించడానికి కొంత మంది డిగ్రీ చదివే విద్యార్థులను వాలంటీర్లుగా నియమించడం జరిగింది. గురుకుల ప్రవేశ పరీక్ష కొరకు వారాంతంలో వాలంటీర్ల ద్వారా విద్యార్థుల ఇంటి వద్ద ప్రత్యేకమైన పరీక్షలను నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రతి సంవత్సరం గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షలలో క్రమం తప్పకుండా సీట్లు సాధించడం జరుగుతోంది. సీట్లు సాధించిన విద్యార్థుల ఫోటోలతో కూడిన ఫ్లెక్సీ బ్యానర్లను తండాలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దీని వల్ల తల్లిదండ్రులకు పాఠశాలపై నమ్మకం ఏర్పడి, ఈ పాఠశాలకు విద్యార్థులను పంపిస్తే పిల్లలకు ఖచ్చితంగా గురుకులం సీట్ వస్తుందన్న భావన కలిగింది.

వినూత్న బోధన పద్ధతులు

- పుస్తకంలో ఉన్న ప్రతి అంశాన్ని ఆట పాటల ద్వారా కృత్యాధార పద్ధతిలో బోధించడం
- తరగతి గదిలో పిల్లలు కృత్యాలు చేయడానికి ఎక్కువ సమయాన్ని కేటాయించడం. ఉదాహరణకు EVS లో భాగంగా వ్యవసాయం అనే పాఠం బోధించడానికి పిల్లలని చుట్టూ ఉన్న పొలాల్లో రైతుల వద్దకు తీసుకెళ్లి ప్రత్యక్ష అనుభవాన్ని కలిగించడం, క్షేత్ర పర్యటనకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం.
- నైతిక విలువలు, జీవన నైపుణ్యాల పెరుగుదల కోసం పిల్లలతో కొన్ని కమిటీలు రూపొందించి వారికి పని విభజన చేయడం.
- ప్రాజెక్టు పని క్రింద వస్తువుల సేకరణ, సమూహాల తయారీ, ప్రత్యక్ష అనుభవాల కోసం పిల్లలచే డ్రామా మరియు చిన్న చిన్న స్కిట్స్ చేయించడం, పిల్లలు వారికి నచ్చిన ఏదైనా అంశంపై స్వేచ్ఛగా తనకు వచ్చిన భాషలో మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించడం.

- బోధనాభ్యసన సామగ్రిని పాఠశాల పరిసరాల నుండి సేకరించి, వాటితోనే కృత్యాలు చేయించడం.
- పాఠ్యాంశానికి అనుగుణంగా చిన్న చిన్న ఆసక్తి, ఆకర్షణ కలిగించే కృత్యాలు, ఆకులతో బొమ్మల తయారీ, జట్టు కృత్యాలు అధిక సంఖ్యలో నిర్వహించడం.
- ఫోన్ ను ఇంగ్లీష్ రైమ్స్ కోసం, చిన్న చిన్న కథల కోసం ఉపయోగించడం.

ఇతర అంశాలు

- పిల్లల పరిశుభ్రతకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం.
- పాఠశాలలో బాల బాలికలకు good touch, bad touchపై అవగాహన కార్యక్రమాలను ప్రతి నెలా నిర్వహించడం.
- ప్రతి విద్యార్థి తరగతి గదిలో తాను చెప్పాలనుకున్న అంశాన్ని నల్ల బల్ల వద్ద వివరించేలా చేయడం.
- ప్రతి కృత్యంలో, ఆటల్లో పాల్గొంటూ విద్యార్థులకు మార్గదర్శనం చేయడం.
- వ్యక్తిగత కృత్యాల కన్నా బృంద కృత్యాలకు అధిక ప్రాధాన్యతనివ్వడం.
- పిల్లలకు ఆటలో గెలిచిన వారికి, కృత్యాలు సరిగా నిర్వహించిన వారికి, పాఠశాల కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనే వారికి బహుమతులు ఇవ్వడం.
- పాఠశాలలో నాటిన మొక్కలను ప్రతి విద్యార్థికి దత్తత ఇవ్వడం.
- ఆంగ్ల భాషా బోధన పాటల రూపేణా చేపట్టడం.
- వ్యక్తిగత క్రమశిక్షణ, నైతిక విలువలు పెంపొందించడానికి జాతీయ దినోత్సవాల నిర్వహణ, జాతీయ నాయకుల జయంతి, వర్ధంతల నిర్వహణ సందర్భంగా కొంత మంది ప్రముఖులను పిలిచి ఉపన్యాసం ఇప్పించడం.
- మట్టి నమూనాలను పిల్లల చేత చేయించడం.
- వెనుకబడిన విద్యార్థులకు వ్యక్తిగత శ్రద్ధతో ప్రత్యేకమైన ప్రణాళికతో, ప్రత్యేక బోధన, ప్రత్యేక శ్రద్ధతో చేయడం.
- LSRW లో భాగంగా ప్రతి విద్యార్థికి నిరంతరం తోడ్పాటును అందించడం.
- ఆంగ్ల మాధ్యమ బోధనలో భాగంగా ఫ్రైవేట్ పబ్లిషర్స్ పుస్తకాలను మరియు ప్రభుత్వ ప్రచురణ పుస్తకాలను మేళవిస్తూ విద్యాబోధన చేయడం.
- ప్రతి రోజు క్రమం తప్పకుండా పాఠశాలకు వచ్చే విద్యార్థికి ప్రతి నెలా ఒక బహుమతిని ఇవ్వడం.
- పాఠ్య పుస్తకాన్ని చదువుతున్నామనేది తెలియకుండా విద్యార్థి విషయ జ్ఞానాన్ని పొందేలా ప్రత్యేకమైన ప్రణాళికలతో విద్యాబోధన చేయడం.

దీక్ష శ్రమే - నా విద్యా వర్ధతే...

పాఠశాల నిర్వహణపై కొందరి అభిప్రాయాలు

శ్రీ లింగమూర్తి గారు పాఠశాల కోసం అహర్నిశలు కష్టపడుతూ ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షిస్తూ ప్రతి పిల్లవాడిని పాఠశాలకు రాకున్నా కూడా ఇంటి దగ్గరకు వెళ్లి తీసుకువచ్చి చక్కటి విద్యను అందించారు. పూర్తి స్థాయిలో గిరిజన భాష నేర్చుకొని అదే భాషలో విద్యార్థులను పలకరిస్తూ ఆంగ్ల మాధ్యమంలో చక్కగా విద్య అందిస్తూ ఈ రోజు వరకు వందకు పైగా విద్యార్థుల నమోదును సాధించి పాఠశాలను రోజు రోజుకు దినదినాభివృద్ధి చేసేందుకు పాటుపడుతున్నారు. నేను తరచూ పాఠశాలను సందర్శిస్తూ సలహాలు, సూచనలు ఇస్తూ విద్యార్థుల సంఖ్యకు అనుగుణంగా ఉపాధ్యాయులను డిప్యూటీషన్ పై పంపించాను. ప్రతి విషయంలో పాఠశాల పట్ల స్పందిస్తూ తోడుగా ఉంటున్నాను.

- గుగులోత్ రాము, ఎం. ఈ. ఓ. నెల్లికుదురు

వంద మంది కంటే ఎక్కువగానే పిల్లలు పాఠశాలకు వస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఆంగ్ల పాఠశాలకు వచ్చేంతో నా యొక్క పిల్లల్ని ప్రైవేట్ స్కూల్ కు పంపించకుండా ఈ పాఠశాలకు వచ్చేటట్లు ఒక సర్పంచ్ గా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

- గుగులోతు మౌనిక శ్రీనివాస్, గ్రామ సర్పంచ్

మా సహకారంతో ఉపాధ్యాయులు ఎంతో కృషి చేశారు. తండాలోని పిల్లల్ని స్కూల్ కి రప్పించడం, చదువు చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు 100 మంది పిల్లలతో పాఠశాల నడుస్తుందంటే కారణం వారి నిరంతర కృషియే కారణం.

- గుగులోత్ భోజ్య, ఎస్.ఎం.సి. చైర్మన్

ప్రధానోపాధ్యాయులు రోడ్డు సరిగ్గా లేకున్నా బురదలో నడుచుకుంటూ విద్యార్థులను, వారి తల్లిదండ్రులను పలకరిస్తూ ప్రతి ఇంటినీ సందర్శించేవారు. అప్పుడు విద్యార్థులందరూ ప్రైవేట్ పాఠశాలకు వెళుతుండేవారు. మా తండాలోని యువకులు, గ్రామస్తులు అందరం కలిసి ప్రభుత్వ పాఠశాలకు పిల్లల్ని పంపాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. అప్పటి నుండి నేటి వరకు 100 మంది పిల్లలతో పాఠశాల నడుస్తున్నది. నా వంతు సహాయంగా పాఠశాలకు 10,000 రూపాయల ఆర్థిక సహాయం చేయడం జరిగింది.

- గుగులోత్ సైదులు, విద్యార్థి తండ్రి

నాడు పాఠశాల లేని గ్రామం - నేడు కాన్వెంట్ రహిత గ్రామం

పాఠశాల పేరు, చిరునామా : మం.ప.ప్రా.పా. శివాయిపల్లి, రాజంపేట,
జి|| కామారెడ్డి
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు : ముదాం స్వామి
మొబైల్ నెంబర్ : 9441042423, 8309314043
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి. : swamymudham@gmail.com

శివాయిపల్లి అంటే 2019 వరకు ప్రభుత్వ పాఠశాల లేని గ్రామం. నేడు శివాయిపల్లి అంటే 100% పిల్లలు ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదివే కాన్వెంట్ రహిత గ్రామం.

2019 కి ముందు శివాయిపల్లి గ్రామం నుండి పిల్లలందరు చుట్టు ప్రక్కల ఉన్న గ్రామాల ప్రైవేటు పాఠశాలలకు వేళ్ళేవారు. నేడు చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాల ప్రైవేటు పాఠశాలల పిల్లలు ఆటోలో వచ్చి శివాయిపల్లి ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుతున్నారు. ఇది అందరి కృషి ఫలితం.

పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ సమావేశం

పాఠశాల విజయ గాథ

జూన్ 2013 సం॥లో మం.ప.ప్రా.పా.

శివాయిపల్లిలో కేవలం 6 గురు విద్యార్థులు మాత్రమే ఉన్న కారణంగా పాఠశాలను మూసివేయడం జరిగింది. నేను 2018 జూన్ లో మూసివేసిన పాఠశాలను మళ్ళీ తెరిపించాలని చాలా ప్రయత్నాలు చేశాను. కాని విఫలం అయ్యాను. మళ్ళీ 2019 మే నెలలో మా మండల విద్యాధికారి శ్రీ రామస్వామి గారి సహకారంతో నా ప్రయత్నాన్ని మళ్ళీ ప్రారంభించాను.

మొదటగా గ్రామ సర్పంచ్ శ్రీ విఠల్ రెడ్డి గారిని కలిసి పాఠశాల ప్రారంభం గురించి చర్చించాము. సర్పంచ్ గారు నా హయాంలో పాఠశాల ప్రారంభమైతే నాకు కూడా చాలా సంతోషం అని అన్నారు. కాని తల్లిదండ్రుల అభిప్రాయం తెలుసుకొని ప్రారంభించమని సర్పంచ్ గారు సూచించారు. మరుసటి రోజు అనగా తేది:09.06.2019 నుండి 12.06.2019 వరకు గ్రామంలో 5 సంవత్సరాల నుండి 10 సంవత్సరాల వయస్సు పిల్లలు గల ప్రతి ఇంటికి వెళ్ళి వారి తల్లిదండ్రులను కలిసి గ్రామంలో పాఠశాల ప్రారంభించడానికి వారి అభిప్రాయాన్ని సేకరిస్తూ ప్రభుత్వ పాఠశాల వలన కలిగే ప్రయోజనాలను వివరిస్తూ ప్రతి ఇంటిని సందర్శించాను.

సర్వే వివరాలు

1. ప్రభుత్వ పాఠశాలను పునఃప్రారంభించాలి	21%
2. పాఠశాలను ప్రారంభిస్తే పంపిస్తాము.	26%

3. పాఠశాల ప్రారంభమైన తరువాత ఆలోచిస్తాము. 35%
4. మేము ప్రభుత్వ పాఠశాలకు పంపము. 18%

పాఠశాల ప్రారంభం అజెండాగా ప్రత్యేక గ్రామ సభ

తేది: 13-05-2019 రోజున గ్రామంలో పాఠశాల విషయమై సర్పంచ్ గారు గ్రామసభ ఏర్పాటు చేశారు. నేను చేసిన సర్వే వివరాలను గ్రామస్తుల ముందర ఉంచాను. గ్రామ సభలో తల్లిదండ్రులకు ఒక సూచన చేశాను. పాఠశాల ప్రారంభమైన రోజు నుండి 15 రోజులు గ్రామంలోకి ప్రైవేట్ స్కూల్ బస్సులను రానివ్వకండి. మీ పిల్లలను మా పాఠశాలకు పంపండి. 30 రోజుల తరువాత మీరు గాని, మీ పిల్లలు గాని నా బోధన పట్ల సంతృప్తి చెందకపోతే నిరభ్యంతరంగా మీ పిల్లలను గత పాఠశాలకు పంపండి అని చెప్పాను.

గ్రామసభ

గ్రామ సభలో జరిగిన సంభాషణ

- పేరంట్ :** మీ పిల్లలు ఎందుకు ప్రైవేట్ పాఠశాలలో చదువుతారు? మా పిల్లలు ఎందుకు ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదవాలి.
- నా సమాధానం :** మన గ్రామంలో ముందు పాఠశాలను ప్రారంభిద్దాం, తరువాత నా పిల్లలను ఇద్దరినీ ఇక్కడే అడ్మిషన్ చేస్తాను అని చెప్పాను. (నేను చెప్పిన మాట ప్రకారం మా పిల్లలను కూడా పాఠశాలలో చేర్చాను. వారు లాస్య శ్రీ- 4వ తరగతి, దిమిత్- 1వ తరగతిలో చదువుతున్నారు. మా పిల్లలతో పాటు ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయుల పిల్లలు నలుగురు కూడా చదువుతున్నారు.)
- పేరంట్ :** మా పిల్లలు కార్పొరేట్ స్కూల్లో చదువుతున్నారు. అక్కడ అన్ని వసతులు ఉన్నాయి. అక్కడ పూర్తిగా ఇంగ్లీష్ మీడియం ఉంది.
- నా సమాధానం :** ఇక్కడ కూడా మనం ఇంగ్లీష్ మీడియం ప్రారంభించుకుందాం. ఇక్కడ పిల్లల సమగ్రాభివృద్ధి ఉంటుంది. మనందరం కలిసి మన పాఠశాలలో కార్పొరేట్ స్థాయిలో వసతులు ఏర్పాటు చేసుకుందాం. దీని కోసం నా వంతు విరాళం రూ.5,000/- ఇస్తున్నాను.
- పేరంట్ :** మా పిల్లలు ఉదయం 8:00 గంటలకు వెళ్ళి సాయంత్రం 6:00 గంటలకు తిరిగి వస్తారు. మేము వ్యవసాయం చేసుకుంటాం. కాబట్టి మీరు 6:00 గంటల వరకు ఉంటారా?
- నా సమాధానం :** నేను ఖచ్చితంగా 8:00 గంటల నుండి 6:00 గంటల వరకు పాఠశాలలో ఉంటాను. మీ వ్యవసాయ పనులు ముగించుకొని వచ్చే వరకు మీ పిల్లల బాధ్యత నాదే.
- పేరంట్ :** ప్రభుత్వ పాఠశాలలో LKG, UKG ఉండదు మరియు హిందీ బోధించరు కదా?
- నా సమాధానం :** మన పాఠశాలలో LKG, UKG ప్రారంభించుకుందాం. 1వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు హిందీ కూడా బోధిస్తాము.

గ్రామ సభలో తేది: 17.06.2019న పాఠశాలను పునః ప్రారంభించడానికి నిర్ణయించి తీర్మానం చేయడం జరిగింది.

పాఠశాల ప్రారంభం

అప్పటి వరకు ముళ్లపాదలు, చెత్త చెదారంతో నిండి ఉన్న పాఠశాల పరిసరాలను గ్రామస్తులందరు ఇంటికి ఒకరు బడి కోసం నేను సైతం అని బయలుదేరి శ్రమదానం ద్వారా ఒక రోజులోనే బడిని పరిశుభ్రంగా మార్చారు, రంగులు వేశారు. తేది: 17.08.2019న గౌరవ జిల్లా కలెక్టర్ శ్రీ సత్యనారాయణ గారి సూచనల మేరకు అధికారులు మరియు గ్రామ పెద్దల సమక్షంలో 20 మంది విద్యార్థులతో పాఠశాల 7 సంవత్సరాల తరువాత తిరిగి ప్రారంభమైనది.

20 నుండి 100% నమోదుకు పురోగమనం

7 సంవత్సరాల క్రితం పాఠశాల మూతపడడంతో ఒక్క టీచర్ పోస్టును రేషనలైజేషన్ చేయడం జరిగింది. దాంతో నన్ను మం.ప.ప్రా.పా. తలమద్ల నుండి డిప్యూటీషన్ పై మం.ప.ప్రా.పా. శివాయిపల్లికి పంపారు. దాంతో నేను ఈ విధమైన కృషి చేసి పాఠశాల పునఃప్రారంభంలో నా వంతు పాత్ర నిర్వహించాను.

పాఠశాల ప్రారంభం అయిన నాటి నుండి ప్రైవేట్ పాఠశాలలకు పంపే విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల మదిలో ఎన్నో ప్రశ్నలు. అసలు ఈ పాఠశాల ఎన్ని రోజులు ఉంటుంది? పాఠశాలలో వసతులు ఎలా? ప్రైవేట్ స్కూల్ లాగా బోధిస్తారా? మా పిల్లలకు ఇంగ్లీష్ వస్తుందా? మా పిల్లలకు నాణ్యమైన విద్య అందుతుందా? లాంటివి.

వారందరి అనుమానాలకు, ప్రశ్నలకు సమాధానంగా నేను పాఠశాల అసెంబ్లీని ఎంచుకున్నాను. మొదటి 5 రోజులు పిల్లలకు పాఠశాల అసెంబ్లీలో వందేమాతరం, రాష్ట్రగేయం, ప్రతిజ్ఞ, మంచి మాట, G.K. Question & Answers, Self Introduction, Today Special, నేను నేర్చుకున్న కొత్త విషయం, వార్తలు చదవడం, రైమ్స్, పొడుపు కథలు, ఇంగ్లీష్ పదాలు, హిందీ పదాల వంటి విషయాలు ప్రాక్టీస్ చేయించాను. తరువాత ప్రతిరోజు కొంత మంది తల్లిదండ్రులను పాఠశాల అసెంబ్లీకి ఆహ్వానించి వారి పిల్లలు వేదికపై వైవిధ్యాలు ఎలా చెబుతున్నారో ప్రత్యక్షంగా చూపించాను. అలాగే విద్యార్థులు కూడా కొత్త కొత్త విషయాలు నేర్చుకొని అసెంబ్లీలో చెప్పడానికి చాలా ఇష్టపడుతూ పోటీ పడ్డారు.

అసెంబ్లీ

విద్యార్థులు విద్యా పరంగా ఏ స్థాయిలో ఉన్నారో వారి తల్లిదండ్రులకు తెలుపుటకు ప్రారంభ పరీక్ష నిర్వహించి, 30 రోజుల తరువాత మరో పరీక్ష నిర్వహించి వారి జవాబు పత్రాలను పేరెంట్స్ మీటింగ్ లో తెలపడం జరిగింది. పిల్లల ప్రగతి వారికి బోధపడింది. అప్పుడు తల్లిదండ్రులకు ప్రభుత్వ పాఠశాల అంటే సానుకూల దృక్పథం ఏర్పడింది. అంతేకాకుండా నేను నిర్వహించే సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, ఆట పాటల ద్వారా బోధన, విద్యార్థుల పట్ల వ్యక్తిగత శ్రద్ధ లాంటి వాటి వల్ల విద్యార్థుల సంఖ్య క్రమంగా పెరుగుతూ 30 రోజులలో గ్రామంలోని 83% విద్యార్థులు అనగా 53 మంది విద్యార్థులు పాఠశాలలో చేరడం జరిగింది.

రెండవ విద్యాసంవత్సరం అనగా 2020-21 సంవత్సరంలో గ్రామంలో 100% అనగా 74 మంది విద్యార్థులు మా పాఠశాలలో చేరారు. 3వ విద్యా సంవత్సరంలో 2021-22లో చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాల విద్యార్థులు కూడా మా పాఠశాలలో చేరారు. 4వ తరగతి మరియు 5వ తరగతి విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా గురుకుల ప్రవేశ పరీక్ష మరియు నవోదయలకు శిక్షణ ఇస్తూ వారు పోటీ పరీక్షలలో సెలెక్ట్ అయ్యే విధంగా చేస్తున్నాను.

విద్యార్థుల సంఖ్య పెరగడంతో మరొక టీచర్ ను కూడా డిప్యూటీషన్ పై నియమించారు. మేము గ్రామస్థుల సహకారంతో నలుగురు విద్యా వాలంటీర్లను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం.

Sl. No.	Education Year	Enrollment	Retention Percentage
1	2012-13 to 2018-19	0	0
2.	2019-20	53	100%
3.	2020-21	74	100%
4.	2021-22	100	100%

పాఠశాల ప్రగతికి తోడ్పడిన అంశాలు

పాఠశాల విద్యా కమిటీ, తల్లిదండ్రుల సహావేశాల నిర్వహణ: మా పాఠశాలలో ప్రభుత్వ ఆదేశానుసారం SMC కమిటీని ఏర్పాటు చేశాను. ప్రతినెల మొదటి మంగళవారం తల్లిదండ్రుల సహావేశం ఏర్పాటు చేసి వారి పిల్లల ప్రగతిని, హాజరును వారి ముందు ప్రదర్శిస్తాను. పాఠశాల అవసరాల గురించి చర్చించి నిర్ణయాలు తీసుకుంటాము.

విరాళాలు: మా పాఠశాలలో పాఠశాల పునః ప్రారంభించిన రోజున ఒక టేబుల్ మాత్రమే ఉంది. తరువాత పాఠశాలలో మా పని తీరును చూసిన గ్రామస్తులు మా పాఠశాలలో సౌకర్యాల కల్పనకు నడుం బిగించారు.

సహృదయులైన దాతలు, యువజన సంఘాలు, యువకులు, పూర్వ విద్యార్థులు, పేరంట్స్ మరియు ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయులు అందరూ కలిసి ఒక సంవత్సర కాలంలో దాదాపు రూ. 2,38,000/- విలువ గల ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ను విరాళంగా అందజేశారు.

తల్లిదండ్రులు-టీచర్ల సహావేశం

హాలిట హారం

మా పాఠశాలలో ప్రస్తుతం 67 చెట్లు ఎదిగి పండ్లు కాస్తున్నాయి. పూలు పూస్తున్నాయి. పాఠశాల మైదానం పూర్తిగా చెట్లతో పచ్చదనం పరుచుకొని ఉంది. ఎండా కాలం పాఠశాల పరిసరాలు ఎంతో చల్లగా ఉంటాయి.

క్ర.సం.	సంవత్సరం	నాటిన మొక్కలు	బతికినవి	శాతం
1	2019 - 20	50	45	90%
2	2020 - 21	18	15	83%
3	2021 - 22	7	7	100%

బాల సభ

పాఠశాల ప్రారంభంలో వందేమాతరం, ప్రతిజ్ఞ, రాష్ట్ర గేయాలను సరిగా పాడలేని విద్యార్థులు, ప్రస్తుతం పాఠశాలలో ఏ కార్యక్రమం జరిగినా పూర్తిగా వారే నిర్వహణ చేస్తున్నారు. దీనికంతటికీ కారణం కేవలం స్కూల్ అసెంబ్లీ మరియు బాలసభ మాత్రమే. మా పాఠశాలలో ప్రతి 3వ శనివారం బాలసభను నిర్వహిస్తాము. దీని కోసం 5వ తరగతి విద్యార్థులు అన్ని తరగతుల వారికి ఆహ్వానం పంపిస్తారు. బాలసభలో తరగతి వారి సమీక్ష, విద్యార్థులు తయారు చేసిన ప్రాజెక్ట్ వర్క్, మోడల్స్, పాటలు, కవితలు, మిమిక్రి మరియు ఒక్క నిమిషం మాత్రమే వంటి కార్యక్రమాలను పూర్తిగా విద్యార్థులే నిర్వహిస్తారు.

బాలసభ

వీధి బడి

2019-20 విద్యా సంవత్సరం మా పాఠశాల అనేక కార్యక్రమాలను నిర్వహించింది. కోవిడ్-19 కారణంగా 2020-21 విద్యా సంవత్సరంలో సెప్టెంబర్ 1 నుండి ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన 'డిజిటల్ గురు' కార్యక్రమాన్ని నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తూ 100% విద్యార్థులు డిజిటల్ తరగతులను వీక్షించేలా కృషి చేశాము. దాంతో పాటు నవోదయ మరియు గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షలు రాసే విద్యార్థుల కోసం ప్రత్యేకంగా ప్రతి రోజు సాయంత్రం జూమ్ యాప్ ద్వారా తల్లిదండ్రుల పర్యవేక్షణలో సాయంత్రం 6:00 నుండి 8:00 వరకు స్పెషల్ కోచింగ్ ఇచ్చాము.

వీధి బడి

2021-22 విద్యాసంవత్సరంలో విద్యార్థులను డిజిటల్ తరగతులు వీక్షించేలా చేస్తూ వారి సందేహాలను నివృత్తి చేయడానికి కోవిడ్ నిబంధనలు పాటిస్తూ గ్రామంలో 7 వీధి బడులు ప్రారంభించాము. వీధి బడులకు టైం టేబుల్ కేటాయించి, ప్రతి రోజు వారికి ప్రత్యక్ష బోధనను కొనసాగించాము. తల్లిదండ్రులకు నిరంతరం అందుబాటులో ఉంటూ Read Along App, T-SAT App మరియు "ఇంటింటా చదువుల పంట" వంటి కార్యక్రమాలపై వారికి అవగాహన కల్పిస్తూ విద్యార్థులు వాటిని సాధించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇందుకు వాలంటీర్లు బాగా తోడ్పాటు అందించారు.

ప్రవేశ పరీక్షలలో సాధించిన సీట్లు

S. No.	Year	Name of the Exam	Class	Appeared	Selected
1.	2021 - 22	Navodaya	5 th	09	01
2.	2020 - 21	Gurukula Cet	4 th	14	11
3.	2019 - 20	Gurukula Cet	4 th	09	06

ప్రవేశ పరీక్షలలో విద్యార్థులు సీట్లు సాధించడం పాఠశాల పనితీరుకు ప్రామాణికంగా గ్రామస్థులు భావిస్తారు. మా పాఠశాల విద్యార్థులు నవోదయ, గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షలలో పాల్గొని సీట్లు సాధించడంతో పాఠశాల పనితీరు మరింతగా అందరికీ తెలిసింది. 4వ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులు 5వ తరగతికి నిర్వహించే గురుకుల ప్రవేశ పరీక్షలలో ప్రతీ విద్యా సంవత్సరం అధిక సంఖ్యలో సీట్లు సాధిస్తున్నారు. ఇందుకు ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించడం జరుగుతుంది.

మా పాఠశాల ప్రగతి కొందరి మాటల్లో....

ఏనుగు విఠల్ రెడ్డి, సర్పంచ్

మా గ్రామంలో 7 సంవత్సరాల తరువాత పాఠశాలను పునఃప్రారంభించాము. పాఠశాలలో పిల్లలను మంచిగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. గతంలో మా గ్రామం నుండి వేరే గ్రామాలకు చదువుకోవడం కోసం వెళ్ళేవారు. కాని ఇప్పుడు వేరే గ్రామాల నుండి మా గ్రామానికి పిల్లలు రావడం చాలా సంతోషకరం. గ్రామస్తులందరి సహకారంతో మా పాఠశాలను కార్పొరేట్ పాఠశాలకు ధీటుగా తీర్చిదిద్దకున్నాము. దీనిలో పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల కృషి మరువలేనిది.

పి. బాలరాజు, SMC చైర్మన్

ఇంతకు ముందు మా పిల్లలను ప్రైవేట్ పాఠశాలకు పంపేవారం. ప్రతి సంవత్సరం వేలకు వేలు ఫీజులు కట్టే వాళ్ళం. కాని ఇప్పుడు ఏ ఫీజులు లేకుండా మా పిల్లలను మా ఊరి ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చేర్చడంతో చదువు చక్కగా ప్రైవేట్ కంటే కూడా బాగా వస్తుంది. మా పిల్లలకు టీచర్లు ఎప్పుడూ అందుబాటులో ఉంటూ చాలా బాగా చదువు చెబుతున్నారు.

బక్కి మణిదీప్

నా పేరు బక్కి మణిదీప్. నేను 4వ తరగతి ఇంగ్లీష్ మీడియం చదువుతున్నాను. స్వామి సార్ మా గ్రామంలో పాఠశాల ప్రారంభించక ముందు కామారెడ్డిలోని ప్రైవేట్ పాఠశాలలో చదివేవాన్ని. అక్కడి కంటే ఇక్కడ చాలా బాగుంది. మాకు పాఠ్యాంశాలతో పాటు హిందీ, జి.కె. వంటి సబ్జెక్టులు కూడా బోధిస్తున్నారు. నాకు ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత చదవడం, రాయడం చాలా బాగా వచ్చాయి. నేను చాలా చక్కగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతున్నాను.

డిజిటల్ తరగతుల నిర్వహణ

పుట్టకొక్కుల సహస్ర

నా పేరు పుట్టకొక్కుల సహస్ర. నేను 3వ తరగతి చదువుతున్నాను. విద్యానికేతన్ స్కూల్ నుండి ఈ పాఠశాలలో చేరాను. ఇక్కడ చదువుతో పాటు ఆటలు, పాటలు, బాలసభ, డాన్స్, డ్రాయింగ్, యోగా, మెడిటేషన్ వంటివి నేర్పిస్తున్నారు. నాకు అంతకుముందు ఎవరితో మాట్లాడాలన్నా చాలా భయం వేసేది. అలాంటిది ఇప్పుడు నేను మా పాఠశాలలో అన్ని ప్రోగ్రామ్లు నిర్వహిస్తున్నాను. నన్ను ఈ విధంగా తీర్చిదిద్దిన టీచర్లకు చాలా ధన్యవాదములు.

ముదాం లాస్య శ్రీ

నా పేరు ముదాం లాస్య శ్రీ. నేను గతంలో శాంతి నికేతన్ పాఠశాలలో చదివాను. మా నాన్నగారి పనిచేస్తున్న స్కూల్లో నేను చదవడం అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. ఇక్కడ అన్ని విషయాలు చాలా చక్కగా బోధిస్తున్నారు.

మూతపడిన బడిని తెరిపించడానికి ...

పాఠశాల పేరు, చిరునామా	:	మం.ప.ప్రా.పా., శ్రీరామ్‌నగర్, గ్రా రంగాపూర్, మం పెద్దపల్లి, జి పెద్దపల్లి.
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు	:	బి. అనిల్ ప్రసాద్
మొబైల్ నెంబర్	:	9948842120
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.	:	anilprasad.2015@gmail.com

పెద్దపల్లి జిల్లాలోని రంగాపూర్ గ్రామంలో శ్రీరామ్‌నగర్ హామెట్‌లో మం.ప. ప్రాథమిక పాఠశాల ఉంది. ఈ పాఠశాల 2016 జూలై నెలలో జీరో స్ట్రెంత్ కారణంగా మూతపడింది. నేను (B. Anil Prasad) ఈ పాఠశాలకు వెబ్ కౌన్సెలింగ్ ద్వారా 2018లో అలాట్ కావడం జరిగింది. ఎంతో ఆశగా పాఠశాలకి వెళ్లగా అక్కడ చూసేసరికి చెట్లపొదల మధ్య ఒక పాడుబడ్డ బిల్డింగు కనిపించింది. పాఠశాలకు వెళ్లే దారి సన్నగా మొత్తం బురదతో, ఇరువైపులా చెత్తతో నిండి ఉంది.

తాళం తెరిచి లోపల చూస్తే ఫ్లోరింగ్ మొత్తము లోపలికి కుంగిపోయి ఉండటం, పాడైపోయిన తలుపు, లోపల పిట్ట గూళ్ళు.

పాఠశాల దగ్గర్లో ఉన్న ఒక కుటుంబాన్ని కలిశాను. వారితో ఈ పాఠశాల మరియు గ్రామ పెద్దల గురించి వివరాలు తెలుసుకున్నాను. ఈ పాఠశాల తెరిస్తే పిల్లలు వచ్చే అవకాశం ఉన్నదని వారు చెప్పిన విషయం నాకు సంతోషాన్నిచ్చింది. తరువాత గ్రామ సర్పంచ్ గారిని కలిసి నేను ఇక్కడికి బదిలీలో ఉపాధ్యాయునిగా పాఠశాలకు వచ్చిన విషయం తెలియజేశాను. తదుపరి మా మండల విద్యాధికారి గారిని కలిసి విషయం వివరించాను.

అప్పటికే జూలై మాసం 12 తారీఖు అవడం వల్ల పిల్లలు అందరు అదివరకే ఏదో ఒక పాఠశాలలో ఉండడం వలన ఆ సంవత్సరం పాఠశాల తెరిచే అవకాశం చాలా తక్కువ అనిపించింది. దీనికితోడు పాఠశాల భౌతిక వసతులు సమకూర్చడానికి ఇంకా చాలా రోజులు పడుతుందని నాకు అర్థం అయింది. కాబట్టి మండల విద్యాధికారి గారు నాకు స్థానిక రంగాపూర్ ప్రాథమిక పాఠశాలలో డిప్యూటీషన్ పై పని చేయుటకు ఆర్డర్ ఇచ్చారు. పాఠశాలను వీలైనంత త్వరలో మళ్ళీ ప్రారంభించాల్సిందిగా సలహా ఇచ్చారు. రంగాపూర్ గ్రామంలో పని చేస్తూనే వీలున్నప్పుడల్లా శ్రీరామ్ నగర్ కు సంబంధించిన వ్యక్తులతో పాఠశాల గురించి చర్చించడం, అక్కడి వారితో పరిచయం పెంచుకోవడం మరియు అక్కడి పిల్లలతో సరదాగా మాట్లాడి ఆకర్షించే ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. రంగాపూర్ పాఠశాలలో పని చేస్తున్నప్పుడు శ్రీరామ్ నగర్ పాఠశాలలో ఉన్న తల్లిదండ్రులు మరియు ఇతర గ్రామ ప్రజలు నన్ను గమనించి, నాపై ఒక మంచి అభిప్రాయాన్ని ఏర్పరుచుకున్నట్లు నాకు అర్థమైంది. శ్రీరామ్ నగర్ ప్రజల్లో నా పట్ల సానుకూల దృక్పథం ఏర్పడింది.

ఆ తరువాత 2019 మార్చి మాసంలో మండల విద్యాధికారి గారి అనుమతితో శ్రీరామ్ నగర్ గ్రామంలోకి వెళ్లి సర్పంచ్ గారిని, వార్డ్ మెంబర్ లను, గ్రామంలో ఉన్న యువజనులను ఒకసారి కలిసి చిన్న సమావేశం ఏర్పరచడం జరిగింది. సమావేశంలో వారందరూ కూడా పాఠశాల తెరవడం సంతోషమని, తాము వీలైనంత సహకారం అందిస్తామని తెలియజేయడం జరిగింది. ఆ తర్వాత పాఠశాల పరిసరాలను మరియు పాఠశాలను శుభ్రం చేయడం జరిగింది. ఆ తదుపరి నేను, మరొక ముగ్గురు యువకులు కలిసి గ్రామంలో ఇంటింటికి వెళ్లి పాఠశాల విద్యార్థుల వివరాలు, వారి మనోభావాలు తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. అయితే పాఠశాలలో ఒకే ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఉండడం, ఆంగ్ల మాధ్యమం లేకపోవడం, మంచినీటి సౌకర్యం లేకపోవడం, బెంచీలు లేక పోవడం, పాఠశాల లోపల బయట ఫ్లోరింగ్ పగలడం, ఇండ్లకు చివర పొలాల వద్ద బడి ఉండడం ఇలాంటి అనేక కారణాలు వారు చెప్పడం జరిగింది. కొన్ని కుటుంబాలు మాత్రం బడి ప్రారంభించడాన్ని స్వాగతిస్తున్నట్లు చెప్పడం జరిగింది. ప్రతి ఇంటికి వెళ్ళినప్పుడు వారికి పాఠశాలను పునఃప్రారంభం చేస్తామని మరియు పాఠశాల వసతులను, భౌతిక వసతులను సరి చేస్తామని, ఎలాంటి ఇబ్బంది రాకుండా చూస్తామని, పిల్లలకు మంచి చదువును అందిస్తామని నమ్మకం కలిగించడం జరిగింది.

ఒకవేళ అలా చేయలేని పరిస్థితుల్లో తమ పిల్లలను ఈ బడి నుంచి తీసేసి వేరే పాఠశాలలో చేర్చించడం చేయవచ్చని తెలపడం జరిగింది. ఏ నిర్ణయం కూడా తొందరపడి తీసుకోవద్దని ఒక నెల రోజులు పాఠశాలకు పిల్లలు వచ్చిన తర్వాత వారికి పాఠాన్ని బోధించే విధానాన్ని గమనించి అప్పుడు నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిందిగా కోరడం జరిగింది. అటుపిమ్మట గ్రామ పెద్దలు, సర్పంచ్ గారిని కలిసి వారితో ఈ విషయాలను చర్చించి ఫ్లోరింగ్ చేయించాల్సిందిగా కోరడం జరిగింది. గ్రామపంచాయతీ నిధులను ఉపయోగించి వారు పాఠశాల మరియు వరండాలో ఫ్లోరింగ్ చేయించడం జరిగింది.

పాఠశాలలో ఆంగ్ల మాధ్యమం ద్వారా బోధించుటకు ఇంగ్లీష్ మీడియం అనుమతులు కూడా DEO గారి దగ్గర నుండి తీసుకోవడం జరిగింది. చివరికి జూన్ 12, 2019 తేదీన జిల్లా విద్యాధికారి గారి చేతుల మీదుగా 45 మంది విద్యార్థులతో పాఠశాల పునఃప్రారంభం అయ్యింది.

పి. రవీందర్ రావు ఎస్.జి.టి. గారిని మా పాఠశాలకు డిప్యూటీషన్ పై అధికారులు పంపడం జరిగింది. దీంతో నాకు కొంత ధైర్యం వచ్చింది. ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులతో అన్ని తరగతులు నిర్వహించడం జరిగింది. ఇది ఇలా ఉండగా వర్షాలు పడడం వలన నీరు వెంటిలేటర్ల గుండా క్లాసులోకి రావడం, 46 మందికి ఒక గది కష్టమవడంతో అసౌకర్యాలను భరించలేక, కింద కూర్చోలేక ప్రైవేటు స్కూలు నుండి వచ్చిన పిల్లలు పాఠశాల నుండి వెళ్లిపోవడం జరిగింది. అంత కష్టపడి పిల్లలను సేకరించిన నాకు మళ్ళీ పాఠశాల మూతపడి పోతుందేమో అని ఆందోళన కలగడం ప్రారంభమైంది. గ్రామానికి చెందినటువంటి ఒక వ్యక్తి ప్రోద్బలంతో 12 బెంచీలు చేయించడం జరిగింది. ఇలా పాఠశాల కొనసాగుతున్న సందర్భంలో ఎస్.ఎం.సి. ఎన్నికలు వచ్చాయి. అయితే ఈ ఎన్నికలో పోటీపడ్డ

వ్యక్తుల మధ్య ఏర్పడినటువంటి విభేదాల కారణంగా కొంతమంది విద్యార్థులు పాఠశాల నుండి వేరే పాఠశాలకు వెళ్లడం జరిగింది. ఇది నాకు చాలా బాధగా అనిపించింది.

ఇదే పాఠశాలలో చదువుకున్నటువంటి డి.ఎడ్. కంప్లీట్ చేసి ఖాళీగా ఉన్న అమ్మాయి ఆఫిస్ మరియు డిగ్రీ పూర్తయిన అమ్మాయి సౌమ్య ఇద్దరు కూడా పాఠశాలకు స్వచ్ఛందంగా తక్కువ డబ్బులు (2000 & 1500 per month paid by me) తీసుకొని పని చేయుటకు అంగీకరించారు. చివరికి ఇరవై ఒక్క మంది పిల్లల తల్లిదండ్రులు మాత్రం మాపై పూర్తి నమ్మకం ఉంచి ఇదే పాఠశాలలో ఎప్పటికీ కొనసాగించుటకు నిర్ణయించుకోవడం జరిగింది. గ్రామ పంచాయతీ సహకారంతో పాఠశాలకు మంచినీటి నల్లా కనెక్షన్ మరియు వార్డు సభ్యుల సహకారంతో పాఠశాలకు వెళ్లే రోడ్డు అంతా కూడా మట్టి పోసి సరి చేయించడం జరిగింది.

మా పాఠశాల స్థలము గుంటన్నర మాత్రమే ఉన్నందున రోడ్డు ఇరువైపులా పాఠశాల చుట్టూ చెట్లను పిల్లలచే నాటించడం జరిగింది.

గ్రామస్తుడైన శ్రీనివాస్ సహకారంతో పిల్లలకు టై, బెల్టులు, గుర్తింపు కార్డులు ఇవ్వడం, గ్రామ సర్పంచ్ సహాయంతో గ్రామ పంచాయతీ నిధుల ద్వారా పాఠశాలలకు విద్యుత్ మరమ్మతులు చేయడం జరిగింది. అలాగే పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు తన మిత్రుడు రాజశేఖర్ ద్వారా పాఠశాలలో భారతి భారత అనే పుస్తకాల సమూహాన్ని అందించారు. ఈ పుస్తకాలను పిల్లలతో పాటు తల్లిదండ్రులు కూడా పుస్తకాలు ఇంటికి తీసుకెళ్ళి, అందులో ఉన్న అంశాలను చదివి, రెండవ రోజు పాఠశాల ప్రార్థనా సమయంలో పిల్లలకు వివరిస్తున్నారు. అలాగే పాఠశాలలో జరిగే పలు కార్యక్రమాలలో తల్లిదండ్రులు, గ్రామస్తులు భాగస్వామ్యం అవుతున్నారు.

ఇలా ప్రస్తుతం 30 మంది విద్యార్థులతో పాఠశాల కొనసాగుతోంది. అందరి సహకారంతో బడికి ప్రాణం పోసినట్టు అనిపించింది. మొత్తానికి పరిశీలిస్తే బడిని తెరవడం మినహాయిస్తే విద్యాభివృద్ధిలో మేము చేసిన ప్రయత్నం చాలా తక్కువ అనిపిస్తోంది. సాధించాల్సింది చాలా ఉంది. ఇంకా నమోదు పెంచాలి, నాణ్యమైన విద్య అందించాలి. ఇంకా చాలా .... చాలా .... సాధించాల్సి ఉంది.

పాఠశాలను గ్రామ ప్రజలకు దగ్గర చేయడానికి చేసిన ప్రయత్నం

పాఠశాల పేరు, చిరునామా : మం.ప.ప్రా.పా, తిమ్మారెడ్డిగూడెం,
 మం॥ వేములపల్లి, జి॥ నల్లగొండ.
 ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు : గిన్నె వెంకట్ రెడ్డి
 మొబైల్ నెంబర్ : 9492874826
 ఇ-మెయిల్ ఐ.డి. : ginnevenkatreddy@gmail.com

మం.ప.ప్రా.పా, తిమ్మారెడ్డిగూడెం, నల్గొండ జిల్లా వేములపల్లి మండలంలో ఉంది. ఈ గ్రామం మిర్యాలగూడ పట్టణానికి 10 కి.మీ., మండల కేంద్రం వేములపల్లికి 3 కి.మీ. దూరంలో ఉంది. అయినా ఇప్పటికీ బస్సు సౌకర్యం లేని కుగ్రామం. ఈ గ్రామం నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాలువకు దగ్గరలో ఉండటం వలన నీటి సౌకర్యం బాగా ఉండి పంటలు బాగా పండుతాయి. ప్రజలు ఆర్థికంగా బాగానే ఉన్నా ఆధునికీకరణ చెందలేదు.

నమోదు కోసం ప్రయత్నాలు - ఫలించని సంప్రదాయ విధానాలు

2011-12 విద్యా సంవత్సరంలో 25 మంది విద్యార్థులు పాఠశాలలో నమోదై ఉన్నారు. కాని హాజరయ్యే వారి సంఖ్య చాలా తక్కువ. గ్రామానికి 4 ప్రైవేట్ స్కూల్ బస్సులు రావడం, ఆయా బస్సుల డ్రైవర్లు గ్రామంలోని వారే కావడం, పక్కనే ఉన్న వేములపల్లి మండలం ప్రైవేట్ స్కూల్ ఈ ఊరి వారి బంధువులది కావడం, అదీ ఇంగ్లీష్ మీడియం అవడం వల్ల ఎక్కువ మంది అటే వెళ్ళేవారు. ఇక పాఠశాల స్థితిగతుల విషయానికి వస్తే ఒక మాటలో చెప్పాలంటే పాఠశాల పాఠశాలలా లేదు. చుట్టూ పొదలు, ప్రహారీ లేదు. టాయిలెట్లు శిథిలం అయి ఉన్నాయి, ఉపయోగంలో లేని భవనంలా ఉంది. పాఠశాల ఆవరణ నుండే అందరి పశువులు వెళ్ళేవి. పిల్లలు టాయిలెట్ కు ఊరి బయటకు వెళ్ళేవారు, నీటి సౌకర్యం లేకుండా ఉంది.

పాఠశాలను అభివృద్ధి చేయాలని సంకల్పంతో గిన్నె వెంకటరెడ్డి గారు...

ఇంటింటికి తిరిగి పాఠశాలను అభివృద్ధి చేస్తామని వివరించినను గ్రామస్థుల నుండి అనుకూల స్పందనేమీ రాలేదు. ఇలా ఇల్లు ఇల్లు తిరిగి ఒక్కొక్కరిని కలవడం కన్నా గ్రామస్థుల చూపు పాఠశాల వైపు మళ్ళీలా చేయాలని, మొదటగా పాఠశాల చుట్టూ ఉన్న ముళ్ళ పొదలను తొలగించి, పాత టాయిలెట్స్ ని రిపేర్ చేయించి విద్యార్థులు ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు పాఠశాలలోనే ఉండేవిధంగా చేయడం జరిగింది. క్రమం తప్పకుండా టైమ్ టు టైమ్ బెల్ కొట్టించి పాఠశాల సజావుగా నడపడం, క్రమం తప్పకుండా పాఠాలు బోధించి పరీక్షలు నిర్వహించి, రిపోర్టులు ఇంటికి పంపించడం, తల్లితండ్రుల సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయడం, జాతీయ పండుగలకు అందరినీ ఆహ్వానించడం లాంటివి చేపట్టినను ఫలితం మాత్రం ఆశించినంతగా రాలేదు.

నమోదు పెంపుకు తోడ్పడిన సామాజిక కార్యక్రమాలు

అందరినీ ఏకం చేసే ఒక వేదిక కొరకు పాఠశాలలో ముగ్గుల పోటీలు నిర్వహించడం జరిగింది. దానికి మహిళలందరినీ ఆహ్వానించి, వారి నుండే న్యాయ నిర్ణేతలను నియమించి, వారి చేతనే బహుమతులు ఇప్పించడంతో వారిలో ఉత్సాహం, ఆనందం కలిగింది. వారు మాట్లాడుతూ గ్రామంలో ఇలాంటివి నిర్వహించడం ఇదే మొదటిసారి అని, పాల్గొనడం చాలా ఆనందంగా ఉందని చెప్పారు.

తర్వాత బతుకమ్మ పండుగకు పిల్లలతో పాటు పెద్దలు చాలా మంది పాల్గొనడంతో అది పాఠశాల స్థాయి కాకుండా గ్రామ స్థాయిలో నిర్వహించే పండుగలా విజయవంతంగా జరిగింది.

ఫలితం: గ్రామస్థులు పాఠశాల గురించి ఆలోచించగలిగారు. పాఠశాల మీద నడభిప్రాయం ఏర్పడింది. ప్రతీ కార్యక్రమంలో పాఠశాల గురించి చర్చ రావడంతో వారి పిల్లల్ని పాఠశాలకు పంపాలని, చదువుకు భరోసా కల్పిస్తామని తెలపడం జరిగింది.

తల్లిదండ్రులు కూడా ఇంగ్లీషు మీడియం పెడితే పంపిస్తాం అని చెప్పడం జరిగింది. పాఠశాల సంఖ్య కొద్దిగా పెరిగింది.

ఇంగ్లీష్ మీడియం ప్రారంభిస్తున్నామనే విషయం తెలుపుతూ గతంలోని ముగ్గుల పోటీలు, బతుకమ్మ పండుగ, జాతీయ పండుగల ఫోటోలతో పాంప్లెట్స్, వాల్ పోస్టర్లు వేయించడం జరిగింది.

పూర్తిగా ఇంగ్లీషు మీడియంలోనే బోధిస్తామని, బుక్స్ కూడా ఉచితంగా ఇస్తామని, పాఠశాల చుట్టూ కంచె వేయిస్తామని, పాఠశాలలో మరిన్ని వసతులు కల్పిస్తామని, పిల్లలు సాయంత్రం వరకు ఇంటికి రాకుండా చూస్తామని తెలపడంలో చాలా మంది తమ పిల్లలను పాఠశాలలో చేర్పించారు.

పాఠశాలకు సున్నం వేయించి, పాఠశాల చుట్టూ కంచె వేయించి గేట్ ఏర్పాటు చేసి, ప్రభుత్వం ఇచ్చే యూనిఫామ్స్ అందుబాటులో ఉంచి, స్కూల్ పేరు మీద టై, బెల్ట్, బ్యాగ్జీ చేయించి, ఇంగ్లీషు మీడియం పుస్తకాలు ఇప్పించి, పాఠశాల గోడల మీద ఇంగ్లీష్ మీడియానికి సంబంధించిన చిత్రాలు వేసవి సెలవులలో స్వయంగా ప్రధానోపాధ్యాయులు వారే వేసి, పాఠశాలలో నీటి సౌకర్యం కొరకు వెటర్నరీ డాక్టర్ శ్రీ సందీప్ గారి సహాయంతో నల్లా పెట్టించడం జరిగింది.

ఫలితం: గ్రామస్థులకు నమ్మకం ఇంకా పెరిగింది. ఒక్కొక్కరు అడ్మిషన్స్ చేయించారు. పాఠశాల ఎస్.ఎమ్.సి. చైర్మన్ గారు వారి అమ్మాయిని ఎల్.కె.జి.లో జాయిన్ చేశారు. అలా 22 మంది చేరారు. (చైర్మన్ గారి అమ్మాయి ప్రస్తుతం గురుకులంలో 7వ తరగతి చదువుతుంది.)

ప్రగతి పథంలో పాఠశాల పయనం

వేములపల్లిలో ఎల్.ఐ.సి. ఏజెంట్ దాత శ్రీ వీరారెడ్డి గారు విద్యార్థులకు 25 కుర్చీలు సమకూర్చడం జరిగింది. పాఠశాల సిబ్బంది చొరవతో ఫ్యాన్లు బిగించి, పాఠశాలలో మరిన్ని వసతులు కల్పించడం జరిగింది.

ప్రతి రోజు పాఠాలతో పాటు సాయంత్రం 03.00 గంటలకు సహపాఠ్య కార్యక్రమాలైన ఆటలు, క్విజ్, డ్రాయింగ్, టి.ఎల్.ఎమ్. తయారీ, సాంగ్స్ అలాగే ప్రతి సంవత్సరం Self Government Day నిర్వహించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ప్రతి సంవత్సరం గురుకుల సీట్లు వస్తున్నాయి. గ్రామంలో గురుకులాల మీద ఆసక్తి ఎక్కువగా ఉంది. 4వ తరగతి అమ్మాయిలు ఇద్దరిని గురుకులం కొరకు ప్రత్యేకంగా బోధించి ప్రవేశ పరీక్ష రాయించడం జరిగింది. ఈసారి గ్రామంలోని ప్రైవేట్ స్కూల్లో చదివేవారు 12 మంది రాయగా ఒక్కరికి రాలేదు. కానీ ఈ స్కూల్ నుండి ఇద్దరు విద్యార్థులకు రావడం గ్రామస్థులను ఎంతో ఆశ్చర్యానికి గురి చేసింది. దాంతో పాఠశాలపై బాగా నమ్మకం ఏర్పడింది.

మండల స్థాయి టి.ఎల్.ఎమ్. మేళాలో పాఠశాలకు ద్వితీయ బహుమతిగా మైక్ సెట్ గెలుపొందడం జరిగింది. అదే విధంగా స్వచ్ఛ పక్వాడా కార్యక్రమాలకు సంబంధించి జరిగిన డ్రాయింగ్ పోటీలలో విద్యార్థి వి.నవదీప్ మండలంలో ప్రథమ స్థానంలో నిలిచాడు. జిల్లా స్థాయిలో కూడా ప్రథమ బహుమతి పొంది, రాష్ట్ర స్థాయిలో కనోలేషన్ బహుమతిని పొందడం జరిగింది.

గత సంవత్సరం పాఠశాలలో ఘనంగా Annual Day నిర్వహించాము. క్రమం తప్పకుండా SMC సమావేశాలు నిర్వహించడం, అదేవిధంగా ప్రతి సంవత్సరం విద్యార్థుల ప్రతిభను తెలిపేందుకు ప్రత్యేకమైన ఖైలు ఏర్పాటు చేసి ప్రగతి పత్రాలతో పాటు పరీక్షలలో విద్యార్థులు రాసిన జవాబు పత్రాలను తల్లిదండ్రులకు పంపించడం జరిగింది. ఇలా పాఠశాల అన్ని కార్యక్రమాలలో గ్రామస్తులను భాగస్వామ్యం చేయడం, పాఠశాల వసతులు మెరుగుపర్చడం, నాణ్యమైన విద్యను పిల్లలకు అందించడం వల్ల గ్రామస్తులు తమకు చేతనైనంత పాఠశాలకు సహాయం చేయడానికి ముందుకు రావడం జరిగింది.

ఫలితం: ఈ కార్యక్రమాలు అన్నీ చూసి గ్రామస్తులు శ్రీ సుబ్బారెడ్డి గారు రూ.4000/-, శ్రీ శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారు రూ.3000/-, అదేవిధంగా సర్పంచ్ శ్రీ డి. ఈశ్వర్ రెడ్డి గారు రూ.3000/- ఇవ్వడం జరిగింది. పాఠశాల నిధుల నుండి రూ.7000/- కలిపి మొత్తం రూ.14000/- లతో 32" LED TV తీసుకువచ్చి దానిలో విద్యార్థులకు డిజిటల్ పాఠాలు చూపించడం జరుగుతున్నది.

చిత్రలేఖనంలో బడ్జీహెచ్ఎస్ విద్యార్థి ప్రతిభ

వేములపల్లి : తెలంగాణ ప్రభుత్వం స్వచ్ఛమక్షోత్స వాల్లో భాగంగా నిర్వహించిన చిత్రలేఖనంలో మండలంలోని తిమ్మారెడ్డిగూడెం ప్రాథమిక పాఠశాల 4వ తరగతి విద్యార్థి చి.నవదీప్ తల్లి స్వాయి ప్రథమ బహుమతి సాధించాడు. గురువారం విద్యార్థి నవదీప్ను అధినందిస్తున్న హెచ్ఎం అరుణకుమారి స్కూల్ కాంప్లెక్స్ వేములపల్లి అధ్యక్షులలో బడ్జీహెచ్ఎస్ హెచ్ఎం అరుణకుమారి విద్యార్థి నవదీప్ను సన్మానించారు. కార్యక్రమంలో స్వీరోస్ తల్లి శారదాకృష్ణుడు శ్రీను, ఎస్ఎంసీ ఛైర్మన్ చగేష్, ఉపాధ్యాయులు విజయభాస్కర్, వెంకటయ్య పాల్గొన్నారు. Fri, 20 September 2019 <https://epaper.ntnews.com/c/43850223>

హరిత హారంలో భాగంగా పాఠశాలలో చెట్లను, కిచెన్ గార్డెన్ కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం పాఠశాలలో జామ, దానిమ్మ, బొప్పాయి పండ్లు కాస్తున్నాయి. మల్లె, మందారం, కనకాంబరం, సన్నజాజి, గులాబీ పూలు పూస్తున్నాయి. ఇప్పుడు పాఠశాల పచ్చని చెట్లతో ఒక చిన్న ఉద్యానవనం వలె ఎంతో అందంగా ఉంది.

తుది ఫలితం: వివిధ కార్యక్రమాలు, విద్యార్థులు సాధించిన ప్రగతి, గ్రామస్తులు దాతల సహకారంతో ప్రస్తుతం పాఠశాల గతం కంటే రెండింతల విద్యార్థుల నమోదుతో విజయవంతంగా నడుపడుతున్నది.

MPPS HUDA COLONY – A LUSH GREEN CAMPUS

Name of the School : MPPS, Huda Colony, Mdl.: Shamshabad
Dist.: Rangareddy.
Name of the School Head : A. Mallesha
Mobile Number : 9848627675
Email ID : aluganimallesha@gmail.com

MPPS Huda Colony at Shamshabad Mandal in Ranga Reddy District has transformed the school into a lush green campus attracting the parents to join their wards. The hands behind the transformation were the headmaster, two teachers, and 100 students.

I, A. Mallesha, joined the school on May 16, 2013, as a regular transfer. When I first began at HUDA Colony School in 2013, I noticed no trees on the school premises, and I felt that we should maintain the available space. Our school's students are economically disadvantaged, whose parents are migrant workers.

I decided to teach children the value of keeping their surroundings clean and green. As a result, we collaborated with them to transform the school into a Green Zone, which they now enjoy.

Later that year, the Telangana government launched a distinguished initiative named "Haritha Haram," which fuelled my desire to enhance the school premises. In 2015, I collaborated with colleagues, parents, villages, and especially children to plant 25 trees in the first phase of Haritha Haram. I took the initiative to seek out NGOs for money to maintain trees, and "VISTARA AIR INDIA" came up and fitted all the plants with tree guards, allowing all 25 plants to survive in the first year.

Furthermore, during the second phase of Haritha Haram in 2016, 125 more trees were planted and achieved 100% survival. In 2017, during the third phase of Haritha Haram, 100 more plants were introduced, and 100 percent survival was achieved.

Currently, we have a total of 250 trees on the school grounds, giving the image of a tiny forest. As a result, there is now a green zone in and around the school.

As the Headmaster of the school and a nature lover, I took on the responsibility of tree upkeep by engaging in the following activities. These tasks were completed out under my direction.

The action plan for developing a green zone:

- **HARITHA SAINYAM (Green Brigade)** – Formed Haritha Sainyam, a team of enthusiastic kids, HM & Teachers who manage the trees.
- This Haritha Sainyam will arrive at school one hour early will carry activities like watering, removing the dust accumulated under trees/plants, fencing the trees, etc.
- On the first Saturday of every month, mulch the trees and fertilize them.
- On special occasions like Independence Day, Republic day, kids will decorate the trees.
- On Rakhi Purnima, kids will tie rakhi to the trees and remember their responsibility towards the environment and trees. Along with Haritha Sainyam, every kid in school adopts three trees and takes an oath for the responsibility of taking care.
- We celebrate Environment Day on June 5. On this occasion, kids will perform a rally in the colony. To spread the awareness in the people, kids give the following slogans and display the placards.
  - “Plant a tree so that the next generation can get air for free.”
  - “Everyone should grow at least two trees.”
  - “Take care of the trees; they will take care of you.”
  - “Plant a tree today; it will help us breathe tomorrow.”
  - “One Tree equal to Six ACs.”
  - “Save trees, save a life.”
  - “Love trees. Trees make the Environment cleaner and provide us with oxygen. They’re essential for life to flourish.”
- We are conducting Elocution, Essay writing, quizzes, and Art Competitions among kids, which help them develop their knowledge of the importance of the Environment and attract them to the Haritha Haram Program. Best performance students will be awarded.

I have taken the initiative to keep the trees in good condition on holidays such as Sunday, second Saturday, Dussera and Sankranthi holidays, summer holidays and any other holidays. During the holidays, a parent named J. Lakshmi, W/o. J. Ramaswamy is assigned to water, fertilize, mulch, and so on. She is also in charge of these after-school events. For the aforementioned services, I paid her out of my pocket. I also make it a point to visit the school throughout the holidays to ensure that the maintenance is being carried out properly.

As a token of acknowledgment, on August 15, 2018, the Telangana State Government presented the Haritha Mitra award, which consists of a cheque for Rs.2,00,000/- for active participation in all three stages of the Haritha Haram program and the planting of 250 trees in and around the school grounds. The District Collector, the Chairman of the Legislative Council, and Commissioner of Cyberabad Police have all congratulated me on this honor. The award value of Rs. 2,00,000/- was utilized for school improvement based on suggestions from the School Management Committee. The public representatives MPP, other officials and NGOs like ACP, Inspector, Sub-Inspector, MD of GMR Varalakshmi Foundation to name a few participated in three phases of Haritha Haram.

Outcome:

- With my continuous efforts towards tree plantation, children, their parents and the colony people understood the importance of trees and are also adopting these initiatives in their homes. It has inculcated the habit of planting saplings/gifting saplings on special occasions like birthdays or family functions. Eventually, this led to the protection of nature by planting saplings in vacant places next to roads, contributing to the trees plantation by municipal officials. Currently, we have 250 trees which make the school a life so beautiful for kids with a lot of green and different types of flowers. The school premises resemble a mini forest that hosts different types of butterflies, birds, squirrels, chameleons, etc. It completes the ecosystem very well.
- Kids enjoy learning in this green school; visitors appreciate this Environment and compare this school with **the Rabindranath Tagore Santiniketan** model.
- Collaborative and peer learning system has improved among kids and teachers as they understand the importance of teamwork.
- The teaching-learning process has become more practical now due to the success of this Haritha Haram programme.
- Kids understood the importance of discipline and responsibility, which they are adopted in academics as well.
- School enrolments are also encasing as this Environment attracts kids and parents.
- Our school success story in Haritha Haram inspires colony people and another school HM's to plant trees and support the Environment.

Quotes

“I was pleased to be a member of the HARITHA SAINYAM team and to be able to care for the plants. Mallesha sir aided in comprehending the significance of trees and their role in removing CO₂ from the atmosphere.”

**Karthik,
a student**

“I would want to thank the HM, teachers, and students for their efforts in making the school a green zone. The school environment has radically changed, which allows children to study more practically. Continue your excellent work. We will lend our support to efforts that benefit the environment,”

**Ramaswamy,
SMC
Chairman**

“In my visit to this school, it is observed that premises is well-maintained with cleanliness and greenery. Children are well-disciplined and showing interest in studies. The school received the best school award in the district. It is achieved due to dedicated efforts made by the Headmaster and A. Mallesha who is really conscious about the children’s future and giving his best services to school. His efforts are commendable,”

**T. Sudhakar,
Inspector,
RGIA,
Shamshabad.**

All the initiatives taken to maintain the school premises clean and green are really commendable. Haritha Mitra award is real recognition of the efforts of the students and teachers made to the school. Award amount was used for further development of school to give high quality education.

**Sri Janardhan,
School Hon'ble
President**

**DEEVENA :
A MOVEMENT THAT PROMOTES EDUCATION AND STUDENTS' WELL-BEING**

Name of the School : ZPHS, Laknepally,
Mdl. Narsampet, Dist.: Warangal.
Name of the School Head : V. Murali
Mobile Number : 9505771303
Email ID : vengalamurali7565@gmail.com

Teachers and school heads in Warangal District have joined together to make a difference.

Education is, no doubt, critical to national progress. Much of the process of moulding children into the finest versions of themselves takes place in the classroom, begin with addressing those gaps in the educational and economic conditions of their families that may impede the child's progress.

The teachers of government schools in Warangal District have collectively come forward to support students through a programme called "Deevena". The brainchild of V.Murali, Gazetted Headmaster, ZPHS Laknepally, Warangal District, this initiative identifies each student's unique pedagogical needs and makes it easier for them to learn.

Deevena is a programme that echoes the requirements of each village, each school, each student, and each teacher's responsibility to these.

Objectives of Deevena

- Defend and safeguard the rights of children.
- Instill confidence in students and foster in them 'a giving nature' by assisting fellow students in academics or by supplying low-cost study materials to peers.
- Improve student's life skills and leadership abilities.
- Offer a comprehensive and high-quality education.

DEO, Warangal launching the programme 'Deevena'

DEEVENA

Be blessed by Blessing

Our Village....

Our School....

Our Students....

Our Responsibility....

Activities under Deevena

Let us change:

The old tradition of presenting shawls to teachers on the occasion of their retirement is replaced with the distribution of atlases, geometry boxes, notebooks, dictionaries, school bags, and essential stationery to students in need.

“Helping Hands are better than Praying Lips”

Retired and in-service teaching staff, along with other employees, joined hands with members of organizations like the Rotary Club and the Lions Club, public representatives, and donors/philanthropists to aid children studying at government schools. On the occasion of their loved ones’ birthdays or in the name of their parents or family members, contributors donate in cash and kind. This involves:

- 1) Providing notebooks, bags, pens and pencils, dictionaries, and geometry boxes to stimulate learning.
- 2) Awarding prizes/prize money to recognize the efforts of students who have excelled in sports, cultural events, quiz shows, and competitions in singing, elocution, and essay-writing.
- 3) **Annapoorna/Food Donation:** On special occasions like birthdays, wedding anniversaries, and days of solemnization, students are given milk, fruits, eggs, vegetables, chocolates, and special meals.
- 4) **Health and Hygiene:** Donors hold medical camps that offer health services and essential health products like toothpaste, toothbrushes, masks, sanitizers and soaps.
- 5) **Life skills & Guidance:** Motivational seminars and awareness campaigns on children’s rights were conducted, to ensure that children are not subject to gender and caste discrimination. They are also taught to use CHILDLINE 1098 and seek help from the District Legal Cell Authority in case of emergencies.
- 6) **Cash incentives/rewards and medals (for females only):** Majority of girls in the state and Warangal district attend government schools. Their performance in regular tests and admission exams is a shining example of female empowerment through educational success. Donors donate a monetary prize that includes both gold and silver medals. These incentives will undoubtedly encourage them to pursue higher objectives in the future.
- 7) **Subject experts' assistance:** The subject experts - teachers of physical sciences, social sciences, language and mathematics - are always willing to assist students in their studies. Students may call the experts and clear their doubts.

As a part of Deevena, Bala Vinodini is a unique programme that debuted over the summer holidays. Due to the COVID-19 pandemic, students have not attended school in person since 22 March 2020, for a couple of months. During the summer break in 2020, this programme diverted students' attention towards studies by encouraging them to participate in competitions such as slip test essay-writing, elocution, sketching, and singing. These efforts tasted success, when it helped them perform well in the POLYCET and TSRJC tests.

Smt. D. Vasanthi, the Warangal District Educational Officer, congratulated the key players in implementing Deevena and presented them with awards. Sri V. Murali, Convenor, Deevena; Sri G. Ramchander Rao, Headmaster, ZPSS Gurijala; Smt. V. Padma, School Assistant (Bio.Sci), ZPHS Laknepally; Smt. K. Neelima, Sectoral Officer, KGBV Sangem; and Smt. T. Madhavidevi, Secondary Grade Teacher, MPPS Vanjarapally were glad to sponsor the prizes.

Initiatives like Deevena demonstrate the efforts and passion of school heads, teachers, and SMCs in ensuring that students receive quality education regardless of their economic or social conditions.

Highlight

With the support of 19 subject teachers, five honorary advisors, and 22 coordinators from all around Warangal District, the programme is progressing further.

BALAVINODINI PRIZES

BALAVINODINI prizes distributed by the DEO Warangal.

సామాజిక భాగస్వామ్యంతో కల సాకారం

పాఠశాల పేరు, చిరునామా : మం.ప. ప్రాథమిక పాఠశాల, అంబేద్కర్ నగర్,
రాచర్ల గొల్లపల్లి, జి|| రాజన్న సిరిసిల్ల
ప్రధానోపాధ్యాయుల పేరు : ఎలగండుల దేవరాజు
మొబైల్ నెంబర్ : 9000356069
ఇ-మెయిల్ ఐ.డి. : alaganduladevaraj.69@gmail.com

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలోని గొల్లపల్లి మండలంలోని మం.ప.ప్రాథమిక పాఠశాల అంబేద్కర్ నగర్ లో 2018 సంవత్సరంలో 1వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు 14 మంది విద్యార్థులతో పాటు ఒక ఉపాధ్యాయుడు రెండు తరగతి గదులు మాత్రమే ఉన్నవి. మండల కేంద్రానికి గొల్లపల్లి గ్రామం కూత వేటు దూరంలో ఉంది. గ్రామం ఆర్థికంగా బాగా ఉన్నప్పటికీ అంబేద్కర్ నగర్ గ్రామానికి కొంత దూరంలో ఉండినందున వేరే గ్రామం వలె కనబడుతుంటుంది. ఈ అంబేద్కర్ నగర్ లో 85 శాతం మంది పిల్లలు మండల కేంద్రం గొల్లపల్లి మరియు బొప్పాపూర్ గ్రామాల్లోని ప్రైవేట్ పాఠశాలలకు వెళ్ళేవారు.

నమోదుకు తోడ్పడిన గ్రామస్థుల సమావేశం

ప్రజల భాగస్వామ్యంతో పాఠశాలలో 100 శాతం నమోదు పెంచాలని 2019 మే నెల వేసవి కాలంలో ప్రతి ఇల్లు తిరిగి 1 తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు చదివే ప్రైవేటుకు వెళ్ళే విద్యార్థుల వివరాలు సేకరించడం జరిగింది.

జూన్ లో అంబేద్కర్ నగర్ లోని పెద్దలను మరియు పిల్లల తల్లిదండ్రులను కలిసి పాఠశాలకు పంపించమని అడిగినా స్పందన రాలేదు. చివరికి అంబేద్కర్ చైతన్య యాత్ సంస్థకు చెందిన కొందరు యువకులు స్పందించి పాఠశాలలో సమావేశం ఏర్పాటు చేయడానికి తోడ్పడినారు. దాంతో కుల పెద్దలు, విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు పాఠశాల సమావేశానికి వచ్చారు.

నాడు (2018-19) విద్యార్థులు

నేడు (2019-20) విద్యార్థులు

సమావేశంలో వారు లేవనెత్తిన విషయాలు

- సర్కార్ బడిలో చదువు చక్కగా చెప్పురు.
- తెలుగు మీడియంలో బోధన చేస్తారు.
- సమయం 9:00 గంట నుండి 4:00 ల వరకే పాఠశాల నడుపుతారు.
- మేము పనులకు వెళ్లి సాయంత్రం 6 గంటలకు వచ్చేసరికి పిల్లలు 4:00 గంటలకి వచ్చి ఇంట్లో ఆడుతూ తిరుగుతుంటారు.
- ఫ్రైవేట్ పాఠశాలలో అయితే 5:00 గంటల వరకు బోధన చేస్తారు..
- పిల్లలకు రక్షణ, క్రమశిక్షణ ఉండదు.
- స్టడీ అవర్స్ ఉండవు.
- తరగతి గదుల కొరత ఉంటుంది.

తల్లిదండ్రులు-టీచర్ల సమావేశం

- ఇద్దరే ఉపాధ్యాయులు ఉంటారు.
- నాణ్యమైన విద్య అందించరు.
- ఇంటి పని ఉండదు.

పాఠశాల భవన మార్పు

మేము ఇచ్చిన హామీలు

- పాఠశాలలో తెలుగు మాధ్యమం కాకుండా ఆంగ్ల మాధ్యమంలో కూడా బోధిస్తాము.
- నాణ్యమైన విద్యనందిస్తాము.
- ప్రభుత్వం తరగతి గదులు నిర్మించేలా, ఇంకా ఉపాధ్యాయులను నియమించేలా ప్రయత్నం చేస్తాము.
- సమయం 9:00 గంటల నుండి 4:00 గంటల వరకు విద్యాబోధన చేసి 4:00 గంటల నుండి 5:30 గంటల వరకు స్టడీ అవర్స్ నిర్వహణ చేస్తాము.
- యూనిఫామ్, టై, బెల్ట్, ఐడి కార్డులను సమకూర్చి ప్రభుత్వ ఆంగ్లమాధ్యమ పుస్తకాలతో బోధన చేస్తాము.
- డైరీలను నిర్వహిస్తాము. వాలంటీర్ల సహకారంతో బోధన చేస్తాము.
- పిల్లలకు రక్షణ కల్పించి, క్రమశిక్షణతో వారిని తయారు చేస్తాము.
- ఇంటి పని ఇచ్చి ప్రతిరోజు మూల్యాంకనము చేస్తాము.
- వారి ప్రగతిని నెల నెలా తల్లిదండ్రుల సమావేశంలో వివరిస్తాము.

పై హామీలకు ఒప్పుకోవడంతో విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు పిల్లలను పాఠశాలకు పంపడంతో 14 మంది ఉన్న విద్యార్థుల సంఖ్య 75కు పెరగడం జరిగింది.

గుణాత్మక విద్యనందించడం

2019-2020 విద్యా సంవత్సరంలో తల్లిదండ్రుల కోరిక మేరకు ఆంగ్ల మాధ్యమంలో తరగతులను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. పాఠశాల యజమాన్య కమిటీని ఏర్పరుచుకొని తద్వారా తల్లిదండ్రులు మరియు గ్రామ పెద్దల నుండి విరాళాలు సేకరించి ముగ్గురు ప్రైవేట్ టీచర్లను నియమించుకొని వారికి జీతాలు చెల్లించడం జరుగుతున్నది. ఆంగ్ల మాధ్యమంలో బోధన చేస్తూ ప్రతి 15 రోజులకు ఒకసారి టెస్టు నిర్వహించి, ప్రగతిని అంచనా వేయడం జరుగుతుంది. ప్రతి నెలా 5వ తేదీన తల్లిదండ్రుల సమావేశం నిర్వహించి పాఠశాల స్థితిగతులతో పాటు పిల్లల ప్రగతిని విశ్లేషించడం, వారు వ్రాసిన టెస్ట్ పేపర్లను పరిశీలించడం, స్వయంగా తరగతి గదులకు వెళ్లి చదవడం, రాయడం మరియు చతుర్విధ పక్రియలలో ప్రగతిని పరీక్షించడం జరుగుతుంది.

ఫార్మాటివ్ మరియు సమ్మేటివ్ పరీక్షల పేపర్లకు సంబంధించి పిల్లల వ్యక్తిగత ప్రొఫైల్ నిర్వహించడంతో తల్లిదండ్రులు వారి పిల్లల ప్రగతి వివరాలను చూసి సంతకం చేసి పంపిస్తున్నారు. పాఠశాలలో ప్రతి విద్యార్థికి వ్యక్తిగత ఫైల్ను ఏర్పరచి వారి వివరాలను, టెస్ట్ పేపర్లను, వారి ప్రత్యేక పనులను భద్రపరుస్తున్నాము. చదవడం, రాయడంపై సాయంత్రం 4:00 గంటల నుండి 5:30 గంటల వరకు ప్రత్యేక బోధన చేస్తున్నాం. అసైన్మెంట్స్, ప్రాజెక్ట్ పనులు మరియు ఇంటి పని పిల్లలకు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. డైరీల్లో ప్రతి రోజు ఇంటి పనిని ఇచ్చి మరుసటి రోజు వాటిని సరి చేయడం జరుగుతున్నది. చదువుతో పాటు ప్రతి శనివారం వినూత్న కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నాము. ఈ విధంగా చేస్తున్న కృషికి తల్లిదండ్రులు మరియు గ్రామ పెద్దలకు మాపై నమ్మకం కలిగి ప్రతి పిల్లవాడిని పాఠశాలలో చేరుస్తున్నారు. అంతేకాకుండా పాఠశాల సమయానికి పిల్లలు రాకుంటే వారి ఇంటికి వెళ్లి స్వయంగా తీసుకురావడం జరుగుతున్నది.

కాని ఇంకా సాధించవలసింది చాలా ఉంది. విద్యార్థులలో అభ్యసన స్థాయిలను పెంచవలసి ఉంది.

ప్రభుత్వ, ప్రజల భాగస్వామ్యంతో వసతుల కల్పన

2019-20లో నవోదయ పెరగడంతో తల్లిదండ్రులు మరియు గ్రామ పెద్దల సహకారంతో విరాళాలు సేకరించి 80 వేల రూపాయలతో రెండు తరగతి గదుల కోసం షెడ్యూల్ నిర్మాణం చేశాము. దీంతో పాటు ఎస్.ఎస్.ఎ. నిధులతో 2019-20 విద్యా సంవత్సరంలో ప్రహారీగోడ, మరుగుదొడ్లు, ర్యాంపు నిర్మాణం

చేశాము మరియు సి.ఎస్.ఆర్. నిధులతో రెండు తరగతి గదుల నిర్మాణం మరియు పెయింటింగ్ చేసి అన్ని తరగతి గదులకు కరెంట్ సౌకర్యం కల్పించాము. 2021-22 విద్యా సంవత్సరం నిధులతో నీరు త్రాగడానికి మరియు చేతులు శుభ్రం చేసుకోవడానికి హ్యాండ్ వాష్, ప్లాట్నామ్ నిర్మాణం చేశాము. గౌరవ మంత్రి శ్రీ తారకరామరావు సహకారంతో పాఠశాలకు డెస్కులు పొందాము. నీటి వసతి కొరకు పంపుసెట్, వాటర్ పైపులు, తరగతి గదులకు టేబుల్స్, కుర్చీలు, పాఠశాలకు ఆట వస్తువులు కొనుగోలు చేశాము.

పాఠశాల ఆవరణ రక్షణకై చర్యలు

పాఠశాల ఆవరణలో దాదాపు వంద చెట్లను, పూల మొక్కలను నాటి శ్రీ గార్డులతో సంరక్షిస్తున్నాము. పాఠశాలలో విద్యార్థుల చేత ఎకో క్లబ్బ్ ఏర్పాటు చేసి చెట్లకు నీళ్ళు పోయించడం చేస్తున్నాము. నేషనల్ గ్రీన్ క్రాఫ్ నిర్వహించిన పోటీలో పాఠశాలకు మెరిట్ సర్టిఫికేట్ పొందాము. గ్రీన్ ఇండియన్ సొసైటీ, టి.ఎస్. & ఎ.పి. హైదరాబాద్ వారు 2020 గాను స్టేట్ లెవల్ టీచింగ్ ఇన్స్పిరేషన్ అవార్డును కూడా పొందడం జరిగింది.

పాఠశాల చేస్తున్న కృషిని అభినందిస్తూ “ప్రభుత్వ పాఠశాలలోనే నాణ్యమైన విద్య అందుతుంది. ప్రభుత్వ బడికి మరొక బడి సాటి రాదు” అని ఆ పాఠశాల తల్లిదండ్రులు కీర్తిస్తున్నారు.

చేసిన మార్పుకు పొందిన అవార్డులు

ఇప్పుడు మా పాఠశాల పూర్తిగా మారిపోయింది. ఆట, పాటలతో బోధన చేస్తూ పాఠశాలలో ఆంగ్ల మాధ్యమంలో నాణ్యమైన విద్య అందిస్తున్నారు.

- అందె సాహ్రాస, 4వ తరగతి

మా బడిలో వసతులు లేక నాణ్యమైన విద్యను అందించక, మేము ఫ్రైవేట్ బడికి పిల్లలను పంపేవారం. ఇప్పుడు వసతులు కల్పించి నాణ్యమైన విద్యను అందించడం వల్లన ప్రభుత్వ బడిలోనే పిల్లలందరినీ నమోదు చేసినాము.

- అందె సురేష్, ఎస్ఎంసి చైర్మన్

CHANGE AND BEYOND

Marching Ahead

